

П. Г. УДЖАУС

РАДОСТ В УТРАМНАТА

▲
ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА
• КРОНОС •

▼
С ДЖИЙВС
И БЪРГРАМ УСТЪР

П. Г. УДХАУС
РАДОСТ В УТРИНТА

Превод: Станислава Попова

chitanka.info

Градчето Стийпъл Бъмпли винаги е оглавявало списъка с места, които Бърти Устър усърдно избягва. Според него ахилесовата му пета е, че е в близост до страховитата леля Агата и втория ѝ съпруг — лорд Уърпълсдън. Но злощастни обстоятелства отвеждат Бърти точно там и ужасите не закъсняват. Флорънс, бивша Устърова изгора, отново точи нокти за брак. Настоящият ѝ годеник Стилтън Чийзрайт иска да се отнесе с него като с усойница в тревата. Бойскаутът Едуин го засипва с добри дела... Но Джийвс се намесва и светът отново се изпълва с радост.

ЧАСТ I

1.

След като всичко бе приключило, сиреч угрозата бе престанала да виси така заплашително над главите ни, а около нас щедро се изсипаха щастливи завършеци, карахме към къщи с шапки, килнати на една страна и отърсвахме праха на Стийпъл Бъмпли от автомобилните гуми. Та тогава признах на Джийвс, че на моменти в отминалите събития Бъртрам Устър, макар да няма допирни точки с мекотело, се бе оказвал на границата на отчаянието.

— На косъм от пропастта, Джийвс.

— Безспорно нещата заплашваха да вземат нежелан обрат, сър.

— Не съзирах нито лъч Надежда. Струваше ми се, че тази вироглава госпожица е пустила кепенците и е излязла в отпуск. А я ни виж сега, свежи и росни като репички. Как да не се зачуди човек!

— Да, сър.

— Върти ми се в главата един израз, който май обобщава всичко, връхлетяло ни в последно време. Нещо като поговорка. Доколкото знам, викат му сентенция. Беше нещо за Радостта, която вършела едичакво си.

— Радостта навестява утрините, сър?

— Това е бисерчето. Да не е от твоите творения?

— Не, сър.

— Е, въпреки това добре са го казали.

И до ден-днешен продължавам да смятам, че няма как по-точно и по-кратко да се формулира поуката от свръхлепкавата и понамирисваща история с Ноби Хопууд, Стилтън Чийзрайт, Флорънс Крей, чичо ми Пърси, Чичестър Клам, бойскаута Едуин и стария Боко Фитълуърт — или както вероятно моите биографи ще нарекат този епизод от живота ми: „Ужасии в Стийпъл Бъмпли“.

Още преди да се развият събитията, които възнамерявам да споделя с вас, гореупоменатото селище оглавяваше списъка ми с места, които най-усърдно избягвам. Не знам дали ви е попадала някоя от

онези старовремски карти, в които дадена местност е отбелязана с кръстче и е добавено: „Опасност от дракони“ или „Очите на четири за крилати коне“. Лично аз винаги съм си мислил, че подобни любезни предупреждения към колите и пешеходците, движещи се из Стийпъл Бъмпли, никак няма да са излишни.

А иначе е живописно местенце. Второ като него не ще намерите в цял Хемпшир. Сгушило се е в зеленина, както се казва, сред окъпани в слънце нивя и листати горички, на хвърлей до река, опасана с върби. Не можете и яйце да хвърлите без да улучите я къщичка с покрив от орлов нокът, я руменобуз селянин. Но нали помните какво е казал един приятел — ако човекът е лош, нищо не може да направи мястото хубаво. Ахилесовата пета на Стийпъл Бъмпли е, че съдържа имението Бъмпли Хол, което на свой ред съдържа леля ми Агата и втория ѝ съпруг.

А когато поясня, че този втори съпруг е самият Пърсивал, лорд Уърпълсдън, и че с него вървят в пакет дъщеря му Флорънс и синът му Едуин — същинска напаст божия, която се мъкне с маскировъчни гащи и все нещо разужнава, защото така правели скаутите, сигурно вече разбирате защо винаги отклонявам поканите на старото си другарче Боко Фитълуърт да навестя спретнатата му къщурка по тези места.

Наложи се да проявя подобна твърдост и с Джийвс, който неколкократно ми намекна за желанието си да наема там къща за летните месеци. Явно реката гъмжеше от риба, а той е от хората, дето си умират да размахват стръвта под носа ѝ. „Не, Джийвс“, принудих се да отсека, „колкото и да ме боли да те възпра от скромните ти удоволствия, не поемам риска да се натъкна на този отбор душевадци“. А той отвърна: „Много добре, сър“ и така разрешихме въпроса.

Много добре ли? През цялото време коварната сянка на Стийпъл Бъмпли се е прокрадвала все по-близо и по-близо към нищо неподозиращия Бърти, и най-накрая настъпи денят, когато свали маскировката си и се нахвърли отгоре ми.

Колкото и да е странно, утрото, когато ме споходи това потресаващо бедствие, ме свари в чудесно, дори съвършено разположение на духа. Никакво предчувствие за тинята, която щеше да ме засмуче, не смущаваше ведрото ми утринно настроение. Наспал се

бях добре, обръснах се добре, изкъпах се и с жизнерадостен вик приветствах Джийвс, когато ми донесе кафето и пушената херинга.

— Хой-хой! Превъзходен ден за човечеството, Джийвс — казах аз. — Тази сутрин съм в рядко добра форма. Тържествувам в младостта си и още как! Чувствам се способен да извърша и невъзможното — да отворя сърцето си и за най-злата съдба, както вика Тенисън^[1].

— Лонгфелоу^[2], сър.

— Е, Лонгфелоу тогава, щом предпочиташ. Не съм в настроение да се заяждам за дреболии. Та какви са новините?

— Мис Хопууд дойде, докато спяхте, сър.

— Така ли? Щеше ми се да я видя.

— Младата дама изгаряше от желание да нахълта в стаята ви и да ви разбуди с мокра гъба, но аз я разубедих. Прецених, че е най-добре отдихът ви да е необезпокояван.

Похвалих бранителския му инстинкт, който разкриваше едновременно грижовно сърце и васална привързаност, но продължих да цъкам с език за това, че изпуснах малката сладурана, с която отношенията ми са били винаги най-дружески. Тази Зенобия (Ноби) Хопууд бе повереница (май така се казва) на дъртия Уърпълсдън. Един негов приятел, точно преди да хвърли топа преди няколко години, му повери дъщеря си. Нямам понятие как се уреждат тези неща — сигурно трябва да се изготвят документи и да се подпишат където трябва, но каквато и да е процедурата, последиците вече ги посочих. И когато цялата дандания заглъхна, чичо ми Пърси се оказа настойник на Ноби.

— Малката Ноби значи. И кога е долетяла в големия град? — попитах.

Превръщайки се в повереница на чичо Пърси, тя се присъедини към глутницата в стийпълбъмплийското му леговище и понастоящем отскачаше до Лондон само от дъжд на вятър.

— Снощи, сър.

— Задълго ли ще остане?

— Само до утре, сър.

— Не смятам, че си струва да се блъскаш толкова само за един ден.

— Подразбрах, че е дошла, тъй като Нейно благородие е помолила, за компанията ѝ, сър.

Леко потрепнах.

— Да не искаш да кажеш, че леля Агата е в Лондон?

— Само минавала оттук, сър — отвърна чистосърдечно Джийвс, успокоявайки опасенията ми. — Нейно благородие е на път, за да се погрижи за мастър^[3] Томас, който се е заразил от заушка в училище.

Информацията му се отнасяше за отрочето на зловещата ми родственица от първия ѝ брак, един от най-безчестните наши граждани. С въодушевление приех вестта, че имал заушка и за момент закопнях леля Агата да я прихване от него.

— И какво каза Ноби за себе си?

— Съжaliaваше, че ви вижда толкова рядко напоследък, сър.

— Агонията е взаимна, Джийвс. На пръсти се броят светлите личности като Ноби Хопууд.

— Изрази надежда, че в най-скоро време ще удостоите Стийпъл Бъмпли с вниманието си.

Поклатих глава.

— И дума да не става, Джийвс.

— Младата лейди ме извести, че рибата кълве превъзходно сега.

— Не, Джийвс. Съжaliaвам. И като ламя да кълве, не припарвам до Стийпъл Бъмпли.

— Много добре, сър.

Прозвуча мрачно и аз веднага се постарях да разсея напрежението, като поисках още кафе.

— Ноби сама ли беше?

— Не, сър. Съпровождаше я един джентълмен, който говореше сякаш ви познава. Мис Хопууд го наричаше „Стилтън“.

— Як мъжага?

— Видимо добре развит, сър.

— С глава като тиква?

— Да, сър. Имаше известно сходство със споменатото растение.

— Трябва да е било едно приятелче от младежките ми години на име Г. Д'Арси Чийзрайт. Прякорът му беше Стилтън^[4]. Не съм го виждал от векове. Живее нейде в провинцията, а за да се порадваш на обществото на Бърти Устър, обезателно трябва да се навърташ около метрополията. Изненадан съм, че се знае с Ноби.

— От думите на младата лейди заключих, че мистър Чийзрайт също живее в Стийпъл Бъмпли, сър.

— Така ли? Светът е малък, Джийвс.

— Да, сър.

— Не си спомням да съм попадал на по-малък — казах аз и тъкмо щях да потъна в още по-задълбочени разсъждения по проблема, когато телефонът призова към внимание и Джийвс се завтече натам. През вратата, която остави откряната, рукна поток от „Да, милорд“ и „Много добре, милорд“, което подсказваше, че си общува с някой от старата гвардия.

— Кой беше? — попитах го аз, когато отново доплава.

— Лорд Уърпълсдън, сър.

Като погледна назад, ми изглежда направо невероятно, че не посрещнах новината с друго освен с краткото, издаващо изненадата ми „О!?!“. Удивително е, искам да кажа, че ми убягна злокобният начин, по който стийпълбъмплийският нюанс, както може да го наречете, бе взел да се наслагва подобно на пълзяща мъгла или мирис. И нито крайниците ми се разтресоха, нито се запитах какво предвещава това. Но тъй си беше. Значимостта на събитието не успя да проникне до съзнанието ми и аз, както вече споделих, си оках с едва забележимо учудване.

— Обаждането беше за мен, сър. Негово благородие желае веднага да отида в кантората му.

— Искане да се срещне с теб?

— С такова впечатление останах, сър.

— Каза ли ти защо?

— Не, сър. Само спомена, че проблемът е от изключителна спешност.

Аз се размислих, докато унесено дъвчех пушената херинга. Струваше ми се, че разрешението може да бъде само едно.

— Знаеш ли какво ми дойде на ум, Джийвс? Омотал се е нещо и се нуждае от съвета ти.

— Възможно е, сър.

— Бас хващам, че е така. Няма начин да не е чул за уникалните ти таланти. Не може да е другояче, след като даряваш с помощ и утеха всеки срещнат — все ще ти се разнесе славата, пък дори да е само в

роднинските среди. Грабвай си шапката и тичай. Умирам да науча подробностите. Що за ден е днес?

— Изключително приятен, сър.

— Със слънце и всичко останало?

— Да, сър.

— Тъй си и мислех. Сигурно затова кипя от жизненост. В такъв случай ще се попроветря навън. Я ми кажи — добавих, понеже ме загриза съвестта заради неотстъпчивостта ми относно Стийпъл Бъмпли. Прищя ми се да върна в живота на Джийвс радостта, която несъгласието ми да го поверя на компанията на тамошната риба бе прогонило — има ли нещичко, което мога да сторя за теб, докато съм навън?

— Сър?

— Да ти се иска някакво подаръче?

— Изключително мило от ваша страна, сър.

— Съвсем не, Джийвс. Лимитът е небето. Назови си желанийцето.

— Е, добре, сър. Скоро публикуваха ново издание на творбите на философа Спиноза с критични бележки от видни авторитети. След като сте така щедър, наистина бих желал това.

— Ще го имаш. Ще уредя да ти го доставят колкото се може по-скоро. Сигурен ли си в името? Спиноза?

— Да, сър.

— Не ми звучи правдоподобно, но без съмнение ти си знаеш най-добре. Спиноза значи? Това ли е книгата, обявена от критиката за избора на месеца?

— Не вярвам, сър.

— Е, щом казваш. Значи този приятел не се е старал достатъчно. Тъй. Ще го набавя незабавно.

И не след дълго, изтупан с цилиндър, ръкавици и безупречно сгънат чадър се отправих по важни дела.

Докато вървах към книжарницата, мислите ми отново закръжиха, както навярно се досещате, около обвитото в тайнственост обаждане на стария Уърпълсдън. Заинтригува ме и туй-то. Непосилно за мен бе да си представя в какво блато може да се накисне човек от неговата порода.

Когато преди около осемнадесет месеца, посредством добре осведомени източници до мен достигна новината, че леля ми Агата, вдовица от години, сиреч безстопанствена, както струва ми се казва, ще си пробва отново силите в брака, първата ми реакция бе съвсем естествена. Испитах нежно съчувствие към нещастия смотаняк, обречен да марширува към олтара с нея. Тя, както ви е известно, е онази страховита моя леля, която си замезва със счупени бутилки и извършва човешки жертвоприношения при пълнолуние.

Но когато заприиждаха подробностите и открих, че куцузлията е лорд Уърпълсдън, корабният магнат, си взех назад искрените съболезнования. Предусещах, че и двамата са борци от една и съща категория. Дори ако накрая тя сломи съпротивата му и успее да го дресира да скача през обръчи, ще си знае, че победата ѝ е спечелена в равностоен двубой.

Защото и той не падаше по-долу, пустият му Уърпълсдън. Познавах го откак се помня. Точно той на петнайсетгодишна възраст — искам да кажа, когато аз бях на петнайсет — ме сбара да си опъвам от специалните му пури в двора на конюшната. Погна ме и ме преследва с ловджийския си камшик цяла миля по неравен терен. И въпреки че колкото повече напредваха годините, толкова по-формални ставаха отношенията ни, помислех ли за него, ме спохождаха неудържими тръпки. Ако се наложи да избирам спътник за излет между него и крилат кон, крилатият кон печели при всички положения.

Въображението ми зацикляше като развалена грамофонна плоча при всеки опит да си представи как подобна смес от кръв и желязо е паднала тъй ниско, та праща SOS-сигнали на Джийвс. Тъкмо преценявах варианта за компрометиращи писма в лапите на блондинки-изнудвачки, когато достигнах целта си и се засилих да дам поръчката си.

— Добро утро — рекох аз. — Искам една книга.

Разбира се, трябваше да се сетя, че е глупаво да се мъчиш да купиш книга, щом си в книжарница. Това само стряска и озадачава аборигените. Прояденият от молци екземпляр, който пристъпи напред, за да ме обслужи, не изневери на принципа.

— Книга ли, сър? — запита той със зле прикрито изумление.

— Спиноза — отвърнах, уточнявайки желанията си.

Това го накара да се залюлее на петите си.

— Спиноза ли казахте, сър?

— Точно Спиноза казах.

Той явно загоря, че ако обсъдим проблема по-обстойно в един мъжки разговор, току-виж сме го изяснили.

— Да нямате предвид „Търкалящото се колело“?

— Не.

— Да не би да е „Отровната фиба“?

— Не е.

— Или „С пистолет и фотоапарат в малко познато Борнео“? — опита той да поведе разговора в друга посока.

— Спиноза — останах непоклатим. Това си ми беше целта и няхах намерение да се отклонявам от нея.

Той въздъхна като човек, чувстващ, че положението коварно му се изплъзва.

— Ще ида да проверя в склада, сър. Но нищо чудно да търсите това. Казват, че било интелектуално четиво.

Той изчезна, мъккайки под носа си „Спиноза“ с някаква безнадеждност в гласа и ме остави насаме с нещо, наречено „Пръски от вълни“.

Изглеждаше доста противно. На корицата се мъдреше жена със зелена, правоъгълна физиономия, която душеше моравата лилия. Тъкмо се канех да го запратя нанякъде и да се впусна в търсене на „Отровната фиба“, когато долових едно оглушително: „Божичко, Бърти“. Обърнах се и установих, че животинските звуци са произведени от говорния апарат на снажна девойка с внушително изражение, приближила се незабелязано зад мен.

— Божичко, Бърти! Ти ли си наистина?

Изцвилих стреснато и се дръпнах назад като подплашен мустанг. Беше не друг, а щерката на стария Уърпълсдън, Флорънс Крей.

И ще ви разкрия защо в момента на съзирането ѝ последва цвилене и рязко отдръпване, както споменах. Защото се изприщвам от истории, в които хората залитат нагоре-надолу, стискат се за челата и демонстрират силни чувства, а никой думица не обелва кому е нужно всичко това, докато детективът не ви обясни в последната глава.

Та накратко, причината поради която при появата на това момиче загубих ума и дума е фактът, че едно време бяхме сгодени и това време не беше чак толкова отдавна. И въпреки че накрая всичко завърши

щастливо, т.е. на бърза ръка разтурихме годежа, бях отървал кожата на косъм и това още ми държеше влага. Само споменаването на името ѝ бе достатъчно да ме накара мигновено да поръчам няколко подкрепителни, тъй че разбирате силните ми емоции, когато се натресох на образа ѝ от плът и кръв срещу себе си.

Олюлях се и зачовърках мозъка си за нужната реплика.

— О, привет — рекох аз.

Не че беше главозамайващо, но дотук ми стигнаха силите.

---

[1] Алфред, лорд Тенисън (1869–1892 г.) — известен английски поет, смятан за най-видния представител на Викторианската епоха. — Б.ред. ↑

[2] Лонгфелоу (1807–1882 г.) — американски поет. — Бел.ред. ↑

[3] Мастър (англ.) — господин — почтително обръщение към момче. — Б.ред. ↑

[4] Стилтън (англ.) — вид краве сирене. — Б.ред. ↑

2.

Преглеждайки списъка от дами, с които за една бройка да мина под венчилото, се натъквам на имената на страховити сладурчета. Погледът ми се спира на Хонория Глосъп и тръпки разтърсват тялото ми. Същото става и когато спра на буквата „Б“ и оттам изплува името на Маделин Басет. Но като взема под внимание всички обстоятелства и претегля това-онова от миналото си, не мога да не обявя Флорънс Крей за ненадмината. Даже при наличието на такава жестока конкуренция, без колебание бих ѝ присъдил призовата бисквитка.

Вярно, Хонория Глосъп беше сърдечна. Смехът ѝ наподобяваше парна машина, а и от дете си бе заклетя гърбоплескачка. Е, да, Маделин Басет пък беше сантиментална до пръсване. Имаше големи, влажни очи и смяташе, че звездите са божият венец от маргаритки. Това са сериозни недостатъци, но за да отдадем дължимото на това отблъскващо дуо, ни една от тях не опита да ме пъха в калъп. А точно с това се зае Флорънс Крей от самото начало, сякаш Бъртрам Устър е безформено парче глина.

Проблемът се коренеше в това, че последната беше от онези интелектуални създания, дето пращат от сериозни амбиции и са неспособни да срещнат мъжка душа без да им щукне да се напъхат в нея и да я ремонтират основно. Едва бяхме уговорили условностите, когато тя вече надзираваше четивата ми. Задигна ми „Кръв по перилата“, с която се усъвършенствах тогава и ми пробута „Видове етични теории“. Дори не се опита да прикрие факта, че с това просто загрява и по-нататък да ми е яка мъжката душица.

Да сте надниквали във „Видове етични теории“? Томчето още събира прах по лавиците ми. Нека го разгърнем и видим какво може да ни предложи. Да, ето: *„От двата антитетични термина в гръцката философия само единият е реален и самостоятел, т.е. Идеалната мисъл, която е в противовес на онова, в което трябва да проникне и формира. Другият, съответстващ на нашата Природа, е феномен сам по себе си, при това нереален, лишен от перманентна основа и предикати, приложими за моменти без иманентна връзка помежду*

си. Накратко, той бива освободен от отрицанието единствено чрез въвеждане на конкретни реалии, които да го изпълнят със съдържание.“ Така. Май схванахте картинката и ще ме разберете защо при вида ѝ коленете ми се подкосиха. Зейнаха старите рани.

Но и капчица от смущението, каращо Устървите нозе да се гърчат в гиздавите си обуца от чортова кожа подобно на филизите на чувствително растение, не се предаваше на въпросния повеи от миналото. Маниерите ѝ, както винаги, бяха делови и типично лелински. Дори когато бях омагьосан от прословутия ѝ профил, а него наистина си го биваше, макар да караше човек да се обвързва с изявления, за които сетне се разкайва, непрестанно подозирах, че тренира за леля.

— Как си, Бърти?

— Чудесно, благодаря.

— Тъкмо прескочих до Лондон да се срещна с издателя си. Какъв късмет, че те видях, и то в книжарница, бога ми. Какво купуваш? Някакъв боклук, не ще и дума.

Погледът ѝ, който критично шареше по мен, сякаш в недоумение как въобще е възнамерявала да свърже съдбата си със създаване на еволюционното ниво на орангутаните, се пренесе върху томчето в ръката ми. Тя го взе от мен, а устната ѝ се сви в израз на отвращение, все едно, че ѝ се ще да има подръка чифт щипци.

И в този момент настъпи метаморфозата. Отпусна сгърчената устна. Усмихна ми се мило. Погали ме с поглед. Розовина обагри страните ѝ. Даже се засмя.

— О, Бърти!

Същината на изреченото ме подмина. „О, Бърти!“ си беше обичайна ѝ реплика още от времето на годежа ни. Обаче неизменно гарнирана с онази гадна нотка, дето ви светва, че я сърби езикът да си излее раздражението с нещо далеч по-сочно и я възпира единствено навременният спомен за благородното ѝ потекло. Сегашното „О, Бърти!“ беше свършено различно. Направо гукане. Сякаш една гургулица зове друга.

— О, Бърти! — повтори тя. — Ама разбира се, че ще ти дам автограф — изрече тя и в същата секунда всичко ми се изясни. Първоначално го пропуснах, тъй като се бях заблеял единствено в момичето със зеленикавата физиономия, но сега съзрях най-отдолу на

корицата „От Флорънс Крей“. Едвам се подаваше изпод лепнатия етикет „Избор на критиката за месеца“. При мисълта, че за малко не се ожених за жена-писателка ми причерня пред очите.

С уверена ръка тя надраска нещо в книгата и по този начин ме лиши от надеждата, че мога да не я купя. Завлече ме със седем шилинга и отгоре, а денят, както се казва, още не бе започнал. Сетне припя „Е!“ със същите гургуликаци нотки в гласа си.

— Не мога да повярвам, че си купил „Пръски от вълни“!

Е, понякога се налага да се държите учтиво и нищо чудно в този момент на прекомерно вълнение да съм попрекалил. Впечатлението, което сигурно съм създал у нея, докато я уверявах, че съм налетял на кошмарната книга като муха на мед, бе, че съм броял минутите, докато я докопам. Във всеки случай обаче, тя ме възнагради с доволна усмивка.

— Да знаеш само колко ме радва това. Не защото произведението е мое, а защото виждам, че усилията, които положих да усъвършенствам ума ти, не са били хвърлени на вятъра. Изработил си вкус за качествена литература.

Точно тогава, сякаш по предварително нагласен сценарий, проядената от молци вкаменелост се завърна и ме осведоми, че не разполагали с татенцето Спиноза, но щели да ми го доставят. Изглежда цялата работа сериозно го потискаше, но очите на Флорънс светнаха като стоватова крушка.

— Бърти! Но това е удивително! Наистина ли четеш Спиноза?

Необяснимо е как човек се разтапя пред пагубното изкушение да се изфука. Прецаква даже и най-неподкупните. Искам да кажа, какво по-просто от това да ѝ обясня как стоят нещата. Но вместо да се държа непринудено, мъжествено и прямо, взех че съвсем се завлякох.

— Ами да — отвърнах, като тръснах леко чадъра, за да демонстрирам интелектуалност, — намеря ли свободна минутка, задължително се гушвам с най-новото, излязло от него.

— Ами!

Обикновена думичка, но когато я изскимтя, тръпкообразно движение премина от върха на брилянтинената ми глава до каучуковите ми подметки.

Не друго, а погледът, с който съпроводи това си възклицание, предизвика конвулсиите. Приличаше си като брат близък с онзи,

който Маделин Басет ми отправи навремето. Тъкмо цъфнах в Тотли Тауърз с намерението да свия центрофугата за масло на дъртия Басет, а тя си въобрази, че съм хлътнал до ушите и не мога да се отлепя от нея. Отвратителен, лигав и топящ се поглед, който ме прониза тъй както нажеженият шиш разсича буца масло, и ме изпълни с неописуем страх.

Веднага се наругах, че тъй възхитено плямпах за тоя Спиноза и трижди се проклев, че ме сбараха, докато ужким се любувам на скапаните „Пръски“. Осъзнах, че без да искам страхотно си вдигам акциите, карам това момиче да погледне Бъртрам Устър с нови очи и да прозре скритите му дълбини. Току-виж прекроила отношението си в светлината на новите разкрития и решила, че съдбоносно е сгрешила, разваляйки годежа си с такава уникална душевност. А влязат ли й веднъж подобни бръмбари в главата, знае ли човек какво ще го сполети?

Завладя ме съкровен копнеж да съм някъде другаде, преди да се насадя на още по пачи яйца.

— Опасявам се, че трябва да бягам — заизвинявах се аз. — Чака ме среща на живот и смърт. Страшно се радвам, че се видяхме.

— Трябва да се виждаме по-често — отвърна тя все още с погледа от топено сирене. — И да си обсъждаме надълго и нашироко.

— Ами да.

— Един развиващ се ум е толкова пленителен. Защо не ни идваш на гости в Бъмпли Хол?

— Как да ти кажа, човек се привързва към метрополията.

— Ще ти покажа рецензиите за „Пръски от вълни“. Възхитителни са. Едуин ми ги подрежда в албум.

— С удоволствие ще им хвърля един поглед някой път. Сигурно скоро. Довиждане.

— Забрави си книгата.

— О, благодаря ти. Е, чао-чао — избъбрих аз и се изстрелях навън.

Срещата, за която й споменах, бе с бармана в „Болинджър“. Не си спомням друг път да съм чувствал по-вопиюща нужда от подкрепително. Устремих се към целта като сърна, препускаща към хладно ручейче след разгорещена гонитба. Не след дълго вече конферирах с раздавача на животоспасителния еликсир.

Десет минути по-късно, чувствайки се значително по-добре, макар и все още разтърсен, се появих на изхода. Повъртях чадъра си и тъкмо умувах какво да предприема, когато изведнъж необичайна сцена привлече вниманието ми.

Нещо гнило бе почнало да витае из въздуха.

3.

Барът „Болинджър“ върши животоспасителната си мисия някъде по средата на Бонд Стрийт. От другата страна на пътната артерия, точно срещу него, се кипри една доста приятна и известна сред обществото бижутерия, откъдето пазарувам, възникне ли въпросът за инвестиране в скъпоценности. Всъщност, по случай великолепия ден обмислях възможността да прескоча дотам и да си подаря нова табакера.

Точно в този момент станах неволен свидетел на странна сцена, разиграваща се пред въпросната бижутерия. Някакъв тип с тайнствено изражение на лицето кръстосваше напред-назад подстъпите към този храм на бог Мамон. Въпросният субект явно желаше да влезе, но срещаше затруднения при вземането на решение. Току набере инерция за скок, сетне бие спирачки и мята погледи наляво-надясно, сякаш дава не пет, а десет пари за мнението на околните. В Ню Йорк по времето на сухия режим неведнъж съм наблюдавал подобно поведение пред контрабандни кръчми.

Този тук бе с внушителни габарити. Нещо във външността му ми се стори познато и разбира се, щом присвих очи и щателно го инвентаризирах, паметта си свърши работата. Тази яка конструкция... тиквообразната глава... физиономията подобна на суров свински бут... Не можеше да бъде никой друг освен старото ми приятелче Стилтън Чийзрайт. Въпреки всичко не схващах какво цели, изпълнявайки пируети пред бижутерийни заведения.

Засилих се през пътя с намерението да си изясня загадката, обаче в този момент той внезапно мобилизира мъжествеността си. Точно когато се спрях, за да се размина с един автобус, той заби пети в земята, тръсна решително глава и се стрелна през вратата като някой, нахълтващ в бюфета на гарата, за да гаврътне един джин с тоник две минути преди влакът му да потегли.

Когато влязох в магазина, той се привеждаше над щанда, а погледът му бе прикован върху някакво изделие, което любезният

продавач му показваше. По-малко от секунда ми отне да го промуша с чадъра в задните части.

— Хой-хой, Стилтън! — извиках аз.

Той се стресна и се обърна със скокообразно движение, като някой танцьор на адажио, хванат точно в момента, в който разрежда млякото на котката с вода.

— О, здрасти — измънка той.

Последва мълчание. В такива случаи, когато приятели от детинство се съберат след дълга раздяла, очакватے оглушителни възклицания и моментално подновяване на дружбата. От подобно нещо се усещаше остра липса. Духът на шотландската песен за старите приятели бушуваше в мен, но, освен ако се лъжех, не и в Стилтън. В жизнения си път с лопати съм ринал хора, на които им се ще Бъртрам да не е наоколо, така че разпознавах симптомите. Старият ми съученик усърдно ги демонстрираше.

Той ме издърпа настрани от щанда, заличавайки го от полезрението ми. Досуц като онези, дето се мъчат да скрият труп зад гърба си.

— Крайно време е да престанеш да ръгаш хората с отвратителния си чадър — ядосано се сопна той. — Изкара ми ангелите.

Вежливо се извиних и поясних, че ако човек едновременно има чадър и късмета да се натресе на наведен стар познат, естествено не позволява шансът да му се изплъзне. Ако го бяхте видели как се сконфузи, щяхте да помислите, че съм кръвожаден полицай, прекъснал го в сублимния момент на кражба с взлом. Цялото му поведение ме озадачаваше.

— Е-ей, Стилтън — подкарах аз, — откога не сме се виждали!

— Да — отговори той с вида на човек, съжаляващ, че не е било и по-дълго.

— Как я караш, момчето ми?

— Бутам я някак си. А ти?

— Благоденствам, благодаря. Всъщност чувствам се невероятно гот.

— Това е хубаво.

— Мислех, че ще се радваш да го чуеш.

— О, радвам се. Ами, довиждане, Бърти — отсече той и ми раздруса ръката. — Драго ми е, че те видях.

Изгледах го шашнато. Ама той сериозно ли си въобразяваше, че ще се отърве толкова лесно от мен? Дори и по-големи спецове са свирили отбой след безуспешни опити да се откачат от Бъртрам Устър.

— Все още няма да те напускам — уверих го аз.

— Няма ли? — попита замечтано той.

— Не, не. Тук съм си. Джийвс ми каза, че сутринта си наминал.

— Да.

— Придружен от Ноби.

— Да.

— Разбрах, че и ти живееш в Стийпъл Бъмпли.

— Да.

— Светът е малък.

— Не особено.

— Според Джийвс е точно така.

— Е, може и да е малко малък — склони да отстъпи той. — Сигурен ли си, че не те задържам, Бърти?

— Не, не се притеснявай.

— Помислих, че може да имаш някакъв ангажимент.

— Не, нищичко.

Отново мълчание. Той измуча няколко такта от една популярна песен, но без да влага чувство. По някое време даже зашава и с крака.

— Отдавна ли си там?

— Къде?

— В Стийпъл Бъмпли.

— Не от много отдавна.

— Харесва ли ти?

— Страшно.

— Какво правиш там?

— Как така какво правя?

— Хайде, хайде, ясно ти е какво искам да кажа. Боко Фитълуърт, например, твори литература по вкуса на народа. Чичо ми Пърси пък релаксира след като цял ден е магнатствал. А ти с какво се занимаваш?

Мутрата му придоби доста чудат вид и той ме фиксира със студен и дързък поглед, все едно ме предизвикваше да изразя непредубеденото си мнение. Същият войнствен блясък изпълваше и

очите на оня тип, с когото се запознах в някакъв провинциален мотел, секунди преди да ми съобщи, че се казва Снодграс. Предусещах, че бившият ми съученик е на път да направи срамно признание.

Но внезапно си промени решението.

— Ами мотая се.

— Мотаяш се?

— Да, просто си се мотая. Върша това-онова.

Виждаше се, че по този въпрос няма да мога да изкопча нищо. Като бял ден се белееше, че той хич не възнамерява да се поотпусне. Затова преминах към проблема, който първоначално ме бе озадачил.

— Не искам да навлизаме в излишни подробности — казах аз, — но защо те е хванало така шубето?

— Шубето?

— Да.

— Кога?

— Ами сега. А и пред магазина.

— Никакво шубе не ме е хващало.

— Направо се е вкопчило в теб. Напомни ми за девойчето, което Джийвс спомена оня ден. И с вериги не можели да я удържат там, където се сливали реката и устието. Реших да тръгна по дирите ти и те сварвам да шушумушиш с продавача. И с невъоръжено око се вижда, че купуваш нещо тайно. Та какво купуваш, Стилтън?

Набоден на острието на проницателния ми поглед, той се предаде. Предполагам проумя, че е безполезно да увърта повече.

— Пръстен — призна той с измъчен, дрезгав глас.

— Какъв пръстен? — попритиснах го аз.

— Годежен пръстен — промълви той и закърши ръце, като показваше, че напълно осъзнава конфузното си положение.

— Ти ли си сгоден?

— Да.

— Я, я, я!

Засмях се сърдечно, какъвто си ми е обичаят при такива случаи, обаче при гърленото му изръмжаване веселието ми секна. Озъбен като степен вълк от Скалистите планини, той пожела да узнае защо по дяволите, съм се разкудукудякал. Открай време съм смятал, че Стилтън става опасен, щом го подкачите. Веднъж, в момент на слабост в Оксфорд, подведен от съвети, си опитах силите в гребането. Стилтън

обучаваше новаците. Още помня някои от нещата, изречени по адрес на корема ми, който — правилно или не — според него бил изпъчен. По тази логика, даже и да сте професионален лодкар по Волга, не ви е позволено да си пъчите корема.

— Винаги се смее, когато хората ми съобщават, че са сгодени — поясних аз, но вече сериозен.

Това май не го укроти, ако „укроти“ е думата, която търся. Продължаваше да се ежи.

— Да нямаш възражение срещу сгодяването ми?

— Не, не.

— Откъде-накъде пък да не се сгодявам?

— Ама разбира се.

— Какво искаш да кажеш с това „ама разбира се“?

Не бях съвсем наясно какво исках да кажа с това „ама разбира се“ освен вероятно „ама разбира се“. Обясних му го надълго и нашироко, опитвайки се да го инжектирам с успокояващо въздействие, понеже продължаваше да се разгорещява.

— Желая ти много, много щастие — казах аз.

Благодари ми, макар и не с нужното количество признателност в тона.

— Сигурно момичето е разбрано?

— Да.

Отговорът му не би могъл да се нарече лиричен, но ние Устъррови можем да четем между редовете. Очите му се завъртяха в орбитите си като пумпали, а лицето му придоби цвета и изражението на презрял домати. Подразбрах, че е затънал в чувствата си до корените на косите си.

Осени ме идея.

— Да не е Ноби?

— Не. Тя се сгоди за Боко Фитълуърт.

— Какво!

— Да.

— Понятие си нямах. Той поне можеше да ми каже. Значи Ноби и Боко се надушиха?

— Да.

— Я, я, я! Излиза, че веселият Купидон напоследък доста честичко е навестявал Стийпъл Бъмпли.

— Да.

— При това без почивки. На дневни и нощни смени. Годеницата ти, доколкото схващам, е тамошна?

— Да. Казва се Крей. Флорънс Крей.

— Какво!

Възклицанието, което прогърмя от устата ми, наподобяваше крясък. Стилтън се стресна и ме удостои с повдигнатата си вежда. Сигурно младите Ромеовци го взимат доста присърце, ако околните започнат да пицят при съобщаването самоличността на изгората.

— Какво има? — попита ме той с напрегнат глас.

Естествено, произведеният от мен писък, както можете да си представите, изразяваше екстаз и облекчение. Тоест, понеже Флорънс бе вързана за него, опасността, която предусещах, ме беше отминала и аз оставах на чисто. Но как пък ще тръгна да му разправам.

— О, нищо.

— Изглежда я познаваш.

— Да, срещали сме се.

— Не съм я чувал да говори за теб.

— Нима?

— Никога. Отдавна ли я познаваш?

— От известно време.

— Колко добре я познаваш?

— Доста добре.

— Като казваш „доста добре“, искаш да кажеш...?

— Достатъчно добре. Поносимо добре.

— Откъде я познаваш?

Усетих пристъп на смущение. Още малко ми трябваше и щях да изтърся, че възлюбената му някога е била изключително близка с Бъртрам. Много по-близка, както вече разбрахте, отколкото се нравеше на Бъртрам. А на никой мъж не му става драго, разбере ли, че не е първият обект, по който въздиша любимата му. Някак си убива свежестта в цялата работа. Мъжът иска тя да е прекарвала дните си залепена на прозореца на кулата, в която е затворена. Да гори в нетърпеливо очакване, докато не пристигне той на белия си кон и я освободи.

Съобразявайки се с всичко това, реших да поизвъртя мъничко разговора.

— Ужасният ѝ баща се ожени за кошмарната ми леля.

— Лейди Уърпълсдън леля ли ти се пада?

— И още как!

— А преди това познаваше ли се с Флорънс?

— Съвсем слабо.

— Ясно.

Продължаваше да не откъсва изучаващия си поглед от мен, все едно, че бе агент на тайните служби, който беседва със заподозрян. Дори не ме е срам да си призная, че изтрих избилата по челото ми пот с калъфа на чадъра.

Сега видях, че съм му поставил погрешна диагноза, сравнявайки го с Ромео. Образът, към който трябваше да го съотнеса, бе Отело. Очевидно, в лицето на Чийзрайт, се натъкнах на представител на онази категория влюбени, които обикалят с кървясали очи и ръцете ги сърбят да намлатят онази част от населението, за която смятат, че е или е била в каквито и да било дружески отношения с обекта на чувствата им. Накратко, дори съвсем беглото нахвърляне на фактите за познанството на моя милост и Флорънс щеше да е достатъчно да драсне фитила на живите му пещерни инстинкти.

— Като казвам „слабо“ — побързах да добавя, — имам предвид, естествено, че сме само познати.

— Само познати значи?

— Само.

— Просто си я срещнал без да искаш веднъж-дваж?

— Съвършено вярно. Абсолютно точно.

— Ясно. Питам те, защото ми се стори, че когато ти казах, че е сгодена за мен, реагира странно...

— Всеки път на гладно съм така...

— Ти се стресна...

— Лек спазъм, нищо повече.

— И възкликна. Сякаш новината е невероятен шок за теб.

— Няма такова нещо.

— Сигурен ли си?

— Сто процента.

— Всъщност, вие сте чисто и просто само познати?

— Да, нищо и никакви си познати.

— Въпреки всичко е странно, че никога не ми е споменавала за теб.

— Е, хайде, аз да вървя — вметнах, за да сменя темата и се оттеглих от полесражението.

4.

След цялата тази гадост един угрижен и възсериозен Бъртрам Устър се затътри към убежището си. Бях капнал. В последната сцена преживях максималния диапазон от възможни емоции, а това винаги изтощава.

Първата ми реакция на Стилтъновото откровение, както вече посочих, бе облекчение. И сега продължавах да отправям към Всевишния погледи с безмълвна благодарност. Но Устъррови рядко мислят единствено за себе си. Скоро осъзнах, че размишленията за смразяващата ужасия, сполетяла окаяния нещастник, разбуждат в три-четвърти от съществуването ми съжаление и страх. Реших, че е наложително незабавно да се задвижи Спасително Стилтънчийзрайтско движение. Въпреки че не спадаше към най-твърдите ми дружки като Боко Фитълуърт, все пак хора сме. Добре помнех каква огромна тежест се явяваше в стомаха ми само при мисълта за грозната перспектива Флорънс Крей да ме завлече до олтара. Едва вървах тогава.

Разбира се беше ми кристално ясно как се е развила трагедията. Не друго, а страстното желание на загубеното диване да се погрижи за душата си, го бе наакиснало във вонящото тресавище. Както често ми се е случвало да забележа — тези здрави и яки баобаби винаги примират за възвишени щуротии.

Цялата работа с въздигането на душата според Джийвс зависи от психологията на индивида. Намират се поддръжници и противници на тезата. Я вземете мен за пример. Не че имам душа екстра качество, но двамцата страхотно се погаждаме. Не ми се ще да я ровичкат. „Оставете ми я на мира!“ — викам. — „Не я ръчкайте! Харесвам си я такава.“

Но със Стилтън е съвсем другояче. Сгацете го и му предложете да биете освежаваща инжекция на душата му и ще ви зяпне благоговейно, готов да ви последва и в пъкъла. Сигурно Флорънс му се е видяла точно каквото е предписал лекарят. Вероятно е умираше от кеф,

докато е поглъщал „Видове етични теории“. Сто на сто е сметнал, че това е чудодейният цяр.

Обаче тук вече нещата запецват — колко ще трае това? Може сега да е на седмото небе, но, както го виждам, ще дойде ден, когато ще прегледа душата си, ще установи как е разцъфтяла и ще рече: „Прекрасно. Стига ми толкоз.“ И ще открие, че безнадеждно е окован от момиче, което досега само е правило лека разгривка преди голямото въздигане. Ето от такава съдба, наричана понякога „горчиво пробуждане“, исках да го спася.

Отначало срещнах малко затруднение да измисля как да постигна това. Но се обзалагам, че друг на мое място би се пулил до посиняване. А моят мозък тази сутрин, както вече имах възможност да отбележа, режеше като трион. Двете подсилващи в „Болинджър“ само го бяха подстрили допълнително. Затова когато отключвах вратите на апартамента, разрешението вече блестеше като перла в главата ми. Трябваше да драсна убедително писъмце на Ноби Хопууд. Щях да ѝ разясня ситуацията. Тоест да ѝ внуша да дръпне Стилтън на една страна и да му набие в главата на какво хоро се е хванал. Тъй като Ноби познаваше Флорънс откак се е пръкнала, следователно трябваше да вникне в тънката ми мисъл.

Въпреки всичко, в случай, че това не ѝ се удадеше, старателно изложих в посланието си всичките дефекти на Флорънс, и то не само като евентуална булка, но и като човешко същество. Вложих сърце и душа в този труд и го занесох до пощенската кутия на ъгъла с великолепното усещане за изпълнен дълг и сторено добро дело.

Когато се прибрах, Джийвс отново бе в наличност. Беше се завърнал от мисията си и шетаеше нещо в трапезарията. Викнах го и той доплава.

— Джийвс — подех аз, — помниш ли мистър Чийзрайт, който дойде сутринта?

— Да, сър.

— Току-що се видях с него. Купуваше годежен пръстен. Сгоден е.

— Нима, сър?

— Да. И знаеш ли за кого? За лейди Флорънс Крей.

— Наистина ли, сър?

Разменихме многозначителен поглед. Или по-точно два многозначителни погледа, тъй като аз му отпратих един, а той на мен друг. Нямаше нужда от думи. Джийвс е запознат с всяка подробност от аферата Устър-Крей, понеже бе закарфичен за мен в онзи критичен период от живота ми. Всъщност, както съм отбелязал някъде в архивите, точно той ме измъкна от кашата.

— И което е най-сразяващото, Джийвс, ако тази е думата, която търся, е че тя май му харесва.

— Нима, сър?

— Да. Порази ме, че е доволен, и то доста. Напомни ми за онези редове... Как беше началото?

— „Уви, неведоми за тяхната съдба жестока, живеят в радост следващите жертви“.

— Тъжно, Джийвс.

— Да, сър.

— Трябва да бъде спасен от самия себе си, разбира се, и за щастие владее положението. Предприех необходимите стъпки и очаквам да се увенчат с успех. А сега — минах на следващия въпрос от дневния ред — разправай за чичо Пърси. Нали се срещна с него?

— Да, сър.

— Нуждаеше ли се спешно от помощ и съвет?

— Да, сър.

— Знаех си, че съм прав. Какво излезе? Изнудване? Искане да те навие да задигнеш уличаващата го кореспонденция от изрусени особи ли? Вкопчила ли се е в него със зъби и нокти някоя изобретателна авантюристка?

— О, не, сър. Убеден съм, че личният живот на Негово благородие е извън всякакъв упрек.

Претеглих казаното в светлината на известните факти.

— Не съм чак толкова сигурен за това. Зависи какво разбираш под безупречен. Веднъж ме гони миля и кусур, боравейки завидно добре с ловджийския камшик. И то в момент, в който бях наполовината на първата си пура и в належаща нужда от тишина и спокойствие. По моему човек, способен на това, е способен на всичко. Но ако не е изнудване, тогава какво се е разфучал?

— Негово благородие се намира в малко затруднено положение, сър.

— Какво го тормози?

Известно време не отговори. Само чертите му леко се сковаха, а очите заизлъчваха предпазлива съдържаност. Като две капки вода с тази на папагалите, когато непознат, в чиято добронамереност не са убедени, им предложи банан. Това означаваше, че го е връхлетял пристъп на дискретност, както му се случва от време на време.

— Познаваш ме, Джийвс. Гробница съм.

— Въпросът е крайно поверителен, сър. Не е желателно да се разчува.

— И диви мустанги няма да го изкопчат от мен. Не че очаквам да пробват.

— Добре тогава, сър. Негово благородие ме уведоми, че е в процес на нанасяне на последните корекции по сключването на сделка от изключителна деликатност и важност.

— И искаше да провериш работата за евентуални фалове?

— Не точно това, сър. Но ме помоли за съвет.

— Всеки търчи при теб, Джийвс — от бедняка до пера.

— Много мило от ваша страна да мислите така, сър.

— Той изпусна ли се каква е тази сделка тъй деликатна и важна.

— Не, сър. Но естествено човек чете вестници.

— Не и аз.

— Не преглеждате ли страниците за финанси, сър?

— Не ги и поглеждам.

— Напоследък отделят значително внимание на слуховете за предстоящо сливане или съдружие между мореплавателната компания на негово благородие „Розова фунийка“ и не по-малко известна американска корабна фирма, сър. Несъмнено за това дискретно намекваше Негово благородие.

Информацията далеч не ме стимулира към скокови тренировки.

— Значи ортаци ще стават, пустите му магнати.

— Така се предполага, сър.

— Е, Господ да им помага.

— Да, сър.

— Тъй де, защо пък не?

— Абсолютно точно, сър.

— Тогава какъв му е проблемът?

— Получи се малко неловка ситуация, сър. Явно преговорите са стигнали етапа, когато е необходимо Негово благородие да се срещне и обсъди условията с джентълмена, представящ американската компания. От друга страна, обаче, в никакъв случай не бива да допусне това да стане на публично място. Ще се счете за достатъчно доказателство, че сливането на интересите им предстои, което незабавно ще рефлектира върху акциите на съответните концерни.

Започна да ми се мярка светлинка в тунела. Някои сутрини след дружеско събиране или гуляй в „Търтеите“ от подобно обяснение само още повече ме зацепва главата, но днес, както отбелязах, биех рекордите по схватливост.

— Искаш да кажеш, че ще се вдигнат?

— Рязкото им покачване ще е неизбежно, сър.

— И чичо Пърси се коси за това?

— Да, сър.

— Далаверата му е да ги изкупи на безценица преди да се обедини?

— Съвършено вярно, сър. *Rem acu tetigisti*.

— *Rem...?*

— *Acu tetigisti*, сър. Латински израз. Буквално преведен ще рече „Убождам проблема с игла“, но по-идиоматичното му тълкуване би било...

— Напипвам болното място.

— Абсолютно вярно, сър.

— Да, сега схващам. Добре че ми разясни ситуацията. Същността на проблема е, че двамата дърти шушумиги трябва скришом да се съберат и се нуждаят от скривалище.

— Правилно, сър. А действията и на двамата неотлъчно ще се следят от представителите на финансовата преса.

— Предполагам, че подобни тайнствени истории непрекъснато вървят в света на търговията?

— Да, сър.

— Имат разбирането и съчувствието ми.

— Да, сър.

— Въпреки че ми приглява при мисълта чичо Пърси да забогатее още повече. И без това се въргаля в пари. Но както и да е, имайки

предвид, че сме рода, вероятно се налага да подкрепя каузата му. Ти предложи ли му нещо?

— Да, сър.

— Има си хас.

— Дойде ми на ум, че такава среща трябва да бъде усамотена. Например ако двете страни се уговорят да се срещнат в някоя отдалечена къща в провинцията.

Потънах в размишления.

— Искаш да кажеш къща някъде в провинцията?

— Изключително правилно ме разбрахте, сър.

— Не ми се струва блестящо, Джийвс. Явно излизаш от форма.

— Сър?

— Да го огледаме за пречки. Я ми кажи, как ще идеш при собственика на къща в провинцията, дето до този момент не знае, че съществуващ, и ще го замолиш да те пусне с компанията ти в гостната?

— Естествено, притежателят на жилището на всяка цена трябва да е познат на Негово благородие.

— Искаш да кажеш да се познава с чичо Пърси?

— Съвършено точно, сър.

— Но, Джийвс, не виждаш ли, че така съвсем се объркват нещата? Задействай мозъчния си пъпеш. Познатият на чичо Пърси ще си каже: „Хой, хой! Дъртият Уърпълсдън се среща скришом с потайни мъже? Я да видим какво значи това! Обзалагам се, че всичко се върти около онова сливане, за което тръбят навсякъде.“ И търчи онзи ми ти синковец и врътва една шайба на брокера си да не се мае, ами да купува от акциите, докато му стигнат силите. И разбива на пух и прах грижливо измъдрените планове на чичо Пърси. Следваш ли мисълта ми, Джийвс?

— Неотклонно, сър. Предвидих подобно развитие на обстоятелствата. Разбира се, обитателят на определения дом за срещата трябва да е джентълмен, на когото Негово благородие е в състояние да се довери.

— Като например?

— Като например, вие, сър.

— Съжالياвам, че ти го натяквам, за твое добро свалям капациите от очите ти — аз не притежавам къща в провинцията.

— Вярно е, сър.

— Не те разбирам, Джийвс.

— Негово благородие ще ви предостави една своя, сър. Той ме инструктира да ви предам, че желае да се отправите още утре за Стийпъл Бъмпли...

— Стийпъл Бъмпли!

— ... където ще намерите малка, но пригодена за всичко необходимо резиденция, готова за незабавно нанасяне. Разположена е възхитително близо до реката...

Не ми беше нужно друго освен думата „река“, за да разбере каква е работата. Не знам дали в цял западен Лондон ще се намерят и шепа хора, способни да надушат по-скорострелно от Бъртрам Устър в добрите му сутрини коварното съзаклятие... Прозрях целия гнусен план.

— Джийвс — рекох, — изиграл си ме по най-мръснишки начин.

— Съжалявам, сър. Единствено това ми изглеждаше разрешение на проблема. Убеден съм, че когато видите въпросния дом, ще преодолеете резервите си по отношение на Стийпъл Бъмпли. Негово благородие ме увери, че няма да ви липсват никакви удобства. Има голяма спалня, уютна всекидневна, студена и топла вода...

— Даже мокро помещение? — попитах го аз язвително и жлъчно.

— Да, сър. Освен това ще сте в непосредствена близост до мистър Фитълуърт.

— А ти от своя страна ще си в непосредствена близост до рибата си.

— Ами да, сър. Това обстоятелство ми бе убягнало, но след като го споменахте, определено е така. С удоволствие ще полова малко риба, при условие, че от време на време нямате нужда от услугите ми, докато сме в „Сгушеното кътче“.

— „Сгушеното кътче“ ли каза?

— Да, сър.

— И се пише „к-ъ-т-ч-е“?

— Да, сър.

Поех гигантска глътка въздух.

— Чуй ме добре, Джийвс. Няма да стане. Разбираш ли? Няма. Пише се „н-я-м-а“. Проклет да съм, ако позволя да ме направят на...

как се казваше?

— Сър?

— Котешка кайма. Макар че откъде-накъде котешка? Какво общо имат котките с цялата работа?

— Изразът произхожда от приказка за котката, магарето и кестените, сър. Изглежда...

— Престани, Джийвс. Не му е сега времето да се отплесваме с такива работи. И ако в приказката ти се разказва къде маймуната си пъха кестените, да знаеш, че я знам, и е безобразно вулгарна. Дай да се върнем на темата. Абсолютно, твърдо и категорично отказвам да замина за Стийпъл Бъмпли!

— Сър, разбира се, напълно е допустимо да изберете подобно поведение, но...

Той замълча, приглаждайки брадичката си. Веднага включих.

— Но чичо Пърси ще се намуси?

— Да, сър.

— И ще докладва на леля Агата?

— Съвършено точно, сър. А Нейно благородие, когато е раздразнена, може да изпадне в крайна невъздържаност.

— *Rem acu tetigisti* — посърнало отвърнах аз. — Добре де, стягай багажа.

5.

Онези, които имат щастието да познават Бъртрам Устър отблизо, биха могли мигновено и в хор да потвърдят качеството, което оглавява класацията на Устъровите добродетели. А именно способността му да се държи на висота и да не губи присъствие на духа и в най-критичните ситуации. Дори приравнен със земята, както се казва, той отново се въздига. Спортната му форма далеч не е съвършена, но бодростта му неколkokратно надвишава очакванията.

Когато на следващия ден се събудих и позвъних за чая, открих, че независимо от безпокойството, с което гледах към бъдещето, жизнелюбието ми не е пострадало особено. Не че престанаха да ме побиват тръпки при мисълта за навлизане в зоната на влияние на чичо Пърси и подопечните му, но успях да изнамеря достатъчен повод за радост в мрачната перспектива.

— Джийвс, нали каза, че когато пристигна в Стийпъл Бъмпли леля Агата няма да е там да ме поздрави? — зачекнах го аз още щом влезе с подноса, от който се вдигаше пара.

— Да, сър. Нейно благородие възнамерява да отсъства за определен период от време.

— Ако ще кътка малкия Томас, докато окончателно му прогонят заушката, току-виж не се вестила през целия ми престой там.

— Напълно е възможно, сър.

— Това е много добре.

— Да, сър. Имам удоволствието да ви съобщя още една добра вест. При вчерашната си визита мис Хопууд спомена за маскен бал, който явно ще се състои в Ийст Уйбли, града в съседство със Стийпъл Бъмпли. Убеден съм, че ще ви се понрави, сър.

— Да, наистина — съгласих се аз. Танците и на най-вихрения Фред Астер едва намазваха малкото пръстче на левия ми крак, а и открай време си падам по баловете с маски. — За кога е запланувано?

— Доколкото разбрах, за утре вечер, сър.

— Е, да си призная, това значително освежава хоризонта. След закуска ще изляза да си взема някакъв костюм. Какво ще кажеш за

Синдбад Мореплавателя?

— Ще бъде изключително въздействащ, сър.

— Да не забравяме и рижавите бакенбарди, с които се съчетава.

— Съвършено правилно, сър. Точно те дават облика на костюма.

— Ако вече си събрал багажа, натъпчи го в малкото куфарче.

— Много добре, сър.

— Разбира се, ще се замъкнем до там с колата.

— Вероятно ще е по-добре, ако аз се придвижа с влак, сър.

— Не ти ли се струва, че се поизхвърляш, Джийвс?

— Пропуснах да ви уведомя, сър, че мис Хопууд телефонира с надеждата, че ще сте в състояние да я настаните в колата си. Предположих, че няма да противореча на желанията ви и поех отговорността да обещая от ваше име.

— Ясно. Добре си направил.

— Нейно благородие също телефонира.

— Леля Агата?

— Да, сър.

— Да не е решила да ми прави мръсотии, отказвайки се да крепи духа на Томас?

— О, не, сър. Само остави съобщение да отидете до магазина на Аспинал на Бонд Стрийт и да получите една брошка, закупена от нея вчера.

— Така ли? Че откъде-накъде пък аз? — попитах, давайки воля на хапливостта си. Скандалната неспособност на роднината ми да различи собствения си племенник от местния разносвач направо ме изкара от релси.

— Подразбрах, че украшението е подарък за лейди Флорънс, която днес има рожден ден. Нейно благородие държи лично да го предадете на местоназначението, тъй като съзнава, че поверявайки го на обикновените канали, забавянето му е неизбежно.

— Искаш да кажеш, че ако го пусне по пощата няма да стигне навреме?

— Точно така, сър.

— Да, има нещо вярно в това.

— Нейно благородие изрази известно съмнение относно способността ви да изпълните безпрепятствено мисията, но...

— Ей!

— ... но аз я уверих, че това е напълно в кръга на възможностите ви.

— И на мен така ми се струва — докачих се аз. Умислено задържах бучка захар върху чаената лъжичка. — Значи лейди Флорънс празнува рожден ден? — проговорих съсредоточено. — Това ми създава светски проблем, за който ще се радвам да чуя мнението ти. Дали да се включа във фонда за дарения?

— Не, сър.

— Не смяташ, че е необходимо?

— Не, сър. Не и след онова, което се случи.

Мед ми капна на сърцето при тези думи. Защото човек все се мъчи да съблюдава добрите нрави, а това раздаване на подаръци си е направо хлъзгава работа. Току-виж наведе момичето към непочтени мисли... А идвайки като капак на „Пръските“ и Спиноза, и най-мизерното парфюмче може да лъсне блясъка ми така, че на Стилтън за нула време да му направят рекламация. Пък сетне иди се оправяй...

— Осланям се на преценката ти, Джийвс. В такъв случай, никакъв подарък за Ла Крей.

— Не, сър.

— Но докато сме още на въпроса, ще трябва скоро да изнамерим един за Ла Хопууд.

— Сър?

— Сватбен подарък. Отишла, та се сгодила за Боко Фитълуърт.

— Нима, сър? Най-сърдечни пожелания за щастие на джентълмена и младата лейди.

— Добре го каза, Джийвс. И аз се присъединявам. Без колебание признавам, че заплануваният съюз печели благословията ми. Което не става всеки път, когато зазвучи сватбеният марш.

— Съвсем не, сър.

— Нерядко при подобни случаи човек се изкушава, което е в пълна сила при горкия Стилтън, да бъде достатъчно благороден и захапе бъдещия младоженец за гащите, спасявайки го от сигурна смърт. Като верните кучета, дето отърват господарите си от пропасти в непрогледните ноци.

— Да, сър.

— Но в настоящия случай не храня подобни съмнения. Всяка от договарящите страни, според мен, е уцелила в десетката. Затова и с

незлоблива ръка ще се бръкна за нужния дар. Пожелаят ли, готов съм даже да им кумувам и да дръпна една реч на сватбения прием. На повече от това човек е неспособен да се жертва.

— Не, сър.

— Добре, Джийвс — заключих и отметнах завивките, за да се вдигна от постелята. — Задействай яйцата и бекона. След минутка съм на линия.

Прогоних глада, изпуших успокояваща цигара и се понесох навън, където ме чакаха безброй задачи. Прескочих до Аспинал да прибера брошката, оттам притичах до фирмата на братята Коен в Ковънт Гардън. Сведущите я наричаха Мека на балните тоалети за търсачите с изискан вкус. За щастие успяха да ме снабдят с тъй желания от мен Синдбад. Последният, който им се намираше. Посещение до близкото ателие за театрални перуки ме направи притежател на разкошни рижави бакенбарди. С тях щях да блесна в цялото си великолепиe.

Когато се върнах, колата чакаше пред портата, а в багажника се мъдреше женски куфар. Явно Ноби бе пристигнала. Както и очаквах, сварих я в гостната, тъкмо сърбаше освежителното си питие.

След предългата раздяла от последната ни среща неизбежно последва период на бурно подскачане и сближаване. Сетне му ударих и аз едно освежително, ескортирах я до колата и я набутах вътре. Придържайки се към инструкциите ми, Джийвс бе поставил куфарчето със Синдбад под предната седалка, та да е под непосредствения ми надзор. Бяхме готови за потегляне. Врътнах си вътрешния двигател, сетне натиснах педала и тръгнахме. Джийвс стоеше на паважа и ни изпращаше като архиепископ, изпровождащ благословените си пилигрими. Въобще цялото му излъчване бе на човек, който не след дълго ще нарами тежкия багаж и ще ни последва с влака.

Макар да ми липсваше обществото на този човек — дясна ръка, както и репликите му, винаги тъй поучителни и усъвършенстващи, се радвах, че се намерих с Ноби насаме. Щеше ми се да измъкна от нея всичко за предстоящото ѝ обединяване с Боко. Понеже и двамата се числяха към антуража ми, новината за годежа им непривично ме заинтересува.

Никога не съм си падал по плещенето по време на шофиране. Затова докато не изведох автомобила от пренаселените места, си

останах непристъпен и безмълвен — с изопнати устни и напрегнат поглед. Но щом се закандилкахме по Портсмутското шосе, където нямаше какво да отвлича вниманието ми, хванах бика за рогата.

6.

— Значи вие с Боко решихте да се поръсите с портокалови цветчета? — подех аз. — Вчера узнах новината от Стилтън и дълбоко се развълнувах.

— Надявам се, че я одобряваш.

— Напълно. Чиста работа. Мисля, че и двамата сте случили и няма да е зле да щурмувате с все сила. Винаги съм те мислил за свежо и твърдо картофче.

Тя ми благодари за милите слова, а аз я уверих, че похвалата си е честно заслужена.

— А що се отнася до Боко — продължих аз, — бъди сигурна, че по-свестен няма да намериш. Мога да ти подшушна такива неща за него, та окончателно да проумееш какъв късмет ти се е паднал.

— Няма нужда.

Гласецът ѝ бе тих и нежен, сякаш бе квачка, напяваща на яйцето си. И слепец би видял, че Купидоновата стреличка си е свършила работата. Позавъртях кормилото, за да не се спъна в поредното куче и отпочнах въпросника си. В тези случаи обезателно държа да се запозная с фактите.

— Кога уредихте годежа?

— Преди около седмица.

— Но ти го предусещаше отпреди, ако не греша?

— О, да. Веднага след като се срещнахме.

— Кога стана това?

— Края на май.

— Значи е любов от пръв поглед, така ли?

— Така.

— И от негова страна?

— И от негова страна.

Естествено, напълно разбирах как Боко се е влюбил от пръв поглед в Ноби — природата ѝ бе отпуснала порядъчно сексапил. Но начина, по който тя е успяла да се влюби в Боко от пръв поглед, виж, ме изумяваше. Понеже първият поглед към Боко разкрива пред зрителя

обект с мутра на папагал-интелектуалец. Освен това, както е привичката на множество млади литератори, се носи като колоездач-маратонец. По-точно с прилепнало поло и сивкави гащи от каша, с кръпки на коленете. Общото впечатление, което създава, е, че е изкарал някоя и друга дъждовна нощ в кофите за смет. Единственият случай, когато невъзмутимата броня на Джийвс се пропука, бе когато видя Боко за първи път. Видимо се разстрои и отърча до кухнята да се съвземе с помощта на домашното шеро. Споменах това на Ноби и тя отвърна, че разбира какво искам да кажа.

— Човек би очаквал Боко да е от мъжете, които постепенно карат момичето да се привърже към тях. Да, ама не. В един напрегнат момент се зачудих дали не ми се привиждат разни неща, и изведнъж — тряс! — като гръмотевица.

— Толкова мълниеносно?

— Да.

— И той ли откликваше като теб?

— Да.

— Тогава има нещо непонятно за мен. Каза, че сте се срещнали през май, а сега сме юли. Защо, по дяволите, се е туткал толкоз дълго с ухажването?

— Неговото не беше точно ухажване.

— Как така не точно ухажване? Човек или ухажва, или не ухажва. Средна работа няма.

— Имаше обстоятелства, които го възпираха.

— Говориш с недомлъвки, Ноби. Пак като го е включил накрая в дневния си ред, добре. И кога ще забият сватбените камбани в селската църквичка?

— Не знам дали въобще някога ще забият.

— А?

— Чичо Пърси съвсем не мисли така.

— Какво имаш предвид?

— Не одобрява избора ми.

— Какво?

Направо бях шашнат. За секунда ми се стори, че тя будалка Устъровия ум. Но при внимателния оглед установих, че устните ѝ бяха изопнати, а веждите свъсени. Ноби Хопууд обикновено е синеоко

миньонче с ведро лице. Обаче лицето ѝ сега се бе сгърчило от мъка, сякаш бе налапала развалена стрида.

— Сериозно?

— Сериозно.

— Ей, богу! — възкликнах аз.

Работата ставаше дебела. Защото, нали схващате, положението на Ноби падаше малко нестандартно. Както често се случва струва ми се, когато момичето X стане повереница на особата Y, в документа се вмъква клауза. Та според тази клауза не бива да се правят опити за женитба без съгласието на шефа, докато девойката не навърши двадесет и една, четиридесет и една или сто и колко си и една. Тъй че щом чичо Пърси бе развил анти-Боков комплекс, може да сложи прът в колелата на сватбената им каруца без да му мигне окото.

Но пак не можех да го проумея.

— Ама защо? Дъртият сигурно е изперкал. Боко е един от най-видните ни ергени. Вади купища пари с писалката си. Навсякъде виждаш работите му. Онази пиеса, дето я написа миналата година, беше страхотен хит. А оня ден в „Търтеите“ разправяха, че му предложили да ходи в Холивуд. Вярно ли е?

— Да.

— Е, ами тогава?

— Всичко това ми е добре известно. Но забравяш, че чичо Пърси е от хората, изпълнени с недоверие към писателите. Не вярва в платежоспособността им. Цял живот се е разправял с бизнес и не може да си представи, че друг освен бизнесмен може да натрупа реално богатство.

— Но той трябва да знае, че Боко си е кажи-речи знаменитост. Даже публикуваха снимката му в „Мърляшки труженик“.

— Да, ама чичо Пърси смята, че успехът на писателите днес е тука, утре го няма. Боко сега може и да се оправя, но според чичо капацитетът му за печалба щял да се изпари всеки момент. Сигурно се вижда как след година-две крепи Боко на ръба на платежоспособността, а сетне как издържа него, мен и половин дузина боковчета до края на живота си. Пък и той си беше предубеден към горкичкото ми слънчице от самото начало.

— Заради панталоните?

— Май и те помогнаха.

— Дъртият е направо магаре. Боко е писател. Няма начин да не знае, че към писателите човек се отнася с по-голяма толерантност. Пък и, дано това не стигне до ушите на Джийвс, панталоните съвсем не са най-важни.

— Обаче истинската причина е, че чичо смята Боко за пеперудка. Не успях да вникна в мисълта ѝ. Направо ме озадачи. Защото по-непеперудско нещо от Боко до този момент не бях виждал.

— Пеперудка?

— Да. Прехвърквал от цвят на цвят и смучел.

— А на него не му ли харесват пеперудките?

— Не и когато прехвърквали и смучели.

— Какво, за бога, му е набило в тиквата абсурдната идея, че Боко е прехвъркващ смукач?

— Ами, нали разбираш, когато той пристигна в Стийпъл Бъмпли, беше сгоден за Флорънс.

— Какво?

— Тя го накара да се засели там. Това имах предвид, когато ти казах, че отначало нямаше възможност да ме ухажда с пълна сила. Годещт му с Флорънс малко го възпрепятстваше.

Съвсем се сащисах. За малко да прегазя една кокошка във вълнението си.

— Сгодявал се е за Флорънс? И думичка не е обелил пред мен.

— Не си го виждал от сума ти време.

— Вярно, така е. Чакай да се посъвзема. Знаеш ли че и аз едно време бях сгоден за Флорънс?

— Разбира се.

— А сега е Стилтън.

— Да.

— Но това е невероятно! Като онези щафетни надбягвания, за които четем в книгите.

— Сигурно разковничето е в профила ѝ. Има чуден профил.

— Само ако го гледаш отляво.

— И отдясно.

— Е, донякъде и отдясно. Но това обяснява ли докрай проблема? В напрегнатото си ежедневие не можеш все да припкаш около момичето, за да я зяпаш отстрани. Продължавам да твърдя, че наблюдаващата се тенденция от страна на мъжката част от населението

да се сгодява за Флорънс, е необяснима. И това накара чичо Пърси да окаже студен прием на Боко?

— Не студен, а леден.

— Ясно. Но и него го разбирам. Как да му се нрави това вън-вътре, вътре-вън? Довчера с Флорънс вътре, днеска с теб вън. Сигурно мисли, че си само едно от цветята, на което Боко е прехвъркнал със смукателни цели.

— Сигурно.

— Отгоре на всичко се съмнява в капацитета му за печалба.

— Да.

Потънах в размишления. Ако чичо Пърси действително смяташе, че Боко е пеперудка, заплашвана всеки момент от фалит, зародилата се любов безспорно щеше да се озори не на шега. Пак добре, че поне може да си плаща наема. Но я си представете как ще се ужаси човек с консервативни възгледи, ако такава пеперудка се зададе насреща му и го врънка за подаяния до края на дните му.

Осени ме идея. С бележития си Устъров талант да гледам оптимистично напред видях, че още не всичко е загубено.

— На колко трябва да станеш, за да можеш да се ожениш без чичо Пърси да нокаутира намерението ти?

— Двадесет и една.

— А сега на колко си?

— На двадесет.

— Ами ето тогава. Знаех си, че ако се взрем по-старателно, ще открием, че слънчицето още грее. Потрай още една година и готово.

— Да, обаче Боко заминава за Холивуд другия месец. Представа нямам за чувствата, които питаеш към този мъж на мечтите ми, но държа да ти кажа, че изучих характера му с любяща загриженост. И ми се струва, че не е човек, когото да оставиш да замине за Холивуд без съпруга до себе си. Иначе не можеш го отлепи от местната фауна.

Изявлението ѝ ме шокира и ме накара да вложя сурова поучителност в следващата си забележка.

— Няма съвършена любов там, където няма съвършено доверие.

— Кой ти го каза това?

— Джийвс, вероятно. Звучи ми като негова мъдрост.

— Да кажеш на Джийвс, че греша. Чудесно може да си има любов без съвършено доверие, и още как. Обичам Боко до безумие, но

при мисълта да го пусна в Холивуд без мен, ми призлява. Няма да ме разочарова нарочно, дори не допускам, че ще осъзнае, когато го стори. Но някоя сутрин ще получи извинителна телеграма. И в нея ще прочета, че не е в състояние да обясни как се е случило, но снощи без да иска се оженил и нека да предложи изход от ситуацията. Заради милата му импулсивна натура. Не може скъпият да отказва. Подозирам, че така се е стодил и за Флорънс.

Смръщих се замислено. След като ми изясни как стоят нещата, аз се убедих, че изникват куп мъчнотии.

— В такъв случай какво ще предприемете?

— Не знам.

Още веднъж се посмръщих замислено.

— Нещо трябва да се направи.

— Но какво?

Споходи ме идея. С Устърови често е така. В един момент ги гледаш объркани, а сетне внезапно — хоп! — връхлита ги вдъхновението.

— Остави това на мен — рекох аз.

Дойде ми на ум следното. Установявайки се в „Сгушеното кътче“, върших на чичо Пърси златна услуга — толкова златна, че ако му се намираше капчица благодарност, трябваше краката ми да целува. Представях си как разтърсва ръката ми, изрича благодарствени слова и добавя, че ако има нещичко, което ми се ще, той начаса ще го изпълни.

— Трябва ви — поясних аз — вещата намеса на човек, обигран в светските интриги. Сладкодумен оратор, който да дръпне чичо Пърси настрана и да пледира каузата ви. Да разтопи сърцето му и да го накара да се отърси от тесногърдите си възгледи. Аз ще се заема.

— Ти?

— Лично. В идващите ден-два.

— О, Бърти.

— Удоволствие ще е за мен да вметна добра думица за вас двамцата. Предвиждам нечуван урожай. Сигурно ще омотая дъртофелника на малкото си пръстче.

Тя реагира с типично момичешка радост.

— О, Бърти, та ти си бил цяла овчица!

— Може и да си права. Ако не овчица, то поне агънце.

— Идеята е възхитителна. Още повече, че се знаеш с Боко от толкова време.

— Кажеш-речи от зародиши.

— Нали ще измислиш хубави историйки за него? Не ти ли е спасявал живота като момче?

— Не си спомням такова нещо.

— Можеш да кажеш, че поне се е опитал.

— Не вярвам да се приеме добре. В онази епоха чичо Пърси не си падаше особено по мен. По-вероятно е да му се отвори сърцето, ако спомена, че Боко упорито е организиран атаканти срещу личността ми, когато бях невръстен юноша. Както и да е, остави на мен. Все ще намеря думи.

През цялото това време двуместният автомобил с бръмчене поглъщаше милите до Стийпъл Бъмпли. В този момент Ноби ме извести, че приближаваме целта.

— Онези комини, дето се мяркат през дърветата, са Бъмпли Хол. Нали виждаш малката алея вляво? Тръгваш по нея и си право при Боко. Твоето местенце е около половин миля по-надолу, след една извивка на пътя. Наистина ли ще пледираш пред чичо Пърси?

— Като бик.

— И няма да се размекнеш?

— В никакъв случай!

— Възможно е и да не ти се наложи. Нали разбираш, помислих си, че ако Боко и чичо Пърси успеят да се сблизат, чичо Пърси може и да го обикне. И въпреки че не беше лесно, тъй нагласих работата, че Боко да го покани днес на обяд. Дано всичко е минало като по мед и масло. Доста зависи от това как се е държал Боко. Досега винаги, когато са се срещали, Боко е бил като дърво. Молих го със сълзи на очи да се отпусне, да е духовит и сърдечен, и той обеща да опита. Тъй че се надявам на най-доброто.

— И аз — отвърнах и потупах ръчичката й. После я закарах до Бъмпли Хол, разтоварих я с уверението, че даже Боко да не е запленил чичо Пърси на обяд, ще се погрижа всичко да се натъкми. За последен път й магнах жизнерадостно с ръка, обърнах и се насочих към алеята, за която ми бе споменала.

След цялото това бръщолевене, не ще и дума, у мен се зароди очебийна жажда. Затова реших, че е по-добре да надделея над

естественото желание на стопанина да се озове колкото се може по-скоро във владението си, и да се отбия у Боко за глътка подкрепително. Предположих, че бялата къщичка, разположена на брега на реката, трябва да е Боковата, тъй като Ноби каза, че е по пътя за „Сгушеното кътче“.

Съответно се помъкнах натам и забелязвах, че един от прозорците, гледащ към пътя, е откренат. Приблжих се и изсвирих.

Сипкав вой отвътре съпроводи свистенето на порцеланово украшение покрай главата ми и ме извести, че старата ми дружка си е у дома.

7.

Полетът на украшението, което за една бройка да ме цапардоса, изтръгна от устните ми едно звучно „Ой!“. Сякаш в отговор на писъка ми, Боко се появи на прозореца. Косата му — разчорлена, лицето — зачервено, вероятно от творческо вдъхновение. Както посочих, външността на този майстор на словото, е мелез между цирков жонгльор и папагал, прекаран през трънлив плет с опашката напред. В работилницата му никога не ще го сварите в най-спретнатия му вид. Затова предположих, че съм го прекъснал в труден момент от творческия процес.

Той ми се звереше през роговите си очила, но когато осъзна кой точно стои вън, пожарът зад лупите му стихна и се замести с удивление.

— Мили Боже, Бърти? Това ти ли си?

Уверих го, че случаят си е точно такъв, а той взе да се извинява, че запращал порцеланови украшения по мен.

— Защо имитираш воя на злобна кукумявка? — укори ме той. — Помислих те за Едуин. Непрекъснато се навърта наоколо, опитвайки се да извърши някое добро дело. Винаги така огласява присъствието си. Затова никога не оставам без необходимата амуниция, заредена на писалището. Откъде се пръкна, дяволите да те вземат?

— От метрополията. Току-що пристигам.

— Можеше поне да ми биеш телеграма. Щях да те посрещна както подобава.

Видях, че ме разбра погрешно.

— Няма да отсядам при теб. Заплюл съм си една къщурка, която била малко по-надолу.

— „Сгушеното кътче“?

— Точно.

— Ти ли си наел „Сгушеното кътче“?

— Да.

— Как тъй изведнъж се реши?

Допусках, че ще ми поискат обяснение за присъствието, затова предвидливо го бях скалъпил. Тъй като бях безмълвна гробница за същинската причина, довела ме в Стийпъл Бъмпли, трябваше да пропусна някои неща.

— На Джийвс му се прищя да полови риба — рекох и за да придам повече достоверност, допълних, — а и ми казаха, че утре вечер по тези места ще се завихри маскен бал. Знаеш как ми се отразяват слуховете за подобни забавления. Мятам се на коня и препускам. А сега — овлажних устни, — какво ще кажеш за едно разхладително питие? Пътуването ме поизсуши.

Покатерих се през прозореца и се плъснах на един стол, докато Боко се завтече да донесе почерпката. Скоро се завърна с дрънчащ поднос и след като се позабавлявахме с теми, типични за мъжки разговор, и разменихме повърхностни забележки за това-онова, го поздравих за годежа му, както изисква етикетът.

— Тъкмо казвах на Ноби, която докарах с колата, колко невероятно е момиче да се влюби в теб от пръв поглед. Никога не бих допуснал, че е възможно.

— И аз се изненадах. С пръст да ме беше бутнал, щях да падна.

— Не се съмнявам. Като гледам какви хора извикват страстни чувства. Я виж леля ми Агата.

— Аха.

— И Стилтън.

— Знаеш ли за Стилтън?

— Натъкнах се на него в една бижутерия, докато купуваше пръстена и ми довери тежката си участ.

— По-добре той, отколкото аз.

— И аз съм на това мнение. Според Ноби причината е профилът на Флорънс.

— Твърде възможно е.

Последва мълчание, нарушавано само от повторната ни дегустация на еликсира. После той въздъхна и рече, че животът е странен, на което аз отвърнах, че животът в много отношения е изключително странен.

— Да вземем моя случай — каза той. — Ноби светна ли те как стоят нещата?

— Че чичо Пърси се е заял като муле? Да, светна ме.

— Как да му се живее на човек?

— И на мен ми мина през ума. Определено. Сърцето ми се къса.

— Представи си да ти дотрябва нечие одобрение в днешните модерни времена! Чист анахронизъм! Ами че даже в бълвоч за женски списания не можеш пробута такъв мотив. Леля ти Далия не издаваше ли някакъв женски парцал?

— „Будоарът на милейди“. Седмичник за шест пенса. Веднъж му отдадох приноса си с „Какво носи добре облеченият мъж“.

— Е, никога не съм чел „Будоарът на милейди“, но не се съмнявам, че спада към утайката на вестникарския свят. Въпреки това, ако тръсна на леля ти разказ за момиче, неспособно да се ожени за някого само заради несъгласието на тъпоумната глава на семейството, ще ме изрита. С други думи, не ми се позволява да припечеля честен грош, използвайки подобно усложнение, но иначе на него му е позволено да нахълтва в живота ми и да го съсипва. Чудна картинка!

— Какво ще стане, ако напук се ожените?

— Сигурно ще ме тикнат в дранголника. Или това се правеше единствено, когато се за жениш за повереницата на Министъра на правосъдието без той да размаха знамето на съгласието?

— Хвана ме натясно. Можем да питаме Джийвс.

— Да, Джийвс трябва да знае. Доведе ли го със себе си?

— Следва ме с тежкия багаж.

— Как е той тия дни?

— Превъзходно.

— Мозъкът му как действа?

— Безотказно.

— Трябва да измъдри изход от тая бъркотия.

— Не ни е дотрябвал Джийвс. Аз се захванах с цялата работа. Ще сгация чичо Пърси и ще пледирам каузата ви.

— Ти?

— Странно. И Ноби каза същото. Със същата изненада в гласа.

— Но аз мислех, че щом го видиш, пълниш гащите от страх.

— Вярно. Но ми се удаде да му направя една услуга и сега влиянието ми върху него значително нарасна.

— Това е страхотно — оживи се Боко. — Не се май, Бърти. Защото — тук отново посърна — те чака доста зор.

— Не бих се обзаложил.

— Обаче аз да. След днешния обяд.
Усетих как ме обхваща внезапно притеснение.

— Обядът ти с чичо Пърси?

— Точно.

— Добре ли мина?

— Не особено добре.

— Ноби силно се надяваше, че това ще го пречупи.

— Ха! Господ да благослови ведрата й душица!

Отправих му един от най-изпитателните си погледи. Мрачна сянка пълзеше по лицето му. Носът шаваше тревожно. Явно не друго, а болка и страдание изопваха веждите му.

— Почвай от иглата та до края — наредих аз.

Той откърти тежка въздишка.

— Знаеш ли, Бърти, цялата идея си беше грешка от самото начало. Не трябваше да ни събира. А ако ни беше събрала, не трябваше да ме кара да съм духовит и сърдечен. Нали знаеш, че настояваше да съм духовит и сърдечен?

— Да. Каза, че си склонен да се държиш като дърво с чичо Пърси.

— Винаги се държа като дърво с дъртофелници, дето се съревновават с параходи по пухтене. Отгоре на всичко ми се ежат, сякаш съм довтасал от Москва да ги агитирам да стават комунисти. Това е заради чувствителния, притеснителен творец в мен. Не хванах окото на половинвековната вкаменелост и туй-то.

— Ноби ми каза. Според нея всичко се корени в това, че те смятал за пеперудка. Личното ми мнение е, че причината е в прословутите ти сиви гащи от каша.

— Че какво им е на тях?

— Най-вече кръпките на колената. Създават неблагоприятно впечатление. Нямах ли други дрехи?

— Ти за кого ме вземаш? За контето Бръмъл?

Реших да не задълбавам темата.

— Добре де, продължавай.

— Докъде бях?

— Казваше, че си сгафил, докато си се напъвал да си духовит и сърдечен.

— А, да. Тъй си беше. Ето как стана всичко. Първото нещо, което човек трябва да се запита, когато му заръчат да е духовит и сърдечен, е „Колко духовит? Колко сърдечен?“. Дали да е колкото обикновен слънчев лъч, или да се отприщи и да грейне до дупка? Обмислих го обстойно и реших да не ми пука от нищо и да съм самата закачливост. И ето къде, сега вече виждам, сгреших.

За момент замълча, за да потъне в дълбините на мисълта си. Виждах, че го тормози болезнен спомен.

— Чудя се, Бърти — рече той, когато най-накрая изплува на повърхността, — дали беше в „Търтеите“, когато Фреди Уиджън си правеше майтап с обядващите, залагайки „Веселяшките изобретения“?

— „Веселяшките изобретения“?

— Ония, дето ги рекламират в магазините за играчки като панацея за разпукване на леда и стимулант за гръмогласен смях. Няма начин да не си ги чувал. Подемният кран за чинии. Чашата — дриблърка. Солничката с изненади.

— А, тези ли?

Залях се от смях. Добре помнех случая. Тогавя Катсмийт Потър-Пирбрайт го мъчеше махмурлука. Никога не ще забравя реакцията му, когато си взе едно хлебче, а то изцвърча и от него изскочи гумено мишле. Наложих се по-хладнокръвни люде да го съживяват с бренди.

Но изведнъж смехът ми секна. Страшната значимост на думите му ме застигнаха и аз подскочих, сякаш някой ръгна с нажежен шиш епидермиса ми.

— Само не ми казвай, че си изпробвал тези изобретения върху чичо Пърси.

— Напротив, Бърти. Точно това направих.

— Леле Боже!

— Това май адекватно отразява обстановката.

Глухо изстенах. Сърцето ми спря. Човек трябва, разбира се, да прави отстъпки за писателите, понеже всичките падат повече или по-малко смахнати. Да вземем например Шекспир. Крайно неуравновесен тип. Все ходел да краде хорските патки. Независимо от това бях на мнение, че прилагайки „Веселяшките изобретения“ на настойника на възлюбената си, Боко далеч е надхвърлил естествените граници на писателското безумие. Даже Шекспир би се поколебал да стигне чак дотам.

— Но защо?

— Предполагам, че подсъзнателно съм се стремял да му разкрия и човешката страна от себе си.

— Той натовари ли се?

— Като камила.

— Значи не му се хареса?

— Не. Мога да го заявя без да се двоумя. Хич не му се хареса.

— Забрани ли ти достъп до дома си?

— Няма нужда да забраняваш на хората достъп до дома си, след като им се облещиш, както той на мен след Солничката с изненади. Езикът на очите е достатъчен. Нали знаеш номера със Солничката с изненади? Като я тръснеш, изскача един паяк. Останах с впечатлението, че е алергичен към паяци.

Надигнах се. Бях чул достатъчно.

— Аз да поемам — промълвих едва чуто.

— Закъде си се разбързал?

— Трябва да отида до „Сгушеното кътче“. Джийвс ще пристигне всеки момент с багажа и ще трябва да се настанявам.

— Ясно. Щях да те изпратя дотам, но тъкмо съчинявам изразително послание с извинение до уважаемия Лорд Уърпълсдън. По-добре да го довърша, макар че може и да не дотрябва, ако се окаже вярно, че си в състояние да пледираш. Пледирай здравата, Бърти. Дай блясък на словото си. Нека думите се стичат като мед от устата ти. Защото, както ти казах, доста зор ще видиш. Ще ти е нужно красноречие с неколкократно по-голяма сила от обикновеното. И, да не забравя, да не се изпуснеш пред Ноби за обяда. Действителността трябва да ѝ се представи внимателно и на порции.

Когато се отправих за „Сгушеното кътче“, настроението ми, както сигурно си представяте, съвсем не бе превъзбудено. Идеята да пледирам пред чичо Пърси на практика бе изгубила очарованието си.

Пред очите ми се яви образа на този ми роднина по сватовство, както вероятно е изглеждал веднага след сцената с Боко. Очите — кръвнишки, мустакът — настръхнал, въобще целият му ансамбъл атрибути силно наподобяваше сприхав тигър от джунглата, току-що видял как селянин се покатерва на дърво. И макар да е малко изсилено изявлението, че Бъртрам Устър потрепери, определено се почувства известно притеснение.

Улових се за мисълта, че след обединението ще се възцари радостта. Дано тогава дъртият мухльо погледне на Боко с по-мили очи. В този момент се разнесе дзънкането на велосипеден звънец и някакъв глас запредъвква Устъровото име с такава ярост, че заковах колата на секундата и се огледах. Гледката, която се откри пред мен, ме разтърси.

Тътрейки се, приближаваше Стилтън Чийзрайт. Когато се свлече от велосипеда и се тупна отпреде ми, бях връхлетян от поглед, биещ рекордите по неприятност. Поглед, преливащ от изумление и враждебност. Откъм съдържание се родеше с „Какво, по дяволите, търси тук този долен мръсник“. Можех да проследя какво му течеше през главата, сякаш го тръбяха по националното радио.

През цялото време бях седял на тръни, докато умувах за възможните реакции на този Отело, ако случайно ме сбара в околността. Начинът, по който бе приел новината, че с Флорънс сме стари познати, показва, че мислите му клонят към патологичност, поради което третираше Бъртрам с неприкрито подозрение. Опасявах се да не би да разтълкува погрешно внезапната ми поява в радиуса на Флорънс. А понеже се налагаше да съм безмълвна гробница, не можех да му обясня като хората.

Деликатно и притеснително положение.

Все пак, колкото и удивително да ви се стори, причината поради която се пулех с очи като домати, не бе погледът потвърждаващ страховете ми, а фактът, че главата му бе в подножието на полицейски шлем. Що се отнася за яката конструкция, тя бе напъхана в полицейска униформа, а нозете му изпълваха стандартните полицейски обуца или бръмборазмазвачки, които придаваха завършен вид на доспехите на Негово Величество Закона.

С една дума, Стилтън Чийзрайт изведнъж се бе преобразил в местното ченге, а аз седях и се цъклекх недоумяващо.

8.

— Направо ми бръкна в червата, Стилтън! — изкрещях в безпределното си слисване. — Какъв е този маскарад?

Но и той си бе приготвил въпрос:

— Какво, по дяволите, правиш тук, проклети Устър?

Вдигнах помирително ръка. Не му беше времето за странични дискусии.

— Защо си се издокарал като полицай?

— Че аз съм си полицай.

— Полицай?

— Да.

— Като казваш „полицай“ — запитах, мъчейки се да налучкам точната дума, — да не би да имаш предвид „полицай“?

— Да.

— Значи си полицай?

— Да, мътните те взели дано. Глух ли си? Аз съм полицай.

Сега вече загрях. Той беше полицай. Съзнанието ми мигновено превключи към вчерашната ни среща в бижутерията и прозрях какво го накара да се спотайва и увърта, когато го попитах какво прави в Стийпъл Бъмпли. Не бе посмял да разкрие истината, страхувайки се, че ще го взема на подбив, и то с основание. Даже в сериозността на сегашната ситуация, в главата ми се въртяха най-малко три безценни бисерчета, с които можех да го жилна.

— Какво има? Откъде-накъде да не съм полицай?

— Ама разбира се.

— Половината от мъжете в днешно време постъпват на служба.

Кимнах. Което си е вярно, вярно си е. Откакто откриха онзи колеж в Хейдън, полицията се нафрашка със стари познайници. Помня как Барми Фотерингей-Фипс описваше с красноречиви жестове завладелите го чувства, когато бил сгачен на Лестър Скуеър в нощта на надпреварата с лодки от по-малкия си брат Джордж. Нещо доста сходно бе сполетяло Фреди Уиджън в Хърст Парк в лицето на братовчед му Сирил.

— Да — рекох и веднага го затапих, — обаче в Лондон.

— Не е задължително.

— При това с амбицията да се внедрят в Скотланд Ярд и да се издигнат до върховете на професията си.

— Това и аз ще го направя.

— Ще се внедриш в Скотланд Ярд?

— Да.

— И ще се издигнеш до висините?

— Да.

— Е, тогава ще наблюдавам прогреса ти с огромен интерес — уверих го аз.

Въпреки това си запазих съмненията. В „Итън“ Стилтън беше капитан на флотилията. Отгоре на всичко продължаваше да си гребе прилежно даже и в Оксфорд. Прекара си всичките юношески години в забиване на греблото във водата. Само загубен скапаняк би пропилял златната си младост в подобна глупост, която освен всичко друго те кара да се потиш като огняр. А Стилтън държеше първенството сред загубените скапаняци. Като го гледате — цяло бонбонче някъде до шията, но оттам нагоре — твърд бетон. Не го виждах как ще се вклини във Великолепната четворка. Далеч по-правдоподобно звучеше да свърши като онези простаци от Скотланд Ярд, дето непрекъснато се мотаят в краката на Шерлок Холмс.

Тъй или иначе не му го казах. Всъщност думица не обелих, понеже бях прекалено зает да преценя новото и непредвидено развитие на събитията. Топях се от благодарност към Джийвс, че ме разубеди от купуването на подарък за Флорънс по случай рождения ѝ ден. Стигнаше ли до Стилтън слухът за подобно внимание, щях да съм разкъсан от крайник до крайник. Човек никога не знае от какво могат да се наежат тези ми ти полицаи и да те разкарфичат.

Бях успял да го отклоня от въпроса му за момент, но си знаех, че отсрочката е временна. Тъй ги обучават днешните полицаи, неотклонно да преследват целта. Затова и не се изненадах, когато той повтори въпроса си. Не казвам, че не ми се прищя да не го бе сторил. Просто отбелязвам, че не се изненадах.

— Остави тези работи. Още не си ми докладвал какво търсиш в Стийпъл Бъмпли.

Трябваше да рапортувам, но все пак успях да поизвъртя мъничко отговора си:

— Дойдох за кратка почивка — отвърнах безгрижно. Нали го знаете непринудения Бъртрам Устър.

— Искаш да кажеш, че ще отсядаш?

— За известно време. НеЙде в онаЯ посока е гнезденцето ми. Надявам се, че честичко ще прескачаш, когато не те зове дългът.

— И какво те подбуди изведнъж да наемаш гнезденца по тези места?

Впуснах се в рутината.

— На Джийвс му скимна да полови риба.

— О?

— Да. Разправи ми, че риболовът вървял превъзходно. Само слагаш стръвта и оставяш другото на рибата.

От доста време се вираше в мен по неприятен, вулканоподобен начин — със свъсени вежди и преливащи от орбитите зъркели. Сега суровостта в погледа му увеличи интензитета си. Ако бе извадил и тефтер с молив, все едно, че разпитваше някаква отрепка от престъпния свят къде е прекарала нощта срещу двадесет и пети юни.

— Ясно. Значи това са показанията ти? На Джийвс му скимнало да полови риба.

— Точно така.

— Така ли? Тогава аз ще ти кажа какви са истинските ти намерения, нещастни Устър. Ще се спотайваш като усойница в тревата.

Престорих се, че значението ми убягна.

— Усойница в тавата?

— Усойница в тревата!

— Не те разбирам.

— Тогава ще ти обясня. Довлякъл си се, за да се навърташ около Флорънс.

— Драги ми друже!

Той ме смели с поглед, съпроводен със скърцане на зъби. Очевадно бе, че е във взривоопасно настроение.

— Направо мога да ти заявя — продължи той, — че не ме удовлетворяват показанията ти, особено след вчерашното ти поведение. Каза, че си познавал Флорънс...

— Задръж за момент, Стилтън. Съжалявам, че те прекъсвам, но не намесваме ли името на една почтена жена?

— Точно това правим и ще продължим да го правим, докато го изискват обстоятелствата.

— Добре де. Питам само за сведение.

— Ти твърдеше, че само слабо си се познавал с Флорънс. „Достатъчно добре“ бяха точните ти думи. Усетих аз, че има нещо гнило в твоята версия. Затова веднага щом се върнах я разпитах за теб. Тя призна, че двамата някога сте били сгодени.

Навлажних устните си с върха на езика. Никога не ми се удава да проведа задушевен разговор с блюстителите на закона. Някак си неизменно смазват мъжествения ми устрем. Вероятно цялата работа е в шлема, но нищо чудно причината да е и в обущата им. А естествено е, когато представител на полицейското съсловие ви обвини в опит за кражба с взлом на годеницата му, още повече да се смутите. В този момент на пресоване, докато Стилтъновите фарове ме дупчеха като бургии, разбрах как се чувства човек преди да му сложат белезниците.

Прочистих си гърлото и се напънах докрай да заговоря с неустойима прямота.

— Ами да. Имаше нещо такова. Сега си спомних. Сгодяхме се. Много отдавна.

— Не чак толкова отдавна.

— Добре де, на мен ми се струва много отдавна.

— О?

— Да.

— Нима?

— Положително.

— И всичко значи е приключило?

— Определено.

— Вече нищо не ви свързва?

— Нищичко.

— Тогава как ще обясниш факта, че тя ти подарява романа си с посвещението „На Бърти, с любов от Флорънс“?

Олюлях се. Но в същото време, дължен съм да призная, у мен се зароди респект към Стилтън. Ако си спомняте, отначало, когато плямпаше за висините в Скотланд Ярд, не му отдадох големи шансове.

Сега, обаче, ми се стори, че несъмнено притежава заложби за гениален детектив.

— Носеше книгата със себе си, когато довтаса в бижутерията. Хвърлих ѝ един поглед, когато я тръсна на щанда.

Ревизирах мнението си за копойските му таланти. Не излезе чак дотам гениален. Ако помните, Шерлок Холмс все повтаряше, че детективът не бива да разкрива методиката си.

— Е?

Весело се засмях. Поне се опитах. На практика застъргах като катафалка.

— Това е голяма смехория.

— Чудесно. Продължавай. Тъкмо ще се посмея и аз.

— Бях си аз в книжарницата, когато тя влезе...

— Значи си я наговорил да я срещнеш в книжарница?

— Не, не. Съвсем случайно стана.

— Ясно. И си се дотърлил тук да уредиш още една случайност.

— Боже Господи, нищо подобно.

— Сериозно ли очакваш да ти повярвам, че не се опитваш да ми я отмъкнеш?

— Нищо не е било по-далече от истината, старче.

— Не ме наричай „старче“.

— Добре де, щом те дразни. Цялата работа, господин полицай, е едно абсурдно недоразумение. Че бях тръгнал да ти разправам как си стоях в книжарницата...

Тук Стилтън ме прекъсна, сипейки от все сърце ругатни по адрес на книжарницата.

— Не ме интересува книжарницата. Въпросът е, че си се довялякъл тук, за да действаш като усойница в тревата. Но аз няма да го позволя. Едно-единствено нещо ще ти кажа, Устър. Омитай се!

— Ама...

— Изчезвай! Дигай си чуковете! Изфирясвай в Лондонската си резиденция и се циментирай там. И то чевръсто!

— Не мога!

— Как така не можеш?

Както вече казах, продължавах да играя безмълвната гробница. Но Устърови са изобретателни създания.

— Заради стария Боко — заобяснявах. — Съдействам му по страшно деликатен проблем. Както вероятно ти е известно, чичо ми Пърси яко е застопорил обединяването му с Ноби. Затова обещах на двете влюбени сърца да пледирам за тях. Не ще и дума, последното изисква да остана в стату... как се викаше там?

— Па!

— Не, не па. Кво. Това е думичката дето търся. Не можеш пледираш пред чичо си по сватовство, ако не си в статукво.

Видя ми се доста прилично и резонно обяснение, затова се сепнах, когато ми се озъби.

— Не вярвам и на една твоя дума. Ти да пледираш? Че какъв ще е резултатът? Та нали тъпотииите, дето ги ръсиш, не правят впечатление на никого. Повтарям ти — разкарай се! Иначе...

Не обясни какво ще стане иначе, но заплашителният начин, по който се тръшна на велосипеда си и отпраши, бе достатъчно красноречив. Не помня да съм виждал някого да върти по-зловецко педалите.

Още зяпах след него, чувствайки лека слабост, когато от отсрещната страна, т.е. от посоката на „Сгушеното кътче“ издрънча друг велосипеден звънец. Извърнах се и съзрях приближаващата се Флорънс. Ето случай, когато на човек му се иска да зареди ругатня след ругатня.

В рязко противоречие със Стилтън, очите ѝ грееха приветливо. Тя слезе от колелото, приближи колата и ме дари с лъчезарна усмивка.

— Ето те и теб, Бърти. Тъкмо освежих „Сгушеното кътче“ с малко цветя.

Благодарих ѝ, но сърцето ми кървеше. Не ми се понрави усмивката ѝ. Не ми се понрави и това, че постилаше пътя ми с китки. А и гласът ѝ звучеше прекалено дружески. Но си спомних, че щом е сгодена за Стилтън, няма какво да се кахъря. В края на краищата баща ѝ се бе венчал с леля ми, което ни докарваше нещо братовчеди. А няма нищо престъпно в това братовчеди да се къткат взаимно. Като вникнете по-надълбоко, излизаше съвсем просто — кръвта вода не става.

— Страшно мило от твоя страна — рекох аз. — Тъкмо допреди малко си бърбихме със Стилтън.

— Стилтън?

— Годеникът ти.

— А, Д'Арси? Защо го наричаш Стилтън?

— Това му е момчешкият прякор. Бяхме съученици.

— Нима? Тогава вероятно ще си в състояние да ме осведомиш по въпроса дали винаги е бил такъв имбецил, какъвто е днес?

Това пък въобще не ми се понарави. Не приличаше нещо на езика на влюбените.

— Какъв смисъл влагаш в думата „имбецил“?

— Използвам я за възможната характеристика на мъж, който си има богат чичо, треперещ за него, и който напук отива и се глави за обикновен полицаи.

— Защо? Защо да не се глави за обикновен полицаи?

— Смята, че всеки мъж трябвало да стъпи здраво на краката си и с труд да си изкарва прехраната.

— Каква съвест!

— Каква глупост!

— Не мислиш ли, че му прави чест?

— Не, не мисля. Мисля също, че е пълен идиот.

Последва мълчание. Отдалеч биеше на очи, че поведението му я разстройва. Стори ми се, че добре ще дойде една блага дума за усърдното полицаиче. Тъй като, излишно е да казвам, изправен очи в очи с тази девойка, всякаква мисъл за задействието на Спасителното Стилтънчийзрайтско движение ми се изпари от главата.

— Бих казал, че това само може да те радва. Понеже доказва наличието на Душа.

— Душа ли?

— Доказва, че той има велика Душа.

— Крайно ще се изненадам, ако разбере, че притежава каквато и да е било душа над танковите обуца, които мъкне. Вироглаво същество. Безброй пъти му наливах ум в главата. Чичо му иска той да се кандидатира за член на Парламента. Готов е да поеме всички разноси, даже да го издържа до края на дните му. Не ще и не ще. Запъва се като муле и почва с бръцолевенията си. Писна ми вече. Наистина не знам какво да предприема. Е, довиждане Бърти, трябва да потеглям — рязко приключи тя. Сякаш намираше темата за прекалено болезнена. Изчезна точно в момента, в който се сетих, че има рожден

ден и че трябваше да ѝ предам брошката от леля Агата, съхранявана в джоба ми.

Можех да ѝ извикам, но някак си не бях в настроение. Речта ѝ ме разтърси из основи. Откритието за паянтовите опори, на които се крепеше романът Флорънс-Стилтън, ме ужаси. Тъй че се наложи да остана в статукво и да изпуша една-две цигари преди да се почувствам достатъчно силен и да продължа пътешествието си.

Тогава, вече с малко по-добро самочувствие, си рекох, че това не е нищо повече от мимолетна сръдня, че нещата скоро ще си дойдат на мястото. Продължих в тоя дух и след няколко минути акостирах пред „Сгушеното кътче“.

9.

„Сгушеното кътче“ се оказа сваятна колибка, разположена на приятно местенце. Малко демоде, но иначе — тип-топ. Имаше сламен покрив и изобилие от прозорци с оловни квадратчета. Даже алпинеум в предната градина. Накратко, изглеждаше като къща, доскоро обитавана от презряла дама с почтено потекло, която развъжда котета. Впоследствие узнах, че съм излязъл прав.

Влязох и оставих куфарчето в предверието. Докато оглеждах обстановката и поемах с пълни гърди праха, който винаги се застоява в подобни антики, усетих, че това свърталище крие нещо повече отколкото е видно на пръв поглед. С една дума внезапно наведох мисълта си към вероятността къщата не само да тъне до покрива в прахоляк, но и да е обитавана от духове. Отнякъде прииждаха непривични шумове. Току се хлопне, сетне се тресне, а това предполага присъствието на полтъргайт или друго извънземно.

Звуковете май идваха иззад вратата на края на коридора. Тъкмо набрах инерция за разузнаване, понеже проклет да бях, ако позволих на разни ми ти полтъргайсти да се мотаят из къщата сякаш е тяхна собственост, когато се катурнах заедно с кофата, оставена в един ъгъл. Започнах да сглобявам отново частите си и затърках натъртеното, когато вратата се разтвори и едно дребосъче с пороподобна мутра изхвърча оттам. Носеше униформа на бойскаут и независимо, че чертите му бяха изобилно напластени с мръсотия, не се затрудних да го идентифицирам. Едуин, братчето на Флорънс, или обекта, за когото бяха предназначени порцелановите снаряди на Боко Фитълуърт.

— О, привет, Бърти — рече той и ми се ухили с противната си усмивка.

— Привет, ужасно мириливо с пет букви — учтиво върнах поздрава му аз. — Какви ги вършиш тук?

— Разтребвам.

Засегнах тема от изключителен интерес за мен:

— Ти ли остави кошмарната кофа там?

— Къде?

— По средата на коридора?

— Ха де! Да, сега си спомням. Бутнах я там да не се пречка.

— Разбирам. Сигурно ще ти е драго да узнаеш, че за малко да си счупя крака.

Той се сепна. Очите му фанатично заблестяха. Имаше вид на дете, изправено пред появила се изневиделица купа със сладолед.

— Сериозно? Ама това е фантастично! Мога да ти окажа първа помощ.

— Само посмей!

— Но нали си счупи крака...

— Не съм си счупил крака.

— Каза, че си го счупил.

— Такъв е изразът.

— Е, може поне глезена да си навехнал.

— Не съм си навехнал глезена.

— Оказвам първа помощ и при контузии.

— Нямам контузии. Не се приближавай! — изкрещях. Бях готов да се браня с желязна решимост.

Мълчание. Реакцията му бе на човек, осъзнаващ безизходицата. Войнственият ми дух явно го поохлади.

— Не мога ли поне да те превържа?

— Пробвай и ще се любуваш на магарешките си уши.

— Току-виж получиш гангрена.

— Не допускам подобно усложнение.

— Ще изглеждаш дървеняшки, когато пипнеш гангрена.

— Нищо подобно. Ще изглеждам превъзходно.

— Един мой познат си удари крака, той почерня и му го отрязаха от коляното надолу.

— Явно се движиш в най-неподходящите среди.

— Да го поля ли със студена вода?

— Не те съветвам.

Отново в поведението му се прокрадна недоумение. Бях го сацисал.

— Тогава се връщам в кухнята — заяви той. — Ще спретна комина. Нуждае се от основно почистване. Ако не бях аз, къщата щеше да заприлича на кочина — допълни той със самодоволство, дразнещо острата ми чувствителност.

— Как така, ако не беше ти? — енергично го ухапах и аз. — Басхващам, че си сял опустошение и разруха навсякъде откъдето си минал.

— Само си шетам — докачи се той. — Флорънс ти украси гостната с цветя.

— Знам. Тя ми каза.

— Но аз им налях водата. Сега да ходя да чистя комина...

— Чисти го до пощръкляване, щом ти доставя удоволствие — пожелах му аз и го отпратих с високомерен жест.

Не зная какви са вашите варианти за високомерни жестове — безспорно методите са безброй, но аз се спрях на вдигането на дясната ръка като за салют и отпускането ѝ. И точно когато я отпуснах, усетих, че нещо липсва. Джобът, до който се опря китката ми, трябваше да съдържа солидно пакетче, а именно брошката, която леля Агата ми заръча да предам на Флорънс. Трябваше, обаче... Джобът беше празен.

В същия момент хлапето Едуин нададе вой, наведе се и се изправи с нещо в лапата си.

— Ти ли го изпусна? — попита той.

Дори дребосъкът да хранеше съмнения относно състоянието на крака ми, скокът, който демонстрирах, сто на сто ги разсея. Понесох се нагоре с неописуема грация. И пантера нямаше да го изпълни попъргаво. Изтръгнах предмета от ръцете му и отново го скътах в джоба.

Едуин изглеждаше заинтригуван.

— Какво беше това?

— Брошка. Подарък за рождения ден на Флорънс.

— Да ѝ я занеса ли?

— Не, благодаря.

— Само кажи и ще го сторя.

— Не, благодаря.

— Ще ти спестя малко грижи.

Да бяха други обстоятелствата, подобно благодушие щеше да ми дойде нанаягорно. Толкова нанаягорно, че вече да съм го фраснал с ритник. Но сега пъпешчето ми оказа такава драгоценна услуга, че само му се усмихнах топло. Подвиг, недостиган от години.

— Не, благодаря ти — казах аз. — Не искам да изпускам брошката от ръцете си. Тази вечер ще прескоча да я предам. Е, млади момко — продължих благоразположено, — идеално се справи.

Сигурно скаутите ви тренират да сте винаги в бойна готовност. Я ми кажи, как я караш напоследък? Здрав ли си? Никакви настинки, колики и други младежки болести? Прекрасно. Ще се покруся, ако разбере, че изпитваш и най-малкото страдание. Много мило от твоя страна, че предложи да полееш крака ми със студена вода. Оценявам го по достойнство. Ще ми се да имам с какво да те почерпя. Трябва да ме навестиш някой път, когато се настаня.

С тази сърдечна нотка диалогът ни приключи. Запътих се към градината и известно време се облягах на портата, тъй като гръбнакът ми се бе размекнал и се нуждаех от опора.

Казах, че гръбнакът ми се намираше в желирано състояние, и ако познавахте леля ми Агата, щяхте начаса да се съгласите.

Тази ми родственица, подобно на Наполеон, не признава извинения за поражение, дори да бъдат основания. Ако ви заръча да предадете една брошка на заварената ѝ щерка, и вие я загубите, не се мъчете да споменавате, че цялата работа е дело Господне, че е последица от спъването в непредвидими кофи и изстрелването на обекта във от очертанията на джоба ви. Макар да сте пионка в ръцете на съдбата, няма да се отървете безнаказано.

Ако не бях възстановил дяволската дрънкулка, нямаше да разбира какво впоследствие е станало с нея. Събитието щеше да бележи епохи. Световни революции щяха да се характеризират с „около времето, когато Бърти загуби онази брошка“, или „точно когато Бърти се прояви като идиот с подаръка за рождения ден на Флорънс“. Леля Агата е същински слон — не като външност, защото всъщност прилича на охранен лешояд, а защото никога не забравя.

Подпрян на портата, дадох воля на нежните си чувства към малкия Едуин. Зачудих се как съм могъл тъй погрешно да го преценя, че да го приемам за отроче на какво ли не с пороподобна физиономия. Тъкмо ми се въртеше идеята да му взема някое подаръче като награда за безупречното му държане, когато ме стресна оглушителна експлозия. Обърнах се и видях, че „Сгушеното кътче“ е обхванато в пламъци.

10.

Несъмнено всеки обича хубавия огън и за момент съзерцавах игривите пламъци точно с такова неангажирано и ценителско отношение. За подобна гледка хората пари дават. Сламеният покрив, обхванат от огнените езици, вече прашеше и по всичко личеше, че не след дълго цялата сграда каквато древна останка си беше, щеше да запретне ръкави и да си реши съдбата.

Но внезапно удоволствието ми се помрачи от обезпокоителна мисъл, а именно, че преди малко бях зърнал Едуин да се намъква в кухнята. Следователно, заключих аз логически, той все още е вътре. Налагаше се изводът, че ако някой не предприеме незабавни действия през откритите проходи, съвсем скоро бойскаута щеше да е негоден за бъдещи храбри подвизи. Първата мисъл бе последвана от втора, още по-обезпокоителна. Защото в този момент единствената особа, способна да предприеме героично детеспасяване от лапите на огъня, беше добрият стар Устър.

Потънах в размишления. Сред приятелите съм известен като доста безстрашна натура, но съм длъжен да призная, че перспективата не ме въодушевяваше. Оставяйки всичко друго настрана, цялостното ми отношение към невръстния юноша, заплашен от опасността да се превърне на въглен, претърпя коренна промяна.

Ако помните, минути преди произшествието ме изпълваха нежни мисли за Едуин. Даже стигнах дотам, че се чудех дали да не го ощастливя с някое подаръче. Сега обаче отново подложих ситуацията на критичен оглед. Дори и глупак би се досетил, че пожарът се развихри благодарение на погоден от хлапето номер. Затова ме разкъсваше силното желание да го оставя на съдбата му. Но понеже ситуацията спадаше към категорията „благородството задължава“, реших, че е по-добре да поема пътя на честта. Смъкнах палтото си и го захвърлих. Тъкмо заемах позиция за щурм в горящата постройка, макар отвътре един изкусителен глас да ми шушнеше, че се изхвърлям, като тръгвам да се пърля за този малък проклетник, когато той цъфна насреща ми. Чернилка покриваше лицето му и веждите му липсваха,

но всичко друго си му бе на място. Дори изглеждаше повече зарадван, отколкото уплашен от случилото се.

— Хей! — извика малкото дяволче с доволен глас. — Как само изгърмя, а!

Изпепелих го с поглед.

— Какво, по дяволите, целиш, ти сатанинска въшко? — скастрих го аз. — Каква беше тази експлозия?

— От кухненския комин. Беше фрашкан със сажди, затова реших да го прочистя с барут. Май съм сложил повечко. Защото последва страхотен тътен и всичко пламна. Я! Откога не съм се кефил така!

— Защо не ливна вода на пламъците?

— Ливнах. Само дето се оказа парафин.

Бях потресен. Току-що ми просветна, че бумтящата клада бе убежището, предназначено за Устърова резиденция. В мен се пробуди собственическият инстинкт. Идеше ми да грабна пръчката и да стоваря шест от най-здравите върху гърбината на дребното изчадие. Но има ли човек сърце да натупа дете с току-що загубени вежди. Освен това ми липсваше и пръчка.

— Хубава каша забърка — казах аз.

— Не се получи точно както я гласях — призна той. — Но трябваше да наваксам с доброто дело за миналия петък.

Думите му задействаха механизмите на паметта ми. Толкова отдавна не бях виждал отровната алвеолка, че забравих за ексцентричната му психология, която го правеше заплаха за обществото.

Този Едуин беше от усърдните дечица, дето не се помайват. Беше се устремил към също такива възсериозни цели като сестра си Флорънс. Когато се записа в скаутските редици, се закле, че няма да кръшка от задълженията си. Уставът изискваше ежедневни добри дела и той им се посвети със сърце и душа. За нещастие, все нещо се случваше и той вечно изоставаше. Затова понякога така се мобилизираше да навакса, че мястото, където се подвизаваше, аламинут се превръщаше в ад за хора и животни. Така стана в къщата в Шропшир, където се запознах с него. Очевидно същото продължаваше и тук.

Затова с мрачно лице и зъб, ухапал замислено долната устна, взех палтото си и го надянах. Човек с по-мекушав дух щеше да се

огъне пред факта, че е впримчен в местност, побираща не само Флорънс Крей, ченгето Чийзрайт и чичо Пърси, но и Едуин заедно с добрите му дела. Не съм убеден дали и мен нямаше да ме сполети същото, ако не бях направил ужасяващото си откритие. То бе толкова смразяващо, че изграчих пресипнало и всякакви мисли за Флорънс, Стилтън, чичо Пърси и Едуин се изтриха от съзнанието ми.

Спомних си, че куфарът ми с костюма на Синдбад Мореплавателя остана в предния коридор на „Сгушеното кътче“, а огнените езици пълзяха все по-напред и по-напред.

В този момент не почувствах никакво колебание. Възникне ли въпрос за спасяване на бойскаутите, може да се зачеша нерешително, но този път положението беше коренно различно. Зависех от този Синдбад. Единствено с него имах възможност да посетя бала с маски в Ийст Уибли утре вечер, едничкият лъч на радост в изпълненото с непрогледен и лепкав мрак бъдеще. Вярно, можех да отскоча до Лондон и да си намеря нещо друго, но сигурно ще е останал само някакъв си мизерен Пиеро. А Синдбад и рижавите бакенбарди ми бяха пораснали на пъпа, така да се каже.

Едуин измърмори нещо за пожарникарски команди и аз разсеяно се съгласих. А след това поверих душата си на Господа и се гмурнах.

Излезе, че нямало защо да се паникьосвам. В предверието имаше определено количество дим, който се стелеше на черни облаци, но той не представляваше опасност за човек, седял залепен до Катсмийт Потър-Пирбрайт, когато се наслаждава на пурите си. Виждаше се, че след няколко минути цялата къща щеше да се превърне в огнено кълбо, но за сега събитията следваха що-годе нормален ход.

Накратко — добрият стар Устър не успя да изгори като факла, а сграбчи вехтия си куфар, свирна победоносно и духна навън без драскотинка върху себе си. Е, може и да съм се позакашлял веднъж-дваж, но нищо повече.

Казват, че опасността не винаги е там, където я очакваш. Мислех си, че ме дебне вътре в къщата с огнени нокти, а тя се материализира вън под формата на чичо Пърси, който стоеше до портата. Едуин бе офейкал нанякъде, вероятно на лов за пожарни команди, затова аз се оказах насаме с него сред ширналите се простори — нещо, от което ме напада силна алергия още от детските ми години.

— О, привет, чичо Пърси — рекох аз. — Добра ти вечер, добра ти вечер.

Случаен минувач, доловил думите ми и впечатлен от сърдечния тон, с който те бяха изречени, щеше да си извади погрешното заключение, че на Бъртрам Устър никога не му е пукало по-малко. Дали има уникасти, на които в обществото на този бич божий нито им пука, нито им дреме, не мога да се закълна, но аз определено не бях от тях. Дори не се опитвам да прикрия факта, че гръбначният ми стълб бе стигнал горната граница по скалата за разтапяне.

Сигурно ще ми се зачудите и ще изтъкнете, че не бе моя вината за нещастиято, което ни бе сполетяло, следователно нямаше от какво да се страхувам. Но дългият ми опит ме е научил, че при подобни случаи невинността не изплаща дивиденди. Даже попадналият случайно на местопрестъплението да е чист и неопетнен като бял снежец, пак той обира парсата.

Учтивият ми поздрав не бе удостоен с отговор. Той продължаваше да се блещи покрай мен към къщурката, която вече без съмнение бе обречена на изпепеляване. Дори Едуин да довтасаше с всичките огнеборски команди на Хемпшир, нищо не можеше да попречи на „Сгушеното кътче“ да завърши жизнения си път като купчина пепел.

— К'во? — хрипливо изграчи той, сякаш душата му се гърчеше от болка, а случаят според мен си беше точно такъв. — К'во? К'во? К'во? К'во...

Видях, че ако не се намеся, щеше да му отнеме доста време.

— Има пожар — осветлих го аз.

— Какво по-точно имаш предвид?

Затрудних се да го превода на по-разбираем език.

— Пожар — повторих и махнах с ръка по посока на горящата сграда, та да го подканя да се увери сам. — Та как я караш, чичо Пърси? Изглеждаш страхотно.

Не че беше вярно, да си кажа правичката, но дори този храбър опит да разсея напрежението, като му ударя малко четки, не оказа желаня ефект. Той ме попари с обезумелия си поглед, който на практика съдържаше цифром и словом нула милиграма чичовска обич и зави с един такъв глух и отчаян глас.

— Знаех си аз! Всеки от добрите ми приятели би ме предупредил какви ще ги забърка ненормален кукондел като теб, оставиш ли го без усмирителна риза в дома си. Трябваше да се досетя, че първата ти работа — още преди дори да си разопаковаш багажа, ще е да подпалиш цялата къща.

— Не аз — побързах да уточня, желяейки да помогна на истината да блесне, и то когато и където трябваше, — а Едуин.

— Едуин? Синът ми?

— Да, зная — промърморих съчувствено. — Колко жалко! А че ти се пада син — спор няма. Та именно той поразтребваше.

— Не можеш да запалиш пожар като поразтребваш.

— Можеш, ако използваш барут.

— Барут?

— Изглежда е заредил едно-две бурета под комина в кухнята с цел твърдо да се противопостави на намерението на последния да става развъдник на сажди.

Естествено предположих, както и всеки друг на мое място, че такава прямо обяснение ще свали подозренията от мен и ще го накара да прогони неоснователните си предубеждения спрямо личността ми. Подобни надежди хранех и относно прекалено личните нотки, които се бяха прокраднали в забележките му. Това, което очаквах, бе, че ще откърти от сърцето си извинение за онази несправедлива нападка, което аз от своя страна щях вежливо да приема. Накрая щяхме да се прегърнем като стари дружки и да поприказваме за импулсивността на младото поколение.

Нищо подобно. Продължаваше да ме промушва с онзи поглед, който ме бе възмутил от самото начало.

— Защо, по дяволите, си дал на детето барут?

Видях, че все още робуваше на първоначалното си схващане.

— Не съм давал на никого барут.

— Само идиот, просмукан до мозъка на костите си от идиотщина, би дал барут на едно дете. В цяла Англия няма да се намери друг перко, освен теб, който да не се досети какво ще последва, ако дадеш на едно дете барут. Единствената причина да се довлечеш тук бе да ми осигуриш закътано място, където да се срещна с един стар приятел, за да обсъдим с него общите си проблеми. А я виж сега! Чуваш ли какво ти казвам! Хубавичко го виж.

— Е, не е съвсем розово — принудих се да призная в момента, в който покривът пропадна и изпрати заря от жарава към висините и заля страните ни с жизнерадостни отблясъци.

— И сигурно въобще не ти дойде на ум да хвърлиш малко вода върху пламъците?

— На Едуин обаче, му дойде. Само че използва парафин.

Той подскочи и невярващо се изцъкли насреща ми.

— Опитал си се да потушиш пожара с парафин? Ти си луд за връзване. Трябва да те освидетелстват. Веднага щом намеря двама психиатри, ще се погрижа за това.

Както вероятно сте забелязали, това, което пораждаше спънките в разговора, бе очевидната му неспособност да разграничи степените на виновност между действащите лица и да отреди всекиму съответната роля. Той спадаше към онези индивиди, които едва изслушват и две думи от нечие изказване, адресирано към тях. Предполагам, че се е приучил на това от председателстването на съвещанията на Управителния съвет. Сигурно постоянно прекъсва акционерите и им запущва устата с порицания, точно когато са насред изречението.

Още веднъж се опитах да изтъкна, че точно Едуин се бе нагърбил с онова, което може да се определи като мръсната работа, а Бъртрам си е седял тихо и кротко наоколо. Но не би. Остана си с непоклатимото убеждение, че двамата с хлапето сме се сдушили, заформили сме кворум, и след като сме поръсили колибката с барут, сме положили всеотдайни грижи за лумналия пожар със стимулиращи инжекции парафин. С една дума — сме се поддържали един друг, застъпвайки принципите на сговорната дружина, която планина повдига.

Когато най-накрая се омете, ме инструктира да му изпратя Джийвс веднага, щом пристигне. Освен това неколкократно ми натякна становището си, че съм бил луд за връзване. Сподели и съкровено си желание — и тук вече съвсем определено не споделях мнението му — да съм с десет години по-млад, та да ме погне с неговия си ловджийски камшик. Чак тогава се оттегли и ме остави насаме с мислите ми.

Те, както може би се досещате, не бяха от най-веселите. Но тъй или иначе, не успяха да се проточат много, понеже няколко минути след началото на размисъла хрипящо-трополящ звук огласи простора.

На мястото на действието, откъм горния ляв ъгъл, се зададе превозно средство, което можеше да бъде единствено такси от гарата. Беше отрупано с багаж, а при по-прецизно вглеждане пред погледа изникваше и Джийвс, подаващ се от страничния прозорец.

Причудливият обект, имам предвид таксито, не Джийвс — се закова до портата. Багажът бе прехвърлен на пътя, Джийвс се разплати и му се откри възможност незабавно да започне съвещание с младия си господар. При това съвсем навременно за последния. Нуждаех се от съчувствието, окуражаването и съвета му. Също така ми се щеше яко да му натрия сол на главата, че ме нацеди в това мочурище.

11.

— Джийвс — подех аз, като хванах веднага бика за рогата, както правим ние Устърови, — да знаеш каква каша се забърка!

— Сър?

— Основите на Ада се разтресоха.

— Нима, сър?

— Застигна ме проклятието. Точно както те предупредих, че ще стане, опитам ли да се домъкна до Стийпъл Бъмпли. Отдавна са ти известни възгледите ми за тази прокажена колония. Не съм ли заявявал, и то неведнъж, че независимо от свежия повей на тукашния вятър, моята особа счита за най-мъдро да не се вясва насам предвид вродената склонност на Стийпъл Бъмпли към лепкави и миризливи каши?

— Да, сър.

— Много добре, Джийвс. Дано друг път ме послушаш. Както и да е, претупахме конското и дай да минаваме по същество. Дали забелязваш, че от скромния ни дом стърчат само стените?

— Да, сър. Тъкмо ги оглеждах.

— Дело на Едуин. Какъв юноша само, а Джийвс! Създание като него те навежда на мисълта, че тая държава плаче за някой като цар Ирод^[1]. Почна го с барут и продължи с парафин. Плъзни поглед върху димящите руини. Едва ли ще допуснеш, че е възможно едно хилаво хлапе с фланелка и маскировъчни гащи да постигне такова велико опустошение. Но той го стори, Джийвс, при това все едно си щраква с пръсти. Съзнаваш ли какво означава това?

— Да, сър.

— Напълно провали изработената стратегия за място на срещата между чичо Пърси и другото страшилище на моретата. Тъй че залавяй се наново за мислене.

— Да, сър. Негово благородие е абсолютно наясно с факта, че при съществуващите обстоятелства среща в „Сгушеното кътче“ не може да се осъществи.

— Значи си го видял?

— Той се зададе от алеята в същия момент, когато аз тръгнах по нея, сър.

— Каза ли ти, че иска да отидеш и да си побъбриш с него при първа възможност?

— Да, сър. Всъщност той настоява да се настаня в Бъмпли Хол.

— Та да си му под ръка в случай, че те осени внезапно вдъхновение?

— Несъмнено такава е била подбудата на Негово благородие, сър.

— Аз поканен ли съм?

— Не, сър.

Е, не че очаквах да е другояче. И въпреки това ми стана болно.

— Значи засега се разделяме, така ли?

— Страхувам се, че е така, сър.

— Ти поемаш по широкия път, а аз хващам малката пътечка, тъй да се каже?

— Да, сър.

— Ще ми липсваш, Джийвс.

— Благодаря ви, сър.

— Кой беше оня, дето все се жалваше, че си губел газелите?

— Поетът Мур^[2], сър. Оплаквал се, че никога не е имал любима газела, която да го гали с очите си топли и тъмни, защото бил сигурен, че щом го опознае и обикне, тя ще напусне този свят.

— И с мен е същото. И на мен ми липсва газелата. Нали нямаш нищо против да те сравнявам с газела, Джийвс?

— Съвсем не, сър.

— Ами така значи. Май ще е по-добре да отседна при Боко.

— Тъкмо щях да ви го предложа, сър. Убеден съм, че мистър Фитълуърт с радост ще ви приеме.

— И аз тъй мисля. Поне се надявам. Само преди часове ми говореше за посрещане с нужното уважение. Но да се върнем към чичо Пърси и дъртата кукумявка от Америка. Измъдрил ли си нещо по въпроса как да се съберат?

— До момента не, сър.

— Тогава включи на бързи обороти, защото е важно. Нали помниш, че Боко и малката Ноби са сгодени?

— Да, сър.

— Тя не може да се омъжи без съгласието на чичо Пърси.

— Нима, сър?

— Не и докато навърши двадесет и една. Правни щуротии. А ето го и болното място, Джийвс. Не разполагам с достатъчно време да ти изреждам всички подробности, но Боко, глупавото магаре, се е държал точно като глупаво магаре. В резултат на това той е... как се вика, когато накараш някого да се запени и да заръба килима?

— „Отчуждавам“ вероятно е глаголтът, който търсите, сър.

— Точно така. Отчуждавам. Ами, както ти казах, нямам време да ти разправам надълго и нашироко, но Боко се е представил като глупав козел и е отчуждил чичо Пърси от себе си. Затова чичо Пърси хич и не възнамерява да позволи на Боко да му замирише на настояническа благословия. Ето защо толкова държа на това съвещание. Жизненоважно е да се състои на възможно най-скорошна дата.

— За да може Негово благородие да придобие по-ведър поглед към света?

— Взе ми думите от устата. Ако сливането се задейства, може би в гърдите му ще се разпали огъня на човешката добронамереност и неговите пламъци ще пометат всяка враждебност. Или не е така?

— Несъмнено, сър.

— И аз го чувствам по същия начин. И затова ме сварваш така мрачен, Джийвс. Тъкмо бях привършил не особено приятен диалог с чичо Пърси, в който той открито се изяви като един от отявлените ми непочитатели. Той смяташе — и то съвсем погрешно — че съм изиграл значителна роля в скорошната подпалваческа акция.

— Той ви набеди, сър?

— Изцяло. Нямах нищо общо. Бях безгласна буква в тази история. Едуин изнесе цялата работа на гърба си. Но чичо Пърси беше убеден в моето съучастие и ме проклинаше, и ругаеше с особено усърдие и вдъхновение.

— Неприятно, сър.

— Изключително. Разбира се аз ще отмина с презрение тези груби обноски. Ще въздъхна един-два пъти и готово. Какво са шепа обидни думи за Бъртрам Устър? Той се засмива и маха с ръка. Хич не ме интересува какво мисли за мен дъртия му мърляч. Във всеки случай не изръси и една десета от онова, което леля Агата би избълвала при подобни обстоятелства. Но това, което искам да ти кажа, е че обещах

на Ноби да пледирам за възлюбения й, а тъкмо когато ти пристигна, ме глождеше мисълта, че потенциалните ми възможности в това направление чувствително намаляха. Изгубих силните си позиции пред чичо Пърси. Тъй че гледай да пришпориш тази среща.

— Ще положи всички усилия, сър. Напълно осъзнавам сериозността на ситуацията.

— Добре. Какво друго остана да ти кажа? А да. Стилтън.

— Мистър Чийзрайт?

— Полицаят Чийзрайт, Джийвс. Оказа се, че Стилтън е селската хрътка.

Не се учудих, че се изненада. Разбира се, когато той се бе видял със Стилтън в апартамента, последният притежавал всички белези на обикновен и стандартен посетител в костюм от туид. Имам предвид ни намек за униформа, шлем, пък да не говорим за полицейски обуца.

— Полицай ли, сър?

— Да, при това противен и отмъстителен полицай. И с него проведох един не особено приятен диалог. Негодува срещу присъствието ми по тези места.

— Предполагам че много млади джентълмени в днешно време постъпват в полицията, сър?

— Ще ми се да бяха по-малко. Не е шега работа полицай да те гледа накриво, Джийвс.

— Да, сър.

— Ще се наложи да прибягна до непрестанно бдение, та да не му дам възможност да упражни правомощията си. Никакви пиянски гуляи в селската кръчма.

— Не, сър.

— Една грешна стъпка, и ще ми се нахвърли като... кой беше онзи, дето връхлитал като вълк на кошара?

— Асириецът, сър.

— Точно така. Та такива бяха патилата ми от последната ни среща насам. Първо Стилтън, сетне Едуин, пожарът и за капак чичо Пърси — и всичко за около половин час. Стийпъл Бъмпли само намеква на какво е способно, когато реши да ти подлива вода. И, о, божичко, съвсем се отнесох. Нали знаеш за брошката?

— Сър?

— Брошката на леля Агата?

— О, да, сър.

— Загубих я. Но сега всичко е наред. Пак я намерих. Но я си представи как се шашнах. Сърцето ми спря.

— Напълно си го представям, сър. Но нали сега съхранявате брошката на сигурно място?

— Ами да — рекох и започнах да ровя с ръка из джоба. — Ами да — продължих, като извадих ръката си и придобих саванен оттенък и бухалов поглед. — Ами не, Джийвс. Едва ли ще ми повярваш, но проклетата железария пак се е запиляла някъде!

Понякога се е случвало Джийвс да посреща някои вести така, че на младия му господар земята се залюлява под краката. С безличното „Крайно обезпокоително, сър“ той направо ме е шашвал и хвърлял в бездната на отчаянието. Но сега Джийвс очевидно разбра, че работата беше прекалено сериозна за подобни изпълнения. Не че пребледня и го удари на възклицания или нещо от този род, но постигна максимално сходство с вида на поразените от гръм. В очите му се появи загриженост, и ако не ратуваше тъй всеотдайно за стриктното спазване на етикета между работодател и служител, струва ми се, че щеше да ме потупа по гърба.

— Това е сериозно нещастие сър.

— На мен ли ще го обясняваш, Джийвс!

— Нейно благородие ще се раздразни.

— Виждам я как вреци от раздразнение.

— Не можете ли да се досетите къде може да сте я изпуснали, сър?

— Точно това се мъча да направя. Чакай, Джийвс — рекох, притваряйки очи, — нека помисля.

Помислих.

— Леле, божичко!

— Сър?

— А, ето, ето!

— Брошката ли, сър?

— Не, Джийвс, не брошката. Искам да кажа, че сглобих отново сцената и се сетих къде пътищата ни са се разделили. Всичко протече в следната последователност. Къщата взе да гори и аз внезапно си спомних, че куфарът ми е останал в предверието. Едва ли има нужда

да ти припомням съдържанието му. Костюмът ми на Синдбад Мореплавателя.

— О, да, сър.

— Не ми казвай „О, да“, Джийвс. Само слушай и трай. Та повтарям, внезапно си спомних, че куфарът си стои в предверието. Е, знаеш ме какъв съм. Да мислиш, значи да действаш. За миг се намерих вътре и го спасих. Всичко това бе свързано с известни резки движения. Точно те са били причината джунджурийката да изхвъркне от джоба ми.

— В такъв случай тя трябва да е все още в предверието, сър?

— Да. Я хвърли един поглед на предверието!

И двамата му хвърлихме по един поглед. Поклатих глава. И той поклати глава. Огънят вече не бе в стихията си, но само търсачи на силни усещания биха щурмували утробата на „Сгушеното кътче“.

— Дори да е там, тури му пепел.

— Да, сър.

— Тогава какво ще правим?

— Може ли да помисля, сър?

— На всяка цена, Джийвс.

— Благодаря ви, сър.

Той потъна в дълбок размисъл, а аз прехвърлих възможните реакции на леля Агата. Не изгарях от нетърпение да се видя с нея. Всъщност по всичко личеше, че ще се наложи мигновено да се поразходя до Америка. Единственото предимство да си има човек леля като нея е, че поне вижда свят при честите пътувания. Така се придобива широта на възгледите и богатство на контактите.

И тъкмо си казвах: „Млади човече, тръгвай на запад“, когато мислителят случайно попадна в полезрението ми. Забелязах, че физиономията му е придобила изражение, което неизменно сочи раждането на гениална идея.

— Да, Джийвс?

— Мисля, че открих сравнително лесно разрешение на проблема, сър.

— Казвай, Джийвс, и то бързо.

— Това, което ви предлагам, сър, е да взема колата, да отида до Лондон и да купя от същата бижутерия друга брошка на мястото на липсващата.

Претеглих внимателно предложението. Звучеше обещаващо. Надеждата взе да покълва в душата ми.

— Имаш предвид да й намерим заместник?

— Да, сър.

— И да го доставим на адресата вместо оригинала?

— Съвсем правилно, сър.

Продължавах да претеглям предложението му. И колкото повече го теглех, толкова повече ми се услаждаше.

— Да, схващам замисъла ти. Механизмът е горе-долу същият като този, който приложи в случая с кучето Макинтош на леля Агата.

— Има известна прилика, сър.

— Тогава се оказахме в положение на липса от абърдийнски териер, а трябваше да сме в наличие на абърдийнски териер. При което ти свършено логично изтъкна, че всички членове специално на това кучешко семейство си приличат като две капки вода и двойникът бе представен успешно като оригинал и дори пожъна овации.

— Да, сър.

— Дали същата система ще проработи и с брошките?

— Надявам се, сър.

— Дали една брошка може да бъде еднаква с друга брошка?

— Не винаги, сър. Но с няколко подходящи въпроса ще успея да се снабдя с описанието на изгубеното украшение, а също и да установя цената, която Нейно благородие е заплатила. По такъв начин ще мога да се завърна с нещо неразлично от оригинала.

Убеди ме. Сякаш камък ми падна от сърцето. Малко по-рано споменах, че сякаш му се искаше да ме потупа по гърба. Сега употребих цялата си воля да не се впусна в бурно потупване на неговия гръб.

— Нямах грешка, Джийвс!

— Благодаря ви, сър.

— *Rem...* как беше по-нататък?

— *Acu tetigisti*, сър.

— Знаех си аз, че ще изнамериш някакво разрешение.

— Правите ми чест, като ме удостоявате с доверието си, сър.

— Имам открита сметка в бижутерията на Аспинал, тъй че им кажи да драснат там.

— Много добре, сър.

— Тръгвай моментално.

— Има достатъчно време, сър. Ще успея да стигна до Лондон значително преди да затворят магазина. Но първо трябва да се отбия до мистър Фитълуърт. Ще го уведомя за случилото се, ще оставя багажа ви и ще го предупредя, че пристигате.

— „Предупредя“ ли е точната дума, Джийвс?

— Исках да кажа „известя“, сър.

— Е, да не издребняваме дотам. Помни, че времето лети. А брошката трябва да е в ръцете на получателката си още тази вечер. Заветната цел е да я положим до чинията ѝ на масата в трапезарията.

— Несъмнено ще успея да се върна в Стийпъл Бъмпли навреме за вечерята, сър.

— Добре, Джийвс. Знам, че мога да разчитам на теб да си в крак с времето. Значи спри първо при Боко. Междувременно аз ще се поразтърча и ще поогледам наоколо. Нямам ясни спомени как ми въздейства първата гледка от пожара, но не ще и дума, подскачал съм нагоре-надолу достатъчно стремглаво, че да ръся пакетчета от джоба си.

Съвсем не мислех така. Продължавах да отстоявам първоначалната теория, според която се бях обезброшил, докато съм спасявал куфара. Но при подобни бедствия човек инстинктивно преобръща всяко камъче и не оставя и прашинка неизследвана.

Тъй че направих щателен оглед — прегледах тревната площ и дори се забих из камънаците. Но си знаех, че няма да ми провърви и туй то. Затова не след дълго се отказах и се запътих към Боковата колибка. Тъкмо стигнах до портата, когато чух дрънчене на велосипеден звънец. Отчетох, че взет сам за себе си фактът, че обитателите на Стийпъл Бъмпли явно не вършеха нищо друго освен да карат велосипеди и да дрънчат със звънци, се явява любопитен феномен. Но този път приближи Ноби.

Забързах да я посрещна, тъй като тъкмо тя ми трябваше. Изгарях от нетърпение да разнищя с нея из основи темата за Стилтън и неговия свят на любовта.

---

[1] Ирод (ок. 73–4 пр.н.е.) — цар на Юдея (40–4 пр.н.е.). Поставен на власт и поддържан от римляните, жестоко се разправял с т.н. антиримски движения. — Б.ред. ↑

[2] Томас Мур (1779–1852 г.) — ирландски поет. — Б.ред. ↑

ЧАСТ II

12.

Ноби слезе от колелото с грациозно движение и грейна насреща ми. Беше сладка като бонбонче. Защо се косеше да се кипри, когато щеше да се срещне само с някакво си плашило в сиви панталони от каша с кръпки на колената и поло, умът ми не го побираше, но вари ги, печи ги, момичетата си остават момичета.

— Привет, Бърти — рече тя. — Да не си решил да навестиш Боко по съседски?

Отвърнах, че горе-долу натам вървят нещата, но прибавих, че преди това ми трябват няколко минутки от безценното й време.

— Слушай, Ноби — казах аз.

Разбира се, тя не направи, нищо подобно. Досега не съм срещал момиче, което да го стори. Кажете „Слушай“ на коя да е представителка на нежния пол и тя веднага ще го приеме като подкана да се разбърби самата тя. Но понеже темата, която захвана, бе точно тази, дето възнамерявах да зачекна, желанието да я фрасна с тухла по тиквичката не прие такива заплашителни размери.

— Какви си ги свършил, че така си наежил Стилтън, Бърти? Току-що го срещнах и като го попитах дали те е виждал, позеленя и за малко да изпочупи всичките си зъби от ярост. Никога не съм попадала на по-невъздържан полицаи.

— Не те ли откряна по въпроса?

— Не. Просто продължи бясно да върти педалите, сякаш се съревновава в шестдневен състезание по колоездене и тъкмо е осъзнал, че другите са го задминали. Какво е станало?

— Ноби — подех аз, — малко се пообъркаха нещата. Как беше оная дума, дето почваше със „стеч“?

— Стеч?

— Чувал съм Джийвс да я употребява. Имаше нещо общо с „течение“.

— Какви ги плещиш, за бога?

— Стечение — тържествуващо налучках аз. — Та в резултат от злополучно стечение на обстоятелствата, Стилтън гледа на моята особа

с нескрита неприязън. Набил си е в главата, че съм се довякъл дотук, за да се помъча да му задигна Флорънс изпод носа.

— Това ли правиш наистина?

— Драга ми мъничка прищиче — заобяснявах аз с видимо раздражение, — на един нормален човек ще му скимне ли да краде Флорънс? Използвай си поне малко интелигентността, моля те. Но, както ти казах, благодарение на споменатото стечение на обстоятелствата, той е готов да подозира най-лошото.

И с няколко думи прости я запознах с развитието на сценария, като ѝ разкрих донжуановския аспект в цялата работа. Когато привърших, тя изгърси една от онези глупости, които докрай затвърждават в човек убеждението, че жените като пол трябва да се държат в подчинение.

— Трябваше да му обясниш, че нямаш никакви подобни намерения.

Зацъках ядосано с език.

— Подробно му обясних, че нямам никакви подобни намерения, но ако мислиш, че ми повярва, дълбоко грешиш. Продължи да се горещи, като накрая стигна до такива шеметни височини нагоре по Фаренхайт, че още се чудя как не ме размаза на място. Във връзка с което можеше и да ме предупредиш, че е полицай.

— Забравих.

— Щеше да ми спестиш силен психологически шок. Когато чух някой да вика името ми и се обърнах, видях го да кара колелото си в пълен екип на местен полицай и за една бройка да изпадна в истерия.

Тя се засмя, но усилието ѝ остана соло. Нищо при сегашните обстоятелства не беше в състояние да ме принуди да го превърнем в дует.

— Бедният Стилтън!

— Да, на теб ти е забавно, но...

— Мисля, че е страшно оригинално от негова страна да вади хляба си с честен труд, вместо да се гушка при чичо си и да му измъква паричките.

— Предполагам, обаче...

— Но Флорънс съвсем не мисли така. А всъщност е доста комично, защото самата тя на практика му оформи този мироглед.

Надуваше му главата със социализъм и го накара да изчете целия Карл Маркс. А Стилтън лесно се впечатлява.

Веднага се съгласих с нея. Никога няма да забравя как в Оксфорд някой го беше запалил по будизма. Спомням си, че това му донесе големи разпавии с администрацията, понеже начаса се захвана да майстори храмове и да търчи и медитира под всичко в околността, наподобяващо поне малко нужния за това занимание вид дървета.

— Сега тя направо е извън кожата си и казва, че е кръгъл глупак, щом възприема думите ѝ буквално.

Ноби млъкна, за да се изсмее отново и аз сграбчих с две ръце възможността да вмъкна някоя думица.

— Вярвам ти. Тя, както каза, е извън кожата си от бяс. А точно тази страна на проблема бих искал да обсъдим. Мога да изтърпя превъртял от ревност Стилтън, който само при споменаването на името ми позеленява и си чупи зъбите. Не казвам, че ще е приятно да се разкарваш нагоре-надолу, знаейки, че местната власт те гледа с кървясали очи, но човек привиква и към доброто, и към лошото. Същинският проблем е, че според мен Флорънс сдава багажа.

— Какво те кара да мислиш така, Бърти?

— Тъкмо ми говореше за Стилтън, когато употреби израза „вироглав“. Каза също, че и е писнало, че ѝ се повдига от цялата работа... И още — не знаела какво да предприеме. Приличаше на момиче, което всяка минутка ще обърне гръб на принца от мечтите си и ще запрати в лицето му пръстена и всичките му там дарове. Не забеляваш ли страшната опасност?

— Искаш да кажеш, че ако скъса със Стилтън, нищо чудно пак да ти се лепне?

— Точно това искам да кажа. Угрозата е ужасяваща. Вследствие на друго злополучно стечение на обстоятелствата акциите ми при нея застрашително се вдигнаха и в този момент може да се очаква всичко.

В сбит план ѝ очертах историята от „Пръски от вълни“ до Спиноза. Когато свърших, тя беше много сериозна.

— Знаеш ли, Бърти — рече тя, — често съм си мислила, че от цялата плеяда, дете се сгодихте за Флорънс, ти си единственият, който тя действително желаше?

— Господи, не говори така!

— Твоя е вината, че имаш такъв неустоим чар.

— Щом казваш, въпреки че вече е твърде късно да променим нещо.

— И все пак не виждам защо си се шашнал толкова. Ако тя ти предложи, то ти се поизчерви мъничко, усмихни ѝ се трепетно и прошепни: „Съжалявам. Толкова, толкова съжалявам. Ласкаеш ме с най-ценния комплимент, който жена може да подари на един мъж. Но е невъзможно. Така че нека сме приятели. Само истински приятели.“ Това ще я постави на място.

— Никъде няма да я постави. Чудесно знаеш какво представлява Флорънс. Тя просто ще ме уведоми, че годежът ни отново влиза в сила с тона на гувернантка, която кара повереника си да изяде спанака. И ако смяташ, че притежавам нужната сила на характера да ѝ отвърна с *nolle prosequi*^[1]...

— С какво?

— Една от мъдростите на Джийвс. Значи нещо от рода на „Много ти здраве!“. И ако смяташ, че съм способен да тропна с крак и да ѝ дам да се разбере, да знаеш, че далеч надценяваш Устъровата сила на духа. На всяка цена трябва да я прикоткаме към Стилтън. Това е единственото спасение. Ноби, чуй ме. Вчера ти написах писмо, в което споделих мнението си за Флорънс и те призовах да употребиш всякакви подръчни средства, за да накараш Стилтън да прогледне. Прочете ли го?

— До последната сричка. Въздейства ми невероятно. Никога не съм предполагала, че имаш толкова жив стил в прозата. Напомни ми на Ърнест Хемингуей. Да не би случайно да пишеш под псевдонима Ърнест Хемингуей?

Поклатих глава.

— Не. Единственото нещо, излязло изпод перото ми е статията „Какво носи добре облеченият мъж“ в „Будоарът на милейди“. Там се подписах със собственото си име. Но това, което възнамерявах да ти кажа е да не обръщаш никакво внимание на писмото ми. Сега с цялата си душа и сърце приветствам евентуалния им брак. Желанието да се притичам на помощ на Стилтън ме изостави. В момента единствения обект, върху когото насочвам спасителните си стремления, е Бъртрам Устър. Затова дърдорите ли си с Флорънс, хвали Стилтън по всички възможни начини. Накарай я да осъзнае на каква драгоценна находка е попаднала. И ако имаш влияние върху него, навий го да се откаже от

тези полицейски пубертетщини и да се кандидатира за Парламента, както тя иска.

— Страшно ще ми хареса Стилтън да влезе в Парламента.

— На мен още повече, ако това е равнозначно на предотвратен разрив.

— Ще бъде скица и половина!

— Не бъди чак толкова сигурна. Намират се и по-големи галоши от Стилтън измежду законодателите ни, при това с дузини. Вероятно ще го тикнат в Кабинета. Тъй че, дерзай, малка ми Ноби.

— Ще направя каквото мога. Но Стилтън, след като веднъж си е втълпил нещо, едва ли е най-лесният обект за убеждаване. Нали помниш историята със смока?

— Какъв смок?

— Онзи, дето си запушил ухото и не щял да чува гласовете на ласкателите си, които като никой друг път редели мъдрост след мъдрост. Същински Стилтън. Но, както и да е, ще сторя каквото мога. А сега хайде да идем и да измъкнем Боко. Изгарям от нетърпение да разбера как е минал обедът.

— Значи не си се виждала с чичо Пърси?

— Още не. Нямах го. Защо?

— Само питам. Тъкмо си мислех, че ако го беше видяла щеше да получиш сведения от първа ръка — отвърнах ѝ аз. Усетих как ме проряза остра болка на съжаление към стария ми приятел. Крепеше ме единствено надеждата, че досега вече трябваше да е успял да си изработи прилична версия за замазване на истината за въпросния гуляй.

Още щом прекосихме прага ни посрещна тракането на пишеща машина, което значеше, че Боко продължава да се мъчи над писмото до чичо Пърси. Ноби се провикна и звукът рязко секна. Когато влязохме във всекидневната, той чевръсто запращаше лист хартия в кошчето за отпадъци.

— Привет, пиленце — ведро поздрави той.

Непредубеден зрител, който става свидетел как Боко се разгъва от стола и прихваща Ноби в интимна прегръдка, ще предположи, че в неговата глава не вирее нищо освен косата, невидяла гребен с дни.

— Тъкмо доизглаждах едно парче.

— Ах, ангелче, да не би да прогонихме вдъхновението ти?

— Нищо подобно, тиквичке скъпа.

— Така исках да чуя как е минал обядът.

— Но разбира се. Всичко ще ти разкажа. Между другото, Бърти, Джийвс докара нещата ти. Оставих ги в стаята за гости. Не ще и дума, с удоволствие ще те приютя. Голяма неприятност си имал с този пожар.

— Какъв пожар? — запита Ноби.

— Джийвс ми каза, че Едуин е успял да изпепели „Сгушеното кътче“ до основи. Вярно ли е, Бърти?

— Съвършено вярно. Навакса си доброто дело за миналия петък.

— Какъв срам! — възмути се Ноби по начин, който много й отиваше.

Но Боко гледаше по-оптимистично на нещата.

— Лично аз — поде той — считам, че Бърти се е отървал леко. Не му личи дори да се е опърлил. Опожарена къща е дреболия, ако питаш мен. Обикновено, почне ли Едуин да навакса с добрите си дела, човечеството е в опасност. Спомням си, когато уж ми поправи яйцеварката. Понякога, когато съм се затрупал с работа и не се щадя, за да дам най-доброто от себе си на своите читатели, ставам рано, още преди да пристигне икономката. В такива случаи ми е навик да си варя яйце в една наскоро патентована за целта машинка. Ясно ви е какво имам предвид. Едно такова нещо, което те разбужда, надява се, че си спал добре, налива вода върху смляното кафе, включва се само и работи по въпроса за яйцето. Е, в деня след като Едуин отстрани някакъв маловажен дефект от апарата, яйцето едва бе заело полагаемото му се място, когато се стрелна към мен като куршум и ме тресна по носа. С часове кървах. Затова продължавам да твърдя, че след като си се измъкнал с някакъв нищожен пожар, който само ти е унищожил къщата, то ти си голям късметлия.

Ноби се размисли за вероятността някой ден да види сметката на Едуин и ние се съгласихме, че все някога и той ще си намери майстора.

— А сега — продължи Боко със същия бодър дух, на който, бидейки запознат с фактите, не можех да не се възхитя, — сигурно ще искаш да узнаеш за обяда. Ами, беше страхотно попадение.

— Скъпи!

— Да, направо страховито. Мисля, че стартирах успешно.

— Беше ли духовит?

— Несравнимо духовит.

— А сърдечен?

— Думата бледнее пред действителността.

— Съкровище! — изписука Ноби и го намляска около петнайсетина пъти последователно.

— Да — заключи Боко, — мисля, че го удивлявах с изненада след изненада. Разбира се, трудно е да се каже със сигурност за човек като него, дето си крие чувствата зад лице, приличащо на маска за покер, но ми се струва, че поомекна. Пък и все пак не очаквахме да ми се хвърли на шията още от първия път, нали така? Споразумяхме се, че с обяда само подготвяме почвата.

— За какво си говорихте?

— Ами, за това-онова. Ясно си спомням, че се повдигна темата за паяците.

— Паяците?

— Изглежда живо го интересуваха.

— Никога не съм знаела това.

— Предполагам, че е страна на характера, която никога не е разкривал пред теб. А след това, естествено, след като си побъбрихме за това-онова, побъбрихме и за онова-това.

— Нямахте неловко мълчание?

— Поне аз не забелязах. Не, всъщност доста се раздрънка, тъй да се каже, особено към края.

— Каза ли му, че вадиш купища пари?

— О, да, засегнахме и този въпрос.

— Надявам се, обяснил си му, че си сериозен млад мъж и възнамеряваш и за в бъдеще да се придържаш към сериозните си намерения? Точно това го тревожи. Смята, че може да изгърмиш всеки момент.

— По примера на „Сгушеното кътче“.

— Нали разбираш, когато бил млад-младеничък и проходил в корабния бизнес, чичо Пърси се подвизавал сред доста разгулни компании в Лондон. Познавал множество писатели, дето и да изкарали някой и друг грош, го харчели на бърза ръка и трябвало да живеят от подаяния. Скъпото ми татенце бил един от тях.

Това беше новина за мен. Никога не бих си представил чичо Пърси като човек, дето се е размотавал из скандалните среди на

младини. Всъщност, не бях в състояние да си представя, че въобще е имал младини. Винаги така става. Ако един дърт чифутин си има чифт настръхнали мустаци, солиден и доходоносен бизнес, и маниерите на разбудена от зимен сън мечка, не се ровете в миналото му, нито пък се питайте дали и той на времето не е бил един от дружинката.

— И върху това се разпрострах — отговори Боко. — Още в началото на офанзивата. Съвременният писател, казах му, е запален и твърдоглав. Дебне успеха и щом го напипа, не го оставя да му се изплъзне лесно.

— Това трябва да го е успокоило.

— Така и стана.

— Ами тогава всичко се нарежда прекрасно.

— Прелестно.

— Само Бърти да си изиграе ролята и готово.

— Точно. Бъдещето зависи от Бърти.

— Когато пледира...

— А, нямах предвид точно това. Страхувам се, че не си осведомена за устремния вихър на последните събития. Съмнявам се, че ще има смисъл, ако Бърти реши да пледира. Името му в момента е в калта.

— Калта?

— „Кал“ според мен си е точната думичка, нали, Бърти?

Принудих се да призная, че до голяма степен е прав.

— Чичо Пърси — заобяснявах, — си е втълпил, че аз съм подпомагал и насъсквал Едуин в пожаролюбителската му дейност. Това ме смъкна надолу в класацията, поне що се отнася до пледирането. Сега ще ми е доста трудничко да го сразя със словото си.

— Тогава какво ще правим? — извика тревожно Ноби.

Боко окуражително я потупа по рамото.

— Но ние сме си наред. Не бери грижа.

— Но щом Бърти не може да пледира...

— Но ти забравяш каква разностранна личност е той. Недоглеждаш някои издайнически процепи от душевността му. Те именно ще ни помогнат. Като се размислих задълбочено за затруднението, ме споходи идея. Блестяща идея. Я да предприема, рекох си аз спасяване на величествения дом от оплячкосването на среднощен похитител. Това ще накара чичо ти Пърси да прозре, че съм

замесен от добре втасало тесто. Ще си каже: „Ей, богу! Чудесен младеж е този Фитълуърт!“, нали?

— Вероятно.

— Говориш несигурно.

— Само си помислих, че няма голяма надежда да се случи такова нещо. В Стийпъл Бъмпли от векове не е имало кражби. Оня ден Стилтън се оплакваше. Сподели, че мястото не дава простор за амбициите на един млад блюстител на закона.

— Това лесно може да се уреди.

— Какво искаш да кажеш?

— Нужна е само малко организация. Още тази нощ в Стийпъл Бъмпли ще има кражба. Бърти ще се погрижи за това.

Подобно изявление можех да коментирам само по един начин, и аз го сторих.

— Хей! — изгърмах.

— Не ме прекъсвай, Бърти — сгълча ме Боко. — Пречиш ми да си изложя мисълта. Та ето накратко планчето, което съставих. Някъде в малките часове, Бърти и аз се промъкваме до Бъмпли Хол. Приближаваме кухненския прозорец. Той го строшава. Аз дигам олелия. Бърти изчезва...

— Ах! — промълвих аз. Това беше първото нещо от всичко, казано дотук, което спечели симпатията ми.

— ... докато аз оставам, за да приема хвалебствията и да позволя да ми се поумилкват. Няма начин да не стане. Онова, което домопритежател от породата Уърпълсдън ненавижда, е да нападат дома, който е негова собственост. Всеки, който е смачкал подобно деяние в зародиша му, се оказва драг на сърцето му. Смятам, че още преди да е изтекла нощта, ще ми обещае да танцува на сватбата ни.

— Скъпи! Но това е прекрасно!

Това бяха думи на Ноби, не мои. Аз продължавах да предъвквам долната си устна с неприкрито притеснение. В този момент си мислех, че трябваше да се досетя по-отрано за подобен пъклен план. Онази Бокова пиеса, за която вече споменах, спадаше към прословутите тайнствени трилъри. Затова не беше трудно да се предположи, че болното му съзнание може да роди уж друг, но всъщност същия по съдържание сюжет.

Искам да кажа, че пред мен стоеше човек, чиито мисли непрестанно се въртяха около писъци в нощта, спиращо осветление, мистериозни ръце, изникнали от стената, и хора, препускащи напред-назад с викове: „Идва! Сянката идва!“. Просто е невъзможно да избяга от собственото си амплоа. Затова реших, че е дошло времето и мястото, когато недвусмислено ще заявя: „*nolle prosequi*“. Няма по-усърден радетел на каузата: „Да превърнем любовните мечти в реалност“ от Бъртрам Устър. Обаче има граници, до които той е готов да си напъха главата в торбата, при това не какви да е, а строго определени.

Радостното оживление на Ноби позагълхна. И тя, като мен, си запредъвка устната.

— Да, разкошно е. Но...

— Не искам да чувам „но“.

— Щях само да те питам как ще им обясниш?

— Да, обяснявам?

— Присъствието си, заради което вдигаш олелията и ти се умилкват.

— Съвсем просто. Цяло Стийпъл Бъмпли одумва любовта ми към теб. Какво по-нормално от това да дойда под прозореца ти и да се взра в него?

— Разбирам! И когато си чул шума...

— Странен шум, който ми е прозвучал като чупецо се стъкло. Затова съм обиколил къщата да огледам, и ей го негодника, дето троши кухненския прозорец.

— Разбира се!

— Знаех си, че ще ти допадне.

— Всичко зависи от Бърти.

— Всичко.

— Нали не мислиш, че ще се опъне?

— Моля те, не говори подобни неща. Ще го обидиш. Ти просто не разбираш какъв човек е той. Храбростта му е като калена стомана, а стане ли въпрос да помогне на приятел, не можеш го удържа.

Ноби си пое дълбоко дъх.

— Той е просто несравним.

— Недостижим за простата тълпа.

— Винаги съм се възхищавала от него. Когато бях малка, веднъж ми даде кисели бонбончета за три пени.

— Щедър до безобразие! Всички възвишени хора са такива.

— Как му се прекланях!

— И аз. Няма друг, пред когото да се прекланям по-ниско.

— Не ти ли напомня на Сър Галахад^[2]?

— Взе ми думите от устата.

— Разбира се, дори няма да се поколебае да стори необходимото.

— Искан ли питане! Всичко е уредено, нали, Бърти?

Невероятно е на какво са способни няколко мили думи. До преди малко се бях надъхал с *nolle prosequi* и дори бях разтворил устни, за да го изстрелям с цялата непоклатимост, която имах на разположение. Но когато улових погледа на Ноби, благоговеещ и пълен с надежди, и в същото време усетих, че Боко ми друса ръката и ми мачка рамото, нещо ме възпря. Просто нямаше начин да им отвърна с *nolle prosequi* — щях да разваля духа на компанията.

— Ама разбира се — отвърнах. — Абсолютно.

Но не лъчезарно. И не с познатия Устъров живец.

---

[1] *Nolle prosequi* — юр., лат., отказване от иск. — Б.ред. ↑

[2] Сър Галахад — рицар от Кръглата маса, който намира Свещения граал и се отличава със своето благородство и доброта. — Б.ред. ↑

13.

Дефицитът от него продължи да се усеща остро чак до дванадесетия час. Още на свечеряване, след оскъдното ядене и изнурителното чакане на ударите на селския часовник, започна да ме завладява все по-нарастващо безпокойство. А когато моментът настъпи и двамата с Боко тръгнахме да прекосяваме смълчаните ливади на Бъмпли Хол на път за акцията, то бе по-силно от всякога.

Боко беше в игриво и възбудено състояние. От време на време ентузиазирано боботеше за красотите на Природата и посредством предпазливия си шепот насочваше вниманието ми към поносимата смрад на растителните видове, които подминавахме. Но с Бъртрам беше съвсем другояче. Бъртрам, няма да се опитвам да скрия, бе на светлинни години разстояние от спортната си форма. По гърба му непрестанно лазеха мравки, а сърцето му се задъхваше под непосилното бреме на мъката. Обаче Устъровата дума беше хвърлена. Бях предоставил услугите си в полза на младата двойка и нямаше място за отстъпление от мероприятияето. Въпреки това нищо не можеше да ме накара да разтворя по-широко сърцето си и да го приема в него.

Мисля, че споменах някъде непоносимостта си към прокраждане през непознати градини в тъмното. Прекалено много болезнени епизоди от миналото ми са свързани с чужди градини. Особено по времето, когато обстоятелствата ме принудиха да търча навън в малките часове и да бия пожарникарските камбани в Бринкли Корт. Другият инцидент бе, когато Роберта Уикъм ме наговори, въпреки личното ми несъгласие, да се покатеря на едно дърво и да пусна саксия през покрива на оранжерията. Трябваше да предизвикам суматоха, която да даде възможност на братовчедка й Клементина, черната овца на училището, да се шмугне вътре незабелязано.

От всичките ми преживелици досега най-разтърсваща беше последната, понеже кулминацията бе достигната, когато се появи полицаи, който питаше: „Кой направи всичко това?“. И точно мисълта, че е възможно повторно изживяване на сцената, и осъзнаването, че ако

се зададе грубата сила, тя ще е в лицето на Стилтън, смразяваше кръвта ми. Стомахът ми се гърчеше от разкъсващи конвулсии, сякаш бях погълнал препълнена супена лъжица пеперуди.

Това усещане бе така силно, че сграбчих ръката на Боко със зле прикрита паника и го дръпнах под едно дърво.

— Боко — изклокочих аз задъхано, — ами Стилтън? Взе ли предвид Стилтъновия аспект?

— Ъ?

— Ами ако тази нощ е дежурен? Ако слухти наоколо? Ако изникне изневиделица, въоръжен със свирка и тефтер?

— Не говори глупости, Бъртрам.

— Ще е кошмарно да те опандизи ченге, с което си делиял детството си. А той ще се пръсне от кеф. Има ми зъб.

— Глупости на търкалета — отсече Боко, преливащ от жизнерадост. — Не бива да оставяш мислите ти да текат в такава мрачна посока, Бърти. Подобни истерии са нетипични за теб. Не се кахъри за Стилтън. Достатъчно е да го погледнеш — този бистър поглед, тези румени бузки — за да ти стане ясно, че неизменно си отспива осемте часа. „Рано пиле рано пее“ е девизът му. Стилтън се е гушнал между завивките и си нанка като бебче. И няма да почне да функционира чак докато будилникът му не експлодира в седем и половина.

Е, страхът ми се поразсея. Доводите му бяха железни и нямаше как да не ги приема. Безспорно страните на Стилтън бяха румени колкото си искат. Но самообладанието ми надигна глава само за миг. В края на краищата, размислих се аз, Стилтън беше само някакво си нищожно пашкулче от цялата угроза. Понеже дори да го изключим от картинката, оставаше двойката чичо Пърси — леля Агата. Тук вече нямаше къде да се мърда, при условие, че ливадите и моравите, в които си нагазил, принадлежат на по-първия, и че последната също притежава част от тях. С други думи, може и да съм се обезопасил по отношение на дракона, ама крилатите коне? Ето този въпрос не ми даваше мира. Каква цена щях да платя за крилатите коне?

Ако нещо се провалеше, ако тази прокълнатата авантюра, в която се бях впуснал, се закучеше, какви щяха да са последиците? Да ви ги разясня ли? Първо ще изпадна в неблагоприятното положение да давам обяснения на чичо-корабостроител, справедливо разгневен, че е лишен

от укрепителния си сън, какво съм целял, докато съм душил около къщата му и съм трошал кухненските прозорци. И второ — цялата история ще бъде донесена на леля Агата с разточителна обстоятелственост. И после какво?

В миналото далеч по-дребни провинения от моя страна са предизвиквали бясното препускане на родственицата ми с томаховката подире ми. Сякаш бе индианец в сражение, решен да докопа скалпа ми.

Споменах и това на Боко, докато започвахме последната част от пътешествието, но той само ме потупа по рамото. Трогателен жест, не ще и дума, при това с най-добри намерения, но помогна малко или почти никак на бойкостта на духа ми.

— Ако те пипнат — посъветва ме Боко, — избий го на шега.

— Да го избивам на шега?

— Точно така, Бърти. Давай го непринудено. Стискаш ли петмеза?

Отвърнах му, че стискам петмеза и то много здраво.

— А хартията?

— И нея.

— Тогава ще се поразходя за десетина минути. Това ти дава осем минути да набереш кураж до точката на лепването, една минута да треснеш джама и една да си обереш крушите.

Идеята с петмеза беше на Боко. Твърдо държеше на нея, като на неотделима част от процедурата. Твърдеше, че придавала професионализъм на операцията. Според него, а той ги е проучвал тия работи, първата задача на интелигентния крадец била да си набави петмез и кафява хартия. Лепвал последната за прозореца с помощта на предпоследното, сетне я притеглял към себе си и фраскал стъклото с железен юмрук.

И ако това е начин да си изкарваш прехраната! Май три от десетте ми минути бяха посветени на умуване за съдбата на такива окаяници. Чудех се и се маех какво ги е накарало да изберат толкова изнурителна професия. Несъмнено баснословните печалби, защото на практика нямат режийни разноски, но я си помислете какви луди пари ръсят по невролози, психиатри и санаториуми. Сигурно само успокоителните заформят солидно перо в разходите на един крадец!

Можех още дълго да размишлявам по темата, но се видях принуден да прогоня тези мисли от съзнанието си. Времето напредваше и Боко щеше да се завърне всеки момент. Изтръпнах пред перспективата да му обяснявам, че съм пропилял във витаене в облаците минутите, набелязани за действие.

Затова реших, че ако трябва да троша нещо, то по-добре да го троша като хората, и още по-добре да го троша бързо, както би звучал перифразиран Шекспир. Напетмезих хартията и я лепнах за стъклото. Оставаше само да вкарам в действие железния юмрук. И точно в този момент изневиделица изскочи един страхов комплекс. Или казано по-просто — хвана ме шубето, досуц като Стилтън пред бижутерията.

Докато го наблюдавах при споменатия случай, струваше ми се, че усъвършенства последния вик на движението „Две напред — едно назад“. Сега обаче разбрах, че е бил схванат като дърво. Сравнено с моето, Стилтъновото шубе ряпа да яде. Полетях към обекта, в последния момент рязко се дръпвах от него, а от време на време се разкършвах и настрани. Неосведомен наблюдател, ако имаше такъв, щеше вероятно да предположи, че изпробвам заплетените стъпки на някакъв нов ритмичен танц.

Тъй или иначе, най-накрая се съсредоточих и призовах знаменития Устъров кураж. Светкавично се приведох напред и тъкмо надигам юмрук, когато сякаш динамит избухна изпод краката ми. Всичките косми по главата ми единодушно се изправиха и всяко невронче в тялото ми застина, нагъвайки краищата си. Имало е моменти в кариерата на Бъртрам Устър, и то доста, когато самообладанието му е дезертирало, но този тук граничеше с абсурда.

Някъде отгоре бе проговорил глас.

— Хей! — извика той. — Кой е там?

Ако не беше пустото му „Хей“ щях да помисля, че е гласът на Съвестта. Но излезе, както успях безпогрешно да му сложа етикета, че е на проклетото недоносче Едуин. Залепнах за стената така, сякаш се слях с напетмезената хартия. Успях да го видя как се навежда от съседния прозорец. И когато си помислих, че след всичко онова, което препатих, сега ме атакуват и бойскаути, нямам нищо против да си призная, че сърцето ми се обърна на камък. Страшно ми загорча.

След като извика „Кой е там?“ той млъкна, сякаш се отслушваше за отговор, макар че бихте очаквали дори гаменче с нощно кепе като

него да знае, че няма смисъл да се разчита на крадците да поддържат разговора.

— Кой е? — повтори той след малко.

Продължих благоразумно да си трая. Тогава той извика: „Чудесно ви виждам“, но с несигурен глас, който го издаде, че лъже като циганче. Единственото, което в този тъй неприятен момент ме окуражаваше и ми даваше надежда, бе фактът, че нощта бе непрогледна. Нямахме луна и други дивотии от този род. Виж, звезди имаше. Но луна не. Някой рис можеше и да ме зърне, но това беше единствено по силите на рис. При това трябваше да е рис със страшно зорък поглед.

Мълчанието ми изглежда го обезкуражи. Забелязал съм, че едностранните разговори винаги замират непривично бързо. Той поумува още малко, сетне си прибра главата и най-последно останах сам-самичък.

Но не задълго. След минутка Боко цъфна пред мен.

— Всичко по план ли върви? — попита той с глас на зарзаватчия, молец за внимание към брюкселското си зеле. Светкавично го сграбчих, умолявайки го да понижи децибелите.

— Не толкова силно!

— Какво има?

— Едуин.

— Едуин?

— Тъкмо надвеси противната си луковица през прозореца. Искаше да разбере кой е.

— Ти каза ли му?

— Не.

— Браво. Страшно мъдър ход. Сигурно се е върнал да си доспи.

— Бойскаутите никога не спят.

— Разбира се, че спят. На смени. Строши ли прозореца?

— Не.

— Защо не?

— Заради Едуин.

Боко зацъка с език и ме накара отново да се разлюлея от стеблото до корените си. Видяхте, че бях малко изнервен и звукът ми се стори толкова силен — все едно, че испанци танцуват, докато публиката им щрака с кастанети.

— Не бива да се поддаваш на отклонения от непосредствената задача, Бърти. Започвам да се чудя дали се отнасяш към цялото мероприятие с подобаваща сериозност. Може и да греша, но в поведението ти съзирам нещо фриволно. Стегни се и се опитай да си спомниш какво значи това за Ноби и мен.

— Но не мога да троша прозорци, докато Едуин дебне отгоре.

— Разбира се, че можеш. Не виждам какво те спира. Не му обръщай внимание на Едуин. Колкото е по-нащрек, толкова по-добре. Ще ни е от полза, когато дойде моят час. Неговата версия ще потвърди моята. Давам ти още десет минути и след това наистина ще настоявам за малко действие. Да ти се намира цигара?

— Не.

— В такъв случай ще продължа да си пуша моята. Дотам опряхме значи — заключи Боко и изчезна.

И сега, след като сте прочели горния накъсан диалог, сигурно сте забелязали нещо. Не знам дали ви е известно, че на френски *sang-froid* значи хладнокръвен. Ако знаете, едва ли сте пропуснали да констатирате с каква невероятна сила се разрази това качество у Боко. Докато аз се тресях като трепетлика, той си остана невъзмутим и спокоен като калкан на лед. Сега ми дойде на ум, че нищо чудно да е благодарение на непрестанното му движение.

При такива случаи е по-добре свободно да си циркулирате вместо да стоите на пост до кухненските прозорци. Затова реших, че една разходка може да предотврати евентуален взрив на разнебитената ми до немай-къде нервна система. Прегърнал това решение, тръгнах около къщата.

Но каквито и отчаяни надежди да питаех, че вибриращите ми ганглии ще се успокоят и че разкъсващото усещане в стомаха ми ще се притъпи, изоставих ги след не повече от дузина метра. Изневиделица от мрака изскочи една смътна фигура и ми даде шанс да открия, че владее двуметровите подскоци и огласям изпълнението им с остри писъци.

Възвърнах си присъствието на духа не напълно, но достатъчно, когато смътната фигура проговори и познах гласа на Джийвс.

14.

— Добър вечер, сър — поздрави той.

— Добра да е, Джийвс — отвърнах аз.

— Доста ме стреснахте, сър.

— Не си струва да го споменаваш, като не знаеш ти как ме стресна. Помислих, че ми се привиждат разни духове.

— Съжалявам, че съм ви причинил такова неудобство, сър. Не бях в състояние да възвестя приближаването си, понеже съвсем не предвиждах срещата ни. До късно будувате, сър.

— Да.

— Човек и да иска не би постигнал по-възхитителни условия за нощното си бдение, сър.

— Значи такова е гледището ти?

— Точно такова, сър. Винаги съм смятал, че нищо не действа успокоително от нощна разходка в градината.

— Ха!

— Прохладният въздух. Ароматът на разлистващи се растения. Това, което в момента може да се усети, е мириса на тютюневите насаждения, сър.

— Нима?

— А и звездите, сър.

— Звездите ли?

— Да, сър.

— Какво им е на звездите?

— Тъкмо възнамерявах да насоча вниманието ви към тях, сър. Забележете как изкусно е изтъкан гъстият килим на рая от златната им патина.

— Джийвс...

— Не можете да разграничите контурите и на най-малкото небесно тяло, сър, но с движението си то сътворява ангелска песен, изпята на невинните херувими.

— Джийвс...

— Подобна хармония съществува само в безсмъртните души. Ала докато тази непрогледна задушлива мантия тъй грубо я обгръща, не ще можем да я чуем.

— Джийвс...

— Сър?

— Защо не вземеш да смениш плочата?

— Разбира се, сър, щом желаете.

— Не съм в настроение.

— Много добре, сър.

— Нали знаеш колко чоглаво му става на човек понякога.

— Да, сър. Напълно ви разбирам. Закупих брошката, сър.

— Брошката ли?

— Брошката, която ми наредихте да набавя като заместител на загубената в пожара, сър. Подаръкът на лейди Флорънс за рождения ѝ ден.

— А, да.

Ще придобиете навярно бегла представа за въздействието на онова, което той нарече нощното ми бдение, когато ви кажа, че проклетата джунджурийка съвсем ми бе изхвърчала от главата.

— Значи я купи?

— Да, сър.

— И я връчи?

— Да, сър.

— Браво. Една грижа по-малко. И повярвай, Джийвс, колкото повече ми намалелят грижите в този критичен момент, толкова по-хубаво ще ми стане. Защото направо съм се задръстил от тях.

— Съжалявам да го чуя, сър.

— Знаеш ли защо си развявам байрака из тази градина?

— Надявах се, че ще ме осветлите по въпроса, сър.

— Това и ще направя. Това, което наблюдаваш, хич не е безкахърно шляене, Джийвс, а предприятие, чийто последици могат да поразят човечеството.

Той ме слушаше внимателно, докато му нахвърлях събитията, довели до настоящата трагедия. Прекъсна ме единствено да си поеме почтително дъх, когато навлязох в главата за чичо Пърси, Боко и „Веселяшките изобретения“. Ясно бе като бял ден, че разказът ми го зашемети.

— Мистър Фитълуърт е ексцентричен млад джентълмен, сър — беше коментарът му, когато приключих.

— Пращи от дивотия чак до веждите — съгласих се аз.

— Но при все това изработената от него стратегия съвсем не е лишена от находчивост. Несъмнено Негово благородие ще е безкрайно благодарен на всеки, за когото предполага, че е осуетил нападение върху резиденцията му, и то точно тази нощ. Случайно достигна до знанието ми, че въпреки неколнократните заръки на Нейно благородие, той е забравил да изпрати по пощата писмото, с което да поднови застраховката си против кражба.

— Откъде знаеш това?

— Фактите ми бяха съобщени лично от Негово благородие, сър. След като го осведомих, че ще пътувам за Лондон, той ми предаде писмото, за да го отнеса до метрополията. Така то ще стигне на местоназначението си с най-ранната поща утре сутринта. Умолявайки ме да не го разочаровам, намекна за евентуалната реакция на Нейно благородие, ако установи небрежността му. Вълнението му бе поразително. Видимо потреперваше.

Бях шашнат.

— Да не искаш да кажеш, че го е страх от леля Агата?

— До обезумяване, сър.

— Жилаво страшилище като него? Дето си е чист бабаит от пиратски кораб?

— Дори бабаитите-пирати стоят чинно пред главатарите си, сър.

— Ти направо ме сащиса. Смятах, че ако въобще има мъжага, дето си е господар в къщата, то това е Пърсивал, лорд Уърпълсдън.

— Лично аз храня известни съмнения дали съществува джентълмен, който може да се държи като господар в къща, обитавана от Нейно благородие, сър.

— Може би си прав.

— Да, сър.

Поех дълбоко дъх. За първи път, откакто Боко изработи нощната програма, усетих намаляване на напрежението. Щях да изопача истината, ако кажа, че в настоящия момент Бъртрам Устър вече е потривал нетърпеливо ръце, за да се отдаде на удоволствието да размаже фасона на кухненския прозорец, но информацията, че

операцията няма да иде нахалост, определено ми подейства стимулиращо.

— Значи смяташ, че Боковата стратегия ще ни върже в кърпа успеха?

— Напълно е възможно, сър.

— Това ме успокоява.

— Но от друга страна...

— О, по дяволите, Джийвс. Какво пък сега?

— Тъкмо щях да ви известя, сър, че мистър Фитълуърт е избрал твърде несполучлив час за предприятието. Съвпада с личните планове на Негово благородие.

— Я се изясни.

— Поради злополучно съвпадение, Негово благородие всеки момент ще се отправи към сайванта с градинарските сечива, за да се съвещае с мистър Чичестър Клам.

— Чичестър Клам?

— Да, сър.

Поклатих глава.

— Струва ми се, че свръхнапрежението, на което съм подложен, е повредило слуха ми. Счу ми се да казваш Чичестър Клам.

— Да, сър. Мистър Чичестър Клам, управителен директор на компанията „Мидичка“.

— Каква, по дяволите, е тази мидена компания?

— Мореплавателна фирма, сър, която, ако си спомняте, е пред сливане с „Розовата фунийка“ на Негово благородие.

Най-накрая загрях.

— Имаш предвид оня, с когото чичо Пърси се мъчи да се събере? Морският вълк от Америка?

— Точно той, сър. След опожаряването на „Сгушеното кътче“ се наложи да предвидим друго място, където двамата джентълмени да могат да се срещнат и обсъдят сделката без да се страхуват от прекъсване.

— Ти ли избра градинския сайвант?

— Да, сър.

— Господ да те поживи, Джийвс. Онзи приятел сега в сайванта ли е?

— Натам клонят предположенията ми, сър. Когато потеглих следобеда за Лондон, Негово благородие ми предаде напътствия, според които трябваше да установя връзка по телефона с мистър Клам в хотела му. Трябваше също да го посъветвам да побърза към Стийпъл Бъмпли и да заповяда в сайванта половин час след полунощ. Джентълменът прояви пълно разбиране и съгласие, като ме увери, че ще тръгне навреме, за да пристигне за уговорената среща.

Не можах да потисна острата болка на съжаление към отвъдокеанския представител. Роден и израсъл в Америка, той естествено си нямаше и понятие какво място е Стийпъл Бъмпли и какво го чака тук. Не можех просто така, с лека ръка да заявя, че Стийпъл Бъмпли си точи зъбите за него, но очевидно му се задаваше суперлепкава нощ.

Разбрах и какво цели да ми внуши Джийвс с намека, че Боко е подбрал неудачен час за предприятието си.

— Половин час след полунощ? Сега трябва да е някъде толкова.

— Съвършено вярно, сър.

— В такъв случай чичо Пърси ще замарширува всеки момент насам.

— Ако не греша, сър, стъпките, които чувате да приближават, трябва да са на Негово благородие.

И наистина някъде от североизточна посока закънтя ехото, издаващо приближаването на солиден обект, тътрещ се в нощта.

Притеснено си поех дъх.

— Божичко, Джийвс.

— Сър?

— Ами че това е той!

— Да, сър.

Размислих трезво за секунда.

— Няма как — примирих се аз, въпреки че перспективата не ми се нравеше и ми се прииска да забравя за вежливите си обноски.

— Я, кого виждам — продължих, когато той изгря на хоризонта.
— Кого виждам!

Държа да кажа, че последиците не бяха незадоволителни. И то за човек като моя милост, който тази нощ двукратно бе принуден да се изстрелва от земята, бидейки ненадейно заговаряй от сенки. Като се любувах на полета на родственика ми, устремен към висините,

съпроводен от застиналия му писък, ме облада ясното усещане за постигнато възмездие. Реших, че каквото и да последва, бях удовлетворен поне малко.

Когато ви запознах с този ми чичо по сватовство, го представих като човек, който в моменти на непреодолимо вълнение е склонен да казва „К’во?“ и да продължава да си го повтаря. И сега стана така.

— К’во? К’во? К’во? К’во? К’во? — избълва той, отбелязвайки пет попадения. — К’во? — добави и ги закръгли на половин дузина.

— Вечерта е вълшебна, чичо Пърси — подех аз, като се надявах, че с помощта на учтивостта ще закрепя разговора ни на дружелюбна плоскост. — Дватамата с Джийвс тъкмо се възхищавахме на звездите. Та, значи, какво разправяше, за звездите, Джийвс?

— Просто отбелязах факта, че дори най-нищожното по размери небесно тяло с движението си твори ангелски песни, които огласяят простора, сър.

— Съвсем правилно, Джийвс. Сведението е безценно, нали, чичо Пърси?

Докато траеше тази размяна на реплики, родственикът ми продължаваше да вие „К’во?“ с един такъв задавен глас. Сякаш не бе по силите му да се съвземе от настъплението на събитията. Сега пристъпи напред и се вторачи в мен, като ме изпиваше с поглед, доколкото му позволяваше слабата светлина.

— Ти! — изхриптя той, като плувец, агонизиращ от нагълтаната вода. — Какво, по дяволите, търсиш тук?

— Само се разхождам.

— Тогава иди се разхождай някъде другаде, мътните те взели.

Ние Устърови чевръсто улавяме намеците и обикновено безпогрешно разбираме кога присъствието ни е нежелано. Четейки между редовете, заключих, че желанието му е да съм някъде другаде.

— Добре де, чичо Пърси, щом тъй искаш — казах аз, докато продължавах да държа фронта на учтивостта.

Тъкмо се канех да се оттегля, когато един от онези безтелесни гласове, от които явно гъмжаха тукашните места, заговори точно иззад гърба ми. Наложих се да демонстрирам същия талант, ако не и подобър, за скок на височина като на родственика ми.

— Какво означава всичко това? — попита гласът и ми призля, както се казва, когато осъзнах, че не друг, а Стилтън се е присъединил

към малобройната ни компания. Боко се оказа изцяло заблуден по отношение на него. Бузите му може и да руменееха до пръсване, но осемчасовото откъртване, преустановявано от експлодиращи будилници, осезателно липсваше. Пред нас се извисяваше бдителен пазител на реда, който неотменно изпълняваше дълга си, докато другите си отспиваха.

Стилтън изглеждаше ужасяващо полицейски. Шлемът му лъщеше в тъмнината. Служебните му обуца се бяха забили в тревата. Мисля, че дори си бе извадил и тефтера.

— Какво означава всичко това? — повтори той.

Сигурно чичо Пърси желаше да се освободи от малко отрицателна енергия. Защото нямаше друго разумно обяснение за резките засищащи ругатни, дето се засипаха като картечен откос. Заприлича ми на речника на някой от подчинените му капитани. Тия печени моряци винаги притежават словесен запас екстра качество и сигурно честичко се отбиват в кантората на шефа след воаяж, та да го понаучат на някоя новост.

— Какво, триста дяволи, искаш да кажеш с келявото си „Какво означава всичко това“? И кой, да те тръшне морската болест дано, си ти бе, та да нахлуваш в частните ми владения и да ме питаш какво означавало всичко това? Я ти ми кажи какво е това? И какво — развихри се чичо Пърси, вземайки работата бая присърце, — дириш тук, ти, тлъстосланинест вол такъв? Май и на теб ти е скимнало да се поразходиш? Да те застигне чумата дано! Решавам да се насладя на блажена почивка в собствената си градина и още преди да сваря да си поема глътка чист въздух, откривам, че нагоре-надолу пъплят племенници и полицаи. Излизам да се уединя с Природата и първото нещо, което осъзнавам е, че не мога да направя крачка без да се блъсна в стълпотворение. Вий на какво го обърнахте това място? Да не мислите, че ви е Пикадили Съркъс? Или сигурно Хампстед Хийт? В имението ми ли си насрочвате годишната сбирка на полицейските сили?

Напълно го разбирах. За човек, търсец спокойствие, няма нищо по-раздражително от това да открие, че без да знае частното му владение е станало обществено сборище. В добавка на което, разбира се, Чичестър Клам тръпне в очакване на пристигането му в градинския сайвант.

Хапливостта на тона му не убягна на Стилтън. Не можеше и да е другояче. Дори само онази част с ругатните му бе достатъчна, за да прозре, че не е желан гост. Видях го как се натовари. Гордият му дух възропта срещу подобна грубост. От самия факт, че върхът на шлема му рязко се надигна по посока на звездите, заключих, че се изправи с целия си исполински ръст.

Но все пак се намираше в малко деликатно положение. Не можеше да го клъвне с нещо пепелянско, понеже пък чичо Пърси беше миров съдия и като такъв можеше тъпкано да му го върне, ако Стилтън си забрави мястото. Отгоре на всичко му се падаше и бъдещ тъст. Затова се насили да обязди гнева си със символична резервираност и да го избие чрез дръпнатите си маниери.

— Съжالياвам...

— Няма какво да ми съжالياваш. То майката на съжالياването е да не съжالياваш.

— ... че ви се натрапвам...

— Ами тогава спри да се натрапваш.

— ... но съм тук в изпълнение на служебните си задължения.

— Какви ги плещи тоя? Никога не съм чувал подобна глупост.

— Току-що приех сигнал по телефона. Настоятелно ме помолиха незабавно да се отправя за Бъмпли Хол.

— Телефонен сигнал ли? Телефонен сигнал? Какви идиотщини! По това време на нощта? И кой сигнализира?

Подозирах, че дръпнатият служебен тон мъчно се поддържа. Вероятно коства сума ти нерви. Тъй или иначе сега вече Стилтън се отказа от него.

— Проклетият фъстък Едуин — троснато докладва той.

— Моят син Едуин?

— Да. Събщи, че е видял крадец в имението.

Чичо Пърси сякаш потръпна в конвулсии. Думата „крадец“ явно сипа сол в раната. С отчаян жест се завъртя на място.

— Джийвс!

— Милорд?

— Пусна ли онова писмо?

— Да, милорд.

— Пфу! — рече чичо Пърси и попи потта от челото си.

Още я попиваше, когато до ушите ни стигна шум от галопиращи нозе и викове в нощта.

— Ей! Ей! Ей! Събудете се! Извикайте полиция! Сбарах един мошеник в градинския сайвант!

Гласът принадлежеше на Боко. С огромна тъга установих, че патилата на Чичествър Клам бяха започнали. Сега вече щеше да разбере какво сполетява хората, решили да навестят Стийпъл Бъмпли.

15.

В краткия промеждутък, през който Боко ни забеляза и тръгна да се присъединява към задушевния ни кръг, се отдадох на размишления за този Клам. Мислех си колко различно му се струва всичко тук от онова, на което е привикнал. Защото ставаше въпрос за един от онези бизнесмени, които са гордостта на Америка и чийто живот протича редовно и тихо в сивкаво ежедневиe. При визитите си до Ню Йорк съм имал възможността да ги опозная с дузини, така че безпроблемно си представях какво представлява типичен ден от живота на кламовците.

Ставане в ранни зори свеж и росен в Лонгайлъндската резиденция. Ваната. Бръсненето. Яйцата. Юфката. Кафето. Пътуването до гарата. Влакът в осем и петнайсет. Пурата. „Ню Йорк Таймс“. Пристигането на гара „Пенсилвания“. Сутрешната работа. Обядът. Следобедната работа. Коктейлът. Влакът в пет и половина. Пътуването от гарата. Връщането къщи. Целувката за жената и дребосъците, потупването на приветстващия пес. Душът. Домашните дрехи. Заслужената вечеря. Тихата вечер. Леглото.

Тъй се нижат годините за хората като Клам с изключение на неделите и ваканциите. Затова суровите предизвикателства и условията на джунглата в Стийпъл Бъмпли бяха зле премерени за кальпа му. Стийпъл Бъмпли щеше да се окаже за него уникално изживяване, каращо го да се зачуди на какво е попаднал. Като някой, навел се да набере букет диви цветя, досами железопътната линия и внезапно блъснат в гърба от минаващия експрес. Сега той седеше в градинския сайвант, слушайки Боковите викове и сигурно се убеждаваше, че това трябва да е свършекът на Цивилизацията, за който вероятно често е ораторствал в клуба си.

И макар че гъстият килим на рая бе тъй изкусно изтъкан от златната патина на звездите, нощта, както вече споменах, си беше доста тъмна, направо непрогледна. Обаче видимостта все пак бе достатъчно добра, за да позволи на човек да прозре как Боко се пръска по шевовете от самодоволство. Наистина, няма да е изхвърляне, ако кажа, че направо се пъчеше от себелюбие. Че това е тъй, го установих

от факта, че от самото начало взе да нарича чичо Пърси „драги ми Уърпълсдън“ — нещо, което в нормално състояние не би сторил за нищо на света.

— А, драги ми Уърпълсдън — рече той, след като се взря в лицето на родственика ми и го идентифицира, — значи си на крак, тъй ли? Похвално, похвално. И Стилтън също? И Джийвс? И Бърти? Чудесно. Ние петимата ще успеем да се справим със злодея. Не знам дали ме чухте преди малко, но пипнах един крадец в сайванта с градинарските инструменти.

Изговори тези думи с вида на човек, готов да приеме благодарностите на нацията. През цялото време потупваше гръдния кош на чичо Пърси, сякаш да му подсказже, че е късметлия да си има Боко Фитълуърт, който не спи ни денем, ни нощем и бди за благото му. Но не се изненадах, когато забелязах растящото раздражение на родственика ми.

— Ще престанете ли да ме удряте, сър! — изкрещя той, видимо ядосан. — Какви са тези щуротии за крадци?

Боко явно се озадачи. Виждаше се, че не смята тона за вярно налучкан.

— Щуротии ли, Уърпълсдън?

— Откъде знаете, че човекът е крадец?

— Драги ми Уърпълсдън! Ще се намери ли някой освен крадец да се спотайва в градинските сайванти по това време на нощта? Но, ако този довод не ти е достатъчен, нека те осведомя, че току-що минах покрай кухненския прозорец и забелязах, че е покрит с къс кафява хартия.

— Кафява хартия?

— Кафява хартия. Доста зловещо, а?

— Че защо?

— Драги ми Уърпълсдън, това неоспоримо доказва престъпните намерения на дееца. Вероятно не си много наясно, но когато тези отрепки решат да нападнат нечий дом и да задигнат съдържанието му, винаги лепват къс напетмезена кафява хартия на прозореца и сетне с един юмрук го строшават. Такава е стандартната процедура. Частиците стъкло остават по хартията и гадовете крадливи могат да влязат без да се накълцат до обезобразяване. Не, драги ми Уърпълсдън, няма капчица съмнение за гнусната предумисъл на мерзавеца. Сгащих го

точно навреме. Чух нещо да се движи в градинския сайвант, надникнах, видях неясна фигура, треснах вратата и я залостих. Така го поставих в мат и осуетих плановете му.

Това изявление спечели одобрението на бдящия блюстител на закона.

— Чиста работа, Боко.

— Благодаря ти, Стилтън.

— Показал си похвална съобразителност.

— Страшно мило от твоя страна, че смяташ така.

— Ще ида да му сложа белезниците.

— Тъкмо щях да ти го предложа.

— Въоръжен ли е?

— Не знам. Скоро ще разбереш.

— Не ми пука, дори да е с пистолет.

— Харесвам решителния ти дух.

— Ще отскоча дотам...

— Това е идея.

— ... и ще го обезоръжа.

— Надяваме се. Силно се надяваме. Да, нека се надяваме на най-доброто. Но знай, че каквото и да се случи, поне ще постигнеш удовлетворението от изпълнения дълг.

По време на целия този диалог, като се започне от „чиста работа“ и се стигне до гръмката фраза за изпълнения дълг, чичо Пърси демонстрираше с нескрита паника поведението на котка върху нажежена ламарина. Но кой ще го укори. Бе поканил Дж. Чичестър Клам за тих разговор в градинския сайвант и мисълта за полицаи, които отскачат дотам, трябва да го е попарила с вряла вода. В душевната си агония чичо Пърси отново взе да грачи „к’во“-то, което накара Боко за сетен път покровителствено да забие показалеца си в гърдите му.

— Всичко е наред, драги ми Уърпълсдън — изломоти Боко, докато го мушкаше като кълвач. — Не бери грижа за Стилтън. Няма да пострада. Поне аз мисля така. Е, може и да греша, разбира се. Но в края на краищата нали затова му плащат, за да поема такива рискове. А, Флорънс — обърна се той към щерката на дома, която тъкмо се зададе по халат, с коса, фъкаща от фуркети.

Отдалеч биеше на очи, че Флорънс съвсем не беше обикновената невъзмутима и уравновесена Флорънс. Още щом заговори, ядът ѝ пролича.

— Остави това „А, Флорънс“. Какво става тук? Каква е цялата тази дандания и суматоха? Събудих се от нечии крясъци.

— Моите — похвали се Боко и дори на оскъдната светлина успях да видя, че се хили доволно. Не вярвам дали в цял Хемпшир ще намерите друг вагабонтин, дето е тъй възхитен от себе си. Твърдо си бе втълпил, че е славният герой и всеобщият фаворит и едва ли се досещаше, че любимото четиво на чичо Пърси за момента би било името му на надгробна плоча. От тъжно по-тъжно.

— Ще съм ти благодарна да ги преустановиш. Абсолютно невъзможно е да се спи, докато разни хора се щурат из градината.

— Щурат ли? Та аз залавях крадец.

— Залавял си крадец?

— По-вярно нещо досега не си изричала. Огромен, подивял среднощен похитител, който може да е, а може и да не е въоръжен до зъби. Ще разберем верния отговор на този въпрос след като Стилтън си пообщува с него.

— Но как успя да заловиш крадец?

— Изработил съм си похват.

— Имам предвид какво правеше тук по това време на нощта?

Чичо Пърси сякаш само чакаше някой да дойде и да му подаде точно тази реплика.

— Съвсем на място — извреця той и изпръхтя пръхтенето на живота си. — Точно каквото исках да узная. Какво, по дяволите, търсеше тук? Не си спомням да съм те канил да нападаш с паразитното си присъствие владенията ми и да ги опустошаваш като разбеснял се бик, вдигайки врява до небесата и нарушавайки спокойствието ми. Нали си имаш собствена градина? Ако си решил да се правиш на бизон, ходи си дивей там на воля. А и проклетите ти глупости да залостваш хора в градинския ми сайвант! В целия си живот досега не съм срещал по-натрапчива въшка от теб!

— Натрапчива?

— Натрапчива до пощръкляване.

— Въшка?

Боко очевидно се сащиса. Човек лесно можеше да се досети, че през главата му препускат мисли за подадени ръце и неблагодарно ухапани пръсти. Преди да проговори отново, той мрачно потръпна.

— Е! — изрече той накрая, но вече без прилика с двигател на мотоциклет. — Проклет да съм! Да пукна на място! Да се тръшна и да не стана! Такова ви е отношението, така ли? Ха! Разбира се, човек не проси благодарност за такива дребни услуги, които върши на хората. А те са свързани с известни неудобства за самия него, между впрочем. Но си мислех, че при тези обстоятелства можех да се надявам поне на елементарната учтивост. Джийвс!

— Сър?

— Какво казваше Шекспир за черната неблагодарност?

— „Духай, духай зимни ветре, че от черната неблагодарност по-малко вледеняващ ти си“. Намеква за нея и с метафората „демонът на мраморното сърце“, сър.

— И не греши! Бдя над дома му като ангел-хранител, жертвам си съня и спокойствието, за да му браня интересите... Ставам вир-вода, докато му обезвреждам крадците...

— Крадци, как ли пък не! Дрън-дрън ярина! Човечецът сигурно е някой безобиден скитник, приютил се в градинския ми сайвант от бурята...

— Каква буря?

— Остави ти това каква буря.

— Но няма никаква буря.

— Добре де, няма!

— Нощта е същинска прелест. Няма и намек за буря.

— Добре де, добре! Не обсъждаме прогнозата за времето. Обсъждаме окаения бездомник в градинския ми сайвант. Казвам ти, че сто на сто е безвредна мушичка. Отказвам да повдигна обвинение срещу него. Пък и какво ми е сторил? Щом цялата паплач от радиус не знам си колко мили използва градината ми сякаш е нейна собственост, откъде-накъде той да не може? Живеем в свободни времена, или поне така се казва.

— Значи не вярвате, че е крадец?

— Не, не вярвам.

— Уърпълсдън, да знаеш, че си един изкуфял дебил. Ами кафявата хартия? Ами петмеза?

— Разкарай го ти петмеза. Майната ѝ на кафявата хартия! И как смееш да ме наричаш изкуфял дебил? Джийвс!

— Милорд?

— Ето десет шилинга. Иди ги дай на нещастното създание и го пусни да си върви по живо, по здраво. Заръчай му да си намери топла постеля и храна.

— Много добре, милорд.

Боко нададе пронизителен и скимтящ звук на недоволна хиена.

— Хей, Джийвс! — извика той.

— Сър?

— Щом този тип си намери топла постеля, да не забравиш да го завиеш и да му мушнеш и грейчица под дюшека.

— Много добре, сър.

— Така значи, десет шилинга? Вечеря, да ме вземат мътните! Топла постеля, как ли пък не! Е, това вече ме изключва — заяви Боко. — Измивам си ръцете от цялата работа. Това беше последният случай, когато съм ви помагал с крадците в тази лудница. Другия път като заприиждат, ще ги потупам по гърба и ще им държа стълбата да не паднат.

И Боко, потресен от възмущение до дъното на душата си, закрочи в тъмнината. Не мога да твърдя, че се изненадах. Начинът, по който се завъртяха нещата, бе достатъчен да възпламени гнева и на най-кроткия мъж, камо ли на темпераментен писател, привикнал да вдига скандали на издателите си за най-малката провокация.

Но въпреки че го разбирах, жив го оплаках. Всъщност, отивайки по-далеч, вътрешно проплаках. Нежното Устърово сърце се бе трогнало от грапавите спънки пред шествието на любовта. Бях се надявал, че нощната авантюра ще има за сублимен момент тоталното размекване на чичо Пърси и последващо съединяване на триъгълника.

Вместо което пустият му импулсивен драскач взе, че се постара да грабне челното място в списъка за *persona non grata*. Ако досега залогът за спечелването на настояническото съгласие вървеше четири към едно, сега едва ли би могъл да се оцени на по-малко от сто към осем — съмнявам се даже дали комарджиите биха рискували въпреки щедрата цена.

Тъкмо умувах дали ще има полза да вмъкна някоя и друга успокоителна думица, и бях взел решението, че е по-добре да си трая,

когато до ушите ми достигна тихо изсвирване. Можеше и да е вой на сова, но съзрях неясни, и все пак определено женски очертания зад едно дърво в далечината. Всички факти сочеха към Ноби, затова се отделих от компанията-майка и се понесох към нея.

Догадката ми се оказа правилна. Беше Ноби по халат, но и помен от фуркет не стърчеше от косата ѝ. Явно не понасяха на прическата ѝ. Пенеше се от нетърпение да научи горещите новини от последните часове.

— Не ми се щеше да се присъединявам към партито — рече тя, след като взаимно се попитахме какво става. — Чичо Пърси щеше да ме прати веднага в леглото. Как върви, Бърти?

Сърцето ми се късаше за сочната прасковка, докато поемах черпака да загреба гнусните съобщения, но нямаше как да избегна болезнената задача.

— Не особено добре — отвърнах унило.

Както предвидих, думите ми веднага я срязаха. Тя сподави писъка си.

— Не особено добре ли?

— Не.

— Къде я оплескахте?

— По-добре питай къде не оплескахме. Начинанието си беше пълен провал от началото до края.

Тя рязко възкликна и видях, че ме изпепеляваше с един от ония противни, подозрителни погледи, типични за нежния пол.

— Сигурно ти си се наклепал в тинята?

— Нищо подобно. Сторих всичко, което е по силите на човек. Но възникна едно от онези злополучни стечения на обстоятелствата, което доведе до това, че каквото го гласяхме за малка нощна работа за двама, се превърна в масова сцена. Тъкмо стартирахме успешно, когато ливадите и моравите загъмжаха от чичопърсовци, джийвсовци, стилтъновци, флорънсии и какво ли още не. Напълно ни парализираха размаха. А и за съжаление Боко не се представи в най-добрата си светлина.

— Как така?

— Непрекъснато зовеше чичо Пърси „драги ми Уърпълсдън“. Не можеш да се обръщаш към човек като него с „драги ми Уърпълсдън“ задълго без да припламне искра от създалото се напрежение.

Последваха разгорещени думи, болшинството произведени от Боко. Епизодът, който беше крайно мъчителен, завърши с това, че Боко нарече чичо Пърси изкуфял дебил, врътна се и си замина. Опасявам се, че устремно се е изкачил в черния списък на последния.

Тя простена едва чуто и за секунда се размислих дали да не ѝ потупам лапичката. Но по-задълбоченото вникване в идеята ме разубеди.

— Мислех си, че поне веднъж мога да разчитам на Боко да не се държи като дръгливо магаре — промълви тя със страстно съжаление.

— Съмнявам се дали въобще можеш да разчиташ на който и да е писател да не се държи като дръгливо магаре — мрачно възразих аз.

— Но ще му го изкарам през носа. Той в каква посока пое?

— Някъде натам — неопределено магнах с ръка.

— Само да ми падне! — закани му се тя и изджавка като дребна хрътка, докато изфирясваше яко дим.

Не бяха минали повече от две-три секунди, когато Джийвс се пръкна до мен.

— Тревожна вечер, сър — рече той. — Току-що освободих мистър Клам.

— Забрави го ти Клам. От Клам ме побиват тръпки. Обектът, който ме притеснява, е Боко.

— А, да, сър.

— Безмозъчен глупак, да отчуждава чичо Пърси по този начин.

— Да, сър. Жалко, че обноските на младия джентълмен не са малко по-въздържани.

— Направо го отпиши, освен ако не измъдриш нещо прогонващо сръдната.

— Да, сър.

— Намери го, Джийвс.

— Да, сър.

— Налей му акъл в куфилото.

— Да, сър.

— Напъни си мозъчния пъпеш до краен предел за уместно разрешение.

— Много добре, сър.

— Ще го откриеш някъде натам в тихата нощ. Всъщност няма да е тиха, защото Ноби ще му обяснява какво е мнението ѝ за него. Тъй че

повърти се наоколо и чуеш ли сопраното ѝ да се извисява, знай, че тогава трябва да се намесиш.

Той се засили да изпълнява мъдрите ми инструкции, а аз взех да ходя напред-назад и да мръщя вежди. Да съм ги мръщил около има-няма пет минути, когато една сянка падна наблизо и видях, че Боко се задава насреща ми.

16.

Боко изглеждаше смирен и кротък, сякаш душата му бе минала през пресата за пране. Носеше безпогрешното изражение на мъж, чието момиче на мечтите току-що му е разяснило точно какво мисли за него, а той все още не е овладял поразените си сетива.

— Здравсти, Бърти — измънка той с приглушен глас. Все едно имах светец насреща си.

— Привет, Боко.

— Каква нощ, а!

— Забележителна!

— Случайно да ти се намира манерка с гориво?

— Не.

— Жалко. Човек винаги трябва да носи със себе си манерка с еликсир в случай на непредвидени кризи. Санбернарите в Алпите така практикуват. Петдесет милиона санбернарски песа не могат те подведат. Току-що преживях апокалиптично емоционално сътресение, Бърти.

— Ноби намери ли те?

Той леко потръпна.

— Допреди малко разговарях с нея.

— Така и предполагам.

— От пръв поглед ми личи, нали? Да, сигурно е така. Да не би ти да си й издрънкал за „Веселяшките изобретения“?

— Разбира се, че не.

— Някой го е направил.

— Вероятно чичо Пърси.

— Вярно бе. Трябва да го е попитала как е протекъл обядът. Да, предполагам, че този е авторитетният източник, от който е почерпила информацията си.

— Значи засегна й „Веселяшките изобретения“?

— О, да. Обстойно. Разговорът й се въртеше частично около тях и частично около случилото се тази вечер. Не й липсваха думи и по

двете теми. Абсолютно ли си сигурен, че нямаш шишенце животоспасително?

— Страхувам се, че наистина нямам.

— Е, добре — примири се Боко и за известно време потъна в мълчание. Изплува от него само, за да ме попита с озадачен глас откъде момичетата се учат на такива изрази.

— Какви изрази?

— Неудобно ми е да ги повторя в присъствието на джентълмени. Предполагам, че ги научават в последните класове на гимназията.

— Значи те наруга?

— Не се скъпеше. Чувството, което ме обхвана, докато си стоях, а тя ме изтезаваше, бе уникално. Едно такова зашеметяващо усещане за нещо дребно и връщящо, дето фучи от ярост покрай теб. Сякаш те напада пекинез.

— Никога не ме е нападал пекинез.

— Тогава питай някой, когото са го нападали. Той ще ти каже. Всеки момент очаквах да ме ухапе за глезена.

— Пекинеза ли?

— Не, Бърти, става въпрос за Ноби.

— И как свърши всичко?

— О, спасих си животеца.

— Животът е хубаво нещо.

— Не и ако си загубил любимата си.

— А ти загуби ли я?

— И аз това се мъча да разбера. Още не мога да реша. Всичко зависи какво тълкуване ще дадеш на думите „Не искам никога повече да те виждам или да говоря с теб, нито в този, нито в следващия живот, мизерен тъпунгер“.

— Тя ли ти го каза?

— Между другото.

Видях, че е дошло време да задействам успокоителните и окуражителните си умения.

— На твое място, Боко, изобщо не бих се притеснявал.

Той изглеждаше изненадан.

— Сигурен ли си?

— Разбира се. Казала го е без да иска.

— Без да иска?

— Да, приятелю.

— Значи го е изрекла само, за да каже нещо? Да се намира на приказка, ако мога така да се изразя?

— Слушай какво ще ти кажа. Изследвал съм твърде задълбочено другия пол, изучил съм всичките им специалитети и изводът, до който стигнах, е, че когато ги прихванат гневните изблици не бива да им се обръща много внимание.

— Съветваш ме да го забравя?

— Напълно. Изтрий го от съзнанието си.

За момент се умълча. Когато проговори, в гласа му се долавяше надежда.

— Пък има и нещо друго. Все пак тя ме обичаше. Чак до днешния следобед. От дъното на душата си... Самата тя ми каза това веднъж. Не бива да забравям това.

— Тя продължава да те обича.

— Наистина ли смяташ така?

— Разбира се.

— Въпреки, че ме нарече мизерен тъпунгер?

— Точно затова. Ами че ти наистина си мизерен тъпунгер.

— Прав си.

— И въобще недей да вземаш насериозно думите на момиче, когато те кастри затова, че си се държал като глупак. Подходът е като при Шекспир. Звучи добре, но нищо не означава.

— Следователно ти отстояваш мнението, че старата любов ръжда не хваща?

— Определено. По дяволите, човече, ако те е обичала въпреки сивите ти кашени гащи, просто няма начин да изстине заради някаква си издънка от твоя страна. Любовта е вечна. И вечно ще гори свещеният ѝ пламък.

— Това кой ти го каза?

— Джийвс.

— Той би трябвало да знае.

— Той знае. Можеш да се уповаваш на Джийвс.

— Съвършено вярно. Наистина можеш. Бърти, ти си направо незаменим.

— Опитвам се, Боко.

— Сгриваш ме с надежда. Въздигаш ме от дълбините.

Вече можеше да се твърди, че прилича малко на човек. Не че спря да си огъва гръбнака, нито пък вдигна посърналата си брадичка, но очевидно се посъвзе. И ми се струва, че след някоя и друга минута нищо чудно съвсем да се развеселеше, ако точно в този момент нощния въздух не бе прорязан от женски глас, който викаше името му.

— Боко!

Същият се разтресе като трепетлика.

— Да, гълъбче?

— Ела тук. Трябваш ми.

— Идвам, бърбече мое. О, мили боже! — чух го да си шепти. — Вика ме на бис!

Той се затътри, а аз останах да размишлявам за посоката, която вземаха събитията.

Веднага следва да заявя, че не виждах повод за притеснение. За Боко, който явно е бил залят от лавата, изригнала от женското вулканче, бе нормално да предположи, че е настъпил свършекът на света, а с него и денят на неумолимия Страшен съд. Обаче за мен, безпристрастния и трезв наблюдател, всичко се свеждаше до рутината. Затова свих рамене и го нарекох с истинското му название — а именно, изцеден ябълков бълвоч.

Копринените нишки на любовта не се разкъсват само защото женската половина от композицията се е нацупила заради безмозъчното поведение на мъжкия си партньор и го е бомбардирала със страстни тиради. Колкото и всеотдайно да боготвори едно момиче своя избраник, винаги идва момент, когато я завлядява непреодолим подтик да го накълца, и то на ситно. Ако всичките млади ромеоовци, които познавам, се наредят един до друг, разбира се, това ще е доста трудно, но я си представете, че стане — ще се проточат до средата на Пикадили. А между тях няма ни един, дето да не е преживял същото като Боко тази нощ.

Според мен вече бе започнала втората фаза, в която женският папагал рони сълзи на рамото на мъжкия и повтаря, че съжالياва. Че догадката ми е вярна го потвърди Боко, който се присъедини отново към мен след няколко минути. Дори на слабата светлина му личеше, че е на седмото небе от щастие. Сякаш не вървеше, а летеше. А Душата му изглеждаше уголемена като хвърлена и разплула се във ваната гъба.

— Бърти.

— Да?
— Още ли си там?
— Не съм мърдал.
— Всичко е наред, Бърти.
— Продължава да те обича?
— Да.
— Това е чудесно.
— Поплака си на рамото ми.
— Страхотно.
— И каза, че съжалява заедно се е разсърдила. А аз я успокоявах с „Хайде, недей!“. Всичко пак си тръгна по мед и масло.
— Чудесно.
— Почувствах се невероятно.
— Сигурен съм!
— Взе си обратно думите „мизерен тъпунгер“.
— И това е добре.
— И каза, че аз съм дървото, на което висял плодът на живота ѝ.
— Страхотно.
— И явно е сгрешила, като ми е заявила преди, че не иска да ме вижда и да ми говори и в този, и в следващия живот. Искане. И то често.
— Чудесно.
— Притиснах я и диво я разцелувах.
— Вярвам ти!
— Джийвс, който присъстваше, страшно се развълнува.
— И Джийвс ли беше там?
— Да. Двамата с Ноби обсъждаха планове и стратегии.
— За размекване на чичо Пърси?
— Да. Истинският план тепърва предстои да се изпълни.
Изгледах го сериозно. Не че се оказа от голяма полза при тая светлина.
— Мъчно ще стане...
— Напротив, Бърти.
— ... след като му викаше „драги ми Уърпълсдън“ и отгоре на всичко го нарече изкуфял дебил.
— Нищо подобно, Бърти. Джийвс ни се притече на помощ с едно от най-скъпоценните си хрумвания.
— Наистина ли?

— Какъв човек, Господи!

— Ай!

— Много пъти съм казвал, че втори като Джийвс няма.

— Това е повече от вярно.

— Забелязал ли си как му е изпъкнала отзад главата?

— Неведнъж.

— Там му е мозъкът. Барикадиран е зад ушите.

— Да. Та каква му е идеята?

— Накратко, Бърти. Според него ще произведа отлично впечатление и ще компенсирам наказателните точки, ако взема дъртака Уърпълсдън под крилото си.

— Да го вземеш под крилото си? Нещо не схванах. Ти от парашут ли смяташ да го пускаш?

— Ще го защитавам, Бърти. Джийвс ме посъветва да играя ролята на добрия, да браня Уърпълсдън, така да се каже.

— Ще браниш чичо Пърси?

— Знам, че ти звучи странно. Но Джийвс смята, че ще проработи.

— Пак нещо не ми е ясно.

— Всъщност е свършено просто. Виж сега. Представи си, че утре сутринта точно в десет развилнял се грубиян нахълтва в кабинета на дъртия Уърпълсдън и започва да го хули колко му душа иска. Нарича го с всички вонящи думи, дошли на езика му. Въобще, държи се като истинско говедо. Аз чакам вън пред прозореца и в психологически най-подходящия момент си пъхам главата и с тих, укорителен глас занареждам: „Престани, Бърти!...“

— Бърти ли?

— Името на хулиганина е Бърти. Но я не ме прекъсвай. Загубих нишката. Та вкарвам си аз главата и казвам: „Престани, Бърти! Съвсем се самозабравяш! Не мога да стоя и да слушам как ругаеш човек като лорд Уърпълсдън, когото аз високо ценя и уважавам. С лорд Уърпълсдън може и да сме влизали в пререкания, за които аз нося вината и съжалявам с цялото си сърце, но никога не съм отстъпвал от позицията, че е чест да се познаваш с него. И когато те чувам как го наричаш...“

Страшно съм схватлив. Вече бях прозрял естеството на пъкления план.

— Искаш да ида при чичо Пърси и да го пустосвам на поразия?

— Точно в десет. Това е от изключителна важност. Ще трябва да се синхронизираме до секундата. Ноби ме осведоми, че винаги прекарвал сутрините си в кабинета. Сто на сто съчинява оскърбителни послания до капитаните от флотилията си.

— И ти ще се появиш и ще ме нахокаш задето преди това аз съм го наругал?

— Браво, Бърти, загря мигновено. Няма начин да не види истинския ми вид и да не ме приеме с мисълта, че в края на краищата съм свястно момче. Защото я си го представи хълцащ от страх в креслото си, докато ти си надвесен над него и размахваш заплашително пръст в лицето му.

Сцената, която думите му извикаха в съзнанието ми, беше толкова потресаваща и противна, че се олюлях и щях да падна, ако не се бях вкопчил в кората на едно дърво.

— И твърдиш, че Джийвс е измислил този план?

— Да, за част от секундата.

— Сигурно е бил пиан.

Скованост се прокрадна в държането на Боко.

— Не те разбирам, Бърти. На това негово творение отреждам място сред най-брилянтните му постижения. Изглежда ми като една от онези прости хитрости, в които няма слабост и благодарение именно на нея се постига желания ефект. Появявайки се в момента, когато ти караш Уърпълсдън да напълни гащите от страх, аз ще му предоставя цялото си съчувствие и подкрепа. Ще...

Има моменти, когато Устърви са крайно твърди, непоклатими е вероятно по-точната дума — и един от тях е този, когато ни учат как да караме хора като чичо Пърси да пълнят гащите от страх.

— Съжалявам, Боко.

— Съжаляваш ли? Че защо?

— Без мен.

— Какво!

— Нямам намерение да върша нищо.

Той се приведе напред, та да се вторачи по-добре в лицето ми. Изглеждаше отчаян.

— Бърти!

— Да, знам. Но пак повтарям — нямам намерение да върша нищо.

— Нищо?

— Нищо.

Гласът му прие умолителни нотки, подобно този на Бинго Литъл, когато се умилква на някой кредитор да приеме по-либерални разбирания и да изчака до сряда, за да прибере парите си.

— Но Бърти, нали обичаш Ноби?

— Разбира се, че я обичам.

— Не може да е другояче, след като си й дал онези кисели бонбончета за три пени. Няма да отречеш, че с теб бяхме съученици? Естествено, че няма. Явно не съм те разбрал правилно, когато каза, че няма да участваш.

— Добре си ме разбрал.

— Добре ли?

— Да.

— Отказваш да дадеш своя принос?

— Отказвам.

— Ти, искам хубаво да си го изясня, действително ли отказваш да изиграеш тази простишка, елементарна роля в утрешната пиеса?

— Съвършено точно.

— С Бърти Устър ли говоря?

— С него самия.

— Бърти Устър, с когото бяхме съученици?

— Същият.

Гърдите му изсвистяха, когато пое въздух.

— Ако някой ми кажеше, че това може да се случи, нямаше да му повярвам. Щях да му се изсмея подигравателно. Бърти Устър да ме изостави в беда? Не, не, щях да отвърна — не и Бърти, с когото деляхме школските несгоди и който в същия този момент раздира плътта ми.

Това вече беше гадно. Разбира се, въобще не му раздирах плътта, още повече, че от нея нямаше много нещо. Но включих какво иска да ми внуши. За секунда, докато ми го поднасяше в този вид, да взема да се огъна. Но като се сетих за чичо Пърси „хълцаш, от страх в креслото си“ — хълцащ от страх — дрън-дрън! — отново бях твърд като камък.

— Съжалявам, Боко.

— И аз, Бърти. Съжалявам и съм разочарован. Душата скърби, както се казва. Е, аз по-добре да вървя да съобщя на Ноби. Майчице, как ще се съкруши! Как ще плаче!

Не успях да заглуша болката у себе си.

— Не искам Ноби да плаче.

— Но ще я подтикнеш към това. Ще плаче тихо и напоително. Ще измерваш в кубически литри.

И се сля с тъмнината, като въздишаше осъдително и ме остави насаме със звездите.

Тъкмо си ги разглеждах и недоумявах какво е втълпило на Джийвс налудничавата идея, че те пеят на невинните херувими — не виждах и най-малкия признак от подобно нещо, когато внезапно се сляха в едно, сякаш бяха чичо Пърси и Дж. Чичестър Клам, и лумнаха в буйни пламъци.

Причината — коварно спотайваща се ръка, промъкнала се незабелязано зад мен, ми желира мозъка с нещо, което взех за тъп инструмент. Цапардосаха ме точно по тила и ме накараха да се свлека на земята с едно пронизително „Ой!“.

17.

Тъкмо се надигнах и взех да масажирам усилено тила си, когато креслив глас проглуши тъпанчетата ми. Гледайки ме загрижено и злорадо, може би заради успешната тренировка на мускулите си, пред мен стоеше сатанинският посланик Едуин.

— Ей! — вресна той. — Ти ли си това, Бърти?

— Точно аз и никой друг — осведомих го аз със съвсем разбираема рязкост. Животът е достатъчно труден дори без разни бойскаутски непрекъснато да те млатят. Вбесих се.

— Какви те прихващат, Бърти?

— А ти какво преследваш, отровна гъгрица такава, че ме фрасна с тая биволска сопа?

— Не е сопа, а скаутския ми стик. Нещо като стик за хокей. Златна работа ми върши.

— От полза ти е, така ли?

— И още как! Заболя ли те?

— Може грижливо да си запишеш някъде, че ме заболя до мозъка на костите.

— Ей! Съжалявам. Взех те за крадеца. Спотайва се някъде из храстите. Чух го да действа под прозореца ми. Питам аз: „Кой е?“, а той се изниза, докато бълваше проклятие след проклятие. Но нещо не ми върви тази вечер. Последният, дето го сбърках с крадеца, се оказа баща ми.

— Баща ти?

— Да. Отде пък да знам аз, че е той? И през ум не ми мина, че може да се шляе из градината посред нощите. Гледам аз една приведена тъмна фигура, която сякаш се кани да скача. Промъквам се и...

— Да не би да го цапардоса?

— Ами да. С все сила.

Трябва да ви кажа, че мед ми капна на сърцето, точно каквото Джийвс твърди, че изпитвал видел ли дъга на небето. Мисълта, че задната част на панталоните на чичо Пърси е била релефно

щампована, ми повлия положително. Явно отдавна му се е гласяло. Испитах онова благоговейно чувство, което завладява понякога човек, запознавайки се отблизо с дейността на Провидението. Осъзнава, че нищо в този свят не съществува просто ей-така. Даже Едуин. И че дори на най-низшите отрепки е отредена някаква мисия.

— Той малко се впрегна.

— Ядоса се, значи?

— Искаше да ми дръпне един пердах, но Флорънс не му позволи. Каза му: „Татко, остави го на мира. Просто е станало недоразумение.“ Флорънс много си ме обичка.

Вдигнах вежди. Явно е момиче с нестандартни, може да се каже дори мазохистични вкусове.

— Затова той само ми нареди да ходя да си лягам.

— Тогава защо не си легнал?

— Да си лягам ли? Я пък ти! И дума да не става. Как ти е сега главата?

— Като минно поле.

— Боли ли те?

— Че как няма да ме боли!

— Да нямаш контузия?

— Имам.

— Веднага мога да ти окажа първа помощ.

— Я се разкарай!

— Не искаш първа помощ?

— Не, не искам. Нали вече се разбрахме по този въпрос, гноме Едуин. Знаеш ми мнението.

— Все не мога да си намеря някой, дето да иска да му окажа първа помощ — замечтано рече той. — А трябва да се упражнявам. Между впрочем, какво търсиш насам, Бърти?

— Всеки ме разпитва какво съм търсил насам — отвърнах докачено. — Защо да не съм тук? Та с това място ме свързват кръвни връзки. Ако наистина искаш да знаеш, дойдох с Боко Фитълуърт да си смелим храната с една разходка след вечерята у тях.

— Не съм виждал Боко.

— Късметлия човек е.

— Д'Арси Чийзрайт обаче е тук.

— Знам.

— Обадох му се по телефона, след като надуших крадеца.

— И това знам.

— А знаеш ли, че е сгоден за Флорънс?

— Да.

— Не знам само дали вече не са скъсали. Допреди малко вихреха ужасна кавга.

Говореше си безгрижно и пусна бомбата, сякаш представляваше новина от незначителен интерес. Затова вероятно се изненада на загрижеността, с която я приех.

— Какво?

— Ами да.

— Ужасна кавга?

— Да.

— За какво?

— Понятие си нямам.

— Като казваш ужасна, точно колко ужасна имаш предвид?

— Ами доста ужасна.

— Как стои въпросът с обидите?

— От сочни по-сочни.

Медът, който ми закапа на сърцето, узнавайки съдбата на задната част от анатомията на чичо Пърси, бързо се превърна в черен катран. Както изрично изтъкнах, цялостната насока на външната ми политика се свеждаше до дипломатическа совалка за подобряване сърдечните отношения между споменатите двама. Информацията, че си разменяли от сочни по-сочни обиди направо ми смрази кръвчицата.

Защото, нали разбирате, онова което казах относно изригването на Ноби и кучешките видения на Боко — нали помните — за девойките, които мъчат възлюбените си заради едното удоволствие и да поддържат взаимния интерес — не се отнася за двойки от момичета с възсериозни намерения като Флорънс и пънове като Стилтън. Въпрос на психология на индивида, както казва Джийвс. Ако Флорънс и Стилтън са се хванали за гушите и всеки е отхапал по нещо от другия, перспективата беше от най-мрачно естество.

— Колко успя да чуеш?

— Не много. Точно тогава фиксирах движещ се обект в тъмнината и духнах по следите му, пък после го треснах със скаутския стик и излезе, че си бил ти.

Това вече даваше малко по-оптимистична окраска на нещата. Първото ми впечатление бе, че през цялото време се е намирал в непосредствена близост до конфликта. Ако е чул само увертюрните реплики, съществуваше вероятност за рязък завой по отношение на тона. Току-виж след оттеглянето му надделяла трезвата мисъл, приета от все сърце от враждуващите с цел избягване на по-дълбок разрыв. Това често се наблюдава при двойки с двама свръхцелестремени участника. Поздравяват се с карабини и картечници, а после, когато разумът им заговори, сядат край масата за преговори.

Споменах това на Едуин, и май и той отчете резонността му. Но забелязах, че изглежда отнесен, сякаш това не го бъркаше. След неколкосекундно мълчание, през което се молех за най-доброто, а той въртеше в ръце стика си, ми разкри причината. Безпокоеше го един процедурен проблем.

— Слушай, Бърти — поде той. — Нали помниш как якичко те цапнах?

Уверих го, че не съм забравил.

— Уж за добро го сторих. Ама само как те цапнах, а?

— Спец си.

— Просто нямаше начин да го избегнеш.

— Никакъв.

— Ами точно това се чудя. Дали не направих невалидно следобедното добро дело, което извърших за теб?

— Шетнята в „Сгушеното кътче ли?“

— Не, за съжаление то не се брои, понеже се получи не както трябва. Имам предвид като спасих брошката.

Тук вече се налагаше да пипам изключително деликатно. Защото брошката, която той бе намерил и брошката, която Джийвс достави, се предполагаше, че са една и съща. А той не трябваше да разбере, че веднага щом е спасил проклетата дрънкулка в предверието, аз пак съм я загубил.

— А, това ли било? — рекох. — Да, това беше добро дело, за шест плюс.

— Знам. Обаче брои ли се?

— Разбира се.

— Въпреки нокаута?

— Безспорно.

— Ей! Ами тогава съм наваксал чак до миналия четвъртък.

— Искаш да кажеш миналия петък.

— Четвъртък.

— Петък.

— Четвъртък.

— Петък бе, кретен такъв — троснах му се аз. Неспособността му да си води сметките като хората взе да ми лази по нервите. — Отпуши си ушите и ме слушай. Доброто ти дело за миналия петък щеше да бъде разтребването на „Сгушеното кътче“. Но в резултат от трагичните последици, това го зачеркваме. Нали така? Значи намирането на брошката е доброто ти дело за миналия петък. Съвършено елементарно, ако използваш поне мъничко малките си сиви клетчици.

— Да, но ти не разбра.

— Всичко разбрах аз. Чуй...

— Ти говориш за първия път, когато намерих брошката. А пък аз ти казвам за втория. И той се брои.

Не успях да разшифровам думите му.

— Какви два пъти те гонят? Не си я намирал два пъти.

— Напротив. Първият път беше, когато я изтърва в предверието, нали помниш. Тогава отидох да чистя кухненския комин. Последва експлозията, аз изхвърчах, а ти стоеше на моравата по риза. Бе съблякъл и захвърлил настрани палтото си.

— О, небеса!

В цялата суматоха съвсем бях забравил за тази подробност с палтото. Сега всичко ми се проясни и сякаш ледена ръка впи нокти в сърцето ми. Усещах вече накъде биеше.

— Предполагам, че брошката е паднала от джоба ти, защото когато ти се втурна в къщата, я видях на земята. Реших, че ще се брои за добро дело, ако я занеса на Флорънс и ти спестя усилията.

Зяпнах го тъпоумно. Май че изразът е, без блясък в очите.

— Значи я занесе на Флорънс?

— Да.

— И й каза, че е подарък от мен.

— Да.

— Тя зарадва ли се?

— Страшно. Ей!

И Едуин ненадейно изчезна като змия в блато, а аз усетих приближаването на някой, чието дишане наподобяваше парна машина.

Не ми беше нужно внезапно шмугване на хлапето в сенките, за да се досетя, че пръхтящият новодошъл е самата Флорънс.

18.

Очевидно бе, че във Флорънс бушува мощно вълнение. Тя леко трепереше, сякаш изживяваше първия стадий на Паркинсонова болест, а физиономията ѝ, доколкото успях да нагодя очите си към оскъдното осветление, приличаше на белтъка на твърдосварено яйце.

— Д'Арси Чийзрайт — отприщи се тя без дори да поздрави — е опърничав, магарешки вироглав, непоносим, тесногръд и тираничен бюрократ.

Думите ѝ ме вледениха от главата до петите. Нападна ме усещането за непредотвратима гибел. Благодарение на дяволското старание на Едуин, тази поничка само преди няколко часа бе получила гиздава диамантена брошка, уж подарък от Бъртрам Устър. А сега, като капак, бе имала скандал със Стилтън, и то толкова конструктивен, че ѝ бяха необходими цели шест красноречиви определения за да го опише. Щом една девойка употреби шест негативни епитета в желанието си да обрисова любимия, това непременно значи нещо. Едно определение сочи само леко спречкване. Шест вече са голямо скарване.

Не ми харесваше как се развиват нещата. Ама съвсем не ми харесваше. Струваше ми се, че си казва: „Да сравним единия и другия портрет.“ Имам предвид, че от едната страна застава учтив рицарски донор на скъпи брошки, а от другата — опърничав, магарешки вироглав, непоносим, тесногръд и тираничен бюрократ. Ако вие бяхте въпросното момиче, с кого щяхте да предпочетете да свържете съдбата си? Господи! Точно така.

Разбрах, че не бива да щадя усилия да пледирам каузата на Стилтън. Трябваше да я накарам да забрави какво ѝ е причинил, за да я принуди да се разкарва наоколо, пухтейки като астматичка и да бълва епитети на всяка дума. Бе настъпил момента да употребя красноречието и убедителността си както никога досега. Налагаше се щедро да поля вода върху огъня, даже да я излея цялата, ако стане нужда.

— О, как можа! — извиках аз.

— Какво искаш да кажеш с това „Как можа“?

— Просто „как можа“. Нещо като протест, ако ме разбираш.

— Не си ли съгласен с мен?

— Смятам, че си го преценила погрешно.

— Не съм.

— Стилтън е разкошен човек.

— Нищо подобно.

— Не считаш ли, че точно хора като него са направили Англия такава, каквата е днес?

— Не.

— Не?

— Казах не.

— Да, вярно. Това каза.

— Той не е нищо повече от непрано зебло. Държа се безобразно грубо не само с мен, но и с татко. И то затова, защото татко не му позволи да арестува скитника в градинския сайвант.

Проблясъкът най-сетне ме озари. Думите ѝ ми разкриха разковничето на проблема. Ако помните, бях се отделил от компанията Стилтън-Флорънс-чичо Пърси точно след като последният наложи президентското си вето на Проекта на младия полицай да опандизи Чичестър Клам. Съответно, бях обективно възпрепятстван да чуя репликите на Стилтън. Те, сега вече ми се проясни, ще да са били доста жежки. Стилтън, както вече посочих, е изключително бурна натура и когато го предизвикат не си подбира думите.

Спомних си времето в Оксфорд, когато се запалих по гребането и ми се падна за тренъор. Ако реченото на чичо Пърси имаше съвсем бегла прилика с коментарите при оня случай по повод на корема ми, бях наясно, че отношенията са се обтегнавали до скъсване. Сърцето ми се раздираше докато си представях сцената.

— Заяви, че татко спъвал дейността на полицията и че хора като него, на които крещящо им липсва чувство за граждански дълг, били причината за нарастващата престъпна вълна. Също и че татко представлявал заплахата за обществото и щял да носи пряка отговорност, ако половината население на Стийпъл Бъмпли го изпозакоят в леглата му.

— Не ти ли се стори, че се шегува?

— Не, въобще не ми се стори, че се шегува.

— Искам да кажа с шегобийско пламъче в очите?

— В очите му нямаше помен от каквото и да било пламъче.

— Сигурно си го пропуснала. Нощта е доста тъмна.

— Моля те, не ставай абсурден, Бърти. Надявам се, че притежавам достатъчно интелигентност, за да съм в състояние да разпозная отблъскващата проява на невъздържан нрав. Тонът му бе нетърпим. „И вие“ — рече той, докато сякаш погнусено изпиваше татко с погледа си — „наричате себе си мирови съдия. Тфу!“

— Сигурно ти се е счуло. Казал е „тук“.

— Тфу!

— А-а-а!

Направо взе да ми домъчнява за чичо Пърси, доколкото е възможно на човек да му домъчнее за такъв чук като него. Защото просто нямаше как да се размине с всичко онова, което му се стовари на главата тая вечер. Първо Боко с неговото „драги ми Уърпълсдън“, сетне Едуин с бухалката си, а сега и Стилтън с неговите „тфута“. Изживя нощ, кошмарите от която щяха да го тормозят с години напред.

Тазнощното поведение на Стилтън бе новост за мен. Разкри бруталната и нечовешка страна на характера му, за която дотогава не хранех и най-малкото подозрение. В яростта, която съдържаше със сетни мъки, определено имаше нещо пагубно. Особено щом разбра, че няма да му дадат да арестува човека в сайванта. Превърна се в подивял звяр, когато са лишили от лелеяната жертва.

От ясно по-ясно беше, че акциите на Стилтън летяха устремно, ако вече не бяха стигнали пода на сутерена в сградата от чувства на Флорънс. Ала с нищо не можех да предотвратя трагичния завършек.

— Но въпреки всичко това Стилтън разкрива такова похвално усърдие!

— Ха!

— А като опреш до същината на нещата, в края на краищата именно заради това си усърдие той се разписва за седмичната си заплата.

— Я не ми говори за усърдието му. Беше противно. А когато му казах, че татко е напълно прав, се нахвърли върху мен като тигър.

До този момент, както можете да си представите, земята вече пареше под краката ми и понеже отчаянието ми нарастваше все повече и повече, взех да се вайкам вътрешно. Но въпреки това не можах да съдържа възхитата си от куража на Стилтън. Тъй се наредиха

обстоятелствата, че по-голямата част от твърдата ни на времето юношеска дружба безследно изчезна, но не можех да не се преклоня пред човек, способен да се нахвърли на Флорънс като тигър. Според мен даже хунският вожд Атила не би осъществил този подвиг и в най-добрите си години.

През цялото време ми се искаше да не го е правил. Повтарях си, че Провидението го е подкокоросало и му е подшушвало гадостта на ухото. Защото за личното ми благо бе от жизнена необходимост любовта между тях двамата да цъфти и връзва. А те, уви, безразсъдно бяха разпилели златния ѝ прашец. Туй любовта е чувствително растение, трябва грижливо да го поливаш и подкастрираш. Което пък, от своя страна, не става като се нахвърляш на благородните девизи като тигър.

— Осведомих го, че според съвременната прогресивна мисъл арестът само допълнително брутализира престъпника.

— А той какво ти отговори?

— „Нима?“

— А, значи абсолютно се е съгласил с теб.

— Нищо такова не е направил. Изрече го с най-неприятния си подигравателен глас. А аз му отвърнах: „Да, така е“. Тогава каза нещо за съвременната прогресивна мисъл, което дори ми е неудобно да повтора.

Зачудих се какво ли ще да е било. Очевидно нещо пиперливо, тъй като и слепец би видял, че още ѝ ври и кипи отвътре. Забелязах, че ръцете ѝ се бяха свили в юмруци, а взе и да потропва с крак по земята — безпогрешни симптоми, че на женската ѝ Душа ѝ е дошло до гуша. Флорънс е едно от онези момичета, които гледат на съвременната прогресивна мисъл като на лична дружка, и го приемат страшно навътре, ако подхвърлите някое злобно подмятане за сметка на последната.

Духът ми простена. Както се завъртаха нещата, всеки момент чаках да ми съобщи, че са разтурили годежа.

И тя точно това каза.

— Разбира се начаса развалих годежа си с него.

Въпреки че го предусетих безпогрешно, се провикнах с цяло гърло:

— Развалила си годежа?

— Да.

— О боже, не биваше да правиш това.

— Защо не?

— Стилтън е златен човек.

— Нищо подобно.

— Забрави грубите думи, които е изрекъл. В любовта трябва да се правят и жертви.

— Не те разбирам.

— Ами погледни на всичко това с неговите очи. При това, трябва да имаш наум, че Стилтън се записа в полицията с надеждата за мълниеносно изкачване.

— Е и?

— Естествено, големите клечки на върха няма да повишат току-тъй някакво си копейче с жълто около устата. Той трябва да ги шашне с нещо толкова невероятно, че да им секне дъха и да прошепнат благодарно: „Господ да поживи това пиленце!“ Със седмици, месеци дори, той се е покрусявал все повече и повече от страховитата почит, с която се ползва законът по тези места. В сърцето му е мъждукало пламъчето на надеждата да окошари я помияр без каишка, я заклет пияница или всякаква друга сган, паднала му в ръцете. Ненадейната поява на автентичен крадец трябва да му се е сторила манна небесна. Вероятно си е казал: „Сега вече ще им покажа на какво съм способен“. И тъкмо запретва ръкави и се кани да улови уникалния си шанс, когато чичо Пърси взема, че му скършва крилете. Това е предостатъчно да разстрои всяко уважаващо себе си ченге. Нормално е да се е позабравил и да е дал воля на чувствата си. Но той никога не влага смисъл в изреченото при такива разгорещени моменти. Да го беше чула веднъж в Оксфорд, когато ме порица, че съм си пъчил корема, докато гребя. Със сигурност щеше да се закълнеш, че органически ненавижда корема ми и съдържанието му. А само след няколко часа седяхме лице в лице с него в „Клариндън“ и си вечеряхме. Помня, че си подложихме със супа, калкан и овнешко филе. А той беше самото дружелюбие. Ще видиш, че и сега е същото. Обзалагам се, че покаянието вече го разяжда и съжالياва от дъното на душата си, че толкова некултурно е нагрубил съвременната прогресивна мисъл. Та той те обича до безумие. Сто процента ти го гарантирам. Знам го от достоверен източник. Тъй че съветът ми е да идеш при него и да му

кажеш, че каквото било-било. Това е единственият начин да предотвратиш една грешка, за която иначе споменът ще те мъчи с години. Ако сега биеш шута на Стилтън, ще скубеш косите си, докато си жива. Защото той е най-свестният човек, когото познавам.

Млъкнах, едно да си поема дъх, и второ, защото ми се стори, че се поолях. Не знам точно каква реакция предполагах от нейна страна — вероятно наведена глава и безмълвно отронила се сълза, докато съзнанието ѝ филтрира словото ми. Или може би гневна засечка, че доста съм се понаплюнчил. Но онова, което със сигурност не предполагах, бе да ме разцелува, при това с устрем, от който се вледених.

— Бърти, ти си изключителен! — и тя се засмя, резултат, който не бих постигнал дори да ми бяха предложили купища пари. — Такъв Дон Кихот си. Затова и те обичам. Ако те слуша човек, никога не би се досетил, че най-съкровено то ти желание е самият ти да се ожениш за мен.

Напънах се да проговоря, но не можах. Езикът ми се бе сраснал с небцето, а мозъкът ми бе изцяло парализиран. Изпитвах същото чувство, което, предполагам, е завладяло Чичестър Клам, когато са му затръшнали вратата на сайванта в лицето и е бил принуден да слуша тирадите на Боко. Кошмарно усещане, че си една мизерна пионка в ръцете на Съдбата.

Тя преплете ръката си с моята и започна да ми обяснява като гувернантка, въвеждаща изостанал ученик в дебрите на простата аритметика:

— Да не мислиш, че не разбрах? Скъпи мой Бърти, та аз не съм сляпа. Когато развалих нашия годеж, предположих, че бързо ще забравиш или че ще си ядосан, разгневен и ще таиш тежки, горчиви мисли спрямо мен. Едва тази нощ разбрах колко дълбоко съм се заблуждавала. Не друго, а брошката, която ми подари, отвори очите ми за истинските ти чувства. Съвсем излишно беше да ми купуваш подарък за рождения ден, ако не желаше да ми покажеш, че продължаваш да ме обичаш. А ти си похарчил цяло състояние за нея... Разбира се, веднага разбрах какво се опитваш да ми кажеш. Пасваше си идеално с всичко, което си казвал и друг път. Например затова, че четеш Спиноза. Мислеше, че си ме изгубил, но продължаваше да четеш качествена литература заради мен. Дори те сварих и в

книжарницата да си купуваш романа ми. Не мога да ти опиша как ме трогна. Вследствие на случайната ни среща, не си успял да превъзмogneш желанието си и дойде в Стийпъл Бъмпли, за да си отново близо до мен. И как само се промъкна през нощта, та да застанеш под прозореца ми на звездната светлина... Не, нека не допускаме повече недоразумения. Благодаря на Господа, че съзрях навреме мълчаливите ти послания и че Д'Арси Чийзрайт разкри действителната си същност пред мен, преди да е станало твърде късно. Ще стана твоя съпруга, Бърти.

Не ми оставаше нищо друго освен да смотолевя едно „Благодаря“. Сторих го и с това диалогът ни приключи. Тя отново ме целуна, изрази предпочитанието за скромна церемония, само с най-близките роднини и познати, и изчезна.

19.

Не поех веднага обратно. Беше късно, при Боко ме очакваше постелята, но аз задълго останах прикован към земята и зяпах зашеметено в тъмата. Крилати нощни твари заприиждаха на рояци и няколко ме заблъскаха по лицето, докато останалите им другари предпочетоха да използват отвесите на врата ми за пързалка. Дори не магнах ръка да осуетя веселбата им. Застигналото ме проклетие буквално ме раздробих на съставните ми молекули. Съмнявам се дали пърхащата гадинка, която изпълняваше акробатични номера вътре и около лявото ми ухо, имаше и най-смътната представа, че каца върху персоната на член на Клуба, някогашна душа на компанията. Нищо чудно да смяташе, че съм дърво или пък дори жива скала.

Тъй или иначе, не след дълго животът започна отново да произвежда сока си по скованите ми крайници. Мудно забих надолу по асфалтираната алея, излязох през портата и най-накрая стигнах Боковата обител. Вратата зееше отворена и аз се намъкнах безпрепятствено вътре. В коридора играеха отблясъци от светлина и когато тръгнах по следите им, се озовах във всекидневната.

Боко бе разлял съдържанието си в един фотьойл, краката му се виреха на камината, а с ръката си балансираше стъклена чаша. Видът на друга чаша, сифон и гарафа ме придърпа към масата като магнит. Шумът от стичащата се течност явно изтръгна домакина ми от унес. Изглежда едва сега осъзна присъствието ми.

— Заповядай — изломоти той.

— Благодаря ти, старче.

Тонът му беше студен, а в движенията, когато се протегна да долее чашата си, пролича открито отвращение. За момент ме изгледа сякаш бях гъсеница в салата, която възнамерява да набучи на вилицата си. Продължи да мели:

— Видях се с Ноби.

— Е, и?

— Точно според предвижданията ми. Изплака сума ти кофи сълзи.

— Съжалявам.

— Има защо.

— Ти бе безсърдечният, който превърна очите ѝ от райски оазис в глуха пустиня.

— Стига глупости!

— Не ми разправяй ти „Стига глупости“! Случайно да ти се намира съвест? Ако е тъй, би следвало надлежно да те е информирала, че ти си непосредственият виновник за описания порой. И ако някой преди ми подметнеше, че Бърти Устър ще ме изпорти толкова гадно...

— Това вече го каза.

— И ще продължавам да го казвам. Ще го тръбя чак до седемдесет пъти умножени по седем. Човек не отминава подобна трагедия с една-едничка лекомислена забележка. Когато цялата ти вяра в човешката природа се е сринала с гръм и трясък, имаш право да се повториш веднъж-дваж.

И се изсмя с рязък, фалшив смях — грапав и стържещ. След това сякаш освободи съзнанието си от неприятната тема, престана да се прави на чак толкова покрусен и повдигна въпроса за късното ми прибиране. Заоплакваше се как седял и ме чакал от часове.

— Когато те повлякох със себе си на следвечерна разходка, не допусках, че цяла нощ ще скитосваш навън и ще ми цъфнеш с млекаря. Съветвам те да се откажеш от разгулните си столични навици, ако си решил да ставаш част от битието на едно порядъчно английско селце.

— Закъснях малко повече отколкото предполагам.

— И какво те забави?

— Ами, на първо място, бях подложен на размиване на мозъчния субстрат от Едуин. Със стика му за хокей. Процедурата ми отне доста време.

— Какво?

— Да.

— Набол те е на върха на стика си за хокей?

— Направи ми мозъка на пихтия.

— Ах! — рече Боко и изведнъж чертите му грейнаха — Тоя Едуин бил цяло съкровище. Има хляб в това детенце. Добри идейки му идват на ум.

Предвид наличните обстоятелства, подобна липса на състрадание не само ме наскърби, но и ме изпълни с чувството, наричано от Джийвс „прекалено много боли, за да ти се доплаче“. Човек в моето състояние се нуждаеше от приятели, които да оказат бърза помощ на изпадналия ми в дълбоко униние дух.

— Престани да се заяждаш — примолех му се аз. — Нужно ми е съчувствието ти, Боко, съчувствието и съвета ти. Разбираш ли ме?

— Не.

— Сгоден съм за Флорънс.

— Какво, пак ли? Че какво стана със Стилтън?

— Ще ти разкажа цялата смрадлива история.

Вероятно затрогващата нотка в гласа ми засегна струна от благородната част на природата му, понеже ме изслуша без да гъкне и прояви признаци на човешки чувства, докато изливах теглото си. Когато привърших, той потрепери и се пресегна за гарафата с цялото излъчване на човек в остра нужда от доза гориво.

— Ето как в святото име Господне — с приглушен глас изрецитира той — иде краят на Джордж Уебстър Фитълуърт!

Посочих му, че недоглежда същината на проблема.

— Да бъде волята ти, Боко, и бъди уверен, че ти отправям най-сърдечните си благопожелания, но основният факт, с който следва да се занимаем, е къде на практика се вижда краят на Бъртрам Устър. Няма ли да ми предложиш нещо?

— Че има ли някой, дето да е застрахован? — продължи проникновените си разсъждения той. — Смятах, че дяволската бълха окончателно е преминала в патримониума^[1] на Стилтън.

— И аз тъй смятах.

— Направо е срамота, че не се окажа така, защото той наистина го обича това момиче, Бърти. Не се и съмнявам, че Стилтън се ползва с най-искрените ти съболезнования, но те уверявам, че си ги хабиш напразно. Той я обича. А когато обичащият е човек с толкова тиквоподобна глава като неговата, обича завинаги. Двамата с теб начаса ще речем, че няма нормално същество, което действително да иска да се ожени за подобна вещица, но фактът си е факт. Тя накара ли те да прочетеш „Видове етични теории“?

— Да.

— И мен също. Това бе първото, което ми отвори очите за белята, дето съм си хванал. Но когато дойде ред на Стилтън, той я изяде с кориците. Не ми се вярва да е проумял и думица, но повтарям ти, сдъвка я с кориците. Съюзът им щеше да е идеален. Жалко, че му изгърмя бушона. Разбира се, ако Стилтън реши да напусне полицията, може и да завее вятърът на промяната.

Още веднъж се наложи да му напомня, че отново пропуска главното.

— Не Стилтън ми е грижата, Боко. Тревожа се за собствената си кожа, старче. Гледам на Стилтън с цялата доброжелателност на която съм способен, и ще се зарадвам от сърце, ако успее да се чифтоса за избраницата си. Сега жизненоважният въпрос е как да отървем Бъртрам Устър? Как да изтръгнем бедния стар Устър от женските лапи?

— Наистина ли искаш да се изтръгваш?

— ИСКА ЛИ ПИТАНЕ!

— Тя ще окаже благотворно въздействие в живота ти. Ще те уравни. Ще те образува.

— Да ме мъчиш ли си решил?

— Добре тогава. Как се измъкна последния път, когато беше сгоден за нея?

— Дълга история.

— Тогава, моля те, не ми я разказвай. Целта на въпроса ми бе да разбере дали същата техника може да се приложи и в сегашната криза.

— Страхувам се, че не. Тогава, тя ме накара да свърша една работа, аз не я свърших и тя ми би дузпата. Не мога да възпроизведа същата обстановка.

— Ясно. Жалко, че не можеш да използваш моята метода. Системата Фитълуърт. Простичка, но ефективна. От раз ще разреши затруднението ти.

— Защо да не мога да я използвам?

— Защото не я знаеш.

— Ти ще ми я кажеш.

Той поклати глава.

— Не, Бърти, не и след абсурдното отношение, което възприе спрямо прощението ми за разтапяне на чичо ти Пърси. В Методата Фитълуърт — проверена и гарантирана, и доказала своята

безупречност, се посвещават единствено достойно заслужилите. Не е от тайните, които бих рискувал да доверя на други приятели освен на истинските.приятели, които в нужда не те оставят.

— Досега и аз не съм те оставял в нужда.

— Направи го, Бърти. Държането ти тази вечер категорично го доказва. За мен то беше същинско просветление. Накара ме да направя обстойна ревизия на дружбата ни. Е, разбира се, ако решиш да премислиш отказа си да се включиш в предложената от Джийвс операция и в края на краищата склониш да изиграеш отредената ти роля, с удоволствие... Но какъв смисъл има да говорим? Ти отклони молбата ми и дотам приключихме. Познавам желязната ти воля. Стигнеш ли до едно решение, няма да го промениш и звезди да ти свалят от небето.

Не бях чак толкова убеден в последното. Разбира се, абсолютно вярно си беше онова за желязната ми воля, но от време на време, когато обстоятелствата го изискват, я отпускам за профилактика. Защото силният човек винаги знае кога и къде да отстъпи. Неведнъж прилагам тази тактика в отношенията си с Джийвс.

— Сто процента ли ми гарантираш този твой тайнствен метод?
— Попитах го аз с нужната сериозност.

— Само ще ти спомена, че в моя случай произведе светкавични и максимално удовлетворителни резултати. В един момент си бях сгоден за Флорънс, в следващия пърхах като волна птичка. Действа мълниеносно. За по-сходно нещо с магическите заклинания не си чувал.

— И ще ми го довериш, ако ти обещаю да насвия сърмите на чичо Пърси?

— Ти първо ги насвий, пък тогава ела да ти го кажа.

— Защо не сега?

— Наречи го каприз или приумица. Не че не ти вярвам, Бърти. Дори за миг не допускам, че веднъж научил вълшебния прием ще се обърнеш на сто и осемдесет градуса и няма да изпълниш договореното. Но признай, че си е изкушение, а аз за нищо на света не желая да подлагам чистата ти душа на подобно изпитание.

— Но нали ще ми кажеш, след като си изпълня мисията?

— Всичко — от игла до конец!

Умислих се. Такъв фатален жребий не се хвърля току-тъй. Но не се колебах дълго.

— Добре, Боко. Печелиш.

Той с другарска привързаност ме шляпна по гърдите. Странно как нощните събития изкараха наяве страстния гърдоплескач у него.

— Печен приятел излезе! — забълбука той. — Знаех си аз, че няма да ме подведеш! А сега припчай в леглото, че хубаво да се напиш, за да се събудиш свеж и отпочинал. Аз ще поседя още малко и ще нахвърля една-две идейки от хулите ти за стария пръч. По-добре да не се доверяваш на моментното вдъхновение. Речта ти трябва да е написана и заучена. Само дето бас хващам, че ако те оставя сам да я съставяш, ще си оставиш ръцете в нея. Ето ти случай, когато обезателно се нуждаеш от вещите напътствия на един майстор на перото.

---

[1] Патримониум (лат., юр.) — наследствено родово имущество, бащино наследство. — Б.ред. ↑

20.

Сънят, който ме споходи тази нощ, бе тежък и неспокоен. Непрекъснато ме преследваха кошмари за препускащия след мен с ловджийски камшик чичо Пърси. Когато на следващата сутрин се събудих, открих, че независимо от оловната тежест в сърцето ми, времето бе от чудно по-чудно. Слънчицето грееше, небето се синееше, а от дърветата в близост до прозореца ми долиташе чуруликането на рота или навярно взвод от местните хвъркати песнопойци.

Но макар цялата Природа да ликуваше, у Бърти Устър не се надигаше и най-малкото желание да последва примера ѝ. Не се любувах на лъчезарното слънчице, нито пък извлякох успокоение от лазурната небесна твърд, както понякога я наричат. Що се отнася до летящите екземпляри, тяхната жизнерадост в случая ми се струваше прекалена, да не кажа направо неприлична. Когато сте изправен пред изпитание от мащаба на моето, няма да ви достави особено удоволствие мисълта, че ви е осигурен превъзходен ден за фон.

Времеизмервателната ми принадлежност ме увери, че съм изневерил на обичайната си привичка да се гуша до пладне между чаршафите и съм се събудил безумно рано. Ако душата ми не пъшкаше толкова отчаяно, можех и да се завия през глава и да откъртя още четиридесет минути. Но мисълта за коварните дела, които ми предстоеше да извърша, и чиито последици до обед трябваше да съм изконсумирал, не ми даде мира. Затова станах, снабдих се с изтривалка и хавлия и тъкмо се канех да се отправя към банята за порция търкане, когато погледът ми падна на подаваща се изпод вратата хартийка. Взех я и се намерих лице в лице с речта, която Боко бе съставил предната нощ за мое улеснение. Нахвърлените проекти за хули, ако си спомняте, към чичо Пърси. И след като погледът ми се плъзна по тях, обилна пот изби по челото ми, а аз се срутих ужасен обратно в леглото. Сякаш държах змия в пазвата си.

Мисля, че в една предишна хроника отбелязах как в подрастващите си юношески години, изкарани в частно училище, веднъж посред нощ пролазих до кабинета на директора —

Преподобния Обри Ъпджон, за да задигна няколко бисквити. Имах информация, че ги държи в тамошния шкаф. Тъкмо ги омитах с рекордна скорост, когато установих, че през цялото време сме си правили компания със собственика им, разположен зад бюрото си и наблюдаващ дейността ми с ледените си лазери.

Причината, поради която отново повдигам дума за това, е, че при споменатия случай, след кратката пауза — от моя страна заради смущението, а от негова заради камилския му нрав, Преподобният Обри се залови бегло да характеризира подрастващия Устър, използвайки най-прогресивните постижения в областта на научната ругатнология. Тогава имах усещането, че принцът на гадовете Обри Ъпджон отбелязва повратен момент в ораторското изкуство. Но се оказа, че дълбоко съм се заблуждавал. Защото Боковият ферман го разби на пух и прах. Боко отпочваше от същото място, където Преподобният Обри Ъпджон беше спрял.

Написани на машина, с необходимото поле, аз пресметнах, че в словесната отврат се набират към шестстотин думи. От всичките тези шестстотин не ми се вярва да се намираха повече от половин дузина, които бих се претрашил да изрека пред страшилище от категорията на чичо Пърси, освен ако не бях насъскал самопожертвователния си дух до краен предел. А Боко, както помните, очакваше да запаля фитила точно в десет сутринта.

Да се изстрелям от стаята с бурни възражения бе за мен въпрос на секунди. Но гневният изблик, който си бях запланувал, не се състоя поради факта, че потърпевшият отсъстваше. Застаряващата женска особа, която сварих да се размотава из кухнята, ми подаде сведение, че Боко отишъл да поплува в реката. Понасяйки се устремно натам, го фиксирах да се плацика по средата на течението с много смях и глъч.

Но за сетен път се наложи да преглътна взривоопасните думи. Повторното оглеждане на терена разкриваше и розов китообразен обект до него. Стилтън бе този, който в момента се наслаждаваше на Боковата компания. И именно за усърдната полицейска власт в Стийпъл Бъмпли бяха предназначени смеха и глъчката му. Счетох за най-благоуразумно да не огласявам присъствието си. Подозирах, че една раздумка със Стилтън в този критичен момент нямаше да ми донесе нито удоволствие, нито полза.

Затова се зашлях по брега, унесен в мислите си. Не ще да съм извървял много, когато до ушите ми достигна шум от свистене на въдица. Джийвс. Само да го бяхте видели как мореше оборудваните с перки речни обитатели! Нямаше равен на себе си. Трябваше да се досетя, че първата му работа, щом се намери в Стийпъл Бъмпли, щеше да е крос до флуидната субстанция и начало на въдичарските му експерименти.

Понеже именно горната размахвана въдица бе първопричината да се давя във вонящото бласто, едва ли ще се изненадате да научите, че маниерите ми, щом го приближих, клоняха към ледените температури.

— Джийвс — рекох аз.

— Добро утро, сър — отвърна той. — Прекрасен ден.

— За някои от нас може и да е прекрасен, Джийвс — съдържано му отговорих аз, — но не и за Последния мохикан от рода Устър, който благодарение на теб е изправен пред гнусотия, пред която всичките гнусотии на света бледнеят.

— Сър?

— Не ми почвай сега с твоето „Сър?!“! Много добре разбираш накъде бия. Изцяло под твое давление скоро ще казвам на чичо Пърси такива неща за неговата личност, които ще накарат вчесаните му и напомадени кичури да направят какво беше там, изхвъркна ми от главата.

— Ще накарат вчесаните му и напомадени кичури да се разплетат и всяко косъмче по главата му да щръкне като бодлите на нервно бодливо свинче, сър.

— Бодливо свинче?

— Да, сър.

— Бъркаш. Такъв животински вид не е достигал до знанието ми. Както и да е, зарежи го ти бодливия глиган. Я ми разясни откъде ти щукна да ме жертваш за смъртоносната задача да хуля чичо Пърси. Но преди всичко ми разясни защо ти щукна. От добро сърце ли го измъдри? Или заради крепостническата си привързаност към мен?

Джийвс прояви изненада. Разбира се, почти незабележима. Други изненади той не владее. Веждата му леко потрепна, а върхът на носа му символично смени пространственото си разположение.

— Да не би да намекувате за предложението, което направих на мистър Фитълурт, сър?

— За същото предложение ти намервам, я.

— Но, сър, щом сте решили да дадете приноса си към осъществяването му, както и аз самият, не го ли сторихте от доброто си сърце? Пред вас стоеше изборът и да откажете помощта си.

— Ха!

— Сър?

— Казах „Ха!“, Джийвс. И точно „Ха!“ имах предвид. Знаеш ли какво ми се случи тази нощ?

— Толкова неща се случиха тази нощ, сър.

— Прав си. Съвсем между другото Едуин ми проведе стикова терапия със скаутската си бухалка, като ми направи мозъка на решето. Взел ме за джебчия.

— Нима, сър?

— Та тогава с него се разговорихме и той ме осведоми, че е намерил брошката, която с теб предположихме, е изгоряла в пожара. После отишъл, че я занесъл на лейди Флорънс и й казал, че е подарък от мен.

— Нима, сър?

— Тя се оказа пращинката, която накрая наклони везните. Флорънс развихри олимпийски скандал със Стилтън. Даде му пътя, защото обидил съвременната прогресивна мисъл и в настоящия момент отново е сгодена за прокълнатия жабок, когото виждаш пред себе си.

Помислих си, че се гласи да изчурулика още едно „Нима, сър?“, а в този случай щях на бърза ръка да забравя правилата на добрите нрави и да му тегля една. Но някак си в последния момент той се въздържа от удоволствието и само присви устни по сериозен и състрадателен образец. Огромно подобрение!

— Единствената причина, поради която дадох съгласието си да участвам в кошмарния ти план, бе, че Боко снощи ми довери, че притежава патент върху елементарно, но ефикасно средство за унищожаване сватбените мераци на споменатия обект. Само че не ще да ми го каже, преди да проведе аудиенцията при чичо Пърси.

— Разбирам, сър.

— Трябва да го науча на всяка цена. Няма смисъл да прилагам Методата Стилтън и да ръся мръсотии за съвременната прогресивна мисъл по простата причина, че не се сещам за такива. Затова или

Боковият прием или нищо. Ти да знаеш случайно какво е накарало лейди Флорънс да преустанови интимните си отношения с него?

— Не, сър. Всъщност за мен е новост фактът, че мистър Фитълуърт се нарежда в редиците на годениците на Нейна светлост.

— О, да. При това от скорошните ѝ попълнения. В пост-Устървия и пред-Стилтънов период. И нещо се е случило, настанала е някаква бъркотия и веригите му се скъсали завчас. Като с магическа пръчка, тъй ми рече. Доколкото разбрах, той е предприел нещо, но какво може да е било?

— Страхувам се, че ми е невъзможно да направя каквато и да е догадка, сър. Дали бихте желали да проведе дискретни запитвания на домакиния персонал в Бъмпли Хол?

— Страхотна идея, Джийвс.

— Твърде възможно е някой член на персонала да е запознат с фактите.

— Сигурно е било клюката на деня в икономската стая, Джийвс. Сондирай икономата. Разпитай готвача.

— Много добре, сър.

— Или пробвай с личната прислужница на лейди Флорънс. Все някой трябва да знае. Кирливите ризи на господарите никога не остават извън полезрението на домашния персонал.

— Да, сър. Обикновено са осведомени за всичко.

— И не забравяй, че скоростта е от животрептящо значение. Ако успееш да ми предадеш информацията преди да вляза при чичо Пърси — тоест всяка минута преди десет, за когато е предвиден стартът — ще мога да се измъкна без да се налага да изнасям този шедьовър на ругатните, при мисълта за който, не се свеня да ти призная, тръпки ме побиват. Що се отнася до щастието на Боко и скъпата му половинка, приветствам идеята да им помогна, естествено, но според мен това трябва да стане чрез използването на други, не дотам драстични средства. Тъй че, не се помайвай, Джийвс, ами търчи да разпитваш.

— Много добре, сър.

— От девет и половина нататък се заковаваш пред парадния вход и чакаш. Аз ще пристигна около десет и ще очаквам рапорта ти. Гледай да не ме разочароваш, Джийвс. Сега му е времето да намериш капка човеколюбие у себе си, за да я покажеш на света. Че ако ти покаже черновата с идейките на Боко за майсторски хулски

произведения — за съжаление я оставих да падне от безчувствените ми пръсти — и твоите вчесани и напомадени къдри ще се разплетат и ще щръкнат, повярвай ми. Ти сигурен ли си, че точно на бодливите свинчета им никнат бодливи израстъци от кожата?

— Да, сър.

— Крайно озадачаващо. Тоя свят са го направили през куп за грош.

Тъй като първоначално се запътих за банята, а след това се стрелнах да търся този титан на перото, продължавах да съм в стандартните одежди за сън на английския джентълмен, плюс халат отгоре. Затова мина доста време след завръщането ми в къщата, докато цъфна в трапезарията. Там се натъкнах на Боко, който се бореше с едно яйце. Попитах го дали евентуално си има някакво понятие от това чудо на чудесата с название бодливо свинче. Обаче той заяви, че хич не го бъркали нито чудесата, нито свинете, пък камо ли бодлите им, и ме попита дали съм получил листа с инструкции и какво съм мислел за него.

В отговор му се троснах, че съдържанието на листа е станало мое достояние и ме е смразило по-силно и от айсберг. Добавих, че няма човешка власт, която да ме принуди да перифразирам пред чичо Пърси дори и най-скромните извадки от фаталното за живота ми съдържание.

— Фаталното за живота ти съдържание?

— Точно това бяха думите ми.

Изглежда го засегнах, защото взе да си мърмори за неразбраните творци и унищожителните критици.

— На мен ми се стори изключително оригинално изказване. Стегнато, решително и смислено. Темата ме вдъхнови и останах с впечатлението, че дадох най-доброто от себе си. Но, въпреки всичко, ако смяташ, че съм попрекалил с личните клъввания, може мъничко да ги ошлайфаш, като запазиш основната идея, естествено.

— Всъщност — рекох аз и се заех да подготвя почвата още отсега, — не бива да се учудваш неприятно, ако в последната минута променя планове си и реша да се погрижа за здравето си.

— Какво?

— Върти ми се подобно нещо из главата.

— Да пукна на място! С...

- Да, с него самия и никой друг.
— Ама ти дори не знаеш какво щях да ти кажа!
— Знаем. Щеше да кажеш „С Бърти Устър ли говоря?“
— Съвършено вярно. Щях. Е, с него ли говоря?
— Да.

Медените му приказки придобиха вкус на възкисел лимон. Предимно очерняха самозваните приятели, които уж досега са били верни и твърди, а в този момент, за негово най-дълбоко разочарование, се оказали жалки мижитурки, които нямали куража и на заек.

— Къде се дянаха храбрите булдози? Това искам аз да разбера — завърши унило той. — Сега дано си проумял какво ти казах. Провали ме веднъж и ще има да си мечтаеш за тайната на Фитълуърт!

Дарих го с лисича усмивка и си отрязвах резен шунка. Та той не можеше и да предположи как съм се подсигурил.

— Ще има да ти се люблювам, като се разходиш до олтара с Флорънс Крей. И пръста си няма да мръдна за теб, да знаеш. Дори ще чуеш как се дера с цяло гърло на „О, любов съвършена“. Хубавичко си помисли, Бърти. Това те съветвам.

— Разбира се — отвърнах — не съм заявявал категорично, че се отказвам. Просто споменавам, че е възможно.

Това донякъде го поукроти и той стихна. Увери ме, че когато настъпел часът, благородното у мен щяло да вземе превес. Не след дълго се разделихме с взаимни благопожелания.

Бяхме решили всеки поотделно да отиде до Бъмпли Хол. Бoko не без основание изтъкна, че малко прикритие няма да е излишно, да не би иначе да се прибере с размазана физиономия и погазено достойнство. Затова предложи да разузнае покрайнините, докато намери процеп в живия плет. Сетне трябваше да достигне кабинета по заобиколен маршрут, като умело използва естественото прикритие на шубраците и не позволява и клонче да изпращи под нозете му.

Следвайки начертания план за действие, и аз потеглих. Когато приближих парадния вход, видях, че Джийвс вече ме чака на асфалтираната алея. Само един поглед ми беше достатъчен да разбера, че ми носи добри новини. Това винаги го отгатвам аламинут. Не че се усмихва, тъй като му е основен принцип да не го прави, но устните му леко потрепват в зъглчетата, и погледът му някак гали хората.

Нетърпеливо го подхванах с въпросите.

— Е, Джийвс?

— Снабдих се с желаната от вас информация, сър.

— Цена нямаш, Джийвс! Говорил си с иконома? Или с готвача ти се усмихна щастиего?

— Всъщност, получих данните от момчето, което почиства приборите и обувките, сър. Младеж на име Ербът.

— И как стана тъй, че той излезе нашият специален кореспондент?

— Оказа се, сър, че е присъствал на мястото на събитието. Приютен в прикритието на един съседен храст, той се наслаждавал на една скришна цигара. От тази изгодна позиция е имал възможността да бъде свидетел на всички последвали събития.

— А какви са били те? Каж ми ги, Джийвс, и не изпускай и най-маловажната подробност.

— Добре, сър. Първото събитие, привлякло вниманието на младежа, било приближаването на мастър Едуин.

— Значи и той е замесен?

— Да, сър. Неговата роля, както ще имате възможност сам да се убедите, е ключова. Според доклада на Ербът, мастър Едуин вървял през гъсталаците с прикован към земята поглед. Явно е търсел нещо.

— Душил е нечия следа, какво друго. Практика, към която всички скаути са се пристрастили.

— И аз получих същите сведения, сър. Ербът забелязал, че движенията му били наблюдавани със сестринско снизхождение от лейди Флорънс, която подрязвала цветята в близката леха.

— Държала го под око, така ли да те разбирам?

— Да, сър. В същия момент се появил мистър Фитълуърт, който от своя страна преследвал младия господар.

— Сиреч, душел следите на първия надушвач на следи.

— Точно, сър. Ербът определи видът му като енергичен и целеустремен. Поне такъв бе смисълът, независимо, че същинските думи бяха други. Тези момчета в кухнята рядко се изразяват както подобава.

— И на мен често ми е правело впечатление. Речникът им е отвратителен. Давай нататък, Джийвс. Целият съм в слух. Та Боко, викаш, търчал по дирите на Едуин. Защо?

— И Ербът си задал същия въпрос, сър.

— Тогава и той е в пълно неведение?

— Точно така, сър.

— Не го коря. И с мен е така. Допускам, че сюжетът постепенно се обогатява, но проклет да съм, ако знам къде се оплита.

— Не след дълго намеренията на мистър Фитълуърт станали пределно ясни, сър. Щом мастър Едуин приближил цветната леха, той внезапно ускорил движенията си...

— Едуин ли?

— Не, сър. Мистър Фитълуърт. Той се спуснал към младия джентълмен и се възползвал от факта, че последният в процеса на търсене на нечии следи, тъкмо бил заел приведена позиция. В този именно момент мистър Фитълуърт пристъпил към налагането на мощно наказание с ритник върху особата на мастър Едуин...

— Божичко, Джийвс!

— ... и го накарал да полети във въздуха и да се приземи в нозете на лейди Флорънс. Нейна светлост изпаднала в ужас. В пристъп на гняв сурово порицала мистър Фитълуърт, изисквайки незабавно обяснение за неоснователната му агресия. Последният положил усилия да оправдае постъпката си чрез обвинение към мастър Едуин. Твърдял, че е направил непригодна за употреба личната му яйцеварка, тъй че поставеното яйце е изхвърчало от матрицата си и го ударило по носа. Но важното е, че Нейна светлост отказала да приеме обяснението за задоволително и не след дълго обявила, че разваля годежа.

Поех си дъх. Наочниците най-сетне паднаха от очите ми. Прогледнах. Значи такъв бил Боковият цяр — шутове за главореза Едуин! Не се учудих, че Боко го описа като простичък, но ефикасен. Трябваха ми само една здрава обувка и изобилие от сестринска обич.

Чух как Джийвс се покашля.

— Ако благоволите да се обърнете наляво, сър — рече ми той, — ще видите, че мастър Едуин току-що се зададе по асфалтираната алея и погледът му е прикован към земята, върху която явно се движи обект, привлякъл неотлъчното му внимание.

21.

Схванах идеята. Значението на думите му въобще не ми убягна. Сериозният и окуражителен поглед, с който съпровождаше осведомителния си бюлетин, сам по себе си беше достатъчен да ме подтикне към разшифроване на кодираното съобщение, което се опитваше да ми внуши. Поглед от сорта на този, който един бацаримлянин би отправил към сина си, докато му предава бронята и копието и го изпровожда на война. Вероятно по аналогия с ловджийския рог целеше да разпали борческия ми дух.

Въпреки това се колебаех. След цицината на главата, която предната нощ Едуин ми остави за спомен, нямаше капка съмнение, че мисълта да го изритам съдържаше куп привлекателни страни. Да не говорим, че от години хлапето направо плачеше за подобно внимание към пренебрегваната си личност. Но винаги има нещо страшно смущаващо в хладнокръвното реализиране на такова намерение. Доста мъчно ми се виждаше да докарам разговора така, че това да си дойде като естествена последица. „Привет, Едуин. Как я караш? Денят е прекрасен, нали? Буф!“ Сами виждате за какво намеквам. Зор си беше, и то голям.

Разбира се в Боковия случай цялата обстановка е била коренно различна, понеже бе попаднал във вихъра на ураган от ярост, който връхлита човек, опитал се да го замери с яйце по носа. Точно това му бе дало възможност да набере инерция и да действа.

Затова и така неуверено си потърквах брадичката.

— Да — рекох. — Той се е появил, Джийвс, и както казваш, се е надупил за чудо и приказ. Но действително ли ме съветваш...

— Съвсем действително, сър.

— Ама сега ли?

— Да, сър. В живота има приливи от възможности, чието течение води до брега на щастливата съдба. Ако изпуснете някой от тях, цялото ви безбрежно плаване ще свърши със засядане в плитчините на окаяността.

— Прав си. Абсолютно си прав. Спор за това няма. Обаче...

— Ако това, което се опитвате да посочите, сър, е, че присъствието на лейди Флорънс е главната предпоставка за успеха, бидейки наложително да е пряк наблюдател на събитието, напълно съм съгласен. Предлагам ви да отида и да я известя, че я чакате на алеята и ви се ще да размените една дума с нея.

Продължавах да се колебая. Ето ви случай, когато одобрявате пространния и най-общ принцип на замисъла, но не сте в състояние да съдржите тръпките си пред перспективата да го осъществите на практика. Обясних всичко това на Джийвс, а той ме успокои с вестта, че точно същият проблем е безпокоял и Хамлет.

— Нерешителността ви е напълно разбираема, сър. Промеждутъкът от първата стъпка до същинското изпълнение на необходимото е запълнен от бродещи призраци и влудяващи кошмари. Това е моментът на противоборство между гениалността и тленните субстанции. В такова състояние човек преминава същите изпитания като на кралство, разтърсвано от метежи и въстания.

— Абсолютно — отвърнах аз. Добре ги обоснова той тези си твърдения.

— И ако ще ви помогне да стегнете мускулите си и да призовете кипящата си кръв, сър, нека ви припомня, че приближава десет, и единствено незабавното предприемане на стъпки по реализацията на плана ще ви помогне да не се явите навреме в кабинета на Негово благородие.

Налучкал беше вярната посока. И миг повече не се поколебах.

— Прав си, Джийвс. Колко дълго ще бъде необходимо да забаламосвам с приказки недоносчето Едуин, докато домъкнеш лейди Флорънс на сцената?

— Не повече от няколко минути, сър. Имам сведението, че в момента Нейна светлост се намира в личните си покои и се занимава с литературната си дейност. Интервалът преди да се появи в ефир ще е максимално кратък.

— Припчай тогава!

— Много добре, сър.

Той се отправи да изпълнява мисията си, а аз, след като постегнах мускулите и извиках на помощ кипящата си кръв, доколкото ми бе възможно при толкова припряна поръчка, изправих рамене и се насочих към клечащите позиции на Едуин. Времето продължаваше да

се придържа към примерното си поведение. Слънцето кротко си печеше, и помня, че един кос извиваше виртуозни трели в близкия храсталак. Споменавам факта единствено с цел да подчертая всеобхватния мир и спокойствие, които царяха наоколо. Макар че следва да призная, осени ме внезапното видение за обстановката, прилягаща на пъклено начинание като моето — дива среднощна пустош, фучащ леден вятър, който огъва безмилостно шубраците, и три вещици около врящия казан.

Но в края на краищата човек не може да има всичко и аз се съмнявам, че някой зрител би открил и следа от нерешителност в маниерите на Бъртрам, когато той се нахвърли върху жертвата си. Дори предполагам, че щеше да възкликне: „Я, в каква страхотна форма е пустият му Бъртрам!“.

Та тъй, присламчих се аз към подрастващия юноша и започнах:

— Привет, Едуин.

Погледът му бе прикован към земята, но при звука на познатия глас чифт обрамчени в розово очи се извърнаха в посока към мен.

— Здравсти, Бърти. Знаеш ли, днес сутринта извърших още едно добро дело.

— Не думай!

— Привърших с лепенето на рецензиите за романа на Флорънс в албума ѝ. Това ме изтегля чак до миналата сряда.

— Добра работа! Наваксваш, наваксваш. А сега какво си мислиш, че вършиш?

— Изучавам мравките. Знаеш ли нещо за мравките, Бърти?

— Само от беглите си познанства с тях по пикници.

— Сега чета една книга за тях. Ужасно е интересна.

— Сигурно, та може ли да е другояче.

Зарадвах се, че си намерихме тема за разговор, понеже ми гарантираше запълване на времето до появата на Флорънс. Беше ясно като бял ден, че дребният червей пращеше от информация за трудолюбивите гадинки и не искаше друго освен възможността да се изфука.

— Ти знаеш ли, че мравките говорят?

— Говорят?

— По техен си начин. Само с други мравки, разбира се. Търкат си главичките върху някое окапало листо. А как е твоята глава тази

сутрин, Бърти? За малко да забравя да те питам.

— Още ме понаболява.

— Предположих, че така ще стане. Ей! Ама какъв майтап беше снощи, нали? Смях се до пръсване, преди да си легна.

И изригна в смехопад от удоволствие, стържещият звук от който потуши и последните останки от угризения, таящи се в гърдите ми. Това изчадие адово, за което производството на цицини с размер на топка за голф по Устъровия мозък беше повод за безпределна радост, заслужаваше всичко, което е по силите на една здрава подметка. Открих, че за първи път истински се запалих по заплануваната идея с хъс и ентузиазъм — направо с мисионерски дух. С други думи, осъзнах какво незабравимо добро може стори за това дете един як ритник по задника. Нищо чудно да се окаже повратната точка в живота му.

— И се хилеше до безумие, значи?

— До сълзи!

— Ха! — изръмжах аз и смелих за нула време дузина зъби.

Естествено, най-влудяващото беше, че въпреки идеалното ми ритнизадниково състояние и въпреки, че позата, която Едуин бе заел за мравоизследователската си дейност бе точно според изискванията в сценария, пред мен стоеше непреодолимо препятствие. Можех да го сравня само с внезапно обуздана хрътка. Защото докато Флорънс не се появеше, не можех истински да се изявя. Или както Джийвс бе казал, нейното присъствие даваше живот на замисъла. Обходих с поглед хоризонта за нея, досущ като корабокрушенец, копнеещ за минаващ параход, но от Флорънс нямаше и следа. Затова продължихме с Едуин да разискваме за мравките. Бръцолевеше, че спадали към семейство *Hymenoptera*, а аз припяхах: „Бре, бре. Че те били големи сладури значи.“

— Характеризират се с изключително ясно очертание на трите части на тялото си — глава, гърден кош и корем. И на издатъка на корема имат две прешленоподобни образувания или възли, така че свободно могат да го прегънат и да го сложат върху гърдния си кош.

— Да не ме будалкаш?

— А женските, след като снесат яйцата си, хранят ларвичките с храна, повърната от стомаха си.

— Гледай да изчистиш гнусотиите, драги момко.

— И мъжките и женските имат крилца.

— Че защо да нямат?

— Защото всъщност женските си ги късат и търчат нагоре-надолу без тях.

— Тук можем да поспорим. Дълбоко се съмнявам, че дори и мравките са способни на такива магарии.

— Съвсем вярно си е. Така го пише в книгата. Ти някога виждал ли си мравки да се бият?

— Не, доколкото си спомням.

— Повдигат се на задните си крака и си друсат коремите.

И за мой най-голям ужас и разочарование, дали с намерение нагледно да илюстрира думите си, или защото клечащата поза бе схванала крайниците му, той стори абсолютно същото. Изправи се на задните си крака, и стоеше и ме гледаше, докато си друсаше корема с все сила. В този сублимен момент видях как Флорънс изплува от вътрешността на къщата и енергично закрочи в посока към нас.

Настъпи криза, в която на някой прост треперливко щяха да му затреперят коленете и да реши, че всичко е загубено. Но Устъровите са знаменити с пъргавия си ум.

— Хей! — извиках аз.

— Какво има?

— Ти ли изпусна тези шест пенита?

— Не съм.

— Значи е бил някой друг. Я ги виж.

— Къде?

— Там под оня храст — рекох и посочих към един шубрак на ръба на алеята.

Както вероятно сте съобразили, казвайки това, бръкнах в торбата с лъжите и всеки, който познава Бъртрам Устър и железните му принципи, би предположил, че подобна своеволна фалшификация на истината ще предизвика прилив на срам и ще обагри страните му в червено. Но не би. Ако въобще се забелязваше някаква червенина, тя бе признак единствено на възбуда и тържество.

Защото изкусната хитринка, с която жилнах продажната природа на малкия негодяй, успя да постигне целта си. Едуин вече пълзеше на четири крака натам и даже да бях нагласил стойката му със собствените си ръце, нямаше да постигна по-добър резултат. Издутата

задна част на шортите му сякаш ми се усмихна съблазнително и ме подкани да я удостоя с вниманието си.

И както право рече Джийвс, в живота има такива мощни приливи от възможности, чието течение сто на сто ще ви отнесе на брега на щастливата съдба. Повдигнах крака си и го забих с цялата си тежест точно там, където шортите се опъваха до скъсване.

Великолепно изпълнение! Като се има предвид, че изоставих тренировките по ритане в далечните времена на изкласяване в школото, човек ще предположи, че машинарията ми е ръждясала. Нищо подобно. Всичките стари тънкости се оказаха незасегнати от годините. Съвършено разположих действията си във времето и пространството и изпълних номера с максимална прецизност. В резултат Едуин скоростно се шумугна в храста да си ближе раните, докато в същата секунда Флорънс проговори:

— Ах! — възкликна тя.

Нямаше начин да не забележи човек чувството, което изпълваше репликата ѝ. Тя направо вибрираше от него. Но със замаяното усещане, че нещо се е получило не както трябва, осъзнах, че уловената от възприятията ми реакция съвсем не бе тази, за която жадувах. Ужасяването напълно отсъстваше, а да не говорим за категориите „възмущение“ и „сестринска неприязън“. Колкото и удивително да ви изглежда, ликуващата нотка доминираше. Ако желаем да сме значително по-близо до действителността, следва да кажем нотка на възторг. С една дума нейното „Ах!“ на практика излезе еквивалент на „Ура-а-а!“, а аз седях и се пулех насреща ѝ.

— Благодаря ти, Бърти! — разбъбри се тя. — Точно каквото аз самата възнамерявах да направя. Едуин, ела веднага тук!

От гъсталака нещо изшумоля в отговор. Дяволско разсъдливото изчадие се изгърчи като влечуго през шубрака и запълзя в диаметралнопротивоположната посока. До нас достигна само едно слабо и далечно „Е-е-ей!“ и Едуин окончателно се изпари, без да остави и люспица от себе си.

Флорънс ме гледаше лигаво, с приветливо и одобрително изражение в очите, докато блажена усмивка играеше по устните ѝ.

— Благодаря ти, Бърти! — повтори тя все още с огромен положителен заряд в гласа си. — Идеше ми да му одера кожата! Тъкмо разгърнах албума с рецензиите за „Пръски от вълни“. Взел, че ми

налепил половината изрезки обратно. Обзалагам се, че го е направил нарочно. Жалко, че не ми падна в ръцете, но и така съм доволна. Не знам как да ти изразя благодарността си, Бърти, за достойната постъпка. Какво те вдъхнови?

— О, дойде ми ей-така.

— Разбирам те. Връхлита те изневиделица. И главната идея на „Пръски от вълни“ се роди така ненадейно. Джийвс ми предаде, че си искал да говориш с мен. Много ли е важно?

— О, не.

— Тогава ще го оставим за по-късно. Сега да се връщам и да видя дали по някакъв начин не мога да отлепя изрезките с пара.

И тя духна обратно, като се обърна назад да ми махне влюбено с ръка чак когато влизаше вътре. А аз, от своя страна, останах на място, за да подложа ситуацията на нужния анализ.

Не знам нещо друго да ме поразява тъй гръмовно освен засечката на старо и изпитано средство. Стоях и се взирах в бъдещето с тъпата болка, причинена сякаш от удара на медицинска топка по корема, както ми се случи веднъж в Америка. Дори обстоятелството, че това момиче разкри сърдечната и човешка страна от характера си, за чието съществуване не бях подозирал и в най-дръзките си сънища, не бе в състояние да ме примири с неизбежната гибел, която ме очакваше. Разбира се, една Флорънс с желание да съдере кожата на Едуин се ядваше къде повече от една Флорънс, на която подобен повик на природата е съвършено чужд. Но не, нищо не можеше да ме утеши и приласкае към бъдещото развитие на събитията.

Колко дълго съм стоял вгълбен в скръбта си, преди да дочуя цвиленето, което се разнасяше от едната ми страна, не мога да се закълна. Бая много ще да е било. Защото когато най-накрая се изтръгнах от унеса, открих, че Ноби всячески се мъчи да привлече вниманието ми. Видях също, че се държеше припряно, като някой, който дълго се е мъчил да се поразтуши чрез разговор с глухо муле и едностранният диалог все повече и повече къдри краищата на нервите му.

— Бърти!

— Ох, извинявай. Бях се замислил.

— Стига си мислил. Ще закъснееш.

— Закъде?

— За чичо Пърси. В кабинета си е.

Още в началото на разказа ви открих способността си да съзирам слънчев лъч и в най-непрогледната тъма. Намира ли се и капчица ведрост в някой катаклизъм или бедствие, рядко я оставям да пресъхне без рано или късно да се съживя с нея. А думите ѝ ми напомниха, че в сегашния случай такава капчица имаше. Колкото и мрачно да се задаваше бъдещето, колкото и оглушително да забиеха сватбените камбани и колкото всичко друго да изглеждаше неизбежно, поне успях да се докопам до една суха стряха в опустошителния порой от неизбежности. С чисто сърце можех да кажа „Чао!“ на лекцията по ругатнология пред аудиторията на чичо Пърси.

— А това ли. Отпада от дневния ми ред.

— Как така отпада?

— Възнаграждението ми за участие в плана — заобяснявах аз, — трябваше да бъде узнаването на строгосекретния метод „Фитълуърт“ за измъкване от годеническите лапи на Флорънс. Научих го, и да знаеш, че е гола вода. Вследствие на това аз си подавам оставката.

— Искаш да кажеш, че няма да ни помогнеш?

— Ако се спрете на друг начин, който да определим по-късно, обезателно. Но без да ме карате да възпламенявам чичо Пърси.

— Ох, Бърти!

— Няма какво да ми се умилкваш с това „Ох, Бърти!“.

Тя ме изгледа с разводнения си поглед и ми се стори, че процесът, за който Боко ми бе говорил — на превръщане на очите ѝ от райски оазис в дива пустиня — щеше да се задейства всяка минута. Но от свястно тесто са замесени тези Хопууд. Успях да удържи потопа.

— Не те разбирам.

Започнах да ѝ изреждам подробно как са се стекли нещата.

— Боко — заключих аз — твърдеше, че прословутият му таен цяр действа безотказно. Точно обратното. Затова, докато не ми предложи нещо друго...

— Но той ще ти предложи. Искам да кажа, аз ще ти предложа.

— Ти?

— Нали искаш Флорънс да развали годежа ви?

— И още как!

— Тогава върви да хулиш чичо Пърси, а през това време аз ще ѝ покажа писмото, което ти ми писа, и в което ми казваш мнението си за

нея. Това ще е достатъчно.

Скочих. Всъщност направо полетях над земята.

— Благодаря ти, мили Господи!

— Съгласен ли си?

— Искан ли питане!

Не знам друг път да съм се вълнувал така. Съвсем бях забравил за писмото, но сега, когато взривоопасните му изрази се върнаха в паметта ми, надеждата, доскоро мислена за мъртва, разкъса стягащите я въжета и се хвана отново за работа. Методата „Фитълуърт“ може и да се бе продънила, но просто нямаше начин заместителката ѝ „Хопууд“ да се окаже непригодна.

— Ноби!

— Тичай, после ще ми благодариш!

— Нали ми обещавах, че ще покажеш писмото на Флорънс?

— Заклевам ти се. Ако обработиш, разбира се, както трябва чичо

Пърси.

— Боко на пост ли е?

— Отдавна трябва да е застанал.

— Тогава не ми се пречкай! Пълен напред!

И сякаш криле ми пораснаха. Прелетях до къщата, стрелнах се през входа и с шеметна скорост се понесох по коридора, който водеше до убежището на родственика ми. Там вече пуснах колесниците.

ЧАСТ III

22.

Кабинетът на чичо Пърси, в който припарвах за първи път, се оказа от типа на онова, което в театъра наричат „с богат интериор“. Бе отрупан щедро с писалища, столове, маси, килими и всякакви други прахосъбирачки. Книги закриваха едната стена, а на отсрещната висеше огромна картина с изображения на нимфи, забавляващи се на воля с разни същества, които, съдейки по вида им и начина на държане, взех за фавни. Освен това посетителят забелязваше и глобус на света, няколко вази с цветя, препарирана пъстърва, кутия за пури, и бюст, за който можеше да се предположи, че принадлежи на покойния мистър Гладстоун.

Фактически единственото нещо, чието отсъствие осезателно се чувстваше, бе чичо Пърси. Той не седеше на стола зад писалището си, не крачеше по килима, не въртеше глобуса, не миришеше цветята, не разлистваше книгите, не се възхищаваше на препарираната пъстърва, нито пък изучаваше движенията на нимфите и фавните. Дори и късче от него не попадеше пред погледа ми. Това тотално разминаване с предварителните ми очаквания ме озадачи, и то немалко.

Странно чувство ви обхваща, когато стиснете зъби и поемете към някоя свада и изведнъж откривате, че нея никаква я няма. Досуц като да стъпиш върху последното стъпало на стълбата, когато такава липсва. Та стоях си аз и си дъвчех устната, докато се чудех какво да предприема.

Ароматът на силна пура, който все още витаеше във въздуха, подсказваше, че скъпият ми чичо доскоро е обитавал помещението. Към същото предположение навеждаше и фактът, че вратата към градината бе широко отворена. Сигурно бе излязъл да се поразходи и да се побори с проблемите, които обременяваха съзнанието му, а те несъмнено бяха, как, по дяволите, можеше да си осигури пет несмуцавани минутки насаме с Чичестър Клам в Стийпъл Бъмпли, като се има предвид какво представлява последното. А разгорещеният вътрешен спор се въртеше около въпроса дали да го последвам или да остана в статукво, докато се върне.

Разбира се много зависеше от това колко ще се забави. Или казано другояче, пламенната решителност, с която връхлетях през прага, не можеше да остане такава до безкрайност. И без това вече температурата ѝ започна чувствително да спада. Освен това усещах някаква празнина зад диафрагмата и склонност към неконтролируемо хълцане. Ако въпросният обитател на кабинета се забавеше още една-две минути, злото щеше да вземе такива нечувани размери, че когато най-сетне родственикът ми се завърнеше, щеше да свари един Бъртрам, от когото е изцедена всякаква страст към скандалите. Един Устър, неспособен на друго, освен да приглася мелодично с „Да, чичо Пърси“ и „Не, чичо Пърси“.

Затова, след като огледах проблема от всеки ъгъл, реших, че е най-добре да вървя и да му разкажа играта насред широките простори, където Боко вече трябваше да се спотайва. Тъкмо стигнах до вратата за градината и щях да прекрача прага с поизтляла жар към предстоящото, когато вниманието ми бе приковано от забързан диалог на висок глас. Виковете идваха от доста голямо разстояние и слухът ми не бе в състояние да улови същинското съдържание на репликите. Обаче обстоятелството, че се зовяха един друг „драги ми Уърпълсдън“ и „мазна пача такава“, ми подсказа, че принадлежаха съответно на Боко и господаря на Бъмплихолските владения.

Минута по-късно умозаклучението ми се потвърди нагледно. Миниатюрна процесия се вмести в полезрението ми и тръгна да прекосява ивицата морава пред кабинета. Предвождаше я Боко, който изглеждаше по-смачкан от когато и да е било. Плътно го следваше субект с градинарска външност, въоръжен с вила и съпровождан от пес с неустановено потекло. Свитата се завършваше от чичо Пърси, размахващ заплашително пурата си, като ангелът, който изпъдил Адам от Райската градина.

Именно той работеше най-усърдно за осъществяване на вербалната комуникация. От време на време Боко се извъръщаше и като че ли искаше да каже нещо, но всякакво красноречие, с което се гласеше да блесне, се изпаряваше при вида на помярската муцуна, пригодена за случаи от рода на измяна, военно престъпление или тежка квалификация на кражба. Влияние оказваше и обстоятелството, че вилата, която споменах, почти опираше в задната част на панталоните на Боко.

Когато преполовиха моравата, чичо Пърси се отдели от свитата и бързо zakрачи към мен, като развълнувано произвеждаше димна завеса посредством пурата си. В същото време Боко и новите му приятели продължиха по посока на асфалтираната алея.

След травмирация шок, появяващ се неизбежно, когато видите стар другар да го низвергват със стража от заградена територия, първата ми мисъл, както може би сте се досетили, бе, че вече нищо не ме задържаше тук. Същината на стратегията, за реализацията на която бях предоставил услугите си, се свеждаше до близкото Боково присъствие, докато аз запознавам чичо Пърси с непосредствените си наблюдения от личността му. Сега обаче беше ясно, че докато последният се прибере в убежището си, Боко щеше да е отнесен от вихъра като семе на магарешки бодил.

Съответно престанах да умувам как и кога да офейкам, а се заех с незабавното осъществяване на замисъла. Тъкмо набрах добра инерция, когато в процеса на приближаване към вратата внезапно видях, че над нея бе окачен удивителен портрет от кръста нагоре на леля Агата. При влизането си, естествено, не бях го забелязал, макар той да си е стоял там и да ме е наблюдавал зорко през цялото време. Но сега погледът ми го фиксира и аз тутакси се заковах на място, сякаш се блъснах в някой уличен стълб.

Бе изработен от художник, комуто се бе удало да разкрие душевността на обекта. И портретът наистина разкриваше в такова изобилие душевността на леля ми Агата, че оценяван от най-практическо гледище, можеше да представлява заплаха за движението на минаващите покрай него. Всъщност действително се засилих да я поздравя в момента, в който можех да се закълна, че ми изгърмя „Бърти!“ с оня фелдмаршалски тътен, дето така често ми се причува и ме кара да се свивам на кълбо с надеждата, че с прилежно подмазвачество ще се отърва по-леко.

Слабостта ми не продължи повече от секунда. В следващия момент Бъртрам вече бе възвърнал самообладанието си. Ала този кратък миг се оказа достатъчен, за да позволи на чичо Пърси да нахълта в стаята с гръм и трясък. Пътят за бягство бе вече отрязан. Затова не мръднах от заетите позиции и се погрижих да изпъна ръкавелите си, надявайки се, че с това свое действие внушавам непоклатима твърдост. Понякога дава главозамайващи резултати.

Но чичо Пърси бе вгълбен в изпълнението на соловата си партия.
— Стъпих върху него! Направо нагазих върху него! Взел да ми се скатава той на четири в тревата! Че ще го газя като танк и още как! Не му стига на пустия досадник, че вършее из имението ми неканен по всички часове на нощта. Нахалството му стига чак дотам, че се довлича и през деня и се излежава в личната ми трева. Очевидно е, че с подръчни средства не можеш го изпъди. Разпльоснал се из владението ми като същинска медуза.

Едва тук, за първи път, той установи племенническото ми присъствие.

— Бърти!

— Привет, чичо Пърси!

— Скъпото ми момче! Ти си човекът, който ми трябва.

Да кажа, че думите му ме изненадаха, означава да представя чувствата си абсолютно символично. Буквално полетях настрани.

Нека да погледнем фактите. Познавах се с дъртия главорез в продължение на цели петнадесет години и нито веднъж през този период той не бе правил и най-беглия намек, че обществото ми съдържа за него и привлекателни страни. Всъщност, при повечето случаи, когато сме се натъквали един на друг, той дори нарочно правеше така, че по всякакъв начин да ми втълпи обратното. Вече ви запознах с епизода с ловджийския камшик, а с напредване на годините подобни събития се сипеха из ведро отгоре ми.

Струва ми се, че в началото, когато обрисовах Пърсивал, Лорд Уърпълсдън, пределно ясно показах, че са малко орехите, покостеливи от него, които е родила майката земя. Сурови морски капитани, храбро преживели множество опустошителни бури в Атлантическия океан, се тресяха като желирано нишесте, щом ги призовеше в кантората си и ги подложеше на кръстосан разпит. Нравът му наподобяваше и дори надхвърляше по интензитет този на сприхава морска костенурка, а видът му бе лика-прилика с кръвожаден генерал. И бе съвсем в реда на нещата, когато се натресете на него, да останете с впечатление, че всеки момент от устата му ще избие пяна.

Независимо от това обаче, в момента същият този тигър-човекоядец беше се оцъклил срещу мен по начин, който, ако анализирате по-старателно и игнорирате настръхналия мустак, ще установите, че не само спадаше към категорията „произведени от

човек“, но на практика съдържаше и доза благоразположение. Изглеждаше абсолютно незасегнат от привичната си алергия, причинявана досега от гледката на Бъртрам Устър срещу себе си.

— Кой, аз ли? — измънках едва-чуто и се принудих да се подпра на глобуса на света, за да не се срутя на пода.

— Да, ти. Ти и никой друг. Дай да се почерпим по едно, Бърти.

Смотолевих нещо за това, че още ми е раничко, но той не щеше и да чуе сериозното ми възражение.

— Никога не е рано да се подкрепи човек с едно питие, особено ако до този момент е газил до колене в тинята на смрадливи Фитълуъртовци. Тъкмо излязох да се поразходя с една пура в ръка, вгълбен в жизненоважните си лични проблеми, когато стъпалото ми потъна в нещо пихтиесто и гнусната твар изскочи от сочната трева край езерото, в която се бе потулил. Ако страдах от слабо сърце, щях да хвърля топа на секундата.

Не успях да съдържа жалейката си за Боко. Ясно си представих какво бе станало. Докато треперливо си е проправял път към кабинетския прозорец, Боко е чул приближаването на чичо Пърси и се е свил в най-близкото прикритие. Но не е и предполагал, че в следващия момент подметката с номер четиридесет и четвърти на последния ще се стовари върху — изхождайки от описанието му — „нещо пихтиесто“, което ще да е била някоя изключително нежна и уязвима част от Боковата анатомия. Как не се е взривил и възпламенил на място, не мога да го проумея! Разбира се същото важи и за чичо Пърси.

— Фитълуърт! — Чичо Пърси ми метна обвинителен поглед. — Май ти се падаше приятел, или греша?

— О, сърдечен приятел.

— Ще е добре в бъдеще да избираш приятелите си с по-добър вкус — отсече той в първия изблик на благоразположението си, което досега само загатваше.

Предполагам, че точно този бе удобният момент, за да се впусна в разгорещена защита на Боко, изтъквайки възхитителните му качества. Но понеже си блъсках главата до пръсване без да се досетя за такива, продължих да си мълча, а той продължи да плямпа.

— Но остави го ти него. Градинарският ми персонал в момента го изхвърля от границите на владенията ми със стриктната заповед да

прибегне към безпощадни ръгвания на гащите, рече ли да окаже и най-малка съпротива. Мечтая това именце в бъдеще да забрави противните отпечатъци на галошите му. А Господ е свидетел, че точно това е нужно на Бъмпли Хол, за да се превърне в земен рай — по-малко и по-малко Фитълуъртовци. Вземи запали една пура, Бърти.

— Не, благодаря.

— Глупости. Не мога да разбера променливото ти отношение към пурите ми. Когато не искам да пушиш от тях, ги пушиш — помниш ловджийския камшик, нали, ха, ха... А когато искам да пушиш от тях, ти отказваш. Абсолютна непоследователност. Я веднага лапай тази, щурчо такъв — нареди той и ми боцна едно торпедо в устата — и се погрижи да няма повече повторения на „Не, благодаря“. Искам да се отпуснеш и да се чувстваш удобно, защото се налага да се консултирам с теб за нещо страшно важно. А, Мейпъл, донеси го тук.

Забравих да отбележа, че при думите: „Никога не е рано да се подкрепи човек с едно питие“, той натисна някакъв звънец, който накара иконома да дотърчи и да приеме нарежданията му. Верният му служител тъкмо се беше завърнал с половин бутилка от старата бъчва в избата и със завидна сръчност изтегляше корковата й тапа, когато родственикът ми продължи изложението си.

— Да, разкарай го ти този Фитълуърт — заповяда повторно той и ми подаде високата чаша, изпълнена с пенлива течност. — Хайде направо и двамата да го разкараме. Имам да умувам за къде по-важни неща. Но най-напред и преди всичко... Наздраве, Бърти.

— Наздраве — измънках аз.

— Да живеят и пребъдат престъпленията.

— Да ти се съдерат носовите люспи — все още замаяно върнах поздрава му аз.

— Да ти падне кал в зъркелите — извика този невероятен променливец. — Най-първо и преди всичко — и той чевръсто изля съдържанието на чашата си надолу по водосточната си тръба — държа да ти изкажа цялото си възхищение от изключителното ти поведение на алеята преди малко. Срецнах Едуин и той ми каза, че си го изритал. Подвиг, за който събирам кураж от години и все още не съм набрал достатъчно.

Тук той се изправи с протегнатата ръка, сърдечно разтърси моята и отново положи мощите си върху стола.

— Като се замисля за някои от последните ни срещи, Бърти — поде той, не казвам тихо и приглушено, просто защото той не може да говори тихо и приглушено, но все пак толкова тихо и приглушено, колкото бе възможно за човек, който не може да говори тихо и приглушено, — бих направил догадката, че си ме запомнил като избухлив и opak дъртак. Май наистина те понагрубих малко снощи. Трябва да го изтриеш от съзнанието си. Както ще трябва да проявиш и малко снизхождение. Не бива да съдиш с един аршин човек, който има син като Едуин и човек, който няма син като Едуин. Ти успя ли да разбереш, че снощи той ме фрасна с все сила с дяволската си бухалка?

— И мен.

— Точно по зад...

— Мен ме цапардоса по главата.

— Помислил ме за джебчия или не знам какъв си там. И когато исках да го понауча на възпитание, Флорънс не ми позволи. Представи си как се почувствах, когато узнах, че си го ритнал и то здравата. Как ми се иска да го бях видял! Но въпреки всичко, съдейки по историята, която той ми разказа, си направих извода за благородната ти храброст и находчивост. Нямам нищо против да ти призная, момчето ми, че постъпката ти изцяло революционизира мнението ми за теб. С години те смятах за нищожен празноглавец, за бездушна светска какавида. Сега вече виждам колко дълбоко съм се заблуждавал. Ти неоспоримо доказва, че притежаваш най-съвършени технически умения и оригинална мисъл. Затова реших, че ти си този, който трябва да ме посъветва относно кризата, настъпила в служебните ми дела. За мен е от абсолютна важност въпросът... Но сигурно Джийвс вече те е осведомил?

— Той просто ми нахвърли проблема.

— Известен си за Чичестър Клам?

— Да.

— За животрептящата ми нужда да се срещна строгосекретно с него?

— Да.

— Това обхваща най-общо проблема. За теб няма никакво значение защо настоявам толкова спешно да се съвещая с Чичестър Клам. Той беше човекът в градинския сайвант снощи.

— Да.

— Знаеш това, нали? Предложението дойде от Джийвс, но се появи този противен Фитълуърт... Но по-добре да не навлизаме в темата „Фитълуърт“. Не желая да си вдигам кръвното. Да, именно Клам изкара известно време в градинския ми сайвант. Странна птица е той.

— Нима?

— Изключително чудата. Чудя се как да ти го опиша. Да си виждал някога еленче?

— Тюленче?

— Не, не тюленче. Имам предвид братчето на сърничката. Плашливото еленче, което се тресе от уплаха, а при най-слабия изглед за някаква опасност започва да се държи като истинско... еленче. Та това е Клам. Не на външен вид. Защото е доста по-едър и по-могъщ от средностатистическите еленчета. Намеквам за характера и темперамента му. Ти не си ли съгласен с подобно сравнение?

Наложи се да му припомня, че вследствие на обстоятелствата никога не ми се бе предоставяло удоволствието да се запозная с Клам, чиято психология представлява затворена книга за мен.

— Прав си. Взех да забравям. Ами ето какво представлява Клам. Еленче. Свенливо. Плашливо. Хваща се на въдицата и на най-безобидната провокация. Разбрах, че излязъл разтреперан от глава до пети от градинския сайвант и си повтарял непрекъснато: „Никога вече!“. Да, и последната капчица от запасите му на мъжественост се била стопила. Сега всеки един план, който бихме съставили за някоя бъдеща среща, ще трябва да е изпитан до съвършенство и неуязвим откъм гафове. План, който да убеди даже и него, че не го застрашава никаква опасност. Идиотска работа. Наблюдава се тенденция към все по-голямо невротизиране на американския бизнесмен. Ти можеш ли да я обясниш задоволително? Не? Обаче аз мога. Ключът към разгадаването ѝ е прекалено многото кафе.

— Кафе ли?

— Точно то и Предстоящата сделка. Там, в Америка, изглежда животът на един бизнесмен протича в безкрайно редуване на конски дози кафе и шокове от Предстоящата сделка. Пие си той литъра кафе и е гаднярски изненадан от Предстоящата сделка. За да се вземе отново в ръце, той изгълтва още литър кафява бълвоч и насреща му се задава друга, още по-гадлярска изненада от страна на Предстоящата сделка.

Той вече съвсем залита, молейки немощно за още кафе и... На, видя ли какво имам предвид. Завърта се порочен кръг. Няма нервна система, която би могла да оцелее при такъв режим. Нервите на Чичестър Клам са съсипани. Искал да хваща първия параход за Ню Йорк. Разбира, че така проваля търговската сделка на живота си, но заявил, че не му пукало, при условие, че успее да постави между себе си и прословутия английски градински сайвант широкия и дълбок Атлантически океан — това безценно Божие творение. Изглежда е развил и култивирал у себе си възможно най-абсурдно предубеждение спрямо градинските сайванти. Тъй че, отбележи си някъде — каквото и да роди мисълта ти, следва обезателно да е изчистено от градинскосайвантски нюанс. Е, какво роди мисълта ти?

На въпроси като този съществуваше един-единствен отговор.

— Смятам, че е по-добре да се допитаме до Джийвс.

— Направих това, драги ми Бърти, но той заяви, че се предава.

Изпръхтах ужасено, обвивайки се с облак дим. Новината беше абсурдна.

— Джийвс се предава?

— Затова се обърнах към теб. Да пуснеш в експлоатация свежия си ум.

— Джийвс кога ти каза, че се предава?

— Снощи.

Видях, че имаше още лъч надежда.

— Това означава, че вече е взел необходимата му порция възстановителен сън. Чичо Пърси, ще ти споделя нещо, за което току-що се сетих. Рано тази сутрин се натъкнах на Джийвс, докато въодушевено ловеше риба в реката.

— И какво от това?

— Та този факт е от колосално значение. Всъщност не го разпитах по въпроса, но човек от неговия калибър все трябва да е уловил нещо на въдицата си. И сто процента го е погълнал за закуска. В резултат на което способностите му ще са запазени и стимулирани. Вероятно сега отново е възвърнал превъзходната си форма, а мозъкът му бръмчи и жужи като динамо.

Видях, че и родственикът ми се зарази от ентусиазма ми. Повлиян от силната си възбуда, той напъха горящия край на пурата в устата си и успя да опърли извивките на мустаците си.

— Въобще не помислих за това — призна той, след като даде няколко откоса от най-пиперливите запаси в речника си, за да му поолекне на душата.

— С Джийвс често се получава така.

— Така ли?

— Повечето от най-главозамайващите му успехи са постигнати с помощта на риболова.

— Не думай!

— Заради фосфора, нали знаеш.

— Разбира се.

— Понякога номерът става даже с една-единствена сардинка. Възможно ли ти е да го призовеш?

— Ще извикам Мейпъл — рече той и когато икономът се появи след повика на звънеца, му нареди: — Мейпъл, прати ми Джийвс.

— Много добре, милорд.

— И още половин бутилка. Какво мислиш, Бърти?

— Както кажеш, чичо Пърси.

— Ще бъде кошунство, ако не си я пийнем. Нямах си представа как се побърква човек, когато положи крак на нещо, което смята за твърда земя и открива, че това всъщност е Фитълуърт. Още веднъж от същото, Мейпъл.

— Много добре, милорд.

Краткия антракт между двете сцени чичо ми Пърси запълни с отривисти подмятания за Боковата личност. Най-вече за вродената си непоносимост към физиономията му. Тогава вратата отново се отвори и допусна процесия, оглавявана от половин бутилка, мъдреща се върху поднос. След бутилката крачеше Мейпъл, следван от Джийвс. Чичо Пърси изчака Мейпъл да се оттегли и захвана по същество:

— Джийвс.

— Милорд?

— Сдоби ли се с някакъв улов тази сутрин?

— Да, милорд.

— Изяде ли го за закуска?

— Да, милорд.

— Прекрасно. Превъзходно. Грандиозно. Ела тогава насам. И си налегни парцалите, за да ни изведеш от тази каша!

— Милорд!

— Тъкмо разправях на Негово благородие как рибата неизменно ускорява мисловните ти процеси — обясних му аз.

— Той силно се надява, че сега вече ще можеш да предложиш нещо конструктивно за организирането на повторна среща с Чичестър Клам.

— Съжалявам, сър. Употребих всичките си умения в наличния им капацитет за разрешаване на проблема, но с прискърбие съм принуден да ви известя, че усилията ми не се увенчаха с успех.

Чичо Пърси беше съкрушен, а Джийвс се опита да го успокои, като каза, че и той се чувствал по същия начин.

— Ще помогне ли, ако ти предложи малко шампанско? Току-виж те зареди с енергия.

— Страхувам се, че не. Алкохолът ми въздейства по-скоро приспиващо, отколкото стимулиращо.

— В такъв случай смятам, че наистина нищо не може да се направи. Добре, Джийвс. Благодаря ти.

След отпътуването на нашия човек в продължение на няколко минути в стаята се възцари мрачно мълчание. Аз въртях глобуса на света. Чичо Пърси се взираше невиждащо в препарираната пьстърва.

— Е, такива ми ти работи, значи — наруших най-накрая тишината аз.

— Ъ?

— Искам да кажа, че след като и Джийвс вдига ръце, надеждата е повече или по-малко мъртва.

За мое най-голямо удивление, той никак не бе съгласен с мен. Очите му буквално бълваха огън. Отново бях подценил борческия дух на юнаците, натрупали състояния в корабния бизнес. Възможно е да ги депресираш за момент, но да ги държиш така за по-дълго дума да не става.

— Дрън-дрън ярина! Нищо подобно. Да не би Джийвс да е единственият човек в тази къща с глава на раменете? Всеки, комуто хрумне гениалната идея да изрита Едуин и да я осъществи така брилянтно, може да разреши фасулска работа като тази. На теб се надявам, Бърти. Чичестър Клам — как да се срещна с него? Не издавай фронта! Пак си помисли!

— Да ида ли да помисля малко на асфалтираната алея?

— Мисли където пожелаеш, ако искаш върви и мисли из цялото
имение.

— Започвам — подчиних се аз и се оттеглих с умислено
изражение.

Едва бях затворил вратата и се впуснах в пътешествие по
коридора, когато изневиделица изникна Ноби.

23.

Тя се носеше на подскоци към мен като лейди Макбет, тръгнала да узнае от първа ръка горещите новини от гостната.

— Е? — попита тя и с момичешко оживление заби куките си в ръкава ми. — Направо ще падна от възбуда и напрежение, Бърти. Всичко добре ли мина? Подслушах мъничко през вратата, но не успях да разбера какво става вътре. Единственото, което се чуваше, беше гласът на чичо Пърси, който гърмеше и тътнеше като гръмотевица. От време на време се улавяше и някое твое изблейване.

Доста разпалено щях да оборя тезата ѝ, че от особата ми са произхождали овчеподобни звуци, но тя не ми даде възможност да си отворя устния апарат.

— Но което най-много ме озадачи — продължи тя, — беше фактът, че според предварителната програма твоят глас трябваше да гърми и да тътне като гръмотевица, а изблейването следваше да се изпълнява от чичо Пърси. Боко пък въобще не можах да го чуя. Все едно, че го нямаше никакъв.

Потръпнах. Изглежда безпощадното отнемане на комката на радостта от устните на това свежо гейзерче спадаше към постоянните ми служебни задължения. Тъй или иначе насилих се да ѝ предам лошите вести.

— Боко наистина го нямаше.

— Нямаше го?

— Не.

— Но нали целият смисъл...

— Знам. Обаче бе възпрепятстван по обективни причини, състоящи се от градинар с вила и пес, в жилите на който подозирам, тече вълча кръв.

И с шепа съчувствени слова ѝ разкрих как слънчицето на живота ѝ бе раздробено на съставни части от половинките обувки с връзки на чичо Пърси, и как го изпъдиха от имението с невидялото бял свят негово излияние.

Гранитно-сиво изражение скова чертите ѝ.

— Значи Боко *отново* се държа като краставо магаре?

— Всъщност, този път не бих го нарекъл магаре. Не смяташ ли, че по-удачно е определението безпомощна жертва на съдбата?

— Можел е да се търкулне настрани.

— Невъзможно. Стъпалото на чичо Пърси покрива огромна територия.

Тя осъзна логичността на довода ми. Лицето ѝ се размекна и тя попита дали нежното ѝ папагалче сериозно е пострадало.

Претеглих въпроса.

— За физическите му наранявания бих казал, че са повърхностни. Докато вървеше, даваше вид на човек, който сам си е навигатор. В душевен план, обаче, състоянието му изглеждаше трагично.

— Бедното агънце! Толкова ми е чувствителен. Как преценяваш сегашната му позиция в класацията на чичо Пърси?

— В посока към дъното.

— Значи с това се изчерпаха възможностите ни?

— Донякъде, да. Но — успокоих я аз — съществува вероятност, ако позволят метеорологическите условия, слънцето да разсее черните талози. Всичко зависи от това как ще отреагира Устъровия ум на пришпорването, което ще му се окаже за половин-един час.

— Накъде биеш?

— Странни неща се случват напоследък, Ноби. Нали помниш как изпробвах патентования Фитълуъртов способ за измъкване от годеническите лапи на Флорънс?

— Като изрита Едуин?

— Точно. Пожънах нечуван успех.

— Но нали ти ми каза, че е било пълен провал.

— Не по очаквания от мен начин. Оказа се, че процесът има удивителен страничен ефект. Чичо Пърси, след като узна за акцията, която проведох, ме обяви за свой любимец. Излезе, че от години се е канел сам да изрита вагабонтското си отроче, но Флорънс винаги му пъхала прът между краката.

— Никога не съм и предполагала, Бърти.

— Надявал е маска върху лицето си, скъпа моя. Но иначе е таял копнежа вътре в себе си и снощи, след като Едуин му наръби задника с бухалката си, той е стигнал връхната си точка. Така че можеш да си

представиш как се е почувствал, когато е разбрал, че презглава съм се втурнал към мината, която не е смеел да докосне. Революционизира целия си светоглед! Разтърси ми ръката, черпи ме с пура, шампанско и сега съм довереният му приятел и съветник. Гледа ме като божество.

— Да, обаче...

— Нещо смущава ли те?

— Само щях да кажа, че това е чудесно, прекрасно и възхитително, и че ти желая много, много щастие, но аз исках чичо Пърси да гледа не теб, а Боко като божество.

— Ще стигна и дотам. Дъртофелникът някога посвещавал ли те е в делата си?

— Само ми каза да не го безпокоя, защото е затънал до гуша в работа.

— Следователно си в неведение за американския магнат на име Чичестър Клам, с когото той трябва да проведе тайно съвещание, целящо да уточни въпросите по една важна сделка. Мистериозни търговски далавери. Та той ме помоли да изнамеря някакъв начин за уреждане на срещата. Ако успея, работата ви е в кърпа вързана.

— Това пък откъде ти дойде?

— О, боже, че нали сега на практика съм златното съкровище на чичо Пърси. При евентуален успех ще се превърна в платиненото му съкровище. Няма да е в състояние нищо да ми откаже. И тогава ще съм в изгодна позиция за разтапяне на сърцето му...

— О, небеса. Едва сега загреях.

— ... и ще ви уредя двамата с Боко. Тогава ти на свой ред ще покажеш на Флорънс онова писмо и това ще ме уреди и мен.

— Но, Бърти, та това е гениално.

— Така е — скромно продължих аз. — Откриват се възможно най-розовите перспективи, обаче при условие...

— При какво условие?

— При условие, че измътя начин за провеждане на гадната тайна среща. Кое то в момента, дори и да заблъскам главата си в стената, не мисля, че ще стане.

— Бърти, има милиони начини.

— Я ми изброй тогава три.

— Ами първо би могъл... Не, сега разбрах какво искаш да ми кажеш... Сетих се. Питай Джийвс.

— Вече питахме Джийвс. Той се предаде.

— Джийвс?

— Знам. И аз страшно се шокирах. Отгоре на всичко се беше натъпкал с риба.

— Тогава какво ще правиш?

— Казах на чичо Пърси, че ще мисля.

— Може пък Боко да предложи някоя идея.

Тук вече се наложи да проявя неотстъпчивост.

— Бас хващам, че ще предложи — отсякох — и бас хващам, че идеята му ще ни завлече всичките в тресавището. Ще е нужен спасителен отряд с помпа да ни изсмуче отново. Обичам Боко като роден брат, но винаги съм поддържал становището, че единственото нещо, което не бива да го карам да прави, е да мисли.

Тя се съгласи с мен и призна, че ако съществува някакъв начин човек да накара нещата да тръгнат от трън, та на глог, Боко с лекота ще го надуши.

— Отивам да го видя — внезапно заяви тя, след като се занима в продължение на няколко минути със старателно мръщене на веждите.

— Боко ли?

— Джийвс. Не мога да повярвам на тези приказки, че се е предал.

— Сам той го каза.

— Не ми пука, Бърти. Пак не го вярвам. Ти да помниш Джийвс някога да се е предавал?

— Много рядко.

— Какво тогава — заключи тя и се завтече към помещенията на персонала.

Аз на свой ред продължих пътешествието си по коридора — мисля, че го извървах със забучен в земята поглед и излязох на открито.

Колко дълго съм размишлявал е невъзможно да кажа. Когато мозъчният генератор е натоварен до крайност, трудно се следи полета на времето. Затова не бих могъл категорично да определя дали десет или по-вероятно двадесет минути по-късно се изтръгнах от хватката на размишленията и открих Джийвс до себе си. Не бях усетил приближаването му, но с него почти винаги е така. Някак си изведнъж се материализира до теб, подобно на ония индийски мошеници, дето

си разкарвали астралните тела напред-назад — изпарявали се на струйка дим в Рангун и съединявали наново телесните си части в Калкута. Май го вършили с разни огледала.

Забелязах и присъствието на Ноби, която се пукаше по шевовете от самодоволство.

— Нали ти казах — захили се тя.

— Ъ?

— За твоите измислици, че се е предал. Знаех си аз, че версията ти понамирисва на гнило.

Удивено се вторачих във въпросния обект. Вярно, изглеждаше в рядко интелектуална форма. Как само изпъкваше отзад главата му с мозъка! Как струеше прозорливостта от очите му! Но сам той бе признал в компанията на чичо Пърси и моя милост, че е матиран.

— Така ли мислиш, Ноби?

— Само се е избудалкал с вас. Хрумнала му е страхотна идея.

— Доколко е осведомен за най-новия развой на събитията?

— Току-що го запознах с тях.

— Съобщиха ли ти за краха на системата „Фитълуърт“, Джийвс?

— Да, сър. Както и за вашето *rapprochment* с Негово благородие.

— Моето... какво с Негово благородие?

— *Rapprochment*, сър. Изразът е френски. Признавам, че изненадата да ви сваря в такива дружелюбни отношения далеч не бе малка, но обяснението на мис Хопууд ми помогна да си изясня обстановката.

— И действително ли си стъкмил план за събирането на чичо Пърси и Клам?

— Да, сър. Следва да ви призная, че в последния си разговор умишлено подведох Негово благородие. Осъзнавайки огромното значение, което предложението би имало за щастието на мистър Фитълуърт и мис Хопууд и за да можете да използвате влиянието си в техен интерес, реших, че е по-добре то да излезе от вас, сър.

— И да можеш с абсолютна сигурност да му станеш платиненото съкровище — обясни ми Ноби.

Кимнах. Не ми убягна тънкият му замисъл. Ако го анализирате, ще установите, че е подобен на хитринката на Бейкън и Шекспир. Бейкън, както несъмнено ви е известно, написал работите на Шекспир и сетне, вероятно защото му дължал пари или просто от добро сърце,

му позволил да се кичи с лаврите. Споменах това на Джийвс, а той отвърна, че паралелът със Сирано дьо Бержерак щял да бъде още по-пряк.

— Сирене...

— Сър! Следва преди всичко да изтъкна, че естеството на плана, който съставих, предполага излагането му пред Негово благородие с известна доза деликатност. Считаю, че неминуемо ще се изисква определен финес, който да го накара да даде съгласието си.

— Значи ли, че е един от по-завъртените ти планове?

— Да, сър. В тази връзка, ако ми разрешите да изкажа мнението си, мисля, че ще е най-добре да оставите нещата в мои ръце.

— Тоест, ти се нагърбваш да го навиеш?

— Абсолютно точно, сър. Разбира се, ще наблегна на факта, че вие сте родоначалникът на идеята и че аз само изпълнявам функцията на приносител или посредник.

— Както кажеш, Джийвс. Ти знаеш най-добре. А сега какъв е планът ти?

— Накратко следният, сър. Не виждам основателна причина срещата между Негово благородие и мистър Клам да не се проведе в съвършена безопасност и тайнственост на бала с маски, който ще се състои тази вечер в кметството на Ийст Уибли.

Съвсем се зашеметих. Напълно бях забравил, че забавленията в Ийст Уибли бяха насрочени за довечера. Кое то, от своя страна, след като си спомните с каква жар и нетърпение се гласях за тях, ще ви даде адекватна представа за въздействието на безпощадния ритъм на живот в Стийпъл Бъмпли върху сетивата ми.

— Та това е истинска бомбичка с конфети — ентузиазирано плямпаше Ноби.

Не можех да се подпиша под подобно изявление.

— Но съдържа фатален недостатък.

— Как така, недостатък?

— Ами я изпитай за следното твоята гранатка. Откъде чичо Пърси ще се снабди с костюм? Не може да цъфне там без подходящ тоалет. Защото маскарадът е задължителен за всички. С други думи, изправяме се пред препятствието, на което се натъкнал един от онези сватбени гости.

— Кой точно сватбен гост? Да не е онзи, който си скубел косите и се вайкал?

— Не, главният герой на една притча, който бил поканен на сватба. Обаче не се облякъл както подобава за случая и го изхвърлили навън като...

На върха на езика ми бе да изтърся „Боко от границите на Бъмпли Хол“, но успях да се удържа, за да й спестя болката. Но дори без красноречивото допълнение, безпристрастната логика в думите ми постигна целта си.

— Майчице! Съвсем бях забравила за опаковката. Я кажи как да се справим и с тоя проблем, Джийвс?

— Съвсем просто, мис. Страхувам се, сър, че се налага да заемете на Негово благородие костюма си на Синдбад Мореплавателя.

Извих на умряло, все едно бях котка, на която предлагат да се раздели с новороденото си котенце.

— Какво говориш, Джийвс!

— Страхувам се, че се налага, сър.

— По дяволите, това означава, че няма да мога да присъствам на тържеството.

— Опасявам се, че е така, сър.

— За какво ти е притрябвало да се изприщваш по скапаното тържество? — поиска да узнае Ноби.

Заръбах долната си устна.

— Абсолютно ли си убеден, че това е наложително, Джийвс? Добре си помисли. В края на краищата си изял целия улов риба.

— Крайно наложително е, сър. Убеждаването на Негово благородие да се яви на забава от подобно фриволно естество ще представлява значително затруднение. Причината се корени в опасенията, които Негово благородие храни по повод на евентуалната реакция на Нейна светлост в случай, че узнае за присъствието му там. Затова разчитам изключително на рижавите бакенбарди, допълващи костюма. Допускам, че те именно ще наклонят везните. Излагайки предложението пред Негово благородие, ще акцентирам върху безупречната маскировка, която последните предоставят, и която ще предотврати всякакво разпознаване от негови познати, с които може непредвидено да се сблъска.

Кимнах. Прав беше. Реших да направя и тази поредна жертва. Устъррови рядко си запушват ушите, когато им заговори гласът на Разума, даже ако това е равнозначно на поглъщане съдържанието на горчивата чаша.

— Вярно, Джийвс. И най-зоркият поглед не може да проникне зад тези бакенбарди.

— Не може, сър.

— Така да бъде.

— Благодаря ви, сър. Следователно незабавно ще посетя Негово благородие.

— И нека Господ ускори крачките ти, Джийвс!

— Благодаря ви, сър.

— И от мен същото, Джийвс.

— Благодаря ви, мис.

Той отплава, а аз се извърнах към Ноби с въздишка и й казах, че тази идея се оказа сериозен удар за мен и няма да се опитвам да го крия. А тя само още веднъж полюбопитства за какъв дявол толкова настоявам да се гипсирам от скука на някаква си, както я описа, дървеняшка селска забава.

— Ами първо, бях решил да шашна населението на Ийст Уибли с този Синдбад. Никога не си ме виждала като Синдбад Мореплавателя, нали, Ноби?

— Не.

— Все едно не си живяла. Обаче — продължих аз, — се явява още една причина, и ми се ще да ми бе дошла на ум преди Джийвс да духне, защото държа да чуя гледището му. Ако чичо Пърси се срещне на тази оргия с Чичестър Клам и всичко мине добре, той, разбира се, ще е в податливо състояние. Но въпросът е колко траят подобни податливи състояния? Защото току-виж до следващата сутрин той може вече да е загубил цялата си ковкост. Та за да ковим желязото докато е горещо, двамата с Боко трябва да сме там — аз, за да улуча психологическия момент и да обработя чичо Пърси, а Боко, за да продължи започнатото от мен.

Ноби ме разбра веднага.

— Да, и това трябва да се нагласи.

— Ако нямаш нищо против, ще покрача малко напред-назад.

Речено-сторено. Продължавах да изпълнявам умственото си упражнение, когато гласът на Ноби ме спря. Видях, че Джийвс се е завърнал от мисията си. Присламчвайки се към тях с най-добрата си скорост, забелязах, че той скромно тържествува.

— Негово благородие се съгласи, сър.

— Обаче...

— Следва незабавно да се отправя за Лондон, за да се срещна с мистър Клам и да осигуря съдействието му.

— Ясно. Обаче...

— Междувременно мис Хопууд насочи вниманието ми към проблема, който сте повдигнали, сър, и аз изцяло поддържам мнението ви, че вие и мистър Фитълуърт следва да присъствате на танцовото увеселение. Предлагам ви, сър, мистър Фитълуърт да ме закара до метрополията с автомобила си, като тръгнем възможно най-скоро, за да успеем да се върнем навреме. Докато аз разговарям с мистър Клам, мистър Фитълуърт ще е в състояние да се снабди с необходимите ви костюми. Смятам, че това предложение дава изход от затруднението, сър.

Замислих се за момент. Хрумването му наистина ми даваше изход от затруднението, както той сам се изрази. Единственото нещо, което продължаваше да ме човърка отвътре, бе, дали такава крайно деликатна поръчка като изборът на костюм за маскен бал може спокойно да се остави в нескопосните ръце на Боко. Защото той се числеше точно към хората, които като нищо ще ви домъкнат две бройки Пиеро.

— Няма ли да е по-добре аз да те закарам до Лондон?

— Не, сър. Мисля, че се налага да останете, за да поддържате куража на Негово благородие на нужната висота. Одобрението на плана не бе изтръгнато с лекота. В един момент се съгласяваше, после хвърляше бегъл поглед към портрета на Нейна светлост, който е окачен над вратата на кабинета му и отново започваше да се възпротивява. Ако го оставим сам, без непрекъснатото увещаване и окуражаване, страхувам се, че ще промени решението си.

Веднага прозрях правотата на думите му.

— Има истина в това, което казваш, Джийвс. Малко е нервен, така ли?

— Изключително нервен, сър.

Не можех да коря дъртофелника. Вече описах собствените си
вълнения при сблъсъка си с погледа на леля ми Агата от портрета.

— Става, Джийвс.

— Много добре, сър. Бих ви препоръчал непрестанно изтъкване
на ефикасността на бакенбардите. Както бях предположил, точно те
наклониха везните в наша полза. Мистър Фитълуърт в резиденцията
си ли е, мис? В такъв случай веднага тръгвам.

24.

Предвиждането на Джийвс, че чичо Пърси непрестанно ще се нуждае от увещаване и окуражаване, които да му попречат да вземе, та в дванадесетия час да ни тръсне едно *nolle prosequi* и да изкръшка от уговорката, която бе поел, се сбъдна напълно. Трябва да призная, че задачата да му държа ръката и непрекъснато да го напомпвам с кураж, ме измори. Докато безкрайният ден мудно се точеше, започнах да разбирам защо менажерите на боксьорите, натоварени с тежкото поръчение да замъкнат поверениците си до ринга, винаги са с набраздени от бръчки лица и тъмни кръгове под очите.

Не успях да потисна една изплъзнала се иронична усмивка, затова че роднината ми бе говорил така презрително за еленчетата като класа, осмивайки плашливостта им с надутия си високомерен тон, когато той самият можеше безпроблемно да се присъедини към стадо от споменатия животински вид и никое от тях не би оспорило мястото му там. В моментите, в които погледът му попадеше на висящия в кабинета портрет на леля Агата, и най-истеричното еленче в сравнение с него би изглеждало като кръвопиец.

Затова, предвид гореизложеното, с чувство на облекчение посрещнах телефонния звън, който наруши смълчания покой на тихата надвечер. Проведе се следния диалог:

Чичо Пърси: *К'во? К'во? К'во-к'во-к'во? К'во? К'во? О, здрасти, Клам!*

Клам (зад кулисите на телефонната жица): *Квак, квак, квак, квак, квак, квак, квак, квак, квак (общо минута и половина).*

Чичо Пърси: *Добре, чудесно. Превъзходно. Ще се оглеждам за теб тогава.*

— Клам — съобщи ми той, докато поставяше слушалката обратно на вилката — каза, че от сърце и душа подкрепя плана и ще дойде на бала в одеждите на Едуард Изповедника^[1].

Кимнах разбиращо. Реших, че Клам е направил сполучлив избор.

— Тоя Едуард не беше ли един обрасъл в брадоляци бабаит? — попитах аз.

— Руното му стигало чак до веждите — потвърди чичо Пърси. — Такива са били времената, колкото по-брадат бил човекът, толкова повече го уважавали. Ще трябва да държа очите си на четири за нещо, което прилича на изтърбушена и тапицирана с рогозка кушетка. Това ще да е Клам.

— Значи ти наистина категорично и окончателно се реши да присъстваш на увеселението?

— Ще се понеса натам с камбанен звън, момчето ми, с камбанен звън. Може и да не ми повярваш, като ме гледаш сега такъв, но имаше време, когато ни един бал в Ковънт Гардън не беше завършен без мен. В онези години момичетата ми се лепяха като мухи на мед. Между нас казано, точно благодарение на факта, че веднъж ме изхвърлиха от един бал в Ковънт Гардън и ме завлякоха до Полицейското управление на Вайн Стрийт в компанията на момиче, което, ако не се лъжа, се наричаше Тоти, успях да се измъкна от... да имам нещастieto да не се ожена за леля ти тридесет години по-рано.

— Сериозно?

— Кълна ти се. Тогава тъкмо се бяхме сгодили и тя развали всичко в разстояние на точно три минути, след като прочете съобщенията във вечерните вестници. Разбира се недостигът от време не ми позволи да се явя в сутрешната преса, но специалните рубрики във вечерните вестници ми отредиха достоен коментар. Само че тя малко се поразстрои от цялата дандания. Затова и толкова настоявам — нито намек за тазвечершното мероприятие да не достигне до знанието ѝ. Леля ти е чудесна жена, Бърти... Не знам какво щях да правя без нея... Но нали знаеш как стоят нещата?

Уверих го, че прекрасно знам как стоят нещата.

— Затова силно се надявам, че всичко ще мине добре и тя никога няма да узнае за тайнствената операция, която съм провел в нейно отсъствие. Мисля, че теоретично добре усвоих механизма на акцията. Спускам се безшумно по задните стълби, вдигам яката на палтото си до очите и се дотърям до Ийст Уибли яхнал стария си велосипед. На не повече от шест мили е. Нали не правя засечка?

— Поне аз не забелязах.

— Разбира се, ако Флорънс ме види...

— Няма да те види.

— Или пък Едуин.

— Няма и най-малка опасност за това.

— Или Мейпъл.

Нотката в гласа му, която издайнически сочеше възраждането на стария му еленски комплекс, и то точно сега, когато всичко бе стихнало и улегнало, ме разтревожи не на шега и аз мигновено се посветих на задачата да отблъсна атаката му. Най-накрая успех. След като го натъпках с уверения, че няма по-абсурдно и по-малко вероятно нещо от това Флорънс да се размотава по задното стълбище в такъв час, а Едуин сигурно си е взел ден-два отпуск от разузнавателното скаутско ведомство след терапията, която му приложих тази сутрин, и че при непредвиден сблъсък с Мейпъл, последният лесно ще прихване амнезия от няколко лири, той значително се ободри и аз го оставих да упражнява танцовите си стъпки в кабинета.

Естествено че не е по силите на никого да поддържа войнствения дух на чичо си по сватовство от малко след закуска, та чак до към пет следобед без жизнеността му чувствително да се стопи. Цялото това увещаване и окуражаване, както добре можете да си представите, ме изцеди като лимон. Едвам мърдах крайниците си. Да не говорим за общото усещане за лепкавост. Не казвам, че потта се лееше от всяка пора, но имах спешна нужда от основно изплакване, което, с тази река на един хвърлей разстояние, лесно можеше да се постигне. Четвърт час по-късно вече можех да бъда видян как пляскам щастливо сред вълните, накипрен с плажен костюм от Боковия гардероб.

И бях видян, разбира се, и то не от друг, а от Г. Д'Арси Чийзрайт. След освежителното потапяне се придвижих с австралийски кроул до брега и се улових за един храст, за да избърша капките вода от очите си. Когато вдигнах глава, го видях да се извисява над мен.

Моментът си беше притеснителен. Не знам някога да съм се чувствал по-неудобно. Все пак се намирах в краката на човек, чието момиче беше вече моя годеница.

— О, здрасти, Стилтън — поздравих аз. — Ще се топнеш ли?

— Не и докато ти замърсяваш водата.

— Излизам.

— Тогава ще я оставя да се поизтече и после може да рискувам.

Думите му сами по себе си бяха достатъчни да информират особа с ненадмината пъргавина на мисълта, каквато бе моята, че той не страдаше от про-Бъртрамски убеждения. Докато се измъквах от

водната стихия и се насочвах към халата за баня, той ми мяташе такива кръвожадни погледи, че прогони и последното ми съмнение. Мога да заявя, че сега демонстрираните бяха от същото качество като вчерашните, които произведе близо до „Сгушеното кътче“.

Тъй или иначе, ако съществува и най-малката вероятност вежливостта да позаглади някоя грапавина, Устърови никога не я подминават.

— Хубав ден! — рекох аз. — А и каква чудна природа!

— Изпотъпкана от отрепките, които се шляят наоколо.

— Туристите ли имаш предвид?

— Не, нямам предвид туристите. Имам предвид усойници в тревата.

Ще прозвучи абсурдно да определя отношението му като поощрително, но продължих да настоявам.

— Като стана дума за трева — вметнах, — Боко се въргаляше в тази на Бъмпли Хол и чичо Пърси му размаза фасона.

— Радвам се, че те е настъпил.

— Аз не бях там.

— Не каза ли, че чичо ти ти е размазал фасона?

— Не ме слушаш, Стилтън. Казах, че размаза фасона на Боко.

— Боко ли? Триста дяволи! — изрева той с непресторено състрадание. — С такава ларва като теб, той взел, че размазал Боко! И какъв смисъл има, за бога, да гази Боко?

Последва мълчание, в разстояние на което той се мъчеше да улови погледа ми, а аз се мъчех да отбягна неговия. Стилтъновият поглед, даже в спокойно състояние може да ви изкара ангелите, бидейки изработен от прекалено синя, прекалено твърда и прекалено изцъклена материя. А в моменти на вълнение има тенденция да се изцъкля още повече като на някой свадлив охлюв. Въобще, най-общият ефект граничеше с погнуса.

След малко той отново заговори:

— Току-що видях Флорънс.

Смущението ми се засили. Силно се бях надявал, че ще избегнем тази тема. Но Стилтън е един от онези ръбати и прями типове, които имат за основен постулат да не пренебрегват нищо, било то и маловажно за присъстващите.

— Така ли? — възкликнах аз. — Флорънс?

— Каза ми, че щяла да се омъжи за теб.

Това взе да ми харесва все по-малко и по-малко.

— О, да, пусна се слух за някаква сватба.

— Как така слух? Всичко било уредено за септември.

— Септември ли? — изцвилих аз и се разтресох цял-целеничък. Не бях допускарал, че проклятието ще се изпълни толкова скоро.

— Тя така ми каза — мрачно изломоти той. — С удоволствие бих ти счупил врата. Но не мога, защото съм в униформа.

— Да, трябва да си много внимателен. Нали не искаш да ти дойде на главата някой от ония гадни полицейски скандали?

Последва друго мълчание. Изпиваше ме с очи по един такъв копнеещ начин.

— Ядец! — процеди той почти замечтано. — Ръцете ме сърбят да те тикна в кафеза за нещо си!

— Хайде, Стилтън. Не говори така!

— Ще се пръсна от кеф да те видя как се тресеш като пача на подсъдимата скамейка, докато давам показания срещу теб.

Той отново изпадна в мълчание. Бях сигурен, че продължава да се наслаждава на злорадия блян, който бе извикал в съзнанието си. Сетне някак ненадейно и рязко ме попита дали съм свършил работата си с реката, на което отговорих утвърдително.

— В такъв случай след пет-десет минути може да се престраша въпреки дебнещата зараза и да вляза — отсече той.

Настроението, с което навлякох халата за баня и с което се отправих към колибката, както бихте могли да си представите, решително клонеше към меланхоличната гама. Винаги има нещо в подобни дразги, което изкарва човек от релси. Много вода бе изтекла от времето, когато двамата с този Чийзрайт почнахме дружно да си развяваме байраците и имаше моменти, когато са плющели до скъсване от страшния ни хъс. Но отношението му след толкова години раздяла пределно ясно показваше, че сега и парцал не можем да развеем заедно. Затова, както споделих, оловнотежко и тягостно ми стана на душата.

Нахлузих някаква риза и свободно разкроените си панталони и с непроляти сълзи в очите заприпках към всекидневната да видя дали Боко се е завърнал от Лондонската си командировка. Сварих го

центриран в едно кресло, гушнал Ноби в скута си, видимо в блестящо разположение на духа.

— Идвай, идвай, Бърти — жизнерадостно ми викна той. — Джийвс е в кухнята, вари ни чай. Ще ни направиш ли компания?

Наклоних глава в знак на съгласие с поканата и се обърнах към Ноби с въпрос от най-висша важност за мен:

— Ноби, току-що срещнах Стилтън и той ме осведоми, че Флорънс е определила церемонията за шокиращо скорошна дата — идущият месец — септември. Затова е абсолютно наложително да не се моткаш, ами да ѝ тикнеш онова писмо под носа още сега.

— Ако всичко тази нощ мине благополучно, утре сутринта, докато се разквазва с първата си чаша чай, ще го чете и ще се дави с него.

Въздъгнах от облекчение и се извърнах към Боко:

— Взе ли костюмите?

— Естествено. За какво мислиш се бяхтих чак до Лондон? Всичко на всичко два. Един за мен и един за теб, най-стилните тоалети, които братята Коен биха могли да заемат някому. Аз ще съм Кавалер. Да знаеш само каква сексапилна перука ми дадох като аксесоар! Твоята премяна...

— Да, каква е моята?

За момент той се поколеба.

— Ще ти хареса. Пиеро е.

Измучах от възмущение. Боко, както всички, сред които се движа, беше добре запознат с възгледите на моя милост относно възможностите да се появя в костюм на Пиеро на маскен бал.

— Нима? — отговорих с тиха непоколебимост. — За твое сведение аз ще нося Кавалера.

— Не можеш да направиш това, Бърти, старче. Няма да ти стане. Шит е за нисък, набит шкембелия от моя калъп. А ти си висок, слаб и елегантен. Нали е елегантен? — допита се той до Ноби.

— Точно така — съгласи се тя.

— Друго сполучливо определение би било „грациозен“ или „изящен“. Боже, де да имах фигура като твоята, Бърти. Направо не знаеш какво си имаш.

— Напротив, знам — срязвах го аз, напълно пренебрегвайки подмазваческите му опити. — Имам си смърдящ и противен

Пиеровски парцал. Един Устър да се повлече на бал с маски като Пиеро! — извиках и се засмях насечено.

Боко бутна Ноби от коляното си, стана и започна да тупа рамото ми. Явно усети, че съм в свирепо настроение.

— Няма какво да се притесняваш, Бърти — зауспокоява ме той. — Страдаш от погрешното впечатление, че това тук е някакъв си обикновен Пиеро. Съвсем не е така. Съмнявам се дали, ако боравим по-прецизно със словото, може въобще да се нарече Пиеро. Първо на първо цветът му е пембян. Второ... Но чакай да ти го покажа и се обзалагам, че само като го видиш, ще се разтанцуваш из къщата и ще запляскаш с ръце от възторг.

И той се протегна към куфара, отвори го, изкара съдържанието му и се опули невярващо и ужасено. Аз последвах примера му. И Ноби стори същото. Всички стояхме и гледахме като попарени.

Пред погледа ни се разкри дрипа от рода на екип за футбол. Имаше чифт сини гащета, чифт лилави чорапи и тъмночервена фланелка.

Отпред на фланелката с големи бели букви се мъдреше надписът **„Корсарите от изправителния дом“**.

---

[1] Едуард Изповедника (1004–1066 г.) — крал на Англия (1042–1066), канонизиран, ден — 13 октомври. — Б.ред. ↑

25.

Минаха няколко минути преди някой от трима ни да наруши онова, което, струва ми се, се нарича наелектризирано мълчание. Първа проговори Ноби:

— Някой от вас двамата да вижда това, което виждам аз? — попита тя с един такъв приглушен и почтителен гласец.

Моят собствен прозвуча тъпо и безизразно:

— Ако това, което ти виждаш, има формата на мъжки футболен екип — отвърнах, — да знаеш, че същият образ се наслагва и върху Устъровата ретина.

— С „Корсарите от изправителния дом“ изписано на фланелката?

— Точно.

— С големи бели букви?

— С много големи бели букви. Чакам — продължих с леден тон — за обяснение, Фитълуърт.

Ноби изтръгна от гърдите си развълнувано изхлипване.

— И аз мога да ти обясня. Боко *отново* се прояви като дръгливо магаре!

Пърлейки се в изтеклия от погледа ѝ огън, нещастният нескопосник се заля в порой от оправдания.

— Не бях аз! Кълна се, че не бях аз, сърничке!

— Стига, Боко, стига — сурово го порицах аз. Нямах намерение да го прекарвам през месомелачката, но трябваше да изсърба надробената попара. — Значи излиза, че цял един кавалерски костюм и пембян на цвят — ако може да се вярва на версията ти — Пиеро, докато са били под личното ти опекунство, са се превърнали във футболен екип, който явно принадлежи на атлет, играещ за „Корсарите от изправителния дом“, макар никога да не ми е идвало на ум, че може да съществува подобен отбор. Някой е изпортил работата и всички доказателства сочат към теб.

Боко бе рухнал върху един стол и държеше главата си в ръце. Изведнъж нададе пронизителен вой.

— Катсмийт! — извреця той. — Всичко разбрах. Оня тъпанар Катсмийт го забърка. Преди да тръгна да се връщам — продължи той, след като вдигна погледа си и побърза отново да го сведе при сблъсъка му с този на Ноби, — се отбих в „Гъртеите“ да обърна едно за из път. Катсмийт Потър-Пирбрайт също беше там. Завързахме разговор и се оказа, че и той се гласял да ходи на някаква забава с маски тази вечер. Побъбрихме малко за това-онова и тогава той погледна към часовника си — установи, че едва ще успее да стигне навреме за влака си и офейка. Ясно е като бял ден какво е станало. Съвсем изперкал от бързане, той е грабнал по погрешка моя куфар вместо неговия собствен. И ако смятате да стоварите вината върху мен — заяви Боко, като чувствително се окопити, — единственото, което ще ви кажа е, че няма правда на тоя свят и няма никакъв смисъл човек да се старее да е по-невинен и от падналия скрежец.

Този призив към струните на справедливостта в душите ни не остана безответен. Ноби се хвърли в обятията му и загука лигаво и до втръсване. Даже аз се принудих да призная, че сме го набедили повече отколкото в действителност заслужава.

— Добре е, че можем да оправим нещата — утеши ни Боко, възвърнал отново живостта си. — Двамата с Катсмийт сме горе-долу един ръст, така че на големина трябва да ми стане. Разбира се, бих предпочел да не ми се налагаше да се представям пред обществеността на Ийст Уибли като корсар — възпитаник на изправително училище, но съзнавам, че не му е сега времето да подбирам и избирам. Да, ще мога да го облека.

Предложих на неговото внимание проблем, който очевидно остана извън полезрението му:

— А аз какво ще правя? И аз трябва да съм там, нали ще подготвям почвата с чичо Пърси заради теб. С доста внушителни излияния ще трябва да го подквася преди да се наложи да припариш до него. Ако не се явя аз на тази ийстуиблийска оргия, ти можеш направо да си спестиш ходенето и да си останеш вкъщи.

Както и очаквах, думите ми предизвикаха сензация. Ноби изхълца обезумяло, като кутре, задавило се с гумен кокал, а Боко начумерено изруга и призна, че не бе помислил за това.

— Тогава помисли — скастрих го аз. — Или по-добре — продължих, когато вратата се отвори — помоли Джийвс да изложи

становището си по въпроса. Дали ще си в състояние да ни предложиш нещо, Джийвс?

— Сър?

— Камък се изпречи на пътя ни. Божията воля ни остави с един костюм по-малко — обясних му аз — и ние не знаем какво да предприемем.

Той положи таблата с чая на масата и с почтителен интерес изслуша фактите, които му представихме.

— Може ли да направя малка разходка, сър — помоли той, когато свършихме, — и да помисля върху усложнението?

— Определено, Джийвс — отговорих и прикрих леката болка на разочарование, която ме прониза. Надявах се, че веднага ще открие разковничето на проблема. — Обезателно се поразходи. Ние ще те чакаме тук.

Той отплава, а ние седнахме да проведем неофициален дебат, в който осезаемо се чувстваше отсъствието на Надеждата. Нямахме начин да се изплъзне от проникателността на прозорливи умове като нашите факта, че точно недостигът от време ни проваляше. Вече минаваше пет часа, което изключваше варианта за друго светкавично пътешествие до метрополията и повторно посещение в артистичната работилница на братята Коен. Защото колкото и усърдно да изпълнявах доброволно избраната си професия да снабдяват населението с маскарадни тоалети, идваше момент, когато тези търговци решаваха да приключат за деня и пускаха резето. Дори един шофьор да надува до дупка през целия път, ако тръгнеше сега, пак нямаше да стигне навреме. Дълго преди той да пристигне, братята Коен и спомагателният им корпус отдавна щяха да са се оттеглили в различните си резиденции и щяха да си почиват с развлекателни четива.

Що се отнася до възможността да се осигури подобие на костюм в Стийпъл Бъмпли, решихме, че можем твърдо да я изключим. В началото на настоящата хроника обрисовах в едър щрих горното селце. Поясних, че бе богато на къщурки с покриви от орлов нокът и руменобузи селяни, но дотам стигаше богатството му. Притежаваше един-единствен магазин, намиращ се точно срещу църковната баня за душевни промивки, в който можеш да напълниш кошницата си с канап, розови сладкиши, резени бекон, консервирани стоки и

„Алманахът на стария Мур“, но не и да се сдобиеш с маскараден костюм.

Така че за да обобщим и сложим всичко на мястото му, положението си беше чиста форма на безизходица. Защото когато ви споделя, че най-доброто предложение се роди в главата на Боко — да си сложа една кърпичка около слабините, да нацапам лицето си с черна боя за обувки и да ида да обер а о ва ци и те на танцовото увеселение в ролята на зулуски вожд — ще разберете колко бавно напредвахме с конструктивното мислене, докато вратата не се отвори и Джийвс не ни ошастливи отново с присъствието си.

Има някаква тайнствена сила в самия вид на този мъж, носещ цилиндри размер девети, сила, която рядко пропуска да изтръгне отчаяния от дълбините на безнадеждността, в които е започнал да се дави. Въпреки че гласът на Разума ни шепнеше, че е невъзможно вече да е съставил вариант за измъкване от кашата, го приветствахме с нескрита надежда.

— Е? — попитах аз и потръпнах очакващо.

— Е? — попита Боко.

— Е? — попита Ноби.

— Имаме ли късмет, Джийвс? — поисках да узная аз.

Той кимна леко с изумителната си глава.

— Да, сър. Щастлив съм да ви уведомя, сър, че постигнах успех в разрешаването на сполетялото ви затруднение.

— Пресвята майчице! — извика Ноби, разтърсена до дън душа.

— Ей, богу! — удиви се по същия начин и Боко.

— Да пукна на място! — възкликнах едновременно с тях и аз. — Ти успя? Смятах, че не е по силите на човешко същество. А ти, Боко?

— Никога не бих го помислил за възможно.

— Не е ли така, Ноби?

— Абсолютно, дори и да направим челна стойка.

— Да, ама не. Защото това е Джийвс. Където другите само се блъскат по челото и си скубят косите, той действа. Истински Наполеон.

Боко поклати глава.

— Не можеш да сравняваш Наполеон с Джийвс.

— Все едно да събереш обикновена монета с нумизматичен уникат — уточни Ноби.

— И Наполеон е имал своите велики моменти — държах аз на своето.

— В крайно ограничен обхват в сравнение с Джийвс — заяви Боко. — Не че имам нещо против Наполеон, но не си го представям да излиза да се разхожда из Стийпъл Бъмпли в пет и половина следобед и да се връща само след има-няма десет минути с тоалет за маскен бал. А нали точно такъв подвиг твърдиш, че си извършил, Джийвс?

— Да, сър.

— Не знам какво ти става, като си помислиш, Бърти — сподели Боко, — но на мен това ми се струва чудо на чудесата. Къде остави костюма, Джийвс?

— На леглото в стаята на мистър Устър, сър.

— Но откъде го изкопа, за бога?

— Намерих го, сър.

— Как така го намери? Значи се е въргалял по земята?

— Да, сър. На брега на реката.

Не знам защо, освен вероятно поради по-силно развитото шесто чувство на Устъррови, но при тези думи внезапно ме прониза ужасно подозрение, кажи-речи като очистително. То се заби право в нервните ми центрове и вледени кръвта ми.

— Джийвс — запелтечих, — това нещо... това, което... костюма, за който говореше... как изглежда?

— Като полицейска униформа, сър.

Строполих се върху един стол, сякаш коса отсече долните ми крайници. Подозрението ме бе пронизало съвсем основателно.

— По-късно се досетих, че може да е собственост на мистър Чийзрайт, сър. Забелязах го да се забавлява недалеч във водата.

Надигнах се от стола. Не казвам, че беше лесна работа, но някак си успях.

— Джийвс — казах, а може би точната дума е прокълнтях, — да идеш и незабавно да върнеш проклетата униформа на дяволския й собственик!

Боко и Ноби, които се тупаха взаимно по гърбовете, се облециха, а дланите им увиснаха във въздуха по средата на поредното потупване. Боко явно не можеше да повярва на ушите си. Ноби като че ли и тя не можеше да се довери на слуха си.

— Да го върне? — изпищя Ноби.

— На дяволския ѝ собственик? — зяпна Боко. — Не е по силите ми да разгадая мисълта ти, Бърти.

— И по моите — допълни Ноби. — Ако беше израилтянин в пустинята сигурно в никакъв случай нямаше да дадеш на другите и залък от манната небесна, с която си се сдобил?

— Съвсем вярно — потвърди Боко. — Сега, в дванадесетия час, когато всичките ни мечти и надежди бяха рухнали с трясък, защото не можехме да се докопаме и до най-мизерния маскараден костюм, изведнъж сам Бог ни изпрати тези прелестните одежди. А на теб ти теква пренебрежително да ги отхвърлиш! Не се чуваш какви ги дрънкаш! Помисли, Бърти! Хубаво си помисли!

Удържах железните си позиции.

— Тази униформа — взех да нареждам — ще се върне обратно при притежателя си чрез специален пратеник в първия възможен момент. Драги Боко, мила Ноби, та имате ли вие и най-малката представа от бурните антиустъррови чувства, които изпълват гърдите на Стилтън? Не е изтекъл и половин час от времето, когато човекът изрично ми заяви, че най-съкровено му желание е да спипа Бъртрам в погазване на закона. Само да открие, че му задигам униформата, и цялото човешко милосърдие не ще ме пощади. В най-добрия случай ме чакат три месеца къртовски труд в затворнически лагер.

Ноби понечи да каже нещо свързано с неусетното минаване на три месеца, но Боко ѝ шътна да мълчи.

— Откъде-накъде ще вземе той да открива подобни неща? — попита той. — Да не би да възнамеряваш случайно да маршируваш ден през ден из Стийпъл Бъмпли в тази униформа? Ти ще я облечеш само тази вечер.

Коригирах впечатлението му.

— Няма да я облека тази вечер.

— Няма ли? — закани ми се Ноби. — Добре тогава. Ще има да чакаш да покажа писмото ти на Флорънс!

— Добро момиче — похвали я Боко. — Хубаво го рече, звездичке на живота ми. А сега да те видя, Бърти!

При думите на Ноби буквално се вкамених. Не ми се вярва, че в тоя свят има някой, който би предусетил по-чевръсто от Бъртрам Устър как някой се гласи да му види сметката. Пределно ясно ми беше, че точно такъв си бе сегашният случай. Колкото и страшни опасности да

се задаваха, решах ли да приема противния подарък от Джийвс, нямаше друг начин освен да се изправа и да ги посрещна с открито чело.

Последва вътрешна борба, в резултат на която събрах сили да се подчиня на мнозинството и да измъкна съгласието си.

— Така те искам, момчето ми! — зарадва се Боко. — Знаех си аз, че ще дойдеш на себе си.

— Бърти винаги е толкова логичен — обяви Ноби.

— Трезвомислещ човек е. Изключително уравновесен — съгласи се Боко. — Значи всичко се нарежда? Идваш на бала, чийто красавец, в костюм като този, просто няма начин да не бъдеш — и се мотаеш дискретно, докато не се убедиш със сигурност, че дъртият Уърпълсдън е провел успешно съвещанието си с Клам. Ако всичко е минало тип-топ, сгащваш го в някой ъгъл и ми удряш една хубава реклама. Веднага щом той почне да омеква, ми даваш знак, а аз ще се оправя. Ти се прибираш тихо и кротко у дома и се унасяш в сън като пеленаче. Не ми се вярва цялата работа, и по-специално твоята част, да отнеме повече от половин час. А сега е най-добре да изтичам и да дам на Стилтън да се загърне с дъждобрана ми. Не се съмнявам, че си има резервна униформа у дома, но е по-добре да се прибере без да предизвиква излишни приказки. Не можем да допуснем разни мъже да се разголват из района. Сигурно в Ривиерата няма да го направят на проблем, но слава богу тук в Стийпъл Бъмпли строго съблюдаваме правилата на доброто поведение.

И Боко си дигна парцалите, като помъкна и Ноби със себе си. Тогава аз се обърнах към Джийвс, който докато траеше тази размяна на реплики стоеше напълно неподвижен, с вид на препариран бухал, както си му е навикът, когато е сред присъстващите, но не е поканен да се включи в разговора.

— Джийвс — започнах.

— Сър? — отвърна той с цялата си почтителност.

Не му цепих басма.

— Е, Джийвс — казах с безмилостно и вледеняващо изражение на лицето, — дано си доволен от себе си! Благодарение на теб стоя в подножието на огромна планина от всякакви гнусни гадости, каквито в досегашната си богата кариера не ми се е случвало да помириша дори. Не съм малодушен страхливко, Джийвс, но само като си помисля какво

ще последва, ако Стилтън ме набара, докато съм наконтен с униформата му, вчесаните ми напомадени къдри... как беше тая твоя мисъл?

— Ще се разделят на път, сър, и всяко косъмче...

— Ще щръкне, нали?

— Да, сър. Като бодлите на нервозно бодливо свинче.

— Точно. Което ми напомня да те питам нещо. Какво, мътните го взели, представлява бодливото свинче?

— Наподобява таралеж, сър.

— А, сигурно се падат братовчеди, значи. Ами че кажи го тъй от самото начало! Цял ден съм си блъскал главата. Та, така, както ти казах, стоят нещата, Джийвс, и ти бе този, който ги нареди по този начин.

— Действах с най-добри намерения, сър. Стори ми се, че на всяка цена държите да уважите с присъствието си празненството тази вечер.

Отчетох благородните му мотиви. Ако Устърови с доказана сигурност притежават някое качество, това е справедливостта. Може и да послъгваме от време на време, но като видим правото, си го казваме.

— Да — приех думите му с мрачно кимване, — предполагам, че си действал от най-добри чувства. А и в известен смисъл, това, което направи, беше правилно и разумно. Но не можеш да отречеш, че ме нахисна в кошмарна тиня. Една погрешна стъпка, и Стилтън ще е вече на гърба ми и ще се дере за идващи мирови съдии, които да ме приберат задълго на топло. А освен това въобще хрумвало ли ти е, че Чийзрайт е с метър по-широк в гръдния кош и обиколката на главата му е с двайсет сантиметра по-голяма от моята? В униформата му ще приличам на прът изпружен в палатка. По дяволите, хиляда пъти бих предпочел да ида на тоя бал и като най-мърлявия Пиеро. Но изглежда предпочитанията ми нямат никакво значение.

— Опасявам се, че е така, сър. Защото чуй от мен, ти, луди момко — моля да ме извините сър, изразът е на Бърнард Шоу, не е мой... Защото чуй от мен, ти, луди момко: в този свят, обвит със звездния покров, Съдбата принуждава всички ни да търсим най-голямо удоволствие не в онова, което ни се иска, а в това, което можем.

Отново се съгласих с него.

— Съвсем вярно е — отвърнах аз. — Да, по всичко личи, че трябва да ухапя куршума. Хајде, Джайвс — казах, докато стягах редиците на целия знаменит Устърв кураж — води ме натам.

26.

Идеята да пътуваме двамата с Боко до Ийст Уибли със собствената му кола принадлежеше на него самия. Той трябваше да шофира, а аз да му правя компания, за да можем да уточним и доизгладим някои дребни детайли с цел съвършена изрядност и застраховане от изникването на пречки в последния момент.

Независимо че отчетох рационалното зърно на това предложение, аз го отклоних. Всъщност, като казвам отклоних, се изразявам твърде невзрачно. Буквално се втрещих от ужас. Един друг път бях имал възможността да съм Боков спътник и преживяването не беше от тези, които бих искал да повтора. Напъхайте някой писател на шофьорското място и природната му откаченост съвсем ще се разрасне. Боко не само че постоянно тръгваше да изпреварва при резки завои, но го правеше със замечтан и отнесен поглед, като в същото време запознаваше спътника си със сюжета на новия си роман. Да не говорим за това, че ръцете му шареха из въздуха, за да постигне максимално внушение при драматичните моменти.

Друга причина, поради която предпочитях да пътувам с двуместния Устъров автомобил бе тази, че изпитвах естественото желание да се прибера обратно и да се измъкна от униформата по възможно най-скоростния начин. Разбира се, ако всичко вървеше добре, щеше да се наложи Боко да остане и да си проведе един мъжки разговор с чичо Пърси.

Угризенията ми относно прекарването на вечерта в Стилтъновия чувал в никакъв случай не намаляха с напредването на времето. Продължавах да гледам тревожно и със свито сърце на бъдещото изпитание.

Боко, връщайки се от милосърдното си деяние към полицейския запаянко, докладва, че последният му се сторил малко поразстроен от цялата работа и бил склонен да подозира мен за главна движеща сила на престъплението. Но Боко хитро му запушил устата като казал, че по-вероятно би било Едуин да е извършителят на ужасната постъпка. В живота на всеки скаут, посочил той, неминуемо настъпва момент,

когато му писва да върши добри дела и позволява на човешката си природа да вземе връх. При такива случаи видът на тръсната на речния бряг полицейска униформа, убеждавал го той, действал на един скаут страшно пагубно и изкушението било неописуемо. Боко твърдеше, че майсторски разсеял съмненията на Стилтън.

Разбира се, това беше чудесно, но не можех да заблудя себе си, че ако Стилтън ме зърне отнякъде накипен с униформата, подозренията му дяволски скоро щяха отново да се сгъстят. Защото той може да имаше, а може и да нямаше нужното за главен мозък на Скотлън ярд, но безспорно притежаваше достатъчна интелигентност при възникването на подобни обстоятелства да събере две и две. С други думи, ако на един полицай му свият униформата и малко покъсно той се сблъска с някой, чиито одежди буквално отговарят на описанието ѝ, съпадението сто на сто ще го наведе на определена мисъл. А точно тази мисъл ме плашеше.

— Не, Боко — отсякох аз, — ще дойда на randевуто с моята бричка и ще го напусна със скоростта на вятъра веднага щом изпълня своя дял от програмата.

Речено-сторено.

Разбира се, след като пристигането ми навреме на театъра на действията бе от толкова съществено значение, бихте се досетили и сами какво ще стане. Старият двуместен автомобил внезапно се задави по средата на пътя и кротко преустанови бензиновата си гаргара в сред обраслата с гори местност. И тъй като уменията ми при боравенето с колите се свеждаха до въртенето на кормилото и надуването на клаксона, трябваше да чакам без да викам неволята, докато мине някое превозно средство.

И то се зададе — към дванадесет без четвърт — с форма на камион, чийто шофьор, след като го помолих, отстрани повредата с небрежно врътване на пръстите си и то тъй бързо, че успя от началото до края да се изплюе само два пъти. Благодарих му с кесия злато и продължих по пътя, стигайки местоназначението си едва когато местните часовници биеха полунощ.

Вътрешността на кметството на Ийст Уибли имаше закачлив и сякаш излязъл от приказките вид. По покрива висяха цветни фенери, на места бяха окичени гирлянди, а очите се плакнеха с чаровни дами и храбри джентълмени. Чак ми се доплака от умиление. Един от

последните, футболист в открояващите се багри на „Корсарите от изправителния дом“, се отдели от тълпата и препречи пътя ми, сипещ обвинение след обвинение.

— Бърти, кирлива въшко — изцвили Боко, защото това бе той, — къде, по дяволите, се разтакаваш? От часове те чакам.

Обясних причината за закъснението си, а той забеляза начумерено, че съм бил точно от хората, на които колата ще сдаде багажа, когато всяка секунда е безценна.

— Положението е страшно несигурно, Бърти — продължи той. — Възникнаха съвсем непредвидени обстоятелства. Дъртият Уърпълсдън се е барикадирал в бара и пресушава с кофи питейните запаси.

— Но това е великолепно — възразих аз. — Вероятно ти е убягнала значимостта на действията му, но аз поне мога да чета между редовете. Разшифровано това значи, че се е срещнал с Клам и всичко е уредено задоволително.

Боко изцъка припряно с език съвсем по писателски.

— Разбира се, че това значи. Но страховитата угроза се състои в това, че всеки момент може така да се гипсира, че да падне под масата, а тогава ние какво ще правим?

Схванах какво иска да ми каже. Почувствах се така, сякаш ледена ръка сграбчва сърцето ми. Неслучайно бе употребил съчетанието „страховита угроза“. Опасността си беше направо смразяваща. Целият ни стратегически план изискваше един чичо Пърси, в когото да се разгори огънят на човешкото благодушие. А един чичо Пърси с раздвоен поглед и неспособен на членоразделна реч, закован на барплота като плажен чадър в поставката си, щеше да провали всичките ни намерения.

— Върви при него без да се маеш и секунда! — нареди ми Боко. — И се моли на бога да не си закъснял!

Думите му още не се бяха отронили от устните, когато вече препусках като отвързана от синджира хрътка в посока към бара. Да знаете само какво облекчение изпитах, когато видях, че съм сварил на минутата! Чичо Пърси още не беше припаднал. Продължаваше да си седи жив и здрав, играейки ролята на любезен домакин на взвод приятели, които явно се бяха насочили към него, за да се възхитят на безупречното изпълнение на функциите на обществен пиещ фонтан.

Тъкмо започнах да си проправам път към него, когато оркестърът засвири нова мелодия. Тогава приятелите му гаврътнаха набързо чашите си и оставиха стария ми родственик да се обляга на стола и да вири краката си на масата. Не се помаях ни секунда да пристъпя към него и да осъществя процеса на сближаване.

— Как е, чичо Пърси? — направих гамбита.

— А, Бърти — отвърна той, като затвори едното си око и щателно ме огледа, — да не би да греша в догадката си, че кратуната на Бъртрам Устър кънти някъде в тази каска?

— Не грешиш — отвърнах му рязко. Униформата и шлемът се оказаха много по-просторни отколкото бях сметнал първоначално и вече ми беше дошло до гуша от тях. Едва изтърпях почти единодушното развеселяване, което предизвиках с появата си. Устъррови не са свикнали да стават за смях, когато решат да почетат маскени балове с присъствието си.

— Не ти е по мярка. Прекалено е голяма. Затова иди си смени шапката или бронята за глава, или както му викат там. Но дори да останеш така, хип-хип ура, хой-хой! Я седни тука и пийни глътчица от това отвратително шампе, Бърти! Ще ти правя компания!

Реших, че е най-добре да направя изявлението на сезона.

— Не си ли пил вече достатъчно, чичо Пърси?

Той обмисли въпроса с подobaващата сериозност.

— Ако с въпроса си искаш да кажеш, че съм се натряскал до козирката — отговори той, — в най-общ и пространен смисъл, несъмнено си прав. Дори не съм се натряскал, нито съм се нафиркал, ами направо съм се нацепил. Но всичко на този свят е относително, Бърти... Например нашето роднинско отношение... ти се съотнасяш към мен като племенник, аз се съотнасям към теб като чичо... и това, което целя да ти кажа е, че сега съм трезвен като младенец, съотнесен с фундаменталното надънване, което тепърва ми предстои. Тази нощ е обречена на безпределно веселие, момчето ми, и ако смяташ, че няма да се веселя — при това до безкрай — ще ти кажа само: „Стой и гледай!“. Това само ще ти кажа. Стой и гледай!

Гледката на чичо, пък дори и да ви се пада такъв само по сватовство, който потъва в океан от шампанско, никога не ви се отразява особено добре. Но независимо че се завайках в ролята на примерен племенник, следва да призная, че количеството увереност в

успешния завършек на посланическата ми мисия значително нарасна. Независимо от споровете около степента на шампанизираност на здравия му разум, нямаше никакво съмнение относно благоразположението му. Все едно че бе слязъл от кориците на Дикенсова книга. Бях повече от сигурен, че часът на Бърти е ударил и чичо Пърси ще бъде по-мек от глина в ръцете ми.

— Видях Клам — продължи той.

— Така ли?

— С невъоръжено око. И категорично отказвам да повярвам, че Едуард Изповедника е изглеждал по този начин. Никой, който притежава толкова противна външност като Чичестър Клам, не би се задържал на английския трон повече от пет минути. Начаса щяха да се организират акции за линчуването му и да се изпратят рицари с копия да видят сметката на подобен гнусник.

— Всичко наред ли е?

— Всичко без всякакво изключение е наред, освен това, че почваш да ми се виждаш двоен. А пък и в единичен екземпляр ми беше предостатъчен.

— Проведохте ли съвещанието?

— А, съвещанието ли? Да, проведохме го и нямам нищо против да ти кажа, ако въобще някакво ехо от думите ми стига до теб в този шлем, че майсторски го хързулнах. Когато погледне договора, който нахвърлихме върху гърба на менюто с напитки — договор, нека ти поясня, чийто законен свидетел беше оня приятел зад барплота, и договор, от който няма измъкване — ще разбере, че на практика ми е пробутал на безценица възлюбената си корабна компания. Та затова ти казах: хип-хип ура, хой-хой. Напълни си чашата, Бърти! Не го щади скапания витриол^[1]!

Усетих, че малко четки няма да му дойдат излишни. Колкото и размекнат да изглежда някой, никому няма да навреди, ако още повече го размекнете с медени слова.

— Чиста работа, чичо Пърси.

— Благодаря, момчето ми. Умничък си ми ти.

— Сигурно на пръсти се броят хората с мозъци като твоя.

— Не на пръсти, а на един пръст.

— Това ти прави голяма чест. Още повече като се вземе под внимание и състоянието ти.

— Намекваш за това, че съм гипсиран? Което си е право, право си е. Обаче докато се оправях с Клам, нищо не ме стягаше. Освен чепиците — каза той и устните му се изкривиха в пристъп на болка. — Изглежда съм се напъхал в чифт около девет номера по-малък от моя. Стягат ме като менгеме. Ще ида да потърся безлюдно местенце, където да им попреча съвсем да се впият в кожата ми.

Рязко си поех дъх. Прозрях верния път. Предполагам, че същото става и с генералите в сражения, когато изведнъж им проблесне правилната стратегия — те си нахлузват чорапите и се залавят за работа.

Защото нали разбирате, онова, което досега ме тормозеше, бе опасността този човек да вземе да се въртне и да поеме накъдето му видят очите, оставяйки ме като риба на сухо веднага щом отвори темата за Боко. А я го хванете със събути обуца и ще видите, че такъв проблем никога няма да възникне. На един чичо по сватовство, който е само по чорапи, ще му е доста трудничко да се въртне, особено ако е седнал в кола. А точно в кола възнамерявах да набутам чичо ми Пърси.

— Това, което ти трябва, е да идеш и да седнеш в някоя кола.

— Нямам кола. Довлякох се на велосипеда, изпотен като муле и с мускулна треска.

— Нямах проблеми, чичо Пърси. Аз ще намеря кола.

— Само да не е келявата ти двуколка! Нужно ми е пространство. Искам да си протегна краката и да се отпусна. Прасците ми още пулсират от болка.

— Тази кола е голяма, много по-хубава е от моята. Собственост е на един приятел.

— Той ще има ли нещо против да си събуя обувките?

— Никога.

— Страхотно. Я ме води тогава, момчето ми. Но преди да тръгнем, дай да се подсигурим с още едно-две литърчета от живителните сокове на гроздето.

— Ако смяташ, че е за препоръчване.

— Не само за препоръчване, а за безпрекословно изпълнение. Не бива и минутка да се пилее на вятъра.

Фиксирането на Боковата кола никак не ме затрудни. На външен вид тя наподобява малко танкче. Боко я беше купил на старо в един от по-неоткачените си дни. Твърдо отказваше да се раздели с нея, защото

невероятната ѝ солидност му служеше добре при вземане-даването с пътното движение. Веднъж ми каза, че с нея помитал обикновените спортни модели като мухи и парите му в бронетранспортъора щели да си останат непокътнати даже при евентуален сблъсък с омнибус.

Набутах роднинската си антика в пещерните дълбини на танка и той побърза веднага да си събуе обувките. Не посмях да повдигна голямата точка първа от дневния ред, преди да се излегне блажено по гръб и да започне усилено да раздвижва пръстите на краката си през прозореца, та да ги разхлади нощният вятър.

— Значи успя да го издоиш тоя Клам, чичо Пърси? — започнах отдалече. — Прекрасно. Грандиозно. Сигурно след постигането на такъв бележит триумф в бизнес-кариерата, си безкрайно благоразположен към братята човеци?

— Всички ги обичам — нежно рече той. — Гледам на цялата човешка порода с мило и обичливо око.

— Е, това е страхотно.

— Като изключвам, естествено, оня урод на породата, изчадието Фитълуърт.

Това не беше на добре.

— Не можеш ли да направиш отстъпки, чичо Пърси? В нощ като тази?

— Нито в тази, нито в коя да е друга нощ, пък камо ли за през деня. Кани ме тоя Фитълуърт на обяд...

— Знам. Той ми каза.

— ... и без всякакви задръжки подучва паяците да изхвъркват от солницата.

— Знам. Обаче...

— Вършее из имението ми, некултурно залоства бизнес-партньорите ми в градинските сайванти...

— Знам. Всичко знам. Обаче...

— И отгоре на всичко се въргаля из тревата ми като гнусна жаба. Не мога и крачка да направя без да стъпя отгоре му. Когато си спомня, ме хваща яд, че не направих дисекция на тази жаба Фитълуърт крайник по крайник, а след това да танцувам около останките му. Тъй че я не ми бъркай в ухото с думи за този Фитълуърт!

— Но точно затова искам да поговорим. Искам да пледирам за каузата му. Известно ти е, чичо Пърси — казах с прилична доза

треперливост в уж развълнувания си гласец, — че той обича малката Ноби.

— И моята информация е такава. Какво безочие!

— Бракът им ще е идеален. Двамата с него може да заемате диаметрално противоположни позиции по въпроси като паяци в солнички например, но не би могъл да отречеш, че е един от най-кадърните млади английски литератори. За година печели десетократно повече от министър-председателя.

— Трябваше да се срамува, ако не бе така. Да си се срещал някога с министър-председател? Защото ги познавам с дузини и нито един от тях не получава повече от скандално високата за труда си заплата от тридесет шилинга седмично.

— Ще е в състояние да осигури на Ноби нормален живот.

— Няма да бъде в състояние. Сега ме питай защо.

— Защо?

— Защото да ми израснат магарешки уши, ако му разреша.

— Но той обича, чичо Пърси!

— Че има ли си той чичо Пърси?

Видях, че ако не предприема незабавни стъпки, щяхме съвсем да я оплескаме.

— Когато казах: „Той обича, чичо Пърси“ — заобяснявах аз, — нямах предвид „той обича“ — преходна форма на глагола, „чичо Пърси“ — винителен падеж, а „той обича“, запетая, „чичо Пърси“, удивителна!

Още докато редях пояснителното обръщение, се опасих да не би да усложнявам прекалено нещата предвид състоянието на родственика си. Оказа се, че страхът ми е бил основателен.

— Бърти — сериозно ми рече той, — май трябваше да те държа под око. Та ти си по-пиян и от мен.

— Не, не.

— Тогава дай пак онова тълкувание, ама бавно. Аз ще съм последният, който да спори, че в момента способностите ми за възприемане са малко замъглени, но да опитаме пак.

— Само казах, че той обича, и вкарах едно чичо Пърси накрая на забележката си.

— Обръщайки се към мен?

— Да.

— Звателен падеж?

— Точно.

— Е, сега го изяснихме. И къде ни закара това? Където си бяхме и по-рано. Казваш, че обичал повереницата ми Зенобия. А аз ти отговарям: „Добре, нека я обича, желая му приятна обич. Но проклет да съм, ако му позволя да се ожени за нея!“. Спомням си, че когато я повери на грижите ми, бедният ѝ баща, един от най-свестните хора, раждани някога, макар много да обичаше, прекалено много, розовия джин, хвана ръката ми и каза: „Пази я като ястреб, Пърси, братко, или ще хукне да се за жени за някое мазно петно на пейзажа“. Пък аз му отговорих: „Роди, старче, драсни само една клауза в пълномощното, че първо ѝ трябва съгласието ми, и хич не бери повече грижа“. И какво става? Още преди да се усетя, върху пейзажа се размазва най-гранясалото петно, което пейзажите някога са познавали. Но не ме свари той мен по бели гащи, не! Бях готов и го чаках. Имам си правото черно на бяло и смятам да си го упражнявам.

— Но баща ѝ не е имал предвид човек като Боко.

— Бърти, човешкото въображение си има граници.

— Боко е страшно свястно момче.

— Нищо подобно. Свястно момче, разправяй ги тия на старата ми шапка! Каж ми едно-единствено нещо, което е направил тоя Фитълуърт, та да му дава право на уважение и респект.

Замислих се за момент. А щом Устърови се замислят, обикновено им хрумват гениални идеи.

— Може и да се изненадаш — казах, — но той веднъж изрита Едуин.

Това свърши добра работа. Брадичката му увисна от изумление, а пръстите на краката се разшаваха, сякаш ги погъделичка лек полъх на вятъра.

— Сериозно?

— Питай Флорънс.

— Направо ме скапа!

За момент се вгълби в мислите си. Уверих се, че откритието го е разтърсило до дъното на душата му.

— Признавам — рече той най-сетне и надигна бутилката към устните си, поглъщайки около една трета от амброзията, — новината, която ми съобщи, ме кара да погледна с по-снизходително око на тоя

човек. Да, няма да скрия, че донякъде коригира възгледите ми относно личността му. Но това само потвърждава факта, че във всекиго от нас има по нещо добро.

— В такъв случай, ако размислиш...

Той поклати глава.

— Не, Бърти, не мога да дам съгласието си за този брак. Погледни го от мое място. Та той живее пред самата ми порта. Позволя ли му да се ожени за повереницата ми, ще го използва за извинение непрекъснато да се шляе из имението ми. Всеки път, когато излизам да се поразходя в градината, ще трябва да гледам къде стъпвам, в случай че се излежава из тревата. Всеки път, когато дойде на обяд, няма да мога да откъсна поглед от солничката. Няма нервна система, която да изтрае на такова напрежение.

Пуснах силната си карта.

— Ама чакай, ти не си чул най-прясната новина, чичо Пърси. Другия месец Боко заминава за Холивуд. Ти съзнаваш ли, че Америка е на три хиляди мили разстояние, и че Холивуд пък е на още три хиляди мили от другата страна на Америка?

Той се сепна.

— Да не ме будалкаш?

— Как можа да си помислиш такова нещо!

Чичо Пърси замълча за момент, докато усилено въртеше пръстите си.

— Това по мои изчисления прави шест хиляди мили. А по твои?

— Точно така.

— Шест хиляди мили — рече той и отрони думите от устата си с неподправена наслада. — Е, това коренно променя нещата. Значи смяташ, че Зенобия е хлътнала по него?

— До ушите.

— Странно. Направо необяснимо. И финансовото му състояние е тъй стабилно, както ми го представяш?

— Бетонно. Издателите се разпищяват като подплашени дечурлига всеки път, когато менажерът му реши да намине и обсъди условията за нов договор.

— А за Холивуд. Абсолютно ли си сигурен, че данните ти отговарят на истината? Шест хиляди мили?

— Ако не и повече.

— Ех, мамка му, в такъв случай...

Видях, че железото вече се бе загоряло достатъчно и бе дошъл моментът Боко да започне да го кове.

— Ще ти го изпратя — казах му, — за да си поговорите и уточните подробностите. Няма нужда да мърдаш. Това е неговата кола. Дявол да го вземе, чичо Пърси, по-късно като осъзнаеш с каква златна възможност си дарил две млади сърца през пролетта, ще има да си благодариш до безкрай.

— Хип-хип-ура, хой-хой! — отвърна родственикът, ми размърда приветливо пръстите на крака си и за сетен път залепи бутилката за устните си.

Не оставих и стръкче трева да поникне изпод краката ми. Втурнах се към балната зала, измъкнах Боко от тълпата гуляйджии и го изпроводих с множество „Кураж!“ и „Господ да ти помага!“. Сетне яхнах двуместната си бричка и полетях към дома, мълвейки благодарствени слова, че сме свършили едно лепкаво задължение и то без никъде да го оплескаме.

Когато се прибрах, естествено първата ми работа бе да се отърва от униформата. След като се прокраднах до брега на реката и я поверих на тъмните води, които можеха, а можеха и да не я захвърлят най-накрая на някой далечен плаж, изфучах към стаята си и се стрелнах в леглото.

Изнурените ми клепащи не успяха да се затворят моментално, понеже нечия коварна ръка бе поставила таралеж между чаршафите — или както може всъщност и да се каже, чиста проба бодливо свинче. Предположих, че това е работа на Боко и изпитах непреодолимото желание да го прехвърля на неговата кушетка. Но си помислих, че въпреки желанието ми да му дам урока, за който плачеше, нямаше смисъл да мъча така безсърдечно бедното бодливо свинче. Затова отнесох животинката в градината и я пуснах в тревата да си върви по живо, по здраво.

И едва тогава, със свършената работа зад гърба, си легнах и скоро потънах в дълбок и несмуцаван от видения сън.

---

[1] Витриол — бояджийска сярна киселина. — Б.ред. ↑

27.

Когато се събудих, слънцето бе вече високо в небесата, или поне бе направило опит да се покатери колкото може по-нагоре. Иззад затворената врата на личните покои на Боко изтичаше ритмичния звук на дърворезачка, което показваше, че все още не е напуснал дебрите на блаженото сънно състояние. Искаше ми се да го събудя и да го попитам дали всичко е минало добре, но се въздържах. Без съмнение се бе завърнал в късните часове на нощта и сега вземаше полагащата му се порция от онова, което бях чувал Джийвс да определя като усладителна панацея за изтощените сетива. Надянах банския си костюм и халата и се отправих към реката. Още не бях показал носа си от градинската порта, когато се появи Ноби на колелото.

И за най-неосведомения наблюдател бе пределно ясно, че Ноби е на седмото небе от щастие. Очите ѝ грееха като сестрички-звездички и тя ме поздрави с едно от най-сърдечните приветствия, произнасяни някога от женско гърло.

— Здравсти, Бърти — извика тя. — Хей, Бърти, не е ли прекрасен светът?

— И аз мисля по същия начин — отвърнах. — Поне се надявам да мисля. Снощи оставих чичо Пърси в крайно податливо настроение, а Боко възнамеряваше да си спретне едно лафче с него. Дано всичко да е минало както трябва.

— Ама още ли не си чул? Боко не ти ли каза?

— Още не съм се видял с него. Моментите на събуждането ни нещо не се синхронизираха. Когато той се е върнал, аз съм спял, а когато сега станах, той пък спеше.

— Ясно. Ами той намина в малките часове на деня, призова ме с камъчета по прозореца и рапортува. Всичко течало като по вода.

— Сериозно?

— Според Боко любовта най-накрая възтържествувала. Чичо Пърси го изпратил до бара за още една бутилка шампанско и си разделили амброзията по братски като двама моряци, пуснати в отпуск на брега.

— Значи е дал съгласието си?

— Боко каза, че определено го е дал. Той ти е толкова благодарен за всичко, което стори, Бърти. Аз също. Направо мога да те разцелувам.

— Както желаяш — вежливо ѝ позволих аз и тя прилежно се възползва от възможността. Сетне отпраши към къщата, а аз продължих пътя си към реката.

Както можете да си представите, докато цепех кристалните ѝ води, настроението ми значително се приповдигна. Разказът на Ноби не остави и сянка на съмнение, че щастливият завършек им е налетял като пъргав заек. Бях забравил да я попитам кога ще покаже посланието ми на Флорънс, но безспорно това щеше да се осъществи в естествения ход на сутрешните часове и да ме освободи от почетното задължение. А що се отнасяше до нея и Боко, това да скрепят съюза си със свещените окови на брака преди падането на нощта спадаше напълно в кръга на вероятностите.

В добавка Стилтъновата униформа се носеше по течението на морето и абсолютно никой не можеше да докаже, че тя и Бъртрам някога са били свързани по някакъв начин. Допусках някое късче от истината да озари съзнанието на обещаващия млад копой и да го накара при следващата ни среща да ме изгледа начумерено и мнително, та даже и да го принуди да смели още някой и друг кътник. Но колкото за събирането на уличаващи доказателства, които да помогнат за озоваването ми на подсъдимата скамейка, а впоследствие и за тикването ми в най-смрадливата килия на тъмницата под крепостния ров, това, виж, нямаше да го огрее.

Затова с увереното чувство, че това бе най-дивният, най-върховният ден от цялата щастлива сегашна година, се завърнах в къщата, където неустоими аромати от трапезарията приветстваха ноздрите ми и ме стимулираха да се преоблека за секунди. Няколко мига по-късно, навлизайки в зоната на консумация, сварих Боко да охранява тъканите си, а Ноби да седи на края на масата и да попива всяка негова дума.

— А, Бърти — рече Боко. — Добро утро. След като и ти дойде, по-добре да започна отначало.

Тъй и направи и за няколко минути ме омагьоса с картинната си реч. Въпреки че бях чул рамката на сюжета от Ноби и имах представа

какво става на края, жадно ловях словата му.

— Ти не поиска ли да ти даде съгласието си черно на бяло? — попитах го аз, когато привърши.

— Ами не — призна той. — Въобще не ми дойде на ум. Но ако целиш да ми намекнеш, че може да опита да се откаже от поетото обещание, хич не се притеснявай. Защото представа нямаш, Бърти, наистина абсолютно никаква представа нямаш колко гъсти станяхме. Ръце ли не разтърсвахме, гърбове ли не тупахме! Оплете се в мрежата на чара ми, братле. Ще ти го илюстрирам само с един пример — каза, че му се щяло да има син като мен.

— Имайки предвид, че си има син като Едуин, това не значи особено много — констатирах аз.

— Престани да се мъчиш да ливнеш кофата със студена вода отгоре ми, Бърти. Не се опитвай да помрачиш това прелестно утро. Друго нещо, което каза, бе, че се надявал да пожъна нечуван успех в Холивуд и да остана на работа там за дълги години, всъщност безкрайно. Естествено подтекстът е прозрачен. Подобно на много други хора и той се възпротивява срещу посредствените филмови боклуци и разчита на мен да повдигна стандарта.

— Ще го вдигнеш, ангел мой — припя Ноби.

— Има си хас! — отговори Боко и залочи кафето си.

Закуската продължи приятния си ход. Човек с далеч по-малка незлобливост от тази на Бъртрам Устър, би проявил чепатата си природа и повдигнал въпроса за таралежа в леглото. Но аз се въздържах. Вместо това се позаинтересувах какво е станало с чичо Пърси в края на приключението.

— Предполагам, че е отпрашил за вкъщи с колелото си — отвърна Боко. — Ти какво направи с униформата на Стилтън?

Обясних им, че съм я поверил на водната стихия и той каза, че за по-мъдро действие едва ли би се сетил. И тъкмо започна да ме клъвва с подмятания за снощната ми обвивка, когато го прекъснах с повелителен жест.

С периферията на окоето си бях зърнал нещо огромно и синьо, изтъпанчило се пред градинската порта. Минутки по-късно долетя звук от скърцане на обувки по чакъл. По тембър и сила на тона той можеше да бъде произведен единствено от полицейски обуца. Затова не се изненадах, когато след време рамката на отворения прозорец се

изпълни от туловището и зашлемената глава на Стилтън. В същата секунда се поздравявах по-заслужено от който и да било друг път за съобразителността и предвидливостта, които ме подтикнаха да метна униформата в реката.

— А, Стилтън — казах аз, и което беше още по-важно репликата прозвуча съвсем непринудено. И най-острият слух не би забелязал, че съвестта ми не бе чиста и неопетнена. Разбира се на човек винаги му се иска тя да е безукорна в хигиенно отношение, но ако не е, следващият най-добър вариант е вече да си се отървал от трупата.

Боко, който както всякога се прояви като любезен домакин, му пожела весело добрутро и го покани да си отвори устната кухня, за да му хвърли една-две сардинки. Но очевидно Стилтън вече бе закусил, защото отклони поканата с едно тръсване на глава.

— Хей! — рече той.

Нека се докоснем за момент до въпроса за полицаите и възклицанието „Хей!“. Подозирам, че първото нещо, което набиват в главата на новобранците при влизането им в редиците на полицията, е как да се произнася този възклик. Досега не съм срещал ченге, в чийто речник то да липсва. Всички до един го владеят и всички до един го изръмжават по абсолютно идентичен начин. Човек неизбежно е наведен на заключението, че е паднала яка школовка.

— Значи ето къде си, окаяни Устър!

В размишленията си, на които се отдавах от време на време от предната вечер насам относно вероятното поведение, което този прилежен млад полицаи би приел при следващата ни среща, въобще не бях и очаквал, че то ще е нещо оригинално и самодивско. Залагах на свъсеното мръщение, избиващата червенина по гръцмуля и оцъклените прожектори, изливащи върху ми ледени потоци. Затова, когато сега и трите се явиха в наличност точно според предвижданията ми, ме свариха абсолютно подготвен да се справя с тях.

Запазих самообладание.

— Да, тук съм — потвърдих, докато безгрижно си стелех маслото по една препечена филийка. — Че къде другаде да бъда, драги ми Стилтън? Благодарение на кралското гостоприемство на Боко за момента се помещавам тук.

— Хей! — отвърна ми Стилтън. — Да не мислиш, че дълго ще се излежаваш тук? Щещ не щещ, тръгваш с мен.

Боко ме погледна и изви вежди. Аз погледнах Боко и извих вежди. Ноби погледна двама ни и изви вежди. Накрая всички погледнахме Стилтън и дружно извихме вежди. Очертаваше се сутрин с интензивно извиване на вежди.

— Да идва с теб ли? Но, Стилтън — намеси се Боко, — навярно не влагаш в този израз техническия му смисъл?

— Напротив.

— Дошъл си да арестуваш Бърти?

— Да.

— За какво?

— Задигнал ми е униформата.

Ноби се обърна към мен с момичешко удивление.

— Да не би да си задигнал униформата на Стилтън, Бърти?

— Определено не.

— Голям късметлия си.

— И още как!

— Защото иначе за такова нещо давали към три месеца.

— Остави това ами после ще умра от срам? — посочих й аз. — Ако някога бъда подложен на изкушението да извърша подобна безразсъдна постъпка, със сигурност ще се противопоставя. Не че допускам изкушението да ме споходи.

— Вероятността клони към нула — съгласи се Ноби. — А пък и за какъв дявол ти е притрябвала някаква си полицейска униформа?

— Закова проблема — рекох. — С други думи напипа болното място.

— Какво съм напипала?

— Едно от остроумията на Джийвс — поясних. — Почва с *Rem* нещо си. Латински израз.

Боко, който през това време замислено се мръщеше, се впусна по-обстойно във въпроса.

— Струва ми се, че разбирам за какво говори Стилтън — каза той. — Май забравих да ви кажа, но вчера, докато се е къпал в реката, някой му е свил униформата, която той оставил на брега. Споменава ли съм го?

— Не, доколкото си спомням — отрече Ноби.

— И аз не помня такова нещо — заявих и тръснах мозъчната си кутия.

— Стават и такива работи — забеляза Ноби.

— Често при това — съгласих се с нея.

— Та това се е случило и никой не може да го упреква, че държи престъпника да си получи възмездието. Но откъде-накъде му е щукнала абсурдната идея, че Бърти е извършителят на подлото деяние? Нали вчера ти казах, Стилтън, че почти със сигурност гнусната крадлива ръка принадлежи на Едуин.

— Да, но досега го подлагах на кръстосан разпит. Категорично отрича.

— И ти вярваш на думата му?

— Да, вярвам. Има си алиби.

— Ах, ти прост чукач такъв — извика Ноби. — Че ти не знаеш ли, че точно това го уличава? Не си ли чел детективски романи? Питай Лорд Пийтър Уимзи какво означава притежанието на алиби.

— Или мосю Пиеро — предложих аз.

— Да. Или Реги Форчън, или инспектор Френч, или Ниро Улф. Не ми достига акъла как човек с твоята интелигентност може да се подведе по алибито.

— Направо невероятно — допълних. — Та то е най-изтърканата хитрина.

— Иди му дръпни един бой, Стилтън. Това е моят съвет — каза Боко.

Човек би очаквал, че кой да е полицай ще поддаде при такава офанзива, но бързо стана ясно, че Чийзрайтови са замесени от стомана.

— Ако наистина държите да разберете защо приемам алибито на Едуин — обади се Стилтън и позволи на очните си ябълки да подскочат от орбитите-родителки, — то е, защото се потвърди от викария, жената на викария, кюрето, сестрата на кюрето, доктора, лелята на доктора, предводителя на скаутите, петнадесет уважавани търговци и четиридесет и седем бойскаутки. Оказа се, че вчера вечерта в селското читалище докторът е изнасял лекция за оказване на първа помощ и Едуин е бил този, който се е качил на подиума и върху когото са демонстрирали. По времето, когато ми откраднаха униформата, той е лежал на една маса целият обинтован с превръзки и показвал какво трябвало да се приложи при случай на фрактура на бедрената кост.

Това обяснение направи пробойна в нашата убедителност. Ноби допусна, че демонстраторът може да е бил някакъв съучастник,

изкусно дегизирал се като Едуин, но се видя, че думите ѝ ще си останат в кръга на догадките.

— Да, налага се да изключим Едуин — обобщи най-накрая Боко. — Но продължавам да се чудя откъде ти хрумна нелепата идея, че Бърти е виновникът.

— И това ще ви кажа — отговори Стилтън с явното решение да няма тайни от нас. — Когато разпитвах Едуин, той ми разправи изумителна история. Едуин твърдеше, че когато вечерта отишъл в стаята на обвиняемия, за да сложи един таралеж в леглото...

— Ха! — възкликнах аз и отправих към Боко поглед, изпълнен с покаяние и угризение, че даже и мислено съм могъл тъй да набедя него, гостоприемния ми домакин.

— ... видял униформата там. А тази сутрин аз пък се видях с един приятел, който бил сервитьор на маскения бал снощи в Ийст Уибли. Той ми съобщи, че на увеселението е присъствал субект с отворителна външност, облечен в полицейска униформа, която му била поне шест номера по-голяма. Тъй че, Устър, да поемаме, ако си готов.

Явно ме бяха хванали на местопрестъплението. Не виждах какво мога да подобря положението си, ако отлагам неизбежното. Изправих се и деликатно избърсах устните си със салфетката, все едно бях френски аристократ, когото току-що са осведомили, че превозното средство за Гилотината го чака пред входа.

Обаче Боко още не бе изчерпал борческия си дух.

— Само минутка, Стилтън — каза той. — Не бързай чак толкова, господин полицай. Къде ти е заповедта за арестуване?

Изглежда въпросът разколеба апломба на Стилтън.

— Ами-и-и... ъ-ъ-ъ-ъ, нямам я.

— На всяка цена трябва да имаш заповед — поучи го Боко. — Не може току-тъй да извършваш арести по съкратената процедура и то при такова сериозно обвинение.

Моментната слабост изчезна. Стилтън отново се взе в ръце.

— Не го вярвам — продължи упорито той. — Мисля, че нарочно шикалкавиш. Въпреки това ще прескоча до управлението и ще питам сержанта.

И се омете, а Боко се превърна в самите деловитост и енергичност взети заедно.

— Налага се да бягаш, Бърти, и то без да губиш и секунда. Търчи в колата, пали и изчезвай в чужбина. Все още няма да са поставили полицейски кордони по пристанищата. За всеки случай, вземи се отбий на път при братята Коен и си купи едно фалшиво мустаче.

Редки са случаите, когато съм склонен да разреша на този съмнителен авторитет по напътствията да направлява действията ми. Но в настоящия ми се стори, че съветът му си го бива. И на мен ми се въртяха подобни мисли в главата. Точно в същия момент копнеех за гълъбови криле. Дадох инструкциите си веднага да намерят Джийвс и да му поръчат да ме последва с багажа, след което се стрелнах към гаража.

Тъкмо понечих да разтворя широко вратите му, когато от вътрешната страна долетя звука на пресипнал глас, и аз се заковах на място, загубил ума и дума. Освен ако слухът не ми погаждаше разни номера, в помещението имаше човек.

Той отново заговори, и онова, което ми помогна да се ориентирам и да идентифицирам гръдния кош, от който произхождаше звукът, бе улавянето на името „Фитълуърт“, предшествано от множество квалифициращи определения със скандално и елизабетинско съдържание. За частица от секундата всичко ми се изясни.

Връщайки се от кметството на Ийст Уибли след приключването на тамошната забава, Боко, сигурно без да иска, бе взел чичо Пърси със себе си. Хвърчал е към дома с песен на уста, без въобще да предполага, че на задната седалка възрастният ми родственик се е присъединил към компанията му и в момента се цери с усладителната панацея за изнурените сетива.

28.

Стреснато си поех въздух. Известно време останах неподвижен, със смръщено чело и облещени очи. Ни най-малко няма да изопача фактите, ако кажа, че това откритие се стовари върху мен като внезапен удар с препарирана змиорка зад ухото. И докато си стоях там със залепени до вратата пеленгатори, ловейки всеки звук през дървената преграда, ме обхвана пристъп на меланхолия.

Защото дайте да преценим положението. Единственото нещо, което имаше значение, бе Боко да превърне в константни величини човеколюбието и благоразположението на този човек. Но абсурдно бе да се предполага, че това можеше да се постигне, като го заключава за цели ноци по гаражите в костюма на Синдбад Мореплавателя. Личност с буен темперамент, каквато беше чичо Пърси, неизбежно щеше да се възпротиви на подобно отношение.

И той вече се противеше. Чувах го и то ясно. Тонът на забележките му не оставяше и най-малката сянка от съмнение. Това не бяха словоизлияния на някой, който след освобождаването си ще се посмее от сърце на забавното недоразумение, а съвсем сериозни похитителски стремления, чийто автор възнамеряваше действително да съдере кожната обвивка на виновника за принудителното му задържане.

Всъщност, точно тази беше темата, която току-що бе започнал да разнищва. Не само се канеше да лиши Боко от кожното му покривало. С безпогрешно разбираеми понятия той наблегна на намерението си да извърши деянието мъчително бавно и с тъп кинжал. Накратко, беше пределно ясно, че колкото и чудно да се е разлистила и разцъфтяла дружбата между него и домакина му, в настоящия момент тя вече гинеше, попарена от неочаквана слана.

Осъзнах, че е извън възможностите ми да се справя със ситуацията. Приличаше ми на тези, които повелително налагаха една-две мъдри думи от Джийвс. И тъкмо се ядосах, че го няма, когато тихото покашлюване иззад гърба ми огласи присъствието му. Сякаш някаква телепатия, ако това е търсената от мен дума, го бе

предупредила, че младият му господар се гърчеше в мисловна агония и се нуждаеше от порция крепостническа привързаност на стойност две пени.

— Джийвс! — извиках аз и сграбчих ръкава му, като загубено детенце, намерило майка си. Когато свърших да изливам патилата си в ухото му, бе очевидно, че не е пропуснал да улови същественото.

— Крайно обезпокоително, сър — прецени той.

— Съвсем крайно — отвърнах.

Наложих си да не го нараня с критична бележка или порицание, но не успях да потисна често обземащото ме чувство, че серия съчувствени подскоци и окръгляне на очите от негова страна щяха да са къде-къде по в тон със сериозността на ситуацията. Както вероятно вече съм отбелязвал, ако Джийвс притежава някакъв недостатък, то това е предразположението към леко цъкване с език, когато сърцето ви жадува за малко разделяне на път и щръкване на вчесаните му напомадени кичури.

— Следователно, сър, заключихте, че Негово благородие е в неблагоприятно разположение на духа?

Веднага можех да му дам отговор на въпроса.

— Да, Джийвс. Приказките му, поне доколкото успях да ги проследя, безспорно издаваха наличността на голямо вулканично изригване. Какво е Смъртта на хилядата удара?

— Осъдителна присъда в китайските съдилища, която се прилага за по-дребни правонарушения. Еквивалент, макар и непрецизен на нашите четиринадесет дни с възможност за откупване чрез гаранция. С каква цел поставяте въпроса си, сър?

— Чичо Пърси го вметна между другото. Това е едното от нещата, които се гласи да направи на Боко, когато се съберат заедно. Мили Боже, Джийвс! — възкликнах.

— Сър?

Причината за възклицанието ми изхождаше от спомена за собственото ми положение, който бе извикан от думите за полицейски съдилища и осъдителни присъди. За кратък отрязък от време съзнанието ми, заето с аферата на чичовци в гаражи, се бе отклонило от факта, че вече се числях към бегълците, които опасността от тежките затворнически окови прокужда да тръгнат накъдето им видят очите.

— Не си чул най-горещата новина. Стилтън! Откри за униформата и отиде да се снабди с надлежна заповед и какво още беше там.

— Нима, сър?

— Да. Говедото Едуин снощи се промъкнало в стаята ми с желание да ме инсинуира с таралежи в леглото и я видял. Съответно изприпкал при Стилтън и всичко му изпял, продажния му копойски шпионин. Незабавното бягство е единствената алтернатива на безпощадно суровите санкции на закона. Виждаш на рогата на каква дилема се разкъсвам. Колата ми е в гаража. За да стигна до нея, трябва да отворя вратата. А отварянето на вратата е свързано с изстрелването на чичо Пърси като коркова тапа от бутилка.

— Страхувате се от срещата с Негово благородие ли, сър?

— Да, Джийвс. Страхувам се от срещата с Негово благородие. О, знам какво ще ми кажеш. Каниш се да посочиш, че дръвникът Боко, а не аз, го заточи на гнусното бунище.

— Точно така, сър. Макар невинността, с която сте въоръжен, да е съвсем недостатъчна амуниция предвид застрашаващото ви раздразнение на Негово благородие и не би могла да го укроти лесно.

— Точно така си е. Ти някога спасявал ли си ранена пума от капана, в който е паднала?

— Не, сър. Досега не съм имал подобно преживяване.

— Питай и всеки ще ти каже, че при такива случаи животното съвсем не се спира да помисли. Направо се хвърля като фурия и разкъсва най-близкостоящия, без значение, че е невинен.

— Разбирам намека ви, сър. В такъв случай би било по-добре да се върнете в къщата и да разрешите на мен да измъкна Негово благородие.

Благородното му великодушие ме срази.

— Наистина ли ще го направиш, Джийвс?

— Наистина, сър.

— Страшно рицарски жест.

— Съвсем не, сър.

— По-добре превърти ключа, извикай едно: „Всички по скривалищата“ и тичай колкото те държат краката.

— Бих предпочел да остана на място, сър. Надявам се, че ще успея да успокоя наранените чувства на Негово благородие.

— Да го приласкаеш със сладка реч?

— Абсолютно точно, сър.

Поех си дълбоко дъх.

— Няма ли поне да се застраховаш и да се покатериш на някое дърво?

— Не, сър.

Още веднъж изсмуках въздуха от дълбините на дробовете си.

— Е, добре, щом тъй си решил. Ти си знаеш най-добре. Дерзай тогава, Джийвс!

— Много добре, сър. Ще изкарам автомобила ви пред входната врата, така че да можете веднага да отпътувате. В малко по-късните часове на деня ще ви последвам с багажа.

В този злокобен час, докато се тътрех обратно към къщата, утехата, че ако Боко все още продължава да нагъва сардини, новината, която му носех щеше да ги превърне на стърготини в устата му, съвсем не можеше да не ми повдигне духа. Не съм отмъстителен по природа, но в този момент въобще не питаех снизходителни чувства към тази завеяна литературска откачалка. Ще се изясня — много му е лесно на човек все да се оправдава, че бил писател и да очаква, че по силата единствено на това си твърдение ще се отърве с поведение, което би изпратило обикновения смъртен на бърза ръка с еднопосочен билет за лудницата. Смятах, при това основателно, че дори един писател трябва да притежава достатъчно ум в изкуфялата си кратуна, за да преглежда съдържанието на колата си преди да я заключи за нощта, и на всяка цена да се увери, че няма никакви корабни магнати, дето си дремят на задната седалка.

Както се оказа, той вече бе минал сардинената фаза. В момента се люлееше на стола си в тихото блаженство, осигурено от лулата след закуска, докато Ноби седеше отстрани и се главоблъскаше с кръстословицата в сутрешния вестник. При вида на Бъртрам и двамата се стреснаха.

— Здравей отново! — рече Ноби.

— Още ли не си тръгнал? — интересува се Боко.

— Не, не съм — осведомих го аз и се изсмях мрачно с явна жлъч. Това накара Боко да се смръщи неодобрително.

— И какво целиш да ни покажеш, като ни се изтъпанчваш и се тресеш от смях? — сурово ми се скара той. — Набий си го най-накрая

в главата, млади момко, че сега нито му е мястото, нито времето за подобни веселби. Та не осъзнаваш ли критичното си положение? Ако до падането на нощта не си прекосил Ламанша, отпиши се. Къде ти е колата?

— В гаража.

— Ами тогава изкарай я от гаража.

— Мъчно ще стане — отвърнах и го забих право в стомаха. — Чичо Пърси е там.

И в стегнат стил му нахвърлих фактите.

Бях предугадил, че изявлението ми ще го жилне порядъчно и догадката ми се изпълни по план, даже и го преизпълни. Виждам съм немалко брадички да висват, но никоя не се откачи от ченето с такава мълниеносна скорост. Още се чудя как се задържа на пантите си.

— Но как така ще е в колата ми? Не може да е бил в колата ми. Защо не съм го забелязал?

Този въпрос, разбира се, си имаше готов отговор.

— Защото си прост като галош.

Ноби, която от първоначалното изнасяне на информацията се бе изпружила на стола си със святкащ поглед, издаваше откъслечни хълцащи звуци и кълцаше долната си устна с перлените си зъбчета, напълно потвърди мнението ми.

— Галош — съгласи се тя, докато изтегляше думите от гърлото си с един такъв странен и давец се глас — си е точната дума. От всичките дивотии...

Колкото и сащисан да беше Бoko от грозящата го опасност, мисълта, че двойно по-опасна е женската ярост, ако ѝ позволеше да набере пара, проникна до съзнанието му. С измъчен жест той се опита да спре устрема ѝ.

— Само секунда, мишленце.

— От всичките поразии...

— Да, да.

— От всичките магарии...

— Права си, абсолютно си права. Но потрай половин секундичка, ангелче. Двамата с Бърти сега разискваме важен въпрос. Само да се опитам да си спомня какво стана снощи, след като ти си замина, Бърти. Доколкото си спомням продължението на събитията беше следното. Проведох аз оня разговор с дъртия Уърпълсдън и както

вече ти казах, извоювах настояническата му благословия. Сетне... да, сетне се върнах в балната зала да разкърша малко снага.

— От всичките малоумни щуротии...

— Права си, съвсем права си. Но, моля те, не ми прекъсвай нишката на мисълта, бисерче. Опитвам се да сложа нещата на мястото им. Та значи, изтанцувах една-две сарабанди и наминах за няколко минути към бара. Исках да обърна едно и да се нарадвам на щастиято си. И докато се занимавах с това, изведнъж се сетих, че сигурно Ноби будува и се мята в леглото, умирайки от нетърпение да узнае как е минало всичко. Тогава реших, че е по-добре веднага да потеглям и да замерям с камъчета прозореца ѝ. Съответно като хала се втурнах към колата, запалих и се понесох. Сега вече виждам как съм пропуснал да забележа дъртака Уърпълсдън. Очевидно в този момент той вече окончателно е припаднал и се е строполил на пода. Е, дявол да го вземе, не можете да очаквате от човек в моето възбудено състояние, целият обхванат от бясна радост, екстаз и въодушевление, да вземе да изследва пода с лупа, в случай че там може да се намират разни Уърпълсдъновци! Естествено че като не съм го видял, съм предположил, че е отпрашил на велосипеда си. Или трябваше да наема глутница хрътки и да обходя терена милиметър по милиметър? Убеден съм, че сега вече всичко ти се проясни, сърничке, и сама ще си вземеш „малоумните щуротии“ назад. Не че ме ядоса — успокой я Боко, — всъщност дори не ме изненада фактът, че във вълнението на момента реагира по такъв начин. Само разбери, че съм невинен и чист като капчица роса...

Точно в този сублимен момент отвън долетя неясен шум и през прага влетя чичо Пърси. Секунда по-късно се материализира и Джийвс.

Предния ден, докато си бърбихме приятелски с него, толкова свикнах на гледката на чичо ми по сватовство в сърдечно и великодушно настроение, че сега ми бе трудно да се нагодя към новата. Пред нас се изправи Негово благородие с кръвожаден поглед на вълк, налитащ на кошара. А точно такъв ни се яви той пред очите. Макар рижавите бакенбарди, съчетани с костюма на Синдбад Мореплавателя да покриваха значителна част от чертите му, и макар да правеха почти невъзможно да се проследи цялата гама на чувства и изражения, играещи по лицето му, очите му се виждаха добре, и това

си беше предостатъчно. Буреносни и немигащи, те фиксираха Боко, и принудиха този производител на литература за народа да направи поне двуметрово отстъпление. То несъмнено щеше да е по-впечатляващо, ако стената не бе отрязала пътя му.

Джийвс беше споменал нещо за укротяване на звяра Уърпълсдън с медени приказки. Не бях в състояние да кажа дали въобще е успял да вмъкне някоя успокояваща дума, или е изрекъл няколко, но те не са се оказали с нужната медовитост. Но и за слепец би станало ясно, че озверелият си оставаше звяр. Дори да бяхте обърнали цял Хемпшир в този момент надолу с главата, пак нямаше да намерите по-настървен корабен магнат.

Доказателство за това ни даде приветствената му реч, чието съдържание и лайтмотив бе думата „К’во“, употребена безброй пъти в картечни откоси. Нали вече ви казах, че практиката на този ми чичо беше в моменти на силно вълнение да к’во-ка колкото му държи ченето. И този път остана верен на себе си.

— К’во? — изрече той встъплението и продължи да мачка Боко с поглед. — К’во, к’во, к’во, к’во?

Тук той направи пауза, сякаш очакваше отговор, и Боко, според мен неблагоприятно, се възползва от нея и го попита дали не иска да се почерпи с една сардинка. Въпросът явно улучи някое болно място, понеже кълбо огнена лава изригна от вулканичните недра на очите.

— Сардинка ли? — язвително натърти той — Сардинка? Сардинка?! Сардинка?!!!

— Ще се почувстваш много по-добре, като сложиш нещо в стомаха си — каза му Ноби, вживявайки се на секундата в ролята на ангел-хранител.

Обаче чичо Пърси имаше друго мнение по въпроса.

— Няма. Единственото нещо, което ще ме накара да се чувствам по-добре е така да разфасовам тази влечугоподобна отрепка Фитълуърт, че мигновено да се прости с живота си. Бърти, я ми донеси камшика.

Колебливо присвих устни.

— Струва ми се, че тук го няма — рекох. — Намират ли ти се някакви камшици Боко?

— Не, никакви — изгъгна последният, докато с всичка сила се мъчеше да потъне в стената.

Чичо Пърси изпръхтя.

— Каква къща, боже мой! Джийвс.

— Милорд?

— Изтичай до Бъмпли Хол и ми донеси камшика с дръжката от слонова кост.

— Да, милорд.

— Мисля, че е в кабинета ми. Ако не е там, потърси го.

— Много добре, милорд. Несъмнено Нейно благородие ще е в състояние да ме осведоми за местонахождението на инструмента, сър.

Говореше тъй безгрижно, че вероятно чичо Пърси схвана казаното едва след като изминаха няколко секунди. Но когато го схвана, подскочи като човек, чиито месести части току-що са били наръгани от остро шило.

— Нейно... какво?

— Нейно благородие, милорд.

— Нейно благородие ли?

— Да, милорд.

Чичо Пърси се сви като спукан балон. Рухна на един стол и потърси опора в буркана с мармалад. Очите му изхвъркнаха от орбитите си и направиха един пирует.

— Но Нейно благородие...

— ... се завърна неочаквано късно снощи, милорд.

29.

Не зная дали името на жената на Лот ви говори нещо и дали имате някакво понятие от безславния завършек на дните ѝ. Сведенията ми може и да не са абсолютно достоверни, но историята, такава каквато ми я предадоха, беше, че я предупредили да не се обръща да види там нещо си, защото иначе щяла да се превърне на камък. Тя, естествено, си помислила, че просто я будалкат. Обърнала се и — хоп! — избудалкала се сама. А причината, поради която ви занимавам с това, е, че абсолютно същото нещо май ставаше сега и с чичо Пърси. Сгърбен, с пръсти склучени около мармаладения буркан, той показваше всички признаци на статуя. Ако не бяха леко потрепващите рижави бакенбарди, щяхте да си помислите, че животът е престанал да дарява скованите му крайници със силата си.

— Явно мастър Томас е вече във от опасност, милорд, и не се нуждае повече от грижите на Нейно благородие.

Бакенбардите продължаваха да се друсат и хич не можех да ги виня. Чудесно знаех какви чувства вълнуват стария ми родственик, понеже, както вече посочих, в разговора си с мен той въобще не се постара да скрие страха си относно евентуалните последици, които можеха да настъпят, ако вестта, че е посещавал маскарадни увеселения в нейно отсъствие стигнеше до ушите на леля Агата.

И Ноби не остана безпристрастна към острия драматизъм на ситуацията.

— Олеле, чичо Пърси — рече тя с женско съжаление в гласа си, което тъй много ѝ отиваше, — как се объркаха нещата! Сега като я видиш, ще се наложи да отделиш минута-две и да ѝ обясниш къде си бил цяла нощ!

Думите ѝ имаха въздействието на поставен и задействан динамит под телесата на окаения нещастник и начаса го изтръгнаха от транс му. Той трепна и се раздвижи, сякаш отново усети прилив на живот в буреобразното си туловище.

— Джийвс — изхриптя той.

— Милорд?

— Джийвс.

— Милорд?

Чичо Пърси извади езика си на разстояние приблизително два-три сантиметра и навлажни устните си. Ясно беше, че с родилни мъки се опитва да изтегли някоя дума през пресъхналия си ларинкс.

— Нейно благородие, Джийвс... кажи ми... Тя... Тя... Тя случайно да забележа отсъствието ми?

— Да, милорд. Главната камериерка я уведоми. Оставих ги да разискват въпроса. „Казвате, че в леглото на Негово благородие *не е спано?*“, недоумяваше Нейно благородие. Вълнението ѝ бе изключително.

Улових погледа на чичо Пърси. Бе се извърнал с покрусени и молещи очи, които сякаш зовяха за спасителни предложения.

— Какво ще стане — казах, защото все нещо трябваше да се каже, — ако ѝ признаеш истината?

— Истината? — зашеметено повтори той. Веднага пролича, че идеята досега и през ум не му е минавала.

— Че си отишъл на бала, за да се срещнеш с Клам.

Чичо Пърси поклати глава.

— Никога не бих могъл да убедя леля ти, че мотивите ми за посещението на бала с маски са били чисто делови. Жените винаги подозират най-лошото.

— Има нещо вярно.

— И няма полза да се мъчиш да им отвориш очите за разума, защото плещят като скоропоговорки. Не — завайка се чичо Пърси, — това е краят. Мога само да изслушам обвиненията с наведена глава и да преглътна отровата като истински английски джентълмен.

— Освен ако Джийвс не предложи нещо.

Това го накара да се окопоти за минутка. Но сетне чертите му отново се помрачиха от изтерзаното и примиренческо изражение и той отново бавно и отчаяно поклати зеленчука върху раменете си.

— Няма начин. Ситуацията е извън неговите възможности.

— Няма ситуация извън възможностите на Джийвс — кротко го сгълчах аз. — Всъщност — продължих и подложих въпросния обект на щателен оглед, — струва ми се, че в същия този момент нещо ферментира в този надиплен мозък. Греша ли, Джийвс, като твърдя, че светлината на вдъхновението струи от погледа ти?

— Не, сър. Напълно сте прав. Смятам, че бих могъл да подпомогна Негово благородие със задоволително решение на затруднението му.

Белодробните помпи на чичо Пърси шумно изсвистяха. Неокупираните територии от лицето му придобиха благоговейно изражение. Чух го да мънка под носа си разни работи за рибата.

— Сериозно ли говориш, Джийвс?

— Да, милорд.

— Дай да чуем тогава — подканих го аз и се почувствах като импресарио на въшки-танцьорки, който наблюдава как звездата на трупата му се отправя към сцената. — Какво е това хрумване, за което спомена?

— Помислих си, че ако Негово благородие е дал, както успях да разбера, съгласието си за брака на мистър Фитълуърт и мис Хопууд...

Чичо Пърси нададе животински вой.

— Не съм! Пък даже и да съм го дал, си го вземам обратно!

— Много добре, милорд. В такъв случай не бих могъл да ви помогна.

Последва мълчание. Отдалеч си личеше борбата, бушуваща в гърдите на чичо Пърси. Видях го как метна един поглед към Боко и потръпна в конвулсии. Сетне тялото му се разтресе като вейка и се досетих, че си припомня сведението на Джийвс, че вълнението на леля Агата било изключително. Когато лелиноагатиното вълнение е изключително, тя има навика да свъсва веждите си и да кара носа си да изглежда като човка на орел. Страховитата гледка е поразявала не един и двама храбри джентълмени.

— Всъщност, защо да не чуем идеята ти — отрони най-накрая чичо Пърси.

— Точно така — подкрепих го аз. — Никому няма да навреди една... как беше думата, Джийвс?

— Академична дискусия, сър.

— Благодаря ти, Джийвс.

— Няма защо, сър.

— Продължавай тогава.

— Много добре, сър. Просто си помислих, че след като Негово благородие е дал одобрението си за брака, няма нищо по-нормално от това да посети мистър Фитълуърт в дома му, за да обсъдят обстойно

проблема и да уточнят подробностите за сватбата. Улисан в тази занимателна тема, Негово благородие напълно разбираемо е загубил представа за времето...

Изквичах интелигентно. Вече предусещах накъде бие.

— И когато хвърлил поглед към часовника си и видял колко е късно...

— Абсолютно точно, сър. И когато Негово благородие хвърлил поглед към часовника си и видял колко е късно, мистър Фитълуърт гостоприемно го поканил да прекара остатъка от нощта под покрива му. Негово благородие се съгласил, че това е възможно най-благоразумното решение и така нещата се уредили.

Метнах победоносен поглед към чичо Пърси, изпълнен с увереност, че ще залее предложението с буря от овации, но се слисах, когато го видях, че за пореден път поклаща израстъка на раменете си.

— Няма да повярва — заяви той.

— Идеята е гениална.

Чичо Пърси продължи да вибрира с надраменния си ромб.

— Не, Бърти. Планът е лишен от практичност. Твоята леля, момчето ми, е страшно мнителна жена. Винаги сондира почвата и задава въпроси. И първият въпрос, който ще ми зададе при този случай е, *защо* след като съм щял само да уточнявам подробности за сватбата с бъдещия съпруг на повереницата си, съм се облякъл като Синдбад Мореплавателя? Сам виждаш колко неудобен е този въпрос и колко мъчно е да му се отговори.

Забележката му бе надлежно отчетена.

— Изникна пречка, Джийвс. Ще можеш ли да я преодолееш?

— Съвсем лесно, сър. Преди да се върне в Бъмпли Хол Негово благородие би могъл да заеме един костюм от вас.

— Разбира се, че би могъл. Издокаран с костюма от туид тип херингова кост, чичо Пърси ще може да срещне погледа на леля Агата без да му мигне окото.

Предполагам често сте виждали при разходките си в някоя градина как живително въздейства проливният дъжд върху някое изсъхнало цветенце. Точно на такава китчица ми заприлича сега чичо Пърси. Той сякаш отведнъж се наля с живец и разцъфтя. Напрегнатият му поглед се отърси от приликата с корема на умряла риба, която тъй осезателно присъстваше от началото на това премеждие.

— Милостиви Боже! — възкликна той. — Напълно си прав.

— Разбира се, че бих могъл. Джийвс — развълнувано продължи той, — трябва да дадеш уникалния си мозък да го консервират и да го изложат в националния музей.

— Милорд?

— Естествено чак когато свършиш работата си с него. Хайде, Бърти, по-живо, по-живо! Напред към туида с херингови кости!

— Оттук, чичо Пърси — посочих му аз и ние се запътихме към вратата, когато Боко ни препречи пътя. Изглеждаше малко смутен, но си личеше, че е изпълнен с желязна решимост.

— Само минутка — спря ни той. — Не чак толкова бързо, ако обичате! Какво стана с настойническата благословия? Няма ли да ни огрее?

— Разбира се, че ще ви огрее, старче — пригладих настръхналата му перушина. — Това се предвижда в разходите на бюджета, нали, чичо Пърси?

— Ъ? К'во?

— Настойническата благословия. Нали я запланувахме като перо в бюджета.

За пореден път той започна и завърши своя личен джихад. Най-накрая кимна мрачно.

— Изглежда неизбежна.

— Тя е неизбежна.

— Тогава няма да се опитвам да я избегна.

— О'кей, Боко, получи си своето.

— Чудесно — обяви той. — Само че, драги ми Уърпълсдън, държа да я получа в писмен вид, ако нямате нищо против. Не че искам да се заяждам или да отправям някому критики, но досега се нагледах на немалко шикалкавене по въпроса. Затова нека го имаме черно на бяло. Ще намерите писалка и мастило на масата в ъгъла. Проводете с песен, драги ми Уърпълсдън, повереницата си към олтара. Ако нещо не ви се нрави писеца, с радост ще ви дам друг.

Чичо Пърси отиде до масата в ъгъла и взе в ръка писалката. Доста ще е пресилено твърдението, че държането му беше самата веселост. Струва ми се, че до този момент бе таял слабата надежда, че ако не му изневери късмета, би могъл някак си да се възползва от предимствата на плана на Джийвс, без да се обременява с изпълнение

на недостатъците му. Но тъй или иначе, както вече казах, той хвана писалката, и след като драска нещо в продължение на една-две минути, подаде написаното на Боко, който го прочете и го подаде на Ноби, която също го прочете и го скъта с удовлетворено „О’кей, пиленце“ в някакъв сейф за депозити в дълбините на дрехата си.

Едва бе сторила това, когато отвън се чу шум от тежки служебни стъпки и Стилтън изтрополя в стаята.

Сигурно няма да ми повярвате, но си бе неоспорим факт, че разигралата се през последния четвърт час драма толкова силно ме завладя, че аспектът Стилтън съвсем се заличи от съзнанието ми. Чак сега, когато го видях пак да се довлича, отново ме обзе мисълта за личната драма на Устър. Първото нещо, което той направи, като пристъпи прага, бе да ми хвърли един от неговите си погледи, а той ми вледени вътрешностите като килограм сладолед.

Извиках едно безгрижно: „А, ето те и теб, Стилтън“, но не вложих душата си в поздрава, а и той не предизвика друг отговор освен едно рязко „Хей!“. След като изригна това „Хей!“, което, както обясних, действаше аналогично на начален сигнал на радиoproграма, той се обърна към Боко.

— Излезе, че си бил прав за оная заповед — рече той. — Сержантът каза, че трябвало да я имам. Сега я донесох. Но трябва да я подпише някой миров съдия.

Тук за пръв път той успя да идентифицира чичо Пърси, което начинание, разбира се, се затрудняваше от прикритието на бакенбардите.

— О, привет, лорд Уърпълсдън — каза гадняра му с гадняр, — точно вие ми трябват. Само напишете името си на набелязаното място и можем да действаме. Значи снощи сте се веселили на оня маскен бал? — попита той и внимателно го изгледа.

Мисля, че не възнамеряваше друго, освен да завърже разговор и да покаже вежлив интерес към делата на родственика ми, но каза не това, което трябваше. Защото чичо Пърси настръхна и се изправи високомерно.

— Какво искаш да кажеш с това, че снощи съм се веселил на оня маскен бал? Не съм правил нищо подобно и ще съм ти много благодарен, ако за в бъдеще се въздържаш от употребата на неприлични изявления с такова съдържание. Веселял съм се на маскен

бал, как ли пък не! Какъв маскен бал те гони теб? Къде? За мен е новина, че въобще е имало маскен бал.

Силното му възмущение явно разколеба Стилтън.

— Съжалявам — заизвинява се той. — Просто си помислих... Като видях костюма...

— Какво като си видял костюма ми? Ако повереницата ми и бъдещият ѝ съпруг са организирали Вечер на любителите артисти и лично са ме помолили за услугата да се облека в костюма на Синдбад Мореплавателя, та да видим дали съм подходящ за ролята, толкова странен ли ти се струва фактът, че снизходително съм се съгласил, за да не ги обидя? Да не би случайно това да те притеснява? И дава ли ти право да си вадиш идиотски заключения за маскени балове? Да не би да съм длъжен да давам обяснения за всяка своя стъпка на всеки тъп полицай, който ми досажда и непрекъснато пъха дяволския си нос в личния ми живот?

Не беше лесно да се отговори на тези въпроси, затова най-доброто, което Стилтън можеше да стори, бе да пристъпва от крак на крак и да мънка.

— Е, както и да е — рече той и наруши последвалото болезнено мълчание, като смени темата и се върна към настояването си. — Имате ли нещо против да подпишете тази заповед за арестуване?

— Заповед? Каква заповед? За какво? Какви дивотии дрънкаш за заповед за арестуване?

От задния план на стаята се чу дискретно покашляне, като далечния звук на блеещо от планински склон агънце. Джийвс излезе на сцената.

— Ако ми разрешите, ще обясня, Ваше благородие. Оказа се, че вчера следобед униформата на господин полица е била открадната, докато се е къпел в реката. Той самият, доколкото разбирам, твърди, че мистър Устър е имал аспирации към униформата му, за да се яви с нея на бала с маски.

Чичо Пърси изглеждаше заинтересуван.

— В такъв случай действително се е състоял някакъв маскен бал.

— Да, милорд. В съседния град Ййст Уйбли.

— Странно. Въобще не съм чул за това.

— Както узнах впоследствие, събитието е било незначително, милорд. Съвсем не от мащаба и класата удоволствия, които

джентълмен с положението на мистър Устър би удостоил с честта да посети.

— Разбира се. И аз самият не бих пристъпил там. Та казваш само някаква си селска вечеринка?

— Абсолютно точно, милорд. Никой, който има щастието да познава мистър Устър, не би допуснал и за момент, че той би пилял чара си в такава мъртва пустош.

— Ъ?

— Перифразирам, милорд. Поетът Грей^[1].

— Аха. Но господин полицаят продължава да се инати и твърди обратното?

— Да, милорд. Следователно е истински късмет обстоятелството, че Ваше благородие прекара нощта в този дом и ще е в състояние да потвърди, че мистър Устър въобще не го е напуснал.

— Дяволски късмет си е и туй то! Оправя цялата бъркотия.

Винаги когато пиша разкази, се сблъсквам със следното затруднение. Говорят си двама души, а трети през цялото време се опитва да вмъкне някоя дума. Въпросът е дали да изложи симултанната на диалога симфония от хълцащи и клокочещи звуци успоредно с репликите, или да изчакам края му и след това да ги припиша на името на изпълнителя им. По моему по-прецизно става с втория начин. Затова, докато пресъздавах горните реплики, умишлено пропусках отчаяните опити на Стилтън да се намеси в разговора. В продължение на цялата размяна на идеи Джийвс-Уърпълсдън той се мъчеше да улови погледа на говорещия, само за да бъде шътнат или сгълчан от чичо Пърси с „Млък, господин полицай!“. Затишието в разискването, настъпило след думата „бъркотия“, му позволи веднага да си каже приказката:

— Казвам ви, че обвиняемият Устър наистина задигна униформата ми! — извика той. Очите му се цъкляха в орбитите си повече от всеки друг път, а страните му се съревноваваха по наситеност на цвета с презрял домат. — Била е видяна на леглото му от свидетеля Едуин.

Нещата тръгнаха толкова на добре, че ми се прищя да повдигна вежди и да отдам своя принос в дискусиата с лек и весел смях.

— Едуин, чичо Пърси! Как да не се усмихне човек!

Родата ми оказа благородната си подкрепа.

— Че как няма да се усмихне? Направо ще се разчекне от усмивки! Ти да не би да се опитваш да ми кажеш — рече той и демонстрира на Стилтън цялата мощ на погледа си, — че цялото ти нелепо обвинение се базира на непотвърдената дума на сина ми Едуин? Не мога да се насиля да го повярвам. А ти, Джийвс?

— Крайно абсурдно, милорд. Но вероятно господин полицаят не е запознат с обстоятелството, че вчера мистър Устър осъществи нападение върху мастър Едуин, следователно не осъзнава с каква неизбежна предубеденост би се характеризирало всяко изявление от страна на младия джентълмен относно личността на мистър Устър.

— Стига си го оправдавал. Кръгъл глупак си е. И държа да кажа — продължи чичо Пърси и се изду като балон, докато редеше на Стилтън критични бележки вече в ролята си на съдия, — че по мое скромно мнение достатъчно търпях напоследък подобни налудничави и безотговорни обвинения от страна на полицейските служители. Полицията се напълни с некадърни говеда и докато съм миров съдия ще продължавам на думи и на дела да изразявам най-силното си неодобрение от това. Ще ги тъпча, ще ги изкоренявам и ще ги дамгосвам. На всяка цена ще се погрижа по този въпрос думата да нямам непочтителни блюстителни на Закона, които дотолкова забравят за... да, дявол да го вземе, точно така си е, забравят за свещения си дълг и ръсят обвинения нагоре-надолу със себелюбивото желание така да си осигурят повишението. Нямам какво друго да добавя, освен че ти изказвам най-дълбокото си съжаление, че си бил подложен на такъв чудовищен тормоз, Бърти.

— Не се притеснявай, чичо Пърси.

— Не мога да не се притеснявам. Та това е безбожно! За в бъдеще те съветвам, господин полицай, да си много, много внимателен! А що се касае за скапаната ти заповед, можеш да си я вземеш и да си я напъхаш в... Но за това сега не му е нито мястото, нито времето.

Това си беше конско евангелие от най-висока класа. Не си спомням да бях чувал някога по-качествено, освен веднъж, в невръстните ми юношески години, когато леля Агата ме нахока затова, че съм счупил с прашката безценната й китайска ваза. Уверено зачах Стилтън да се свие страхливо като червей при гръмотевица. Но не би. Видя се че пламна целият, но не от срам или разкаianie, а с възпирания

гняв на човек, който дори да не е запознат отблизо със сценария, подушва гнилото в цялата история и разбира, че желаното от него нещо му се изплъзва.

— Хей! — викна той и млъкна за момент, за да се пребори с чувствата си. После със силно вълнение продължи — Това е един дяволски заговор. Един долен, пошъл и пъклен план, който разрушава основите на справедливостта. За последен път ви питам, лорд Уърпълсдън, ще подпишете ли тази заповед?

Нищо не би могло да бъде по-достойно от реакцията на чичо Пърси. Той се изправи и заговори с приглушен и леден глас:

— Вече ви обясних какво можете да направите с въпросната заповед. По мое мнение, господин полицай, най-добре ще бъде да идете и да си отспите. Тъй като най-безобидното тълкуване, което мога да дам на скандалното ви поведение е, че сте под силно алкохолно въздействие. Бърти, покажи вратата на господин полицая.

Показах вратата на Стилтън, а той я изгледа толкова шашнато, сякаш за първи път виждаше подобно творение. После бавно навигира през нея и се загуби от погледа, без дори да се спре и да метне едно „Хей!“ през рамо. Останах с впечатлението, че гордият му дух най-накрая бе смазан. Не след дълго чухме как оловните му обуца трошат чакълена пътека.

— А сега, скъпото ми момче — подкани ме чичо Пърси, когато и последните звуци заглъхнаха, — крайно време е да поемаме към туида с херинговите кости! А също и към ваната, бръсненето и чашата горещо кафе с едва осезаем привкус на бренди. И вероятно ще е най-добре, когато се приготвя за Бъмпли Хол и ти ме придружиш. Така ще подкрепиш обяснението ми с личното си твърдение за прекараната от мен нощ под този покрив. Нали няма да пелтечиш? Ще се закълнеш във верността на думите ми с кълтящ и мощен глас, в който всяка сричка ще въздейства крайно убедително! При подобни ситуации нищо не създава по-неблагоприятно впечатление от заекването в търсене на думи, колебливото говорене и нервното сучене на пръстите. И най-вече внимавай да не заставаш на един крак. Добре, момчето ми. Хайде да вървим.

Съпроводих го до стаята ми, изкарах костюма, показах му къде е банята и го оставих да се оправя. Когато се върнах във всекидневната,

Боко беше изчезнал, но Ноби още беше там и си бърбореше с Джийвс. Поздрави ме сърдечно.

— Боко отиде да докара колата — осведоми ме тя. — Тръгваме веднага за Лондон и там ще се оженим. Чудесно е как се нареди всичко, нали? Според мен чичо Пърси беше страхотен.

— Невероятно внушителен — съгласих се аз.

— Не мога да намеря думи, с които да изкажа цялата си благодарност, Джийвс.

— Дълбоко ще съм удовлетворен, мис, ако съм успял да ви доставя радост.

— Казвала съм го преди, ще го кажа и сега — втори като теб няма.

— Много ви благодаря, мис.

Ако не бях ги прекъснал в този момент, имаше изгледи това благодарствено излияние да продължи дълъжко, понеже Ноби очевадно преливаше от момичешка възбуда. Аз съм последният човек, който някога би лишил Джийвс от заслужените му хвалби, но се налагаше да й поставя въпрос на живот и смърт.

— Ноби, ти показва ли на Флорънс писмото ми? — попитах аз.

Изведнъж живото й личице помръкна и тя изцъка ядосано.

— Знаех си аз, че нещо съм забравила. О, Бърти, толкова съжалявам.

— Съжаляваш? — повторих аз, изпълнен с неописуем страх.

— Смятах да ти кажа преди това. Когато станах тази сутрин, никъде не успях да открия писмото и тъкмо обръщах всичко надолу с главата, за да го намеря, когато дойде Едуин. Похвали ми се, че предната нощ извършил добро дело, като ми разтребил стаята. Мисля, че точно тогава е унищожил писмото. Когато той разтребва стаите, обикновено унищожават цялата налична кореспонденция. Ужасно съжалявам, но съм сигурна, че ще измислиш начин да се справиш с Флорънс. Попитай Джийвс. Сто на сто ще измъдри нещо. А — възкликна тази патка, когато някакъв глас прогърмя от необятните простори, — Боко ме вика. Довиждане, Бърти. Довиждане, Джийвс. Трябва да бягам.

И изфиряса на бърза ръка, а аз се обърнах към Джийвс с измъчено и пребледняло лице.

— Да, сър.

— Ще намериш ли изход от безизходицата?

— Не, сър.

— Ти се предаваш?

— Със сигурност поне за настоящия момент, сър. Страхувам се, че мис Хопууд надцени потенциалните ми възможности.

— Хайде, хайде, Джийвс. Не ти прилича да си... как беше думата... на върха на езика ми е.

— Пораженец, сър?

— Точно. Не ти прилича да си пораженец. Не се давай! Върви в кухнята и размишлявай! Там все трябва да има някаква риба.

— Само пастет от аншоа има, сър.

Сърцето ми изтръпна. Пастетът от аншоа трудно захранва мисловния генератор в подобни важни кризи. Но въпреки това всичко, което намирисваше на риба, беше от помощ, а не ще и дума, пастетът все пак съдържаше нужната ми доза фосфор.

— Върви и се зареди!

— Много добре, сър.

— Не го щади. Изгреби го направо с лъжицата — поръчах му аз и го освободих с посърнал жест.

Посърнал бе точната дума, която описваше състоянието ми, когато след няколко минути напуснах къщата и се запътих към градината. Имах нужда да подишам малко чист въздух. Досега все някак се стремях да гледам бодро напред, но сега надеждата ми в чудотворния ефект на пастета от аншоа бе напълно символична. С една дума, докато стоях до градинската порта и гледах мрачно пред себе си, съвсем ми потънаха гемиите. Защото бях заложил изцяло на писмото. Единствено на него се крепеше вярата ми, че Устъровият блясък ще изчезне за очите на Флорънс. А сега, когато писмото вече го нямаше, просто недоумявах как да я убедя, че не съм цар сред мъжете. Далеч не за първи път открих, че ме задушават гневни чувства към Едуин, първопричината, или казано на латински — *fons et origo* — за всичките ми беди.

И тъкмо взех да се кося и съжалявам, че не сме в Китай, където щеше да е лесна работа да скалъпя нещо против гаменчето и да го наредя в списъка на чакащите за Смъртта на хилядата удара, когато дрънченето на велосипеден звънец прекъсна бленуването ми и Стилтън приближи с усилено педаловъртене.

Разбира се след случилото се стоенето в близък радиус с този отмъстителен полицай съвсем не бе препоръчително. И не се срамувам чистосърдечно да си призная, че отстъпих крачка назад. Всъщност, вероятно щях да продължа да си отстъпвам, ако не се бе пресегнал с извънгабаритното си ръчище и не ме бе сграбчил за палтото.

— Я стой мирен, дяволско изчадие — изръмжа той. — Искам да ти кажа нещо.

— Защо не ми го напишеш?

— Защото не искам да ти пиша. И стига си отстъпвал назад, плазмодий такъв. Слушай!

Видях, че се бори с някакво силно чувство. Само се надявах то да не бъде желанието да убива хора. Очите му святкаха, а лицето му обираше точките по скалата за червенина.

— Слушай — повтори той. — Нали знаеш за оня твой годеж?

— За Флорънс ли?

— За Флорънс. Не го брой.

— Да не го броя?

— Вече не е валиден.

Остро възклицание се изтръгна от устните ми. Увиснах на врата си в търсенето на опора. Слънцето, което само минута преди това се криеше зад облак, сега внезапно грейна и заля всичко със златни отблясъци. Стори ми се, че от всички страни птичките зачуруликаха веселите си арии. Опитвайки се да ви дам приблизителна представа за връхлетелите ме чувства, ще ви спомена, че не само цялата Природа възвърна чара си. За частица от секундата дори и Стилтън се разхубави.

Сред обвилата ме розова мъгла се чух да го питам с немощен глас какво точно има предвид. Въпросът ми го накара да предприеме незабавна терапия с мръщене.

— Ти не разбираш ли от дума? Казах ти — не брой повече годежа в сметките си. Флорънс ще се ожени за мен. Сега, като излизах от пролетата ви зверилня, я срещнах и си поговорих откровено с нея. След целия ваш противен фарс, измама и мошеничество реших да се откажа от полицията и ѝ го казах. Това изглади и последната спънка помежду ни. Когато я разпитах, тя се разплака и изля душата си. Призна, че винаги е обичала мен и само мен, а се е сгодила за теб единствено да ми върне за една обида на съвременната прогресивна

мисъл. Оттеглих обидата си и тя се хвърли в обятията ми. Само не ѝ се нравеше идеята да те извести, затова предложих аз да го направя. „И ако смотаният, гаден Устър има да ми каже нещо“ — казах ѝ аз, — „ще му натроша главата и ще му я натикам накълцана в гърлото.“ Та имаш ли нещо да ми кажеш, Устър?

За момент се вслушах в пеещите птички. След това вдигнах лице и позволих на ласкавото слънце да ме погали.

— Нищичко — уверих го аз.

— Нали проумя какво стана? Тя ти направи рекламация. Няма да дочакаш да забият за теб сватбените камбани.

— Чудесно.

— Добре. Да разбирам ли, че скоро ще си тръгваш?

— Почти веднага.

— Още по-добре — обобщи Стилтън и се тръсна върху колелото си, сякаш то бе кипящ от енергия кавалерийски кон.

Хич не се помаях. Взех разстоянието от градинската врата до кухнята цифром и словом за три секунди. Когато минавах под прозореца на банята, чух гласа на чичо Пърси, който хигиенизираше телесата си. Пееше си закачливо. Сигурно някоя моряшка песен, научена я от Клам, я от подчинен нему капитан.

Джийвс дълбокомислено крачеше из кухнята. Когато връхлетях, той се извърна към мен с извинително изражение.

— Неприятно ми е да ви огорча, сър, но се оказа, че пастетът от аншоа е свършил. Още вчера.

Не го тупнах по гърба, но затова пък го дарих с най-двадесет и четири каратовата си усмивка.

— Остави го ти пастета, Джийвс. Не ни трябва повече. Току-що видях Стилтън. Сдобрили са се с лейди Флорънс и сега наново са се засилили към олтара. И понеже вече нищо не ни задържа в Стийпъл Бъмпли, предлагам веднага да изчезваме.

— Много добре, сър. Колата е пред вратата.

Спрях се.

— Ох, по дяволите, няма да стане.

— Сър?

— Току-що си спомних, че обещах на чичо Пърси да ида с него до Бъмпли Хол и да му помогна да се справи с леля Агата.

— Нейно благородие не е в Бъмпли Хол, сър.

— Какво! Но нали ти самият каза обратното.

— Да, сър. Страхувам се, че нося вина за малката измама. Съжалявам, че прибягнах до нея, но счетох, че е наложителна предвид интересите на всички.

Зяпнах го така, сякаш беше божество.

— Ей, богу, Джийвс!

— Да, сър.

От далечината слабо долетя звука на чичопърсовата вариация на моряшка песен.

— Какво ще кажеш — предложих — да духнем веднага, без да се мотаем с багажлъците?

— Възнамерявах да ви го предложа, сър.

— Така ще си спестим редица досадни обяснения.

— Абсолютно вярно, сър.

— Тогава по-живо, Джийвс — подканих го аз.

Вече бяхме преполовили разстоянието между Стийпъл Бъмпли и старата метрополия, когато споменах, че в главата ми се върти израз, който обобщава същината на всички събития, връхлетели ни в последно време.

— Нещо като поговорка. Доколкото знам, му викат сентенция. Беше нещо за Радостта, която...

Но вече минахме всичко това, нали?

---

[1] Томас Грей (1716–1771 г.) — англ. поет. — Б.ред. ↑

Издание:

П. Г. Удхаус. Радост в утринта

Английска, първо издание

Превод: Станислава Попова

Редактор: Красимира Маврова

Художник: Борис Драголов

Печатни коли: 15

Формат: 84/108/32

Печат: „Полиграфия“ АД — Пловдив

ИК „Кронос“ — София, 1994 г.

ISBN: 954-8516-05-5

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.